ISSN 2321-015X
Vol.12,2024 (SCARJ)

Sonari College Academic and Research Journal

সোণাৰি মহাবিদ্যালয় বিদ্যায়তনিক আৰু গৱেষণা পত্ৰিকা

Sonari College Research Consultancy Cell

Sonari College Academic and Research Journal

সোণাৰি মহাবিদ্যালয় বিদ্যায়তনিক আৰু গৱেষণা পত্ৰিকা

04

A = 04

Sonari College Research Consultancy Cell

Sonari College Academic and Research Journal (Annual) published by Sonari College Research Consultancy Cell, Sonari College, Sonari Dist. Charaideo, Assam, India, PIN- 785690

Date of Publication: 25th December, 2024

ISSN 2321 015X

Vol. 12, 2024(SCARJ)

EDITORIAL BOARD

Advisers:

Dr. Bimal Chandra Gogoi, Principal, Sonari College

Dr. Sunil Dutta, Vice Principal, Sonari College

Dr. Deepanjali Gogoi, Coordinator, IQAC, Sonari College

Mr. Sushil Kumar Saw, President, Teacher's Unit, Sonari College

Editors:

Mridusmita Patowary, Kabyasri Hazarika

Members:

Mr. Amrit Kr. Borpuzari, Dr. Pabanan Konwar, Mr. Manuranjan Konwar, Dr. Promila Kalita, Dr. Amrita Mech, Mrs. Gitika Talukdar, Dr. Pranati Gogoi

Peer Reviewers:

Dr. Irom Gambhir Singh, Head & Professor, Department of English and Cultural Studies, Manipur University., Dr. Jagdish Patgiri, Professor, Department of Philosophy, Mahapurusha Srimanta Sankardeva Viswavidyalaya., Dr. Surya Kumar Saikia, Associate Professor, Department of Zoology, Santiniketan University., Dr. Hemanta Kumar Sarmah, Head of the Department, Mathematics, Gauhati University., Dr. Angita Sarmah Boruah, Assistant Professor, Department of Education, Cotton University., Dr. Raghunath Kagyung, Associate Professor, Department of Assamese, Sonari College.

Price: Rs. 350/-

Printed at:
Pahi Offset Moran
Moran, Pin- 785670, Charaideo, Assam
e-mail-pahioffsetmoran@gmail.com
Mobile- 9854305182

Disclaimer : The responsibility for the facts, data furnished in the articles, and conclusions drawn is entirely that of the author(s).

PRINCIPAL'S COLUMN

National Education policy 2020 gives impetus on research activities and proposes for Multidisciplinary Education and Research Universities (MERUs) together with National Research Foundation (NRF). According to NEP 2020, even the students of Four Year Undergraduate Programme will be able to engage themselves in research and they will be awarded Bachelor's Degree with Research. So, research has become essential part for the teachers as well as for the students.

Academic and Research Journals are serving as a forum for the presentation, discussion and scrutiny of research done by teachers, students and scholars of different field of studies. Sonari College Academic and Research Journal plays a vital role in providing opportunities to publish research papers by the scholars of the locality. It gives me immense pleasure to know that the VOL-12,2024 of Sonari college Academic and Research Journal is going to be published in continuation of its academic journey. Let me offer my sincere thanks to Mridusmita Patowary and Kabyasri Hazarika, joint editors of this volume, for their appraiseable efforts. I also thank the members of the Editorial Board, peers and contributors of this volume. At last, I thank the workers of the printing press for publication of the SCARJ in time.

Dr. Bimal Chandra Gogoi
Principal
Sonari college

EDITOR'S COLUMN

As the editors of this multidisciplinary annual peer-reviewed journal, we are pleased to introduce this year's edition. In a world of rapid advancements and interconnected challenges, our journal provides a platform for converging ideas and fostering dialogue across diverse academic boundaries.

Multidisciplinarity drives innovation by encouraging scholars and practitioners to engage with varied perspectives. Our journal embodies this ethos by publishing high-quality research across sciences, social sciences, humanities, technology, and arts. Each contribution challenges conventions and inspires holistic problem-solving.

The peer review process remains the foundation of our journal's integrity. We thank our reviewers for their expertise and commitment to maintaining high academic standards. Their feedback enhances the quality of submissions and nurtures authors' intellectual growth. We also commend our contributors for their courage and dedication to advancing knowledge. This journal thrives on their curiosity and creativity, and we encourage more scholars to join our growing repository of interdisciplinary research.

Our readers — academics, policymakers, industry leaders, and students— play a vital role in transforming scholarly discussions into impactful actions. Your engagement bridges the gap between theory and practice, ensuring the relevance of our work. As we look ahead, the future of research demands greater collaboration and inclusivity. We aim to expand our reach through digital formats and open-access models, ensuring groundbreaking research is accessible to all.

Thank you for your continued support. Let this edition inspire thought, dialogue, and innovation.

Sincerely,

Mridusmita Patowary
Kabyasri Hazarika
Editors
SCARJ

CONTENTS

- Foreigner's Visit and Architectural Study of the Che-Hong (Gargao during the Medieval Period of Assam
  ✍ Dr. Paranan Konwar 7
- Role of Artificial Intellegence in the Teaching-Learning Process: Transforming Education for the Digital Age
  ✍ Dr. Mouchumi Gogoi 25
- Exploring the Theme of Mental Health and Self-Care in Gauri Shinde's Dear Zindagi
  ✍ Dr. Anita Konwar 31
- 'জোনাকী'ৰ কাব্যৰ ভাব-বিষয়ৰ ঈক্ষণশৈলীৰ সমীক্ষণ
  ✍ ড° ৰঘুনাথ কাগ্যুং 38
- হেম বৰুৱাৰ মেকং নৈ দেখিলোঁ (থাইলেণ্ড খণ্ড)
  ✍ দেৱজিৎ শ্যাম 49
- How Internet of Things Impacts the key Indicators of an Economy?
  ✍ Saurish Bhattacharjee 58
- আব্দুল মালিকৰ গল্প 'দুখন ভৰি'
  ✍ ড° ৰীতা দত্ত 65
- অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ ফেলানী উপন্যাসত প্ৰতিফলিত নাৰীবাদ
  ✍ ৰৰষা বড়া 71
- Love Affair of Romeo and Juliet: A Mathematical Model Formulation
  ✍ Dr. Kaushik Dehingia 77
- Sports as a Career in India
  ✍ Trishna Gogoi 85

- হিতেশ ডেকাৰ 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসৰ গদ্যশৈলী

  ✍ ড° বিজুমণি দত্ত 91
- Women Empowerment through Various Constitutional Provisions

  ✍ Dr. Pronita Kalita 103
- মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসৰ ভাষাঃ এটি আলোচনা

  ✍ পদ্মকুমাৰী গগৈ 114
- Role of Information Communication Technology (ICT) in Empowering of Rural Women: A Study with special reference to Assam

  ✍ Dr. Nijumoni Changmai 123
- ম্যানমাৰৰ অসমীয়ামূলক বাসিন্দাসকল ঃ ইতিহাস আৰু বৰ্তমান

  ✍ ড° দেৱজিৎ বড়া 129
- A Study Ondropouts Among Primary Level Students of Tea Garden Labourer with Special Reference to Niz Moderkhat Village of Dibrugarh District, Assam

  ✍ Bituraj Gohain, Rintu Chetia 140
- Perspectives of parents choosing English Medium Private School for their children: A study with special reference to Barpeta District

  ✍ Gitika Talukdar 152
- A Study on Psychoneurotic Disorder : Hysterical Neurosis

  ✍ Kabyasri Hazarika 160
- Analysis of Physico-Chemical Parameters of Soil of Different Localities of Charaideo District

  ✍ Dr. Bikash Kumar Sarmah, Mr. Suchitra Narayan Rajkhowa 166
- Assessment of the Burial Process After Swargadeo Rudra Singha Reigned

  ✍ Sumon Gogoi 172
- Governance and Its Impact on Socio-Economic Development in India

  ✍ Mridusmita Patowary 180

Foreigner's Visit and Architectural Study of the Che-Hong (Gargaon) during the Medieval Period of Assam

Dr. Paranan Konwar
Associate Professor of Economics
Sonari College, Charaideo, Assam (India)

[**Abstract:** The Tai Ahom Kingdom which was established by Süa-kaa-faa (1228-1268)) in 1228 AD ended in 1826 AD with Treaty of Yandaboo with the Britishers. During the six hundred years (1228-1826 AD) of the rule by the Ahoms, the Ahom kingdom had five permanent capitals, namely Che-Rai-Doi (Charaideo, established in 1253), Charagua (1397?), Che-Hong (Gargaon 1540), Che-Mun (Rangpur 1707), and Dichai (Jorhat 1794/95). Out of the five vibrant and permanent capitals Jorhat, Charaideo and Charagua ossified into non-existence. Che-Mun was the hub of amusement, secretariat, court of law, army cantonment or garrison of the real capital Che-Hong that continued to function as the centre of administration. This research is confined to explore and study the town planning, architectural study and foreigners visit during the medieval period. It is found that the royal capital complex of Che-Hong inside the inner rampart resembles the Forbidden City, and the structure in-between the inner and outer rampart resembles to the Imperial City of the Shan States. Evidence of architecture is evident in the documents of two foreigners - Shihabuddin Talish (1662), a Mughal and Jean-Baptiste Chevalier, a Frenchman (1756). The remnants have withstood the vagaries of nature and rampaging Moamaryas, Man and the British to tell its own never-ending tale. Tangible and intangible evidences show the potentiality of the Che-hong to enlist in the World heritage site like Charaideo Maidams.]

Key words: *Che-Hong, Architecture, Foreigners, Medieval Assam.*

Introduction :

During the 600 years (1228-1826 AD) reign of Ahom monarchy, the Ahom kingdom had five permanent capitals: Che-Rai-Doi (Charaideo, established

in 1253), Charagua (1397?), Che-Hong (1) (Gargaon 1540), Che-Mun (Rangpur 1707), and Dichai (Jorhat 1794/95). Che-Hong (Gargaon) was the capital city for about 156 years (1540-1696) during the reign of Süa-klen- müang (1539-1552) alias Gargayan Raja, Süa-khaam-faa (1552-1603), Süa-seng-faa (1603-1641), Süa-raam-faa (1641-1644), Süa-ching-faa (1644-1648), Süa-taam-laa (1648-1663), Süa-pöng-müang (1663-1669), Süa-njat-faa (1669-1673), Süa-lik-faa (1673-1681), and Süa-paat-faa (1681-1696) alias Gadadhar Singha who of course shifted the works of the capital and encamped at Barkala (which is close to and east of the Royal capital complex Che-Hong) during his tenure for the time being. The ebb and flow of the capital history of medieval Assam portrayed the political and economic situations of that period. Süa-klen-müang (1539-52 AD) succeeded to the throne after his father cum former king Süa-hum-müang (1497-1539) alias Dihingia Raja who encamped temporarily at Bakata during 1537-39 AD. It was alleged that Süa-klen-müang (1539-52 AD) became unrest as his father reigned for a long time of forty years and at last he involved in killing his own father by an assassinator. As his accession to the throne had not been easily accepted by the general public, so he shifted the capital of Ahom kingdom from Che-ra-gua that was capital for about 142 years (1397-1539 AD) to Che-Hong (Gargaon). For this reason he was popularly known as Gargayan Raja. Second reason for establishing capital at Che-Hong (Gargaon) was that Süa-klen-müang was very much influenced by his mother who was originally from Lai-cheng/Lechang (2) nearby Che-Hong (Gargaon) on the bank of Dichang River. In the later part of the eighteenth century, Lakshmi Singha prepared to establish a city at Kapoukhat and proposed to abandon the Che-Hong. But Deodhais and Bailungs opposed it saying that "Our ancestors had established their capital at Gargaon as they had found it suitable after having carefully examined the numerous alternative sites. We cannot now advise His Majesty to abandon this old city." (Bhuyan,1990a) Süa-klen-müang (1539-52 AD) established the magnificent Che-Hong (Gargaon) in 1539-40 AD at Hemanabar (3) (Bhuyan, 1990b). As per suggestion of Nang-Tyep-Kham alias Chao-Sing (4), the king fortified the Che-Hong with rectangular inner rampart (Bhitargarh) and outer rampart (Bahirgarh) around the hoo luang (5), the Royal Palace (Bhuyan, 1945). Of course, the Itagarh (brick rampart) around the Royal Palace and inside the inner rampart was constructed by Süa-rem-faa or Rajeswar Singha (1751-1769 AD) at the time of building the Kareng-ghar, the Royal Palace made of brick (Gait, 2004). In 1610 AD Süa-seng-faa alias Pratap Singha (1603- 1641 AD)

under the supervision of Momai Tamuli (who bore the portfolio Tipamia Rajkhowa) erected long and big ramparts. These ramparts were named as Rajgarh in the East, Banhgarh to in the west, Banhgarh and Pathaligarh in the North and Banhgarh in the South. The distance of the Rajgarh from the Nam-Sao (Dikhow) to the Pathaligarh is 10.4 km. The distance of the Banhgarh from Singha-Duar to the river Dichang is 8.5 km. The distance of the Banhgarh in the midst of the river Dichang is 4.2 km. The distance of Pathaligarh is 3 km. There were four (as Shihabuddin mentioned) prime gates made of brick and stones (Singha-Duar in Assamese) and ten small gates. In these boarder ramparts, specially, the Banhgarh, ten small gates and three brick-made gates were constructed under Sukati Tamuli Barbarua (6). Later on, his royal designation was upgraded to Barbarua (Bhuyan, 1990b). The area of the capital Che-Hong was about 10 square km. The four main brick-stone entrances were - Nonglamora or Salakhamora Singha-Duar in the North, Rajgarh-Singha-Duar in the East, the remaining two gates were in the west in Cherekapar and Bogidol. Around the capital, instead of wall, there was an encompassing bamboo (Kuntuha) plantation running continuously. The bamboo grove was thick (Sarkar, 1915). It is apparent that out of these four main gates – two gates were inside the river Nam-Khun and Nam-Sao in east-west direction; and out of the remaining two gates – one is to the south of the Nam-Sao and the other to the north of the Nam-Khun. It was done to protect the Che-Hong from the invaders and rivals.

The Ahom warriors resisted enemies coming from the north and south sides, first by infantry and then by navy. Che-Rai-Doi was connected through Raj-Garh Singha-Duar and Che-Mon was connected through two gates – Pani-Chaki and Singha-Duar of Bar-Ali. Interestingly, the ramparts of the Pathaligarh, Banh-Garh on the south bank of the Nam-Khun and the Banh- Garh on the north bank of the Nam-Khun were not on the exact horizontal line. The Banh-Garh situated on the north bank of the Nam-Khun is just on a lower position as compared to the other ramparts in order to mislead the enemies who attempted to attack Che-Hong from the north.

Similarly, the ramparts constructed that time were arrow-straight, for, if the enemy tried to cross the rampart on one side; the Ahom warrior could observe them from the other side of the rampart and then attack them by arrow or ordinance from a long distance (see Diagram). The Royal. 3.capital complex of Che-Hong is situated in 26°55'38.7" and 26°56'36.6". Latitude North and 94°44'04.7" and 94°45'01.5". Longitude East. It was used for administrative purposes only.

An authentic and exclusive history of Assam was entirely unknown and inaccessible to Europeans (Wade, 1805). The Europeans believed that entry into the Ahom kingdom always remained closed for the foreigners either it was Europeans or the Mughals. Because, from the first invasion by the Turkic led by Ikhtiyar al-Din Muhammad bin Bakhtiyar khilji (7), Turkic military general in 1205 to the final Battle of Itakhuli by the belligerents the Ahom and the Mughals by in August 1682. Outsider people on the west of Assam were called Bangals (8). The term, later on, was used to mean the English or the all Europeans. There were two types of foreigners. First category comprises artisans, architect, musician, scholars, clerks, weavers etc.They came, neutralized, assimilated with the Assamese society, and became the normal subjects of the Ahom kingdom. The second category includes the Mughals, Europeans or any other else that considered Assam as their enemy and subsequently attack Assam or those who tried to impose power on the land and people of Assam or indulge in spy and conspiracy against sovereignty of Assam or betray or allied with foreign company and ruler.

Jean-Baptiste Chevalier (1729 -1829) was another French voyageur, merchant and agent in India who came to Assam after 93 years of the Mir Jumla's expedition and described Assam in details from its eye-witness and minute observations. He elaborated the Assam of the years June 1755 – June 1757 (Dutta-Baruah, Caroline & Jeane Deloche, 2008).

In 1739, during the reign of Süa-taan-faa (1714-1744) alis Siva Singha four Europeans (9) Bill, Godwin, Lister, and Mill visited Che-Mon (Rangpur). The king met them at the main gate of the capital and they showed their respect prostrating at this feet (Gait, 2006) and offered him five packets of needles, two sarais (stands) for keeping in betel-nuts, and two blankets (Barua, 1985).

There are two special foreigners who visited, witnessed and written about the Che-Hong in details. One was chronicler Shihabuddin Talish (11), a Mughal who accompanied Mughal Army Commandant Khan-khanan Mir Muhammad Said of Ardestani alias Mir Jumla II in the expedition as Waqis Nabis (News writer). He came in 1662 during the rule of Süa-taam-laa or Jayadhraj Singha (1646-1663) when the capital Che-Hong was almost abandoned as the king fled to Namrup with his officials and family members. Shihabuddin entered Che-Hong as an enemy with goal of victory. He had extreme loyalty to Nawab. So in his account he praised Nawab as "above all the titles", and "free from all titles."

At that time, the hoo luang or Royal houses were made of wood, bamboo and straw. The second visitor was Jean-Baptiste Chevalier, a French agents and the Governor of Chandernagore (12) (1767-78), who entered Che-Hong on 6 th / 7 th February, 1756 AD during the reign of Süa-rem-faa (1751-1769 AD) alias Rajeswar Singha when the capital was full of prosperity and splendour with Royal look (Dutta-Baruah, & Deloche, 2008). The Royal Palaces and Gates were made of brick and stone. J. B. Chevalier came to the Ahom king as a friend for obtaining a land to establish a factory. So, he got the Royal reception and saw everything as a friend with joy. A Dutch surgeon to Mir Jumlah named Gelmer Vorburg also came with the Moghal expedition (Manucci, 1908). There was evidence of correspondence between the Mir Jumla in Assam, and the Dutch authorities in Hugli and Batavia in the "Dagh Register gehouden int Casteel Batavia" (1663).

Mathew Van den Broucke, a Dutch agent at Hugli and Director of Dutch factories in Bengal, wrote on the 31 st March, 1663 that he had received two letters (dated 19 th and 21 st November, 1662) from Mir Jumla on the 18 th December of that year, where the later referred his victories. In a letter (dated 10 th December, 1662) from Assam, Gelmer Vorburg, surgeon of the General mentioned the rumours on the death of Aurangzeb. He also said that Mir Jumla was 80 miles 4 away from Gargaon, the capital of Ahom kingdom. He informed that Mir Jumla had only 4,000 horsemen with him, and everybody had been suffering from swellings and illness. So, Vorburg expressed his doubts if the Nawāb would succeed in retaining Assam as he had already lost two-thirds of his men and horses due to disease. On 2 nd May, 1663, the Dutch authorities came to know from a letter of Mir Jumlah in Assam that he had made several victories, the Ahom king fled, and the higher part of the river had been reached (Manucci, 1908; Van Der Chijs, 1891).

The Mogul expedition led by Mir Jumla was accompanied by a numbers of the Dutch, Portuguese and English sailors and nával officers (13). The moors were also with the Mogul army(14). Some of them were gunners and camp-followers (15). There is mention of Frans Jansz van der Heiden (1638-1681), a Dutch East India Company sailor who accompanied Mogul Army and arrived at Lakwa (near Gargaon) (16). He stayed nearby for about three months due to floods. Under the Moguls, it was the opportunity of the Europeans to enter into Assam and collect the necessary information for expanding their trade to the east of India. Through Assam they tried to deal with China, and Myanmar. However,

Assam became popular among the European merchants and Mogul empire after the invasion of Mir Jumla in 1662-63 AD (Heiden, 1944; Rasel, 2012; Konwar, 2019).

The Che-Hong was visited by a numbers of foreign travellers, ambassadors and traders of different counties with different languages and religions. Among them were Maibong (capital of the Kachari), Jayantipur (Capital of the Jayantia), Imphal (Capital of Manipur), Udaypur (Capital of Tripura), Dhaka (Capital of the Bengal Nawab), Delhi (Mughal capital), Ava (Capital of Burma), England, France, Netherland, Bhutan (17), Tibet, Hukwang, Müang Kwang (Mogaung or Nara kingdom that now in Myanmar) and Müang Mao-luang. It is worth noting that during the reign of King Süa-seng-faa alias Pratap Singha (1603-1641), a Firinghee (18) is reported to have fired at the soldiers from Soalkuchi, near Gauhati (19). He was captured and sent under escort to Gargaon, the Ahom capital.

The many states of India had political relations with Assam as well as the capital of Ahom kingdom. Among these states was Subah of Bengal (20), Dacca (21), Thana (a military outpost) of Rangamati (22), Koch Bihar, Khyrim (23), Jayantia, Bhootan, Cachar, Dimaria,

Manipur, Tripura, Nara, Munkang; and the hill tribes, such as Aka, Dafla, Mishings (Miri),

Mishimis, Nagas, Khamtis, Singphos etc. For the purpose of communication and negotiation

with the states, the Ahom monarch appointed agents or envoys that are known as "Kakatis."

The Che-Hong had been invaded and occupied by two groups: First by Chilarai (24), commander-in-chief of the Koch Army in 1562-63 during the reign of Koch king Nara Narayan (1540-1584) and Ahom king Süa-khaam-faa (1552-1603), and Second by Mughal Army Commandant or General Mir Muhammad Saeed alias Mir Jumla II (25) (1591 – 30 March,1663) who attacked on 17 th March, 1662 and occupied upto the Treaty of Ghilajharighat on 22 nd January 1663 during the reign of sixth Mughal emperor Aurangzeb (31 July 1658 – 3 March 1707) and Ahom king Süa-taam-laa (1648-1663) (Khan Choudhury, 1990; Shakespear, 1914; Baruah, 2002; Gait, 2006). The Koch king Nara Narayan desired to conquer the Ahom kingdom. Hence, he sent his engineer brother Gosain Kamal to construct a road from Koch Behar to Narayanpur of North Lakhimpur. This road, popularly known as Gohain Kamal Ali (26) (27)

was completed within one year. Through this road Chilarai came, fought with the Ahom soldiers in the mouth of Dikhow and occupied the Ahom capital Che-hong with trumph in 1562. On the other hand, the Ahom king and the nobles fled to Chrarai-khorong in Namrup near Naga Hills and acknowledged suzerainty of the victorious Koches (Sharma, 1973). For that reason, Süa-khaam-faa is nicknamed as Bhagania Raja (Deserting or Fugitive king). The Ahom king deputed Chao Phuphrang Ai-Khek as envoy with precious offers to make peace overtures with the Koch 5 king. Accepting the peace talk, the Koch king demanded certain hostages, an elephant named Khamring, a horse named Pakshirai. Among the hostages were the three sons of the three Gohains, and nephew of the Bar Gohain Ton-Kham named Apasu Gohain alias Sundar Gohain.

Bar-Gohain's son Chao-pet was brought from Tiru. But, Chaoshao (Gabharudeo in Assamese language) Nangbu, wife of Bar-Gohain protested it and asked the Ahom king "Why should he reign when he is unable to save his subjects from enemies"….. "My son can be offered as a hostage only when the current of the river Dikhow can be reversed." The king sent his brother prince Süa-Gam in place of Chao-pet. The Bura-Gohain presented the offers to the Koch king. As Khamring defeated the Chilarai's elephant at a test, so Khamring was returned to the Ahom king (Gogoi, 1999). In course of time, the Ahom king came back to Che-hong, recovered the losses, constructed a strong fort at the mouth of Dikhow and reoccupied the possession in the north bank of river Brahmaputra up to the Bharali of Darrang district (Baruah, 2002). As a line of defence of Che-hong, the predecessors erected Ladoigarh in later days experiencing past invasion of the Koches (Gait, 2006). Around the Royal Palace or Ka-Ren (assamised into Kareng-ghar) (28) strong

bamboos(29) (Kuntuha) had been planted on the Bahirgarh or outer enclosure (1.2km in breadth and 1.3km in length, and on average 25 feet high 20 feet wide) to serve as a taller wall. Around and outside the Bahirgarh, a moat (30) (20-28 feet in depth and 55-75 feet wide) had been dug. Inside the Bhitargarh or inner enclosure (31), a brick rampart of lower height (11 ft in height and 11 ft in width) was got constructed in the midst of which a brick Ka-Ren (the Royal Palace) was situated. In between the Southern Bhitargarh and Bahirgarh a road was running in east-west direction. The Bahirgarh was provided with three entrances- Pani-Duar in the East, Na-Duar in the West and Bar-Duar in the South. No gate was in the North. The king entered the Che-Hong through the Bar-Duar (the main entrance) following the Tai tradition of Royal capitals in the

Shan States of present-day Myanmar. These three entrances were made of brick and stone and were provided with a chamber for security guards. The entrance was equipped with an iron bar at the gateway (Imperial Gazetteer of India). Security guards were manned inside and outside the entrances. Outside the entrance, two ever-ready Bortup (cannon, ordnance) were placed one on the left and one the right (Buragohain, 1990).

The royal capital complex inside the inner rampart resembles the Forbidden City, and the structure in-between the inner and outer rampart resembles to the Imperial City of the Shan States. The hoo luang (32) was made of wood, bamboo and straw. It stood on 66 pillars. The smoothed huge pillars were seemed to be turned on a lathe. The sides of this house/palace had been partitioned into wooden lattices of various designs carved in relief and adorned both inside and outside. 1200 workers completed this mansion in one year. There were mirrors of brass polished so finely that sunbeams dazzled and flashed. At the end of this palace, on four pillars facing each other, nine rings have been fixed on each pillar. Whenever the monarch arrived at this house, a throne was placed between four pillars and nine canopies – each made of a different stuff – and were fastened to the rings above the throne. When the king sat on the throne under the canopies, the drummers beat their drums and bands (a circular flat instrument of brass like gongs). (Sarkar 1915). Seeing this hoo luang, Shihabuddin Talish opined, "Men pen fails to describe in detail the other arts and rare inventions employed in decorating the woodwork of this palace. Probably, nowhere else in the whole world can wooden houses be built with such decoration and figure-carving as by the people of this country". Beside the hoo luang, many other wooden mansions, such as, Bar-Chara, Singari-Ghar, Pat-Ghar, Kunji-Ghar, Pali-Ghar, etc. 6 (that were well-carved and crafted, decorated, strong, long and broad) were built in-between the brick-rampart and the Bhitargarh (inner enclosure).

Between the Bahirgarh and Bhitargarh, perfectly neat and pure mansions had been built for the residence of the nobles. The fine and strong residence of the King had been built in between the brick rampart and inner rampart. The Barphukan had laid out an extremely elegant and fresh garden round a very pure and sweet tank within the grounds of his mansion. Owing to excess damp, all the houses were built on platforms resting on (wooden) pillars (Fathiyah-i-Ibriah). A Gola-ghar (33) (66 feet × 36 feet) exists by the southern side of in-between the inner rampart and outer rampart on the west of the Royal Palace (Buragohain 1990).

The kings neither allowed strangers to enter the capital nor permitted any of their own subjects to go out of it without permission. The monarch did not bow his head down in worshiping of any idol (Fathiyah-i-Ibriah). At present, there are only the inner and outer
ramparts, the silver Golaghar and the Royal Palace made of brick. These were made by Süa-rem-faa or Rajeswar Singh (1751-1769 AD).

The Royal Palace consists of seven storeys (four storeys on the surface and three storeys under the ground). The outer length of the royal palace in north-south direction is 74ft 9 inches and its breadth in east-west direction is 58ft 10.5 inches. Excluding the balcony portions, the area of the first floor is 54 ft × 40ft 5 inches and it is on the 2ft 5 inches height from the surface of the balcony. There were four chambers in each corner for four watch-men. Excluding the balcony portions, the outer measurement of the second floor is 25ft 7 inches (in north-south direction) × 25ft, and this floor is on the 11 inches height from the surface of the balcony. The second floor is also equipped with four rooms in each corner for four sentinels. The inner portion of the Top floor is on the height of 2ft 4 inches from the surface of the balcony with four watch-room in each corner. It is said that there were two tunnels—one from the Ka-Ren of Che-Mon and another from the Ka-Ren of Che-Hong that were joined together near the Nam-Sao, with only one exit.

The Royal Palace of Che-Hong is the majestic landmark of the Ahom kingdom. Its stony silence signifies the splendour and vigour of the Ahom monarch towering the majesty. The political and cultural history can be traced through what was built by the people in certain times. The embattled Che-Hung looked like an 'exclusivist fort'. Geometrical, natural and structural motifs adorn the cornice and baseboards. The historic significance of the palace lies in the frequent use of intricately crafted pilaster and Mihrabs in the alcove. It is worth noting that Süa-paat-faa alias Gadadhar Singh (1681-1696) encamped at Barkala (which is close to and east of Che-Hong) during his tenure for the time being. The breadth of Barkala in east-west direction is 1km whereas the length of it is 1.4 km. It is situated in 26°55'24.1" and 26°56'18.7". Latitude North and 94°44'41.6" and 94°45'38.8". Longitude East. Archaeological Survey of India (ASI) excavated at Royal Palace of Che-Hong in the year 2007-08 to investigate the cultural sequence of the palatial complex. A massive brick wall that had burned and was orientated north-south was partially revealed during the excavation process. The structure is found almost robbed and only foundation is extant. The exposed wall

is 2.65 meters wide and 11.75 meters long. Brickbats are used in its construction, and bricks-on-edge provide support on both sides. An enlarged mouth and circular hearth have been found. With an inner space of 40 cm, the hearth is 90 cm long and 68 cm wide. The width of the hearth's arm is 14 cm. Additionally, during excavation, the remains of two enormous circular wooden posts were discovered. The posts' current diameter is 25 cm. The ceramic industry of the site is 7 dominated by red, buffish red and few grey wares. Although there is a tiny amount of handcrafted pottery available, all of the pottery is wheel-turned (34). Che-Hong is connected with Che-Rai-Doi, the first permanent capital of the Ahom kingdom and Maidams, the royal necropolis. The Maidams was officially inscribed on the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) World Heritage List on 26 th July 2024 in the 46th session of the World Heritage Committee held in New Delhi.

The Moidam is the first World Heritage Site from the North East India recognised in the cultural category. Like Maidams, the Che-Hong (Gargaon) and Che-Mon (Rangpur) combined together has potentiality to enlist in the world heritage site under the Second criterion (to exhibit an important interchange of human values, over a span of time or within a cultural area of the world, on developments in architecture or technology, monumental arts, town-planning or landscape design) and Fourth criterion (to be an outstanding example of a type of building, architectural or technological ensemble or landscape which illustrates (a) significanthistory) out of ten selection criteria of UNESCO.

Appendix:

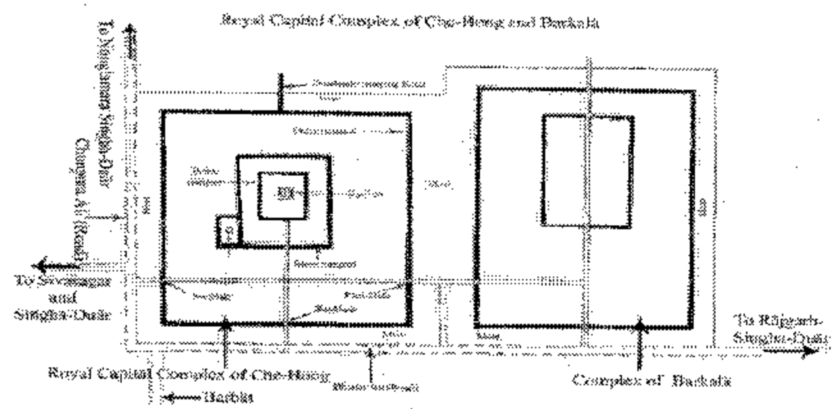

Diagram of Royal Capital Complex of Che-Hong and Barkala. (Drawn by Paragan Konwar)

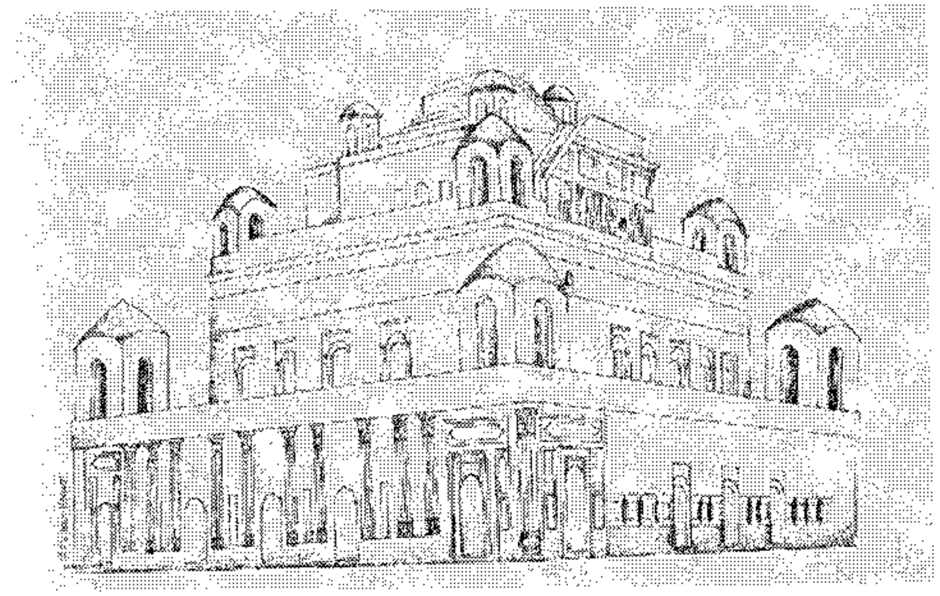

Illustration of the Original Structure of the Royal Palace (Kareng-ghar). (Illustrated by Paragan Konwar)

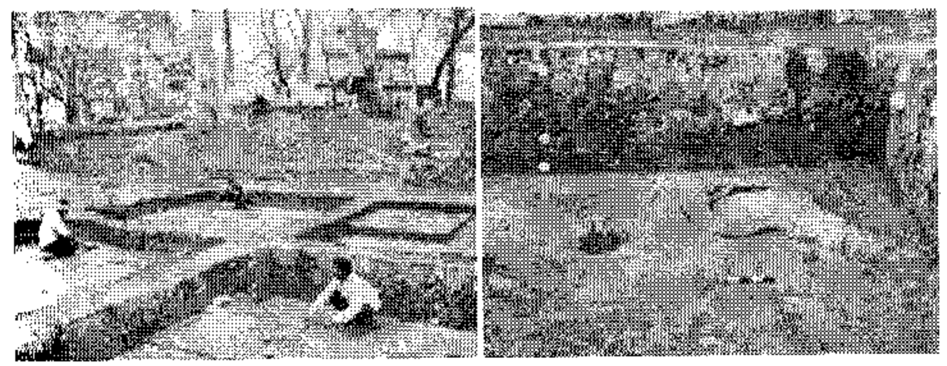

Photo of Excavation by Archeological Survey of India

Notes:

1. *Che-Hong*: In Tai it means: *che* is 'city'; *hung* is 'fame', 'rampart', 'light'; i.e., the city of fame, or rampart, or light. This Che-hong was āssāmized into Gargāon. Gar is 'rampart'; Gaon is 'village'; i.e. village surrounded by rampart. It is worth noting that whereas the Tai people were

accustomed with the city/town concept, the Assamese people were accustomed with village concept only.

2. Sulikpha Lora Raja also preferred to live at Lechang (Bhuyan,1990)
3. Hemanābāri (Garden of Hemanā) was named after Hemanā Gohain. Hemanābāri was on the North-West corner of the outer rampart (Bāhirgarh) of Che-Hong. Hem-na (in Tai-Ahom language) or Hemenā or Hemanā (in Assāmese language) was a descendent of *Thao-mülang Kan-ngan* who was originally a *Phu-kin-müang* (Phu – person, kin - eat, *müang* - state/sub-state, district etc.
4. Chāo-Sing was the Shan Princess and daughter of the Shan Sawbwa [*tjau-faa*], the king of Narā country and relative to the Ahom Royal family. She was the queen of *Süa-Klen-Müang* and scholar in Tai in Ahom court.
5. *Hoo luang*: *hoo* – 'palace'; *luang* – 'large', 'main'; i.e. large or main palace. In Assamese, Hoolung Ghar means the house (Ghar) made of a specific tree the wood of which was taken for building palaces.
6. Lila Gogoi mentioned that these ramparts and gates were constructed under Momai Tamuli; So, later his portfolio was upgraded from Tipamiā Rajkhowā to Barbaruah (Gogoi 1957).
7. Bakhtiyar Khilji, a member of the Khilji tribe belonged to the Turkic tribe who settled in what is now southern Afghanistan. He was the Turkic military general of Qutb al-Din Aibak and conquered parts of eastern India at the end of the 12th Century and at the beginning of the 13th century.
8. "Bangal" mean people of Bengal or the foreigners (Neog, 2003).
9. G. C. Barua (1985) mentioned that three 'Firingis', named Gudimbill, Distirbill and Mistirbil along with one Musalman named 'Rāmshā' came to meet the King in 1739 in the month of *Puh* (December-January). Here, Mill referred here may be Col. James Mill.
10. See Maasir-i-Alamgiri: A History of the Emperor Aurangzib-Alamgir (reign 1658-1707 A.D.) of Saqi Mustad Khan (Translated into English by Jadunath Sarkar). Bibliotheca Indica, Work No.269, Issue No.1556, Royal Asiatic Society of Bengal, Calcutta, 1947
11. Ibn Mohammad Wali Ahmad, better known by the poetical name Shihabuddin Talish was the writer of the Fathiyyah-i-Ibriyya (or ibratia). To Asif (2012), Talish completed writing the whole work within 47 days in 1663 after the expiry of Mir Jumla at Khizpur. Talish says that "since this writing is an account of the victory and admonition, I name it Fathiyya-i-Ibriyah, i.e., admonished victory."
12. Chandannagar, formerly spelled as Chandernagore (French: Chandernagor), is a Corporation city and former French colony located about 35 kilometers north of Kolkata, in West Bengal.
13. "Most of the naval officers and sailors was Portuguese or half-breeds, with some English and Dutch sailors too" (Sarkar, 1921). "The greatest part of the officers were Portuguese" (Lindridge, 1846).
14. See in details in Heiden, 1944; Foster, 1872. The term Moors refers to the Muslim inhabitants of the Maghreb, North Africa, the Iberian Peninsula, Sicily, and Malta during the Middle Ages. They were initially Berber and Arab peoples from North Africa.
15. "Assam being thus a forbidden field for the exploration of Europeans the only opportunity for collecting direct information was during their visit to the country when parts of it were under Mogul occupation, or when they accompanied the Mogul expeditions as sailors, gunners or camp-followers" (Bhuyan,1949).
16. Many historians confused W. Glanius with Frans Jansz van der Heiden. But, the first one is an English translator and latter was that unfortunate sailor or original author of the book. \
17. The Bhutanese traded with the plains of Assam basically through the nine Duars (Gates or passes) established on frontier Assam of Bhutan from east to west. These were *Charduar (Chariduar), Kariapar, Buriguma, Kalling, Gharkola, Boksa, Chapaguri, Chapakhamar, and Bijni.*

18. It means a Eurasian especially of Portuguese-Indian descent. It originated from Persian *Firingī, Farangī*, and Arabic *Farenji, Ifranji, Firanji.* The use of the term indicating the Europeans is very old in Asia. In India, the term used to mean specially the Indian-born Portuguese or the Europeans in general or something of hostility or disparagement (Yule & Burnell, 1903).

19. "Purani Assam Buranji", published in "Arunodoi", April, 1852, p. 60. Sir E. Gait mentions that a *Feringi* or an European who was in service of Muhammadans was captured at *Sualkuchi* and sent to Ahom king for allegedly entering into Assam territory and shooting birds (Gait, 2006). The Portuguese and Indo-Portuguese communities are basically located in Rangamati (on the Bengal frontier of the Moghal empire) in Goalpara, Bondashil (on the south bank of Barak river) in Cachar, Mariamnagar in Agartala of Tripura (Syiemlich, 2007).

20. It was a subdivision of the Mughal Empire during the 16th and 18th centuries that encompassed the part of modern Bangladesh and the Indian states of West Bengal and Orissa.

21. Today is Dhaka. Formerly it was spelled as Dacca in English.

22. This region came under the Mughal Empire after the Muslim invasion in 1566. It is now a district in south-eastern Bangladesh. It is also a Capital city of Chittagong Hill Tracts.

23. The princely state of Khyrim, also known as Nongkrem was included as a part of the states of Khasi kingdom in Meghalaya.

24. As, Nara Narayan led a life of saintly recluse, so the real power of the state was wielded by king's younger brother Sukladhvaj, surnamed the Chila Rai (Kite Prince)

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

25. Mir Jumla II (1591–30 March 1663) was a notable subahdar of Qizilbash origin of Bengal in Eastern India under the Mughal emperor Aurangzeb.

26. J P Wade wrote that 'The mountains of Bootan, or more strictly Comola Gohaign Ali, a causeway formed by Pretawbsing, which runs from Coosebeyhar through the whole extent od Assam to Suddia, forms boundaries of Dehrungh on the north.' (Wade, 1805).

27. Sir Edward Gait wrote that the Koches erected an embanked road from Koch Bihar to Narayanpur situated in North Lakhimpur (Gait, 2006). The road constructed in 1546 AD is 380 mile long. According to the Darrang Raj Vamsavali, a chronicle of the Koch royal family Gosain Kamal constructed a road from Koch Behar to Parasuram Kunda.

28. Kareng-ghar: *Kareng* comes from the Tai words *Ren Kā. Ren [hüan]* is 'house', *kaa* is 'dance'. Among Assamese people the word order is Kā Ren, and the Assamese word 'ghar' (means house) is added.

29. Shihabuddin Talish wrote that "bamboo grove is about two kos, more or less across" 1 Kos (or Krosha) = 2miles. Hence, the bamboo grove was about 4 miles across the rampart.

30. Shihabuddin Talish described that moat "... which is deeper than a man's height in most places and is always full of water".

31. To Shihabuddin "Round the Rajah's house a .... enclosure is one Kos and 14 chains in circumference."

32. The Royal palace. According to Shihabuddin it was 120 cubits long and 30cubits breadth measured inside. Each pillar of them was about 4 cubits round.

33. Golā - explosive, ammunition, missile; Ghar- Emporium, House i.e. the Royal arsenal or emporium of ordnances, ammunition, gunpowder. But, to Buragohain (1990), there were two Golā- Ghar- one for keeping silver and gold and another for keeping ornaments and costumes.

34. Retrieved from http://www.asiguwahaticircle.gov.in).

References

- Asif, Mazhar (2012). *Tarikh-e-Aasham* (Translated from the original Persian to English). Guwahati:DHAS.
- Barua, R.S.G.C. (Trans.)(Ed.)(1985).Ahom Buranji. Guwahati: Spectrum Publications.
- Baruah, S. L. (2002). A Comprehensive History of Assam. New Delhi: Munshiram Manoharlal Publishers Pvt. Ltd.
- Bengal, Past and Present (January-March,1925). Mir Jumla's Invasion of Assam: A Contemporary Dutch Chronicle. Bengal, Past & Present, Journal of Historical Society, Vol. 29, Part. I, Serial No. 57: 7-29.
- Bernier, Francois (1904). Particular Events or the Most Considerable Passages After the War for Five Years, or Thereabout, in the Empire of the Great Mogol.(Pp. 107-220). In Francois Bernier (1904). Travels in Hindusthan or the History of the Late Revolution of the Dominions of the Great Mogol from 1655 to 1661.Culcutta: Bangabasi Press.
- Bhuyan, S.K (Ed.) (1945). Assam Buranji- Svarganārayan Maharaja Janma Charitra.Guwahati: DHAS.
- Bhuyan, S.K (1947). Annals of the Delhi Badshahate (Being a translation of the Old Assamese chronicle, Padshah-buranji with introduction and notes). Gauhati : Goverment of Assam in the Dept. of Historical and Antiquarian Studies
- Bhuyan, S. K. (1949). Anglo-Assamese Relations (1771-1826). Gauhati: DHAS
- Bhuyan, S. K. (1957). Atan Buragohain and His Times. Guwahati: Lawyer's Book Stall
- Bhuyan, S. K. (Trans.) (Ed.)(1990a). Tungkhungiā Buranji. Guwahati: DHAS.
- Bhuyan, S.K (ed.) (1990b). Satsari Asom Buranji.Guwahati: Lawyer's Book Stall.
- Blochmann, H. (1872). Koch Bihár, Koch Hájo, and Asám, in the 16th and 17th centuries, according to the Akbarnaámah, the Padishaáhdnaámah, and the Fathiyah i 'Ibriyah, Journal of the Asiatic Society of Bengal, XLI (I):49-101
- Buragohain, D. K.(1990).Gargaonar Buranji. Sivasagar
- Dutta, S. K. (ed.)(1938). Assam Buranji. Guwahati:DHAS.
- Dutta-Baruah, Caroline & Jeane Deloche (Trans.)(2008). Adventures of Jean-Baptiste Chevalier in Eastern India (1752-1765). Guwahati: LBS Publication.
- Foster, J. M. (1972). Note on Ghargaon, Ahom (with one plate). Journal of the Asiatic Society of Bengal, XLI (I): 32-41. (J.M. Foster was F.R.G.S., Nazira, Assam).
- Gait, S.E. (2006). A History of Assam. Delhi: Surjeet Publications.
- Gogoi, L. (1957). Buranjie Parasa Nagar. Sivasagar: Borthakur Book Stall.
- Gogoi, P (1999). The Tai and the Tai Kingdoms. Guwahati: Lawyer's Book Stall.
- Glanius, W. (1682). A Relation of an Unfortunate Voyage to the Kingdom of Bengala. London: Henry Bonwick.
- Handique, B.C. (Ed.) (1959). Chang-Rung Phukanar Buranji. Sivasagar.
- Imperial Gazetteer of India (1908). Imperial Gazetteer of India (New ed.). Oxford: Clarendon Press.
- Khan Choudhury, A. A. (1990). Koch Biharer Itihas. Kolkata: Modern Book Agency.
- Konwar, P. (2014). Town Planning and Architectural Study of The Medieval Ahom Royal Palaces at Che-Hong (Gargāon) and Che-Muan (Rangpur). Tai Culture, Vol. 21 pp.119-136

- Konwar, Paranan (June 2019). Mir Jumla's Invasion of Assam (1662–63), War Experience of a Dutch Sailor Heiden and Translator Glanius. Indian Historical Review, 46(1):41 54
- Lindridge, J. (1846). Tales of Shipwrecks and Adventures at Sea (First Edition). London : W.M. Clark
- Manucci, N. (1907). Storia Do Mogor or Mogul India:1653-1708 (Trans. by William Irvine). Volume:II, London: John Murray.
- Manucci, N. (1908). Storia Do Mogor or Mogul India:1653-1708 (Trans. by William Irvine). Volume:IV, London: John Murray
- Neog, Moheswar (Ed.)(2003). Chandrakanta Abhidhan. Guwahati: Guwahati University.
- Rasel, M.M. Azizul Islam (2012).The Seventeenth-century Dutch Travel Account and the Production of Knowledge on Asia: A study of Vervarelyke schip-breuk van'T Oost-Indisch Jacht Ter Schelling (Master Thesis). Netherlands: Institute for History, University of Leiden.
- Sarkar, Jadu Nath (1915, December). Assam and the Ahoms in 1660 A.D. Journal of the Bihar and Orissa Research Society, I (II):179-195
- Sarkar, J. (1921). History of Aurangzib: Northern India 1658-1681 (Volume III). Culcutta: M. C. Sarkar & Sons.
- Sarkar, J. N. (1951). The Life of Mir Jumla, the general of Aurangzeb. Culcutta: Thacker, Spink & Co.
- Shakespear, Leslie Waterfield (1914). History of Upper Assam, Upper Burmah and Northeastern Frontier. Calcutta: MacMillan.
- Sharma, N. C. (Trans.)(Ed.)(1973).Darrang Raj Vamsavali. Guwahati: Bani Prakash.
- Syiemlieh, D. R. (2007). Disappeared and Integrated: The Indo-Portuguese in North-East India (Lecture. III). Guwahati: NE Regional Centre, ICHR.
- Wade, P. P. (1805). Geographical Sketch of Assam: In two parts:1800. The Asiatic Annual Register, 116-140
- Yule, C. H. & Burnell, A. C. (1903). Hobson-Jobson: A Glossary of Anglo-Indian Colloquial Words and Phrases and of Kindred Terms, Etymological, Historical, Geographical and Discursive. (New edition edited by William Crooke). London: John Murray. ■

04
A 204

Role of Artificial Intellegence in the Teaching-Learning Process: Transforming Education for the Digital Age

Dr. Mouchumi Gogoi
Principal, Tingkhong College, Tingkhong

Abstract :

Artificial Intelligence (AI) is increasingly redefining the teaching-learning process by fostering personalization, improving teacher efficiency, and enhancing student engagement. This paper explores the transformative potential of AI in education, emphasizing its applications such as adaptive learning systems, intelligent tutoring systems (ITS), and virtual assistants. These technologies enable personalized learning experiences, streamline administrative tasks, and improve accessibility for diverse learners, including those with disabilities. For instance, AI-driven tools like Dream Box and IBM Watson Tutor provide tailored educational content and 24/7 assistance, creating inclusive and efficient learning environments. However, the adoption of AI in education also poses significant challenges. The digital divide, data privacy concerns, algorithmic bias, and teacher readiness are critical issues that require careful consideration. While urban schools benefit from AI integration, rural and underprivileged communities often lack the necessary infrastructure, exacerbating educational inequalities. Additionally, ethical dilemmas such as data security and algorithmic transparency necessitate robust regulatory frameworks and interdisciplinary collaboration. This paper synthesizes insights from existing literature, case studies, and theoretical frameworks to present a comprehensive analysis of AI's role in education. It highlights the benefits and limitations of AI tools, discusses their ethical implications, and proposes strategies for equitable and effective AI integration. By addressing these challenges, policymakers, educators, and technology developers can harness AI's potential to revolutionize education and ensure inclusive learning opportunities for all students. Future research should focus on developing scalable, ethical, and impactful AI solutions for the education sector.

Key words : *Artificial intelligence, Teaching learning process, Digital Age.*

1. Introduction :

The advent of Artificial Intelligence (AI) has marked a significant transformation across multiple domains, with education being one of the most impacted areas. As educators and institutions seek innovative solutions to improve teaching and learning processes, AI emerges as a pivotal tool that offers tailored experiences, automates routine tasks, and enhances accessibility. The integration of AI in education is not merely a technological upgrade but a paradigm shift that redefines how knowledge is imparted and acquired.

AI technologies have demonstrated their potential to address some of the most pressing challenges in education, such as personalized learning and resource optimization. Adaptive learning platforms, intelligent tutoring systems, and virtual assistants have become integral to modern educational ecosystems, empowering educators to meet diverse student needs. For instance, Luckin et al. (2016) argue that AI-enabled systems allow educators to design personalized learning pathways, thereby fostering student engagement and improving outcomes. However, despite these advancements, the adoption of AI in education is fraught with challenges, including ethical dilemmas, equity issues, and the need for substantial infrastructure. The origins of AI in education can be traced back to the development of early intelligent tutoring systems (ITS) in the 1970s. These systems aimed to simulate one-on-one tutoring by providing feedback and guidance to students. Over the decades, advancements in machine learning and natural language processing (NLP) have enhanced the capabilities of such systems, making them more interactive and effective. Holmes et al. (2019) highlight that contemporary AI tools not only analyze student performance but also predict learning trajectories, enabling timely interventions. This paper delves into the transformative role of AI in education, exploring its applications, benefits, challenges, and future directions. The integration of AI into education has been extensively studied, with a focus on its applications and implications. Adaptive learning systems, for instance, are a testament to AI's ability to customize educational experiences. These systems leverage algorithms to analyze student data, identify knowledge gaps, and adjust content delivery accordingly (Holmes et al., 2019). Popular platforms like DreamBox and Khan Academy exemplify how AI can create personalized learning environments that cater to individual needs. Studies have shown that such systems significantly improve student retention and understanding, particularly in STEM disciplines. Intelligent tutoring systems (ITS) represent another critical application of AI in education. VanLehn (2011)

posits that ITS can rival the effectiveness of human tutors by providing real- time feedback and adaptive support. Platforms like Carnegie Learning's MATHia have been instrumental in helping students master complex concepts through interactive problem- solving. These systems also address diverse learning styles, making them invaluable in inclusive education settings. AI's role extends beyond personalized learning to include administrative efficiency. Automated grading systems, for example, reduce the burden on educators by evaluating assignments and generating instant feedback. While these tools excel in grading objective assessments, challenges persist in assessing creative or subjective tasks. Burrows et al. (2015) emphasize the need for advancements in NLP to enhance the accuracy and reliability of automated grading systems.

Virtual assistants, such as IBM Watson Tutor and Google Classroom, have also gained prominence in education. These AI-driven tools act as 24/7 support systems, addressing student queries and facilitating collaborative learning (Chen et al., 2020). By streamlining administrative tasks and improving communication, virtual assistants enable educators to focus on core pedagogical activities.

Despite these advancements, the implementation of AI in education is not without hurdles. Equity is a major concern, as the digital divide limits access to AI tools in underprivileged communities. Williamson et al. (2020) highlight that rural and low-income schools often lack the infrastructure necessary for AI integration. Ethical considerations, such as data privacy and algorithmic bias, further complicate the landscape. Holmes et al. (2019) argue that addressing these challenges requires a collaborative effort involving policymakers, educators, and technology developers.

In conclusion, the integration of AI into education holds immense potential to revolutionize teaching and learning processes. However, realizing this potential necessitates a balanced approach that addresses technical, ethical, and infrastructural challenges. This paper aims to provide a comprehensive analysis of AI's role in education, offering insights into its benefits, limitations, and future directions.

2. Objectives

- To analyze the applications of AI in the teaching-learning process.
- To identify the benefits of AI in education.
- To examine the challenges and ethical considerations of integrating AI into

education.

- To explore future directions for AI in education.

3. Methodology

This study is based on a review of existing literature, including peer-reviewed articles, books, and reports on AI in education. Data was collected from academic databases such as PubMed, JSTOR, and IEEE Xplore to ensure reliability and validity. The research adopts a qualitative approach, synthesizing insights from case studies, meta-analyses, and theoretical frameworks. Key themes were identified to provide a comprehensive understanding of AI's role in education. Limitations of the methodology include potential biases in source selection and the lack of primary data collection. Future studies could incorporate empirical research to validate findings.

4. Findings and Discussion

4.1 Benefits of AI in the Teaching-Learning Process

4.1.1 Personalization

AI enables personalized learning experiences by adapting content to individual student needs, fostering better engagement and comprehension (Luckin et al., 2016). For instance, language learning apps like Duolingo use AI to analyze user performance and adjust difficulty levels dynamically. Personalized learning not only enhances academic outcomes but also boosts student motivation by aligning educational content with their interests and abilities.

Moreover, AI-driven analytics can identify at-risk students and provide targeted interventions, thereby reducing dropout rates.

4.1.2 Efficiency

AI automates routine tasks, allowing teachers to focus on pedagogical strategies and student mentorship (Holmes et al., 2019). For example, tools like Turnitin streamline plagiarism detection, saving educators significant time. By reducing administrative workloads, AI empowers teachers to dedicate more time to lesson planning, professional development, and direct interaction with students. Efficiency gains are particularly critical in under-resourced schools, where teachers often manage large class sizes.

4.1.3 Accessibility

AI tools provide learning opportunities for students with disabilities, such as speech-to-text systems for the hearing impaired and text-to-speech for visually impaired students (Chen etal., 2020). Assistive technologies like Microsoft's Seeing AI app offer real-time audio descriptions for visually impaired users.

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

Additionally, AI facilitates the creation of inclusive classrooms by translating educational materials into multiple languages and formats, ensuring that diverse student populations can access quality education.

4.2 Challenges and Ethical Considerations

4.2.1 Equity

The digital divide exacerbates educational inequalities, limiting AI access for underprivileged students (Williamson et al., 2020). While urban schools often benefit from advanced AI tools, rural and low-income communities struggle with inadequate infrastructure and internet connectivity. Bridging this gap requires collaborative efforts from governments, private sectors, and non-profits to ensure equitable AI deployment.

4.2.2 Privacy and Security

AI systems collect extensive student data, raising concerns about data privacy and misuse (Holmes et al., 2019). Ethical dilemmas arise when educational institutions rely on third- party vendors to manage sensitive information. Ensuring compliance with data protection laws, such as GDPR and FERPA, is crucial to maintaining trust. Moreover, developers must prioritize building secure systems to prevent data breaches and unauthorized access.

4.2.3 Teacher Readiness

Integrating AI into classrooms requires significant training and support for teachers, which remains a challenge in many regions (Chen et al., 2020). Professional development programs must focus on equipping educators with the technical skills needed to use AI tools effectively. Additionally, fostering a growth mindset among teachers is essential for embracing AI-driven innovations.

4.3 Ethical Implications

Beyond technical and logistical challenges, the ethical implications of AI in education warrant careful consideration. Issues such as algorithmic bias, transparency, and accountability must be addressed to ensure fair and just outcomes. For example, biased algorithms can perpetuate stereotypes or disadvantage certain student groups. Establishing ethical guidelines and fostering interdisciplinary collaboration can mitigate these risks.

5. Conclusion :

AI has the potential to revolutionize education by making learning more

personalized, accessible, and efficient. However, addressing challenges related to equity, ethics, and implementation is crucial for realizing its full potential. Policymakers and educators must work together to create inclusive AI frameworks that prioritize student well-being and academic success. Future research should focus on developing inclusive AI tools and assessing their long-term impact on education. Additionally, fostering global collaborations can accelerate the development of ethical and effective AI solutions.

References :

- Burrows, T., Whalley, J., & Langdon, M. (2015). Automated grading in education: Pros and cons. Educational Technology Review, 27(4), 234-245.
- Chen, L., Zhang, J., & Wang, H. (2020). The role of virtual assistants in education. Journal of Educational Computing Research, 58(6), 1291-1312. https://doi.org/10.1177/0735633119884373
- Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning. Center for Curriculum Redesign.
- Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2016). Intelligence unleashed: An argument for AI in education. Pearson Education.
- VanLehn, K. (2011). The relative effectiveness of human tutoring, intelligent tutoring systems, and other tutoring systems. Educational Psychologist, 46(4), 197-221. https://doi.org/10.1080/00461520.2011.611369
- Williamson, B., Eynon, R., & Potter, J. (2020). Pandemic politics, pedagogies and the implications of COVID-19 for education. Learning Media and Technology, 45 (2), 107-114.https://doi.org/10.1080/17439884.2020.1761641

■■■

Exploring the Theme of Mental Health and Self-Care in Gauri Shinde's Dear Zindagi

Dr. Anita Konwar
Assistant Professor, Dept.of English
Sonari College
akonwar3@gmail.com

Abstract :

Mental health encompasses our emotional, psychological, and social well-being. It affects how we think, feel, and behave in daily life. It also plays a crucial role in how we handle stress, relate to others, and make choices. Self-care refers to the conscious actions we take to maintain our physical, mental, and emotional health. Good mental health encourages individuals to engage in self-care practices, while consistent self-care reinforces and enhances mental health. Dear Zindagi is a progressive Indian film that delves into the intricacies of mental health and the importance of self-care through the lens of its protagonist. In a society often characterized by stigma surrounding psychological issues, the film emerges as a refreshing narrative that champions the need for awareness, acceptance, and self-nurturing practices. The objective of this paper is to study the importance of mental health and self-care in the light of the film Dear Zindagi. The methodology applied in the paper is analytical method.

Key Words: *Mental health; Stress; Self-care; Stigma; Awareness*

Introduction :

Mental health encompasses our emotional, psychological, and social well-being. It affects how we think, feel, and behave in daily life. It also plays a crucial role in how we handle stress, relate to others, and make choices. Mental health is not merely the absence of mental illness; it is a complex interplay of various factors including biological, environmental, and lifestyle elements. Thus, fostering mental well-being is critical for everyone, not just those diagnosed with mental disorders. Neglecting mental health can have dire consequences, leading to a variety of challenges. Individuals may experience increased stress levels, anxiety,

and emotional distress.

Such struggles can translate into difficulty at work, strained relationships, and even physical health problems. Research has shown that poor mental health can contribute to chronic conditions, such as heart disease and diabetes. Furthermore, stigma around mental health issues often prevents individuals from seeking help, perpetuating a cycle of suffering. In the fast-paced, often chaotic modern world, the significance of mental health and self-care cannot be overstated. As we navigate through the demands of daily life—be it through work, family responsibilities, or societal expectations—our mental well-being often takes a backseat. However, understanding and prioritizing mental health can enhance our quality of life, improve our productivity, and foster healthier relationships.

Self-care refers to the conscious actions we take to maintain our physical, mental, and emotional health. It is not a luxury; it is a necessity for sustained well-being. Effective self-care can involve a variety of activities tailored to individual needs, including physical exercise, adequate sleep, healthy diet, mindfulness practices, and taking breaks to recharge. Additionally, it can entail engaging in hobbies, socializing, or even seeking professional help through therapy or counseling. Self-care fosters resilience- an essential trait that helps individuals bounce back from adversity. It is through self-care practices that we become more equipped to handle stress and challenges. For instance, even simple acts like going for a walk, practicing yoga, or indulging in a favorite hobby can significantly lift one's mood and enhance overall mental well-being. When individuals prioritize their mental health through intentional self-care, they often find that they are more focused, productive, and able to form significant connections with others. This interconnectedness is crucial as it emphasizes the need for a holistic approach to well-being that balances both mental health and self-care. To promote healthy minds, we must raise awareness about mental health and self-care. Education is vital in breaking the stigma associated with mental illness, which often discourages individuals from recognizing their struggles or seeking help. By fostering open dialogues around mental health, we can create supportive communities where individuals feel safe to share their experiences and seek assistance without fear of
judgment.

Objective and methodology :

The relationship between mental health and self-care is reciprocal. Good mental health encourages individuals to engage in self-care practices, while

consistent self-care reinforces and enhances mental health. Dear Zindagi is a Hindi film released in 2016, directed by Gauri Shinde. The film is a progressive Indian film that delves into the intricacies of mental health and the importance of self-care through the lens of its protagonist, Kaira, played by Alia Bhatt. In a society often characterized by stigma surrounding psychological issues, the film emerges as a refreshing narrative that champions the need for awareness, acceptance, and self-nurturing practices. The objective of this paper is to study the importance of mental health and self-care in the light of the film Dear Zindagi. The methodology applied in the paper is analytical method.

Discussion :

The film Dear Zindagi stars Alia Bhatt as Kaira, a young cinematographer grappling with the ups and downs of life, and Shah Rukh Khan as Dr. Jehangir Khan, a therapist who helps her navigate her emotional struggles. The story revolves around Kaira, who is in her late twenties and is passionate about her career but is haunted by her past and her relationships. She faces challenges in her romantic life and struggles with feelings of inadequacy and anxiety. After a series of failed relationships and conflicts with her family, Kaira seeks professional help. Dr. Jehangir Khan, a free-spirited and unconventional therapist, enters her life and encourages her to confront her inner conflicts. He helps her understand her fears, anxieties, and the impact of her childhood experiences on her present life. Through a series of insightful conversations, Kaira learns to embrace her imperfections and acknowledges that it is alright to seek help to deal with life's complexities. As Kaira embarks on a journey of self-discovery, the film touches on themes of mental health, the importance of relationships, and the idea that it is normal to not have everything figured out. The narrative emphasizes the significance of acceptance, healing, and understanding oneself amidst challenges of life. The film ultimately portrays a hopeful message about finding balance and joy in life, encouraging viewers to cherish their experiences and embrace their true selves. Dear Zindagi received positive reviews for its performances, direction,
and its fresh take on mental health issues.

At its core, the film champions the importance of mental health awareness and self-care, challenging the stigma surrounding mental illness while promoting open conversations about personal well-being. The narrative follows Kaira's quest for emotional stability and her encounters with various relationships that shape her perspectives on life. From her tumultuous relationship with her parents to the expectations imposed by society, Kaira's experiences are relatable to many

individuals who grapple with their own mental health. The film adeptly illustrates how external pressures can influence internal struggles, highlighting the need for self- compassion and understanding.

Central to Dear Zindagi is the character of Dr. Jehangir Khan, played by Shah Rukh Khan, who serves as a therapist and mentor to Kaira. Through their conversations, the film emphasizes the significance of seeking help and the transformative power of therapy. Dr. Khan's approach is refreshingly different; he reinforces the idea that mental health is as important as physical health, showing that reaching out for help is a sign of strength rather than weakness. His character personifies the ideal therapist—empathetic, non-judgmental, and deeply understanding that encourages viewers to rethink the stigma attached to seeking mental health care. The film's narrative also probes into the concept of self-care, highlighting the essential practices that contribute to mental and emotional well-being. Kaira's journey is a testament to the power of self-reflection and understanding one's needs. As she learns to confront her past traumas, she gradually discovers the importance of taking time for herself. The film advocates for self-care rituals, whether through creative expression in filmmaking, nurturing healthy relationships, or simply allowing oneself the grace to heal. It serves as a reminder that self-care is not indulgent; rather, it is a fundamental aspect of maintaining mental health.

One of the most significant aspects of Dear Zindagi is its portrayal of relationships, both healthy and toxic. The film examines how various relationships impact Kaira's mental health, emphasizing that surrounding oneself with supportive, understanding people is crucial for emotional well-being. Kaira's journey of breaking free from unhealthy attachments illustrates the importance of setting boundaries and recognizing when a relationship does more harm than good. The portrayal of love in the film transcends romantic notions, delving into the idea that love must also be about understanding, respect, and mutual growth. Moreover, the film addresses the cultural context surrounding mental health in India. Dear Zindagi challenges the traditional notions of success and happiness, advocating for a more nuanced understanding of well-being that includes emotional and psychological health. It encourages viewers to break free from societal expectations and pursue their own paths to happiness, reflecting the diverse and often conflicting pressures that characters face. This broader cultural critique provides an essential backdrop, contextualizing Kaira's struggles within a society

that often overlooks mental wellness
in favor of achievement and material success.

The film serves as a significant cultural artifact that advocates for mental health awareness and self-care. Through the lens of Kaira's journey, the film powerfully conveys that mental health issues are universal experiences that require compassion, understanding, and open dialogue. By destigmatizing therapy and promoting self-care, it encourages viewers to prioritize their mental health and nurture their emotional well-being. Ultimately, Dear Zindagi is not just a story about personal struggle; it is a call to embrace life's complexities and most importantly, cherish the journey of living authentically and wholeheartedly. At its core, Dear Zindagi addresses the concept of mental health vulnerability. Kaira is depicted as a young cinematographer grappling with the repercussions of her past, which manifest in forms of anxiety and emotional distress. Her journey brings to the forefront the struggles that many individuals face when dealing with mental health issues-struggles that are often overshadowed by societal expectations and a lack of understanding. By spotlighting Kaira's emotional turmoil, the film resonates with viewers who may feel isolated in their own experiences, thereby fostering a sense of connection and empathy.

One of the central themes of Dear Zindagi is the often-ignored importance of seeking
help. Kaira's encounters with Dr. Jehangir Khan, portrayed brilliantly by Shah Rukh Khan,
unveil the transformative power of therapy. Through their conversations, the film breaks down the barriers surrounding mental health discussions, portraying therapy not as a sign of weakness but as an essential step towards healing and personal growth. Dr. Khan's character embodies a compassionate and non-judgmental approach that encourages viewers to reassess their preconceived notions about mental health professionals and the therapeutic process. This portrayal challenges the stigma often associated with seeking help, showing that it is not only acceptable but also crucial for one's well-being.

Moreover, Dear Zindagi emphasizes the significance of self-care, an often overlooked aspect of mental health. Kaira's journey is marked by moments of self-reflection and the gradual realization that taking care of oneself is not selfish but necessary. The film advocates for individual accountability in nurturing one's mental health through various means, such as engaging in creative pursuits, maintaining relationships, and confronting past traumas. By showcasing Kaira's

evolution, the narrative reinforces the idea that self-care encompasses a holistic approach, which includes emotional, physical, and psychological dimensions.

The film also illustrates the impact of societal constructs on mental health. Kaira's struggles are not solely personal; they are also influenced by societal expectations and familial pressures. The portrayal of her relationships, both supportive and toxic highlights how external influences can exacerbate mental health issues. By shedding light on these dynamics, Dear Zindagi encourages viewers to recognize the importance of surrounding oneself with positive relationships that foster growth and healing. It advocates for creating environments where vulnerability is welcomed, and open conversations about feelings are normalized. In addition to illuminating these themes, the film showcases cultural shifts towards mental health awareness in India. The film serves as a clarion call advocating for compassion and understanding regarding emotional struggles, paving the way for a broader societal acceptance of mental health discussions. It is evident that the movie's impact extends beyond entertainment; it is a vital contribution to mental health discourse in a country that still grapples with stigma and misunderstanding. Dear Zindagi is more than just a cinematic experience; it is a poignant exploration of mental health and self-care. Through its relatable characters and thoughtful narrative, the film encourages viewers to confront their own vulnerabilities, seek help, and engage in self-nurturing practices.

Conclusion :

Mental health is fundamental to our overall well-being, and self-care is a vital component of maintaining that health. Prioritizing mental health can lead to improved productivity, reduced stress, and healthier relationships, contributing positively to society as a whole. It is essential for individuals, communities, and organizations to recognize the importance of mental health and self-care and to promote practices that encourage wellness. As we move forward in an increasingly demanding world, we should prioritize our mental well-being and engage in self-care, ensuring a healthier, more fulfilling life for ourselves and those around us. By promoting awareness and acceptance of mental health issues, Dear Zindagi stands as a powerful reminder of the importance of taking care of one's mental well-being and recognizing that the journey to healing begins with self-awareness and compassion. In a world still learning to embrace the complexities of mental health, this film leaves an indelible mark, urging us all to cherish life, with its ebbs

and flows, and to care for our most precious asset-our mental health.

Works Cited :

• Barry, Peter. (2009). Beginning Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory.
Manchester University Press.

• Lodge, David, & Wood, Nigel.(Eds.). (2003). Modern Criticism and Theory. Pearson Education.

• Nayar, Pramod K. (2010). Contemporary Literary and Cultural Theory: From Structuralism to Ecocriticism. Pearson.

• Scheid, Teresa L., and Tony N. Brown. (Eds.). (2012). A Handbook for the Study of Mental Health. Cambridge University Press.

• Shinde, Gauri. (Director). (2016). Dear Zindagi. Red Chillies Entertainment, Dharma Productions, Hope Productions.

■■■

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

‘জোনাকী’ৰ কাব্যৰ ভাব-বিষয়ৰ ঈক্ষণশৈলীৰ সমীক্ষণ

ড° ৰঘুনাথ কাগয়ুং
পত্ৰিকা সম্পাদক, অসম সাহিত্য সভা
সহযোগী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

সংক্ষিপ্তসাৰ

অসমীয়া কবিতাৰ দীৰ্ঘ-পৰিক্ৰমাত ‘জোনাকী’ কাকতৰ উপস্থিতি সবল আৰু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। পৰম্পৰাগত মৌখিক লোক-কবিতা আৰু বৈষ্ণৱ দৰ্শনানুগত কবিতাৰ একঘেয়ামী ধাৰাৰ পৰা আঁতৰি আহি অসমীয়া কাব্যত এক নব্য ধাৰা ‘ৰমন্যাসবাদ’ৰ প্ৰৱৰ্তনত প্ৰধান ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে জোনাকী কাকতে। জোনাকীয়ে ৰমন্যাসবাদৰ কেৱল প্ৰৱৰ্তনেই কৰা নাছিল, প্ৰতিষ্ঠা আৰু প্ৰসাৰো ঘটাইছিল। সেয়ে, ‘জোনাকী’ আলোচনীখন অসমীয়া কবিতাৰ বৰ্ণাঢ্য ইতিহাসত যথাৰ্থই এক স্বৰ্ণমণ্ডিত সংযোজন।

বীজশব্দ ঃ

চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্ত, জোনাকী আলোচনী, ৰমন্যাসবাদ, কবিতাৰ বিষয়বস্তু, পৰিৱৰ্তনৰ ধাৰা, প্ৰকাশভংগী আৰু আংগিক।

০.০ অৱতৰণিকা

অসমীয়া কবিতাত ৰমন্যাসবাদৰ সূচনা হয় জোনাকী যুগত। প্ৰচলিত অসমীয়া কবিতাৰ ধাৰাৰ পৰিৱৰ্তে জোনাকী কাকতে বোৱাই আনে অসমীয়া কবিতালৈ এক নব্যধাৰা; যাৰ নামকৰণ কৰা হয় ৰমন্যাসবাদ অথবা ৰোমাণ্টিকতাবাদ। কল্পনা প্ৰাধান্য এই কাব্যধাৰাই অসমীয়া কবিতাক প্ৰদান কৰে এক অনন্য মাত্ৰা আৰু এচাম প্ৰতিভাশালী কবিয়ে এই কাব্যধাৰাক সবল নেতৃত্ব প্ৰদান কৰি অসমীয়া কবিতাত এক অপৰিচিত নতুন ভাব-বিষয়ৰ ঈক্ষণশৈলীৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰে।

১.০ প্ৰস্তুত বিষয়ৰ গৱেষণা পদ্ধতি

১.১ অধ্যয়নৰ পৰিসৰ

এই আলোচনাত ‘জোনাকী’ আলোচনীত প্ৰকাশিত প্ৰথম বছৰৰ কবিতাৰ বিষয়বস্তুগত দিশৰ আলোচনাতে সীমাবদ্ধ থাকিব। ‘জোনাকী’ৰ কবিতাসমূহৰ প্ৰকাশভংগীগত আৰু আংগিকগত দিশত অধিক গুৰুত্ব দিয়া নহ’ব।

১.২ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য

এই অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য এই ধৰণে প্ৰাক্‌কল্পনা কৰা হৈছে-

ক) জোনাকী’ৰ কবিতাৰ বিষয়বস্তুৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয়

খ) জোনাকী’ৰ কবিতাৰ ভাব-বিষয়ৰ ঈক্ষণশৈলীৰ সমীক্ষণ

গ) জোনাকী’ৰ কবিতাই অসমীয়া কবিতালৈ অনা পৰিৱৰ্তনৰ ধাৰাৰ পৰ্যালোচনা

১.৩ আলোচনাৰ পদ্ধতি

প্ৰস্তাৱিত বিষয়টো অধ্যয়নৰ সুবিধাৰ্তে আলোচনাৰ মূল পদ্ধতি হিচাপে বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতিক নিৰ্বাচিত কৰা হৈছে। ‘জোনাকী’ৰ প্ৰথম বছৰৰ কবিতাসমূহকে অধ্যয়নৰ প্ৰধান সামগ্ৰী হিচাপে বাচি লোৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত নগেন শইকীয়াৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত ‘জোনাকী’খনক উৎস-গ্ৰন্থ হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

২.০ বিষয়বস্তুৰ আলোচনা

২.১ ‘জোনাকী’ৰ প্ৰকাশ কাল

প্ৰথম বছৰ ‘জোনাকী’ৰ এঘাৰটা সংখ্যা প্ৰকাশ পাইছিল। প্ৰথম বছৰৰ প্ৰথম সংখ্যাটো চিহ্নিত হৈছিল ‘১ম ভাগ-১ম সংখ্যা’; প্ৰকাশ পাইছিল ১৮১০ শকৰ মাঘ মাহ (ইং ১৮৮৯)ত। এঘাৰ সংখ্যক; অৰ্থাৎ শেষৰ সংখ্যাটো প্ৰকাশ পাইছিল ‘১ম ভাগঃ ১১শ-১২শ সংখ্যা’ ১৮১১ শক (ইং ১৮৮৯ / ৯৯), আঘোণ-পুহ সংখ্যা’ৰূপে।

১৮৮৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ২৫ আগষ্টৰ দিনা ৬৭নং মিৰ্জাপুৰ ষ্ট্ৰীটৰ ‘বহা’ত বহা কলিকতাত পঢ়া অসমীয়া ছাত্ৰসকলৰ চাহ মেলত গঠিত হ’ল ‘অসমীয়া ভাষা উন্নতি সাধিনী সভা।’ ইয়াৰ পিছৰ বছৰতে প্ৰকাশ পাই ‘জোনাকী’। বেজবৰুৱাই ‘জোনাকী’ৰ জন্ম ১৮১০ শকৰ মাঘ মাহ বুলি লিখি থৈ যোৱা কাৰণে ‘জোনাকী’ৰ জন্মৰ সময় সম্পৰ্কে ভিন্নজনে ভিন্ন মত দিয়া দেখা যায়। আনন্দ তালুকদাৰ[১] আৰু বেণুধৰ শৰ্মাৰ[২] মতে ১৮৮৯ চনৰ ১৩ জানুৱাৰীত ‘জোনাকী’ৰ জন্ম হয়। কিন্তু যতীন্দ্ৰনাথ গোস্বামীৰ[৩] মতে ১৮৮৯ চনৰ ৯ জানুৱাৰী আৰু ডিম্বেশ্বৰ নেওগৰ[৪] মতে ১৮৮৯ চনৰ ৯ ফেব্ৰুৱাৰী। ‘জোনাকী’ৰ প্ৰথম বছৰ প্ৰথম সংখ্যাত ‘শ্ৰীৰঃ’ (আচল নাম ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত)ই আনন্দৰাম বৰুৱাৰ সোঁৱৰণত লিখা এটি প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ পাইছিল। আনন্দৰাম বৰুৱাৰ মৃত্যু হয় ১৮৮৯ চনৰ ১৮ জানুৱাৰীত। এই প্ৰবন্ধটোৰ আঁত ধৰি ‘ডিম্বেশ্বৰ নেওগে লিখা আৰু যতীন্দ্ৰনাথ গোস্বামীয়েও[৫] প্ৰথমতে উল্লেখ কৰা ১৮৮৯ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ৯ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখটোৱেই ‘জোনাকী’ৰ জন্মদিন হোৱা সকলো ফালৰ পৰাই সম্ভৱপৰ।’[৬]

‘জোনাকী’ৰ প্ৰথম বছৰৰ সম্পাদক আছিল চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্ত। ইয়াৰ পিছৰ সম্পাদকসকল আছিল ক্ৰমেঃ হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী (দ্বিতীয় বছৰ), লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা (তৃতীয় আৰু চতুৰ্থ বছৰ), কনকলাল বৰুৱা (পঞ্চম বছৰ) আৰু ৰমাকান্ত বৰকাকতি (ষষ্ঠ, সপ্তম আৰু অষ্টম বছৰ)।[৭] ৰমাকান্ত বৰকাকতিয়েই হ’ল ‘জোনাকী’ৰ অন্তিমগৰাকী সম্পাদক।

৩.০ প্ৰথম বছৰৰ ‘জোনাকী’ৰ কবি আৰু কবিতা ঃ

প্ৰথম বছৰৰ ‘জোনাকী’ত সৰ্বমুঠ ২১টা কবিতা প্ৰকাশ পাইছিল। কবিতাসমূহ হ’ল- ক্ৰমে **প্ৰথম সংখ্যা**- জোনাকী (চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্ত), বনকুঁৱৰী (চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্ত), **দ্বিতীয় সংখ্যা**-

সাধনা, কাকো আৰু হিয়া নিবিলাওঁ (হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী), কিয় ভাই নিবিলাবা হিয়া (শ্ৰীচ, -চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্ত), **তৃতীয় সংখ্যা-** বছৰ বিদায় (শ্ৰীঘ, -ঘনশ্যাম বৰুৱা), নীয়ৰ (চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্ত), **চতুৰ্থ সংখ্যা-** স্মৃতি (শ্ৰীআ, -আনন্দচন্দ্ৰ গুপ্ত), আনন্দৰাম বৰুৱাৰ স্বৰ্গযাত্ৰা (শ্ৰীহে, -হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী), **পঞ্চম সংখ্যা-** সংসাৰ, আশীৰ্বাদ, **ষষ্ঠ সংখ্যা-** পাহৰণি (কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য), **সপ্তম সংখ্যা-** ছবি (আনন্দচন্দ্ৰ গুপ্ত), সখীৰ মৰম (লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা), **অষ্টম সংখ্যা-** সখীৰ প্ৰতি, অকিঞ্চন (বিষ্ণুপ্ৰসাদ গুপ্ত), **নৱম সংখ্যা-** উন্নতি, অনুতাপ (শ্ৰীবে, -বেণুধৰ ৰাজখোৱা), **দশম সংখ্যা-** লতা (শ্ৰীআ, -আনন্দচন্দ্ৰ গুপ্ত), দীপাৱলী (শ্ৰীহেম, -হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী) আৰু **একাদশ-দ্বাদশ সংখ্যা-**শীত (ৰ-ম, -ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত)। উল্লেখযোগ্য যে সাধনা, সংসাৰ, আশীৰ্বাদ , সখীৰ প্ৰতি আৰু উন্নতি নামৰ কবিতাকেইটাৰ লেখকৰ নাম আলোচনীখনৰ ক'তো উল্লেখ পোৱা নাযায়।।

৩.০ 'জোনাকী'য়ে অসমীয়া কবিতালৈ তিনিটা দিশত আমোল পৰিৱৰ্তন আনে -প্ৰকাশভংগীগত দিশত, বিষয়বস্তুগত দিশত আৰু আংগিকগত দিশত।

প্ৰকাশভংগীগত ক্ষেত্ৰত কবিসকলে মন্ময়ধৰ্মী বা ব্যক্তিধৰ্মী চিন্তা আৰু কল্পনাৰ মুক্ত প্ৰকাশ ঘটায়। কবিসকলে বিশ্ব জগত-প্ৰকৃতি-প্ৰপঞ্চৰ প্ৰতি ইমানেই বিস্ময় বিমুগ্ধ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিবলৈ ধৰিলে যে এইবোৰ কবিসকলৰ বাবে একো একোটা ৰহস্যৰ কেন্দ্ৰ বিন্দু হৈ পৰিল।

আংগিকগত ক্ষেত্ৰত পূৰ্বৰ পৰা পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰচলিত হৈ থকা ধ্ৰুপদী কবিতাৰ প্ৰতিষ্ঠিত ৰীতিবদ্ধ ছন্দ- ভাষাৰ সলনি চহা আৰু গ্ৰাম্য জীৱনৰ সহজ-সৰল ভাষাক আদৰি ল'লে। ৰোমান্টিক কবিসকলে আৱদ্ধ জীৱনৰ সলনি মুক্ত জীৱনক বেছি ভাল পাইছিল; সেয়ে ভাষা আৰু ছন্দ প্ৰয়োগৰ বেলিকাও কবিসকলে অধিক মুক্ত হ'ব বিচাৰিছিল।

বিষয়গত দিশত মধ্যযুগপ্ৰীতি, প্ৰেমৰ আৰাধনা, সৌন্দৰ্য-চেতনা, বিষাদ আৰু কাৰুণ্যৰ প্ৰকাশ, বৈপ্লৱিক ভাৱধাৰা, প্ৰকৃতি প্ৰীতি আৰু মানৱিকতাবাদত কবিসকলে গুৰুত্ব দিবলৈ ধৰিলে।

৪.০ 'জোনাকী'ৰ বিষয়বস্তু ঃ

প্ৰচলিত আৰু পৰম্পৰাগত ধাৰাৰ সলনি 'জোনাকী' কাকতে অসমীয়া কবিতাত এক নব্য ধাৰাৰ সূচনা কৰে। ৰমন্যাসবাদ বা ৰোমান্টিচিজিম নামে খ্যাত এই নব্য ধাৰাটো ইতিমধ্যেই ইউৰোপীয় কাব্য-সাহিত্যত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছিল। 'কল্পনাৰ অসামান্য বিকাশে'ই আছিল এই কাব্য-ধাৰাৰ প্ৰাণবস্তু। ৰমন্যাসবাদৰ আটাইবোৰ দিশেই প্ৰতিফলিত হৈছিল 'জোনাকী'ৰ প্ৰথম বছৰৰ কবিতাত। 'জোনাকী'ৰ প্ৰথম বছৰৰ কবিতাত প্ৰকাশিত বিষয়বস্তুৰ সম্যক আলোচনা কৰিবলৈ তলত যত্ন কৰা হ'ল।

৪.১ সৌন্দৰ্য চেতনা ঃ

প্ৰথম বছৰৰ 'জোনাকী'ত প্ৰকাশিত কবিতাসমূহৰ প্ৰধান বিষয়বস্তু আছিল সৌন্দৰ্য

চেতনা। এই শ্ৰেণীৰ কবিতাত কবি-কল্পনাৰ মুক্ত প্ৰকাশ ঘটিছিল। যুক্তি আৰু বুদ্ধিৰ ঠাইত কবিসকলে ঠাই দিলে ভাৱাবেগৰ। কোমলকান্তি ভাৱাবেগ আৰু ভাৱানুভূতিৰ ঢৌত উদ্ভাসিত হ'ল সৌন্দৰ্য চেতনা। কল্পনাৰ পাখি মেলি ৰমন্যাসিক কবিসকলে বিচৰণ কৰিবলৈ ল'লে নৈসৰ্গিক সৌন্দৰ্যৰ সপোনপুৰীত। অগোচৰে থকা প্ৰকৃতিৰ সোন্দৰ্যৰ দ্বাৰ খোল খালে কবি-কল্পনাত। চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্তৰ" 'বনকুঁৱৰী' আৰু 'নীয়ৰ' কবিতাত প্ৰকৃতিৰ অপৰূপ ছবি আৰু সোন্দৰ্য প্ৰকাশ পাইছে চিত্তাকৰ্যক আৰু মৰ্মস্পৰ্শী ৰূপত।

যথা-

'মৰকত মণি জিলিকে শিৰত ঙ্গ
দেবী হ'ব বনকুঁৱৰী ঙ্গ
মুকুতা পিন্ধতী পিছত ইজনী
জলৰ দেবী নিয়ৰী।
চুলি বান্ধি দিছে কুঁৱৰীৰ মেলি,
খোপাত আৰিছে মলা
আগতে অলেখ বনফুল ধাৰ
শুৱাই খৰাহি থলা।'

('বনকুঁৱৰী', - চন্দ্ৰ কুমাৰ গুপ্ত)

'মুকুতা মণিটি পাতত জিলিকে ফটিক পানিত (যথাঃ) ধোৱা।
নিশাৰ তৰা এটী (যথাঃ) সৰিয়েহে আছে, সৰগত টোপনি যোৱা

ঙ্গ

নিজম আকাশৰ নিচুক 'কথাটি' হিয়াত থইছে (যথাঃ) সাঁচি।
কোন কাহানিৰ সপন (যথাঃ) দেখিছে কোনে হাঁহিছিল নাচিঙ্গ'

('নীয়ৰ', - চন্দ্ৰ কুমাৰ গুপ্ত)

নৈসৰ্গিক সৌন্দৰ্যৰ সুন্দৰ প্ৰতিফলন দেখা যায় আনন্দচন্দ্ৰ গুপ্তৰ 'লতা' (দশম সংখ্যা), ৰত্নেশ্বৰ মহন্তৰ 'শীত' (একাদশ-দ্বাদশ সংখ্যা), চন্দ্ৰকুমাৰ গুপ্তৰ 'জোনাকী' (প্ৰথম সংখ্যা), ঘনশ্যাম বৰুৱাৰ 'বছৰ বিদায়' (তৃতীয় সংখ্যা) আৰু অনামী কবিৰ 'উন্নতি' (নৱম সংখ্যা) শীৰ্ষক কবিতাবোৰটো।

৪.২ অতীন্দ্ৰিয়বাদৰ প্ৰকাশ

প্ৰথম বছৰ 'জোনাকী'ত প্ৰকাশিত কবিতাসমূহৰ আন এক প্ৰধান বিষয়বস্তু হ'ল অতীন্দ্ৰিয়বাদৰ প্ৰকাশ। ৰমন্যাসিক কবিসকলে ইন্দ্ৰিয়াতীত জীৱনৰ উপলব্ধি কৰি পূৰ্বজন্ম-

পৰজন্মৰ সন্ধান কৰিছিল। জন্মান্তৰবাদত বিশ্বাসী কবিসকলৰ কবিতাত সেয়ে ৰহস্যবাদে অগ্ৰাধিকাৰ পাইছিল। 'বনকুঁৱৰী'ত কবিয়ে এক ৰহস্যময় জগতৰ ছবি আঁকি পাঠকৰ মনত অনেক প্ৰশ্নৰ উদ্ৰেগ ঘটাইছে এনেদৰে-

'নিজম দুপৰীয়া --শুহুৰিটী (যথাঃ) মাৰি
মাতিলে নো কোনে কাক ঙ্গ
বিজন বনত কোন ক'ত আছে ?
হালিছে গছৰ আগ।
গহিন (যথাঃ) গছত বতাহৰ ছাটি—
পাত কঁপে থৰ থৰ।
হাবিৰ মাজৰ পৰা কোনে নো বা
মাতি উঠে 'মৰ মৰ' ?' (- চন্দ্ৰ কুমাৰ গুপ্ত)

পৰমপুৰুষ ভগৱানক লৌকিক জীৱনত লগ পোৱা কল্পনাতীত। কিন্তু ৰমন্যাসিক কবিয়ে 'পতিত পাবন ৰাখা, সমূলঞ্চে মৰিলো' বুলি 'নাৰায়ণ'ক স্মৰণ কৰি পাঠকৰ মনত অধিক ৰহস্যৰ সৃষ্টি কৰিছে। (অনুতাপ)

৪.৩ ঈশ্বৰ চেতনা

'জোনাকী'ৰ এই সময়ছোৱাৰ কবিতাত প্ৰকাশ পোৱা অন্যতম বিষয়বস্তু হ'ল ঈশ্বৰ চেতনা। ঈশ্বৰৰ অস্তিত্বৰ অনুভৱ, আধ্যাত্মিকতা, ধৰ্মীয় ভাৱ, নৈতিকতাবোধৰ প্ৰকাশ- ঈশ্বৰ-চেতনাজনিত কবিতাসমূহৰ মন কৰিবলগীয়া দিশ। সকলো জীৱ-জগতৰ ওপৰত ঈশ্বৰেই অৱস্থান - এনে ভাৱেই প্ৰকাশ পাইছে কবিতাসমূহত। সৃষ্টি, স্থিতি, প্ৰলয়, দায়, দণ্ড, ক্ষমাৰ অধিকাৰীও ভগৱানেই বুলি ৰমন্যাসিক কবিসকলে অনুভৱ কৰে। 'অকিঞ্চন'ত আছে-

'বল নাই — বুলি কোনে ক'ব পাৰে?
দুৰ্বলীৰ বল ৰজা।
অকিঞ্চন মোৰ ঈশ্বৰ সহায়।
উৰাম প্ৰেমৰে ধ্বজা ঙ্গ
————
————
আনন্দৰ ঢউ এটি উঠি নাচি
মিলাব তলিলৈ গই (যথাঃ)ঙ্গ
বুক-তলি ফুটি পতালৰ সৈতে
যোগ-ঈশ্বৰত 'লয়'ঙ্গ' (বিষ্ণুপ্ৰসাদ গুপ্ত)

'আশীৰ্বাদ' নামৰ কবিতাত অনামী কবিয়ে কৈছে যে - সমগ্ৰ মানৱ জাতি ঈশ্বৰৰে সন্তান। মানুহে কেতিয়া কি কৰিব লাগে, ক'লৈ যাব লাগে এইবোৰ ঈশ্বৰেহে ঠিক কৰিব-

'ধেমালিৰ সেকা মোক দেখুৱালে কোনে
—তয়ো মোক এৰি যাব খোজঙ্গ
ঈশ্বৰৰ জীয়, — দিব ঈশ্বৰেই দিহা।
কিয় মোৰ মনাই নুবুজঙ্গ'

৪.৪ বিষাদ আৰু কাৰুণ্যৰ ছাঁ

'জোনাকী'ৰ এই সময়ছোৱাৰ আন এক মন কৰিবলগীয়া দিশ হ'ল কবিতাসমূহত প্ৰকাশ পোৱা বিষাদ আৰু কাৰুণ্যৰ ছাঁ। 'কাকো আৰু হিয়া নিবিলাওঁ' নামৰ কবিতাত কবিৰ বিষাদ-কাতৰ ভাৱানুভূতি অতি সকৰুণ ৰূপত প্ৰকাশ পাইছে। কবিয়ে অন্তৰৰ পৱিত্ৰ ভালপোৱাখিনি এটি ভাটৌক সঁপি দিয়াৰ পিছতো ভাটৌৱে কবিৰ ভালপোৱাক বিশ্বাসঘাটকতা কৰাত কবিৰ কোমল হৃদয় হাঁহাকাৰ কৰি উঠিছে-

'পুহিলো ভাটৌ এটি,
গ'ল দিন এটি দুটি,
দিনে দিনে সিও হ'ল বড়;
কত দিলো ধান পানী
কত ন ন গুটি আনি
যোগালোঁহি আগত ঠোঁটৰ।'

কবিতাটিৰ এঠাইত হতাশাত ভাঙি পৰা কবিৰ হৃদয়ৰ ভাৱ প্ৰকাশ কৰিছে এইদৰে-

'যি এদিন বাচি থাকোঁ,
কাকো আৰু বুকে নাকোঁ,
কাৰো আৰু মুখক নেচাওঁ;
যায় যক ফাটি বুকু
কাঁদেবা কান্দোক চকু।
-কাকো আৰু হিয়া নিবিলাওঁ।' (হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী)

'আশীৰ্বাদ'(পঞ্চম সংখ্যা), 'আনন্দৰাম বৰুৱাৰ স্বৰ্গ যাত্ৰা'(চতুৰ্থ সংখ্যা), 'নীয়ৰ'(তৃতীয় সংখ্যা) আৰু 'সংসাৰ'(পঞ্চম সংখ্যা) আদি কবিতাটো প্ৰকাশ পাইছে কাৰুণ্য, বিষাদ আৰু হতাশাৰ ভাৱ। 'আশীৰ্বাদ'ত পাই হেৰুৱাৰ বেদনাৰ প্ৰতিচ্ছবিয়ে পাঠকৰ হৃদয়

চলচলীয়া কৰে।

৪.৫ অতীত প্ৰীতি

অতীত প্ৰীতি 'জোনাকী' যুগৰ কবিতাৰ প্ৰাণশক্তি। অতীতৰ প্ৰতি নিভাঁজ শ্ৰদ্ধাশীল মনোভাৱে ৰমন্যাসিক কবিসকলৰ হৃদয় উতলাই তুলিছিল। এনে মনোভাৱৰ ফলতে তেওঁলোকে স্বদেশ-স্বজাতিৰ মহৎ ঐতিহ্যৰ সন্ধান পাইছিল। নিজা চহকী কলা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ প্ৰেমে কবিসকলক কৰি তুলিছিল জাতীয়তাবাদী। 'নবজাবা বাহিঁ (যথাঃ), মোক উন্মাদ কৰিছে।। পুৰণি সি স্মৃতি-ৰবি হৃদাকাশে উদিছে' (স্মৃতি) বুলি সেয়ে কবিয়ে আক্ষেপ কৰিছে। অতীতৰ মধুৰ স্মৃতিয়ে কবিক কিদৰে আমনি কৰিছে এই পংক্তিটিৰ পৰাই অনুধাৱন কৰিব পৰা যায়-

'চন্দ্ৰ দেখি চন্দ্ৰ-মুখ মনঃপটে উদিছে।।
শান্তিদেবী কৃপা কৰি,
অল্প সুধা দান কৰি,
গুছুৱাঁ মহাস্মৃতি সদা পুৰি মাৰিছে।
কল্পনা সাগৰে হায়ঙ্গ মন-তৰি ভাসিছে (যথাঃ)।।'
('স্মৃতি'- আনন্দ চন্দ্ৰ গুপ্ত[৮])

৪.৬ ঐতিহ্য-চেতনা

ঐতিহ্য চেতনা 'জোনাকী'ৰ প্ৰথম বছৰৰ কবিতাসমূহৰ কণ্ঠৰ ভূষণ। 'পাহৰণি'ত প্ৰকাশ পাইছে ঐতিহ্য-চেতনা। অতীতৰ শৌৰ্য-বীৰ্য, মধুৰ দিনৰ স্মৰণ কৰিছে কবিতাটিত। কিন্তু সেই তাহানিৰ শৌৰ্য-বীৰ্যৰ বিপৰীত ছবি এখন কবিয়ে বৰ্তমান দেখা পোৱাত 'চিন্তাতে মৰি পুৰি গৈছে'-

'কোৱাঁ পাহৰণি, তোমাৰ পেটত,
কতনো ৰাখিছা বুৰঞ্জি(যথাঃ) সুমাই
চিন্তিলে এবাৰ মৰো পুড়ি দেই
কত জাতি কীৰ্ত্তি খালো গিলি হায়।'
('পাহৰণি'- কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য)

৪.৭ জীৱনৰ অস্থায়িত্ব আৰু ক্ষণভংগুৰতাৰ প্ৰকাশ

জীৱনৰ ক্ষণভংগুৰতা আৰু অৰ্থশূন্যতাৰ প্ৰকাশ 'জোনাকী'-কাব্যৰ অন্যতম লক্ষণীয় দিশ। অৱশ্যে অসমীয়া ৰমন্যাসিক কবিতাৰে ই এক সামগ্ৰিক লক্ষণ। জীৱন ক্ষণস্থায়ী। পৃথিৱী-প্ৰাণী জগত - সকলো ক্ষণস্থায়ী। আটাইবোৰ মিথ্যা, যথাৰ্থ অৰ্থশূন্য। 'সংসাৰ', 'অনুতাপ' আদি কবিতাত এনে ভাৱৰ প্ৰকাশ দেখা যায়। 'সংসাৰ' নামৰ কবিতাত 'মায়াৰ মোহিনী মাত', 'মাতিলেনো কোনে মোক ইফালে সাদৰি' - ইত্যাদি কথাৰে সংসাৰৰ অনিত্যতা-অস্থায়িত্ব, জীৱনৰ মিথ্যা-অৰ্থশূন্যতাৰ কথাই ক'ব বিচাৰিছে। কবিয়ে কৈছে -

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

'বেপাৰত 'অৰ্থ' সাঁচা, দুদিনীয়া জানা,
তেহে যোগ্য 'কামনাৰ' লভিবাঁহা মোনা।' (সংসাৰ)[৯]

'লগে লগে মায়া কিন্তু নোৱাৰিব আৰু ।
এতিয়াই যি ধেমালি - কৰি লোৱা বাৰু।' (সংসাৰ)[১০]

একেদৰে 'অন্ধকোপ'ত মজি থকা কবিয়ে 'তুমি বিনে ৰক্ষা নাই / পতিত পাবন ৰাখা, সমূলঞে মৰিলো' (অনুতাপ)[১১] বুলি পৰমব্ৰহ্মক কাকুতি কৰিছে। কাৰণ জীৱনটোযে অন্ধকোপ-অৰ্থাৎ মিছা বা মায়াৰ বাদে আন একো নহয় - এই কথা বুজিব পাৰিয়ে কবিয়ে এনেদৰে কৈছে।

৪.৮ স্বদেশানুৰাগৰ প্ৰকাশ

এই সময়ছোৱাৰ 'জোনাকী'ৰ কবিতাসমূহত আৰু এটা দিশ আকৰ্ষণীয় ৰূপত আত্মপ্ৰকাশ ঘটিছে; - সেয়া হ'ল স্বদেশানুৰাগৰ প্ৰকাশ। 'কল্পনা শক্তিৰ অনন্য সাধাৰণ বিকাশে'ই ৰমন্যাস কবিতাৰ প্ৰাণবস্তু বুলি অধিক প্ৰচাৰ কৰাৰ ফলত অসমীয়া ৰমন্যাসিক কবিৰ কবিতাত যে স্বদেশানুৰাগৰ ভাৱোঁ মূৰ্তমান হৈছে সেয়া পাঠক-সমালোচকৰ চকুত অদৃশ্য হৈ থাকিল। 'জোনাকী'ৰ প্ৰথম বছৰৰ কবিতাত, যথা- 'আনন্দৰাম বৰুৱাৰ স্বৰ্গ যাত্ৰা' আৰু 'পাহৰণি' নামৰ কবিতা দুটা পঢ়িলেই কবিসকলৰ স্বদেশানুৰাগ আৰু স্বজাতিৰ প্ৰতি থকা দায়বদ্ধতাৰ মনোভাৱ ধাৰণা কৰিব পৰা যায়। কবিৰ স্বদেশ-স্বজাতি একালত শৌৰ্য-বীৰ্যৰে ভৰি আছিল; দেশীয় কলা-সংস্কৃতি স্বকীয়তাৰে মহিমা-মণ্ডিত আছিল। কিন্তু কালৰ সোঁতত সেইবোৰ ক্ৰমে ক্ৰমে নাইকিয়া হৈ গৈ আছে। অতীতৰ হাঁহি-আনন্দ, শান্তি-প্ৰগতি কালৰ কুটিল গ্ৰাসত অৱলুপ্তিৰ পথত। সেয়ে কবি হৃদয় এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত হাঁহাকাৰ কৰিব লাগিছে; অন্তৰত জ্বলি উঠিছে ক্ষোভ আৰু বেদনাৰ জুই। 'পাহৰণি' নামৰ কবিতাত কবিয়ে কৈছে-

'কোৱা শুনো কাল কোৱা ৰিঙ্গিয়াই
মনলৈ আনোহো বিশ্বাস মাতি,
সভ্য বলৱন্ত পূৰ্বপিতৃ-হঁত(যথাঃ) আছিল সিদিনা
আছিল সিদিনা ধৰণীৰ খ্যাতি।।

কোৱা দেৱ কোৱা শোধোহোঁ (যথাঃ) এবাৰ
সুন্দৰী উষাৰ নগৰ নে ই?
শ্ৰদ্ধা ভকতিৰে তোমাক পূজিছিল
সদায় যতনে বাণৰ জীয়াৰি (যথাঃ)।'

(- কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য)

৪.৯ জগতৰ প্ৰেমময় ৰূপৰ প্ৰকাশ

জগতৰ প্ৰেমময় ৰূপৰ প্ৰকাশো এই সময়ৰ কবিতাৰ অন্যতম লক্ষণ। চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাই লিখা 'কিয় ভাই নিবিলাবা হিয়া' নামৰ কবিতাটোত 'এন্ধাৰ হৃদয় মেলি চোৱা- / পূৰ্ণৰূপ মৰমৰ / শোভে সৌ অজৰ অমৰ' তথা 'আতমাৰে 'আতমাক' চালে পাবা জগতক' বোলা কথাষাৰৰ পৰা এই ভাৱৰ প্ৰতিফলন দেখিবলৈ পোৱা যায়। কবিতাটো মানৱীয় প্ৰেমলৈ ৰূপান্তৰ হৈ অধিক চিত্তাকৰ্ষক হৈ উঠিছে। অৱশ্যে মূল ভাবলৈ লক্ষ্য কৰিলে কবিতাটো হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ 'কাকো আৰু হিয়া নিবিলাওঁ' কবিতাটোৰ উত্তৰ হিচাপে লিখা যেনহে লাগে।

জগতৰ প্ৰেমময় ৰূপৰ প্ৰকাশ পাইছে শ্ৰীহেমে (হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী) লিখা 'দীপাৱলী' শীৰ্ষক কবিতাটিত কবিয়ে আনন্দময় ধৰণীৰ ৰূপ দেখা পাইছে এইদৰে-

'কি হ'ল কি হ'ল আজি ভাই,
কিয় সবে জুমে জুমে যায়;
কিয় সবে সুখ-গীত গাই,
আনন্দত বুকু নচুৱাই।'

'কিয় আজি উথলি উঠিল;
-আনন্দত ধৰণী লৰিল।'

৪.১০ অন্যান্য বিষয়বস্তু

ব্যক্তি-পূজা বা ব্যক্তি-বন্দনাও এই সময়ছোৱাৰ কবিতাৰ অন্যতম বিষয়বস্তু। 'আনন্দৰাম বৰুৱাৰ স্বৰ্গ যাত্ৰা' নামৰ কবিতাত আনন্দৰাম বৰুৱাক সশ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰিছে। আনন্দৰাম বৰুৱাৰ অনুপস্থিতিয়ে অসম তথা ভাৰতত শূন্যতাৰে সৃষ্টি কৰা নাই, বিষাদ-বেদনাও নমাই আনিছে । 'সাধনা' কবিতাত প্ৰকাশ পাইছে জ্ঞান আৰু সাধনাৰ মহত্বম দিশ।

৫.০ উপসংহাৰ

ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা 'জোনাকী'ৰ প্ৰথম বছৰৰ কবিতাৰ বিষয়বস্তুৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয়ৰ প্ৰসংগত নিম্ন-লিখিত সিদ্ধান্তসমূহত উপনীত হ'ব পৰা যায়-

'জোনাকী'য়ে অসমীয়া কবিতালৈ তিনিটা দিশত আমোল পৰিৱৰ্তন আনে- প্ৰকাশভংগীগত দিশত, বিষয়বস্তুগত দিশত আৰু আংগিকগত দিশত।

প্ৰকাশভংগীগত ক্ষেত্ৰত কবিসকলে মন্ময়ধৰ্মী বা ব্যক্তিধৰ্মী চিন্তা আৰু কল্পনাৰ মুক্ত প্ৰকাশ ঘটায়। কবিসকলে বিশ্ব জগত-প্ৰকৃতি-প্ৰপঞ্চৰ প্ৰতি ইমানেই বিস্ময় বিমুগ্ধ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিবলৈ ধৰিলে যে এইবোৰ কবিসকলৰ বাবে একো একোটা ৰহস্যৰ কেন্দ্ৰ বিন্দু হৈ পৰিল।

আংগিকগত ক্ষেত্ৰত পূৰ্বৰ পৰা পৰম্পৰাগতভাবে প্ৰচলিত হৈ থকা ধ্ৰুপদী কবিতাৰ প্ৰতিষ্ঠিত ৰীতিবদ্ধ ছন্দ- ভাষাৰ সলনি চহা আৰু গ্ৰাম্য জীৱনৰ সহজ-সৰল ভাষাক আদৰি ল'লে। ৰোমান্তিক কবিসকলে আৱদ্ধ জীৱনৰ সলনি মুক্ত জীৱনক বেছি ভাল পাইছিল; সেয়ে ভাষা আৰু ছন্দ প্ৰয়োগৰ বেলিকাও কবিসকলে অধিক মুক্ত হ'ব বিচাৰিছিল।

প্ৰথম বছৰৰ 'জোনাকী'ত প্ৰকাশিত কবিতাসমূহৰ প্ৰধান বিষয়বস্তু আছিল সৌন্দৰ্য চেতনা। এই শ্ৰেণীৰ কবিতাত কবি-কল্পনাৰ মুক্ত প্ৰকাশ ঘটিছিল। যুক্তি আৰু বুদ্ধিৰ সলনি কবিসকলে ঠাই দিছিল ভাৱাবেগৰ। কোমলকান্তি ভাৱাবেগ আৰু ভাৱানুভূতিৰ যৌত উদ্ভাসিত হ'ল সৌন্দৰ্য চেতনা। কল্পনাৰ পাখি মেলি ৰমন্যাসিক কবিসকলে বিচৰণ কৰিবলৈ ল'লে নৈসৰ্গিক সৌন্দৰ্যৰ সপোন পুৰীত।

প্ৰথম বছৰ 'জোনাকী'ত প্ৰকাশিত কবিতাসমূহত এইবিলাক বিষয়বস্তুৱে ঠাই পাইছিল- অতীন্দ্ৰিয়বাদৰ প্ৰকাশ, ৰহস্যবাদৰ প্ৰকাশ, ঈশ্বৰ চেতনা, আধ্যাত্মিকতাবোধ, নৈতিকতাবোধ, কাৰুণ্য আৰু বিষাদৰ ছবি, প্ৰকৃতি চিত্ৰণ, এফালে আশা – আনফালে নিৰাশাৰ ছাঁ, ক্ষণভংগুৰ- অৰ্থশূন্য জীৱনৰ চিত্ৰ, অতীত প্ৰীতি বা ঐতিহ্য চেতনা, জ্ঞান-সাধনাৰ মহত্বৰ ছবি, ব্যক্তি- বন্দনা, সমাজ-চেতনা, প্ৰেমময় জগতৰ ৰূপ, কলা-সংস্কৃতিৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাশীল মনোভাৱ, জাতীয়তাবোধ, বিনয়ী ভাৱৰ প্ৰকাশ, বিপ্লৱী মানসতা আৰু মানৱিকতাবোধ।

৬.০ প্ৰসংগ-টীকা

১. নন্দ তালুকদাৰ, 'সম্বাদ পত্ৰৰ ৰ'দ কাঁচলি', অসমীয়া সাহিত্য, পৃ-১১৮
২. বেণুধৰ শৰ্মা, 'অসমীয়া সাহিত্যৰ পৰমাশ্চাৰ্য পণ্ডিত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী', পৃ- ৩৩
৩. যতীন্দ্ৰনাথ গোস্বামী, 'জাগৰণ আৰু জোনাক', পৃ- ২৩
৪. ডিম্বেশ্বৰ নেওগ, New Light on History of Asamiya Literature, পৃ- ৩৯১
৫. যতীন্দ্ৰনাথ গোস্বামী, 'অসমীয়া সাহিত্যৰ চমু বুৰঞ্জী', পৃ- ২০৬
৬. নগেন শইকীয়া, 'জোনাকী ঃ ভূমিকা', জোনাকী, পৃ- .০২১
৭. নগেন শইকীয়া, 'জোনাকী ঃ ভূমিকা', জোনাকী, পৃ- .০২৪
৮. চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা
৯. এই কবিতাটোৰ কবিৰ নাম আলোচনীখনত উল্লেখ কৰা নাই।
১০. উল্লিখিত
১১. 'অনুতাপ' কবিতাটোৰ লেখক শ্ৰীবে; অৰ্থাৎ আচল নাম বেণুধৰ ৰাজখোৱা।

৭.০ গ্ৰন্থপঞ্জী

কটকী, চন্দ্ৰ ঃ আধুনিক অসমীয়া কবিতা, অসম সাহিত্য সভা, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৮০।

বৰা, মহেন্দ্ৰ ঃ সাহিত্য উপক্ৰমণিকা, ষ্টুডেণ্টচ্ ষ্ট'ৰচ্, বৰুৱা বামুণ গাওঁ-৭৮৫৬১৮, প্ৰথম প্ৰকাশ, জানুৱাৰী, ১৯৮৫।

শইকীয়া, নগেন (সম্পাঃ) ঃ 'জোনাকী'(১৮৮৯-১৮৯৯ আৰু ১৯০১-১৯০৩), অসম সাহিত্য সভা, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০১।

শইকীয়া, নগেন ঃ সাহিত্যত বাদ-বৈচিত্ৰ্য, বনলতা, ডিব্ৰুগড়, দ্বিতীয় প্ৰকাশ, ২০০৭ ।

শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰনাথ ঃ অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত, প্ৰতিমা দেৱী, ৰিহাবাৰী, গুৱাহাটী-৮, পঞ্চম প্ৰকাশ, ১৯৯১।

হাজৰিকা, কৰবী ডেকা ঃ অসমীয়া কবিতা, বনলতা, ডিব্ৰুগড়, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৯২।

■■■

হেম বৰুৱাৰ মেকং নৈ দেখিলোঁ (থাইলেণ্ড খণ্ড)

দেৱজিৎ শ্যাম

সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

টিংখাং মহাবিদ্যালয়

অৱতৰণিকা ঃ

অসমীয়া সাহিত্যৰ এগৰাকী বিশিষ্ট সাহিত্যিক হ'ল হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। অসমীয়া ভ্ৰমণ সাহিত্যত তেখেতৰ এক সুকীয়া স্থান আছে। নিজ ভ্ৰমণ অভিজ্ঞতাৰে লিখা তেখেতৰ এক অন্যতম গ্ৰন্থ মেকং নৈ দেখিলোঁ।

অধ্যয়নৰ পৰিসৰ, পদ্ধতি আৰু উদ্দেশ্য ঃ

হেম বৰুৱাৰ 'মেকং নৈ দেখিলোঁ' গ্ৰন্থখন আলোচনাতে অধ্যয়নৰ পৰিসৰ সীমাবদ্ধ থাকিব। বিষয়টো আলোচনাৰ সুবিধাৰ্থে বৰ্ণনাত্মক আৰু বিশ্লেষণাত্মক আলোচনা পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰা হৈছে। ভ্ৰমণমূলক সাহিত্য হিচাপে 'মেকং নৈ দেখিলোঁ' গ্ৰন্থখন বিশ্লেষণ কৰি এই আলোচনাৰ যোগেদি ইয়াৰ উৎকৃষ্টতা নিৰূপন এই অধ্যয়নৰ মূল উদ্দেশ্য।

বীজ শব্দ ঃ হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা, মেকং নৈ দেখিলোঁ, ভ্ৰমণ সাহিত্য আৰু ভ্ৰমণ অভিজ্ঞতা ইত্যাদি।

হেম বৰুৱাৰ সাহিত্য প্ৰতিভা ঃ এক চমু আলোচনা

হেম বৰুৱাৰ জন্ম ১৯১৫ চনত। অসমীয়া সাহিত্যত বিশিষ্ট কবি, সাহিত্যিক আৰু সাহিত্য সমালোচক হিচাপে হেম বৰুৱাৰ স্থান উল্লেখযোগ্য। এজন প্ৰসিদ্ধ ৰাজনীতিবিদ (ভাৰত চৰকাৰৰ সাংসদ) হিচাপে এটা কৰ্মব্যস্ত জীৱন কটোৱা হেম বৰুৱাই অসমীয়া সাহিত্যৰ সমৃদ্ধিত বিশেষভাৱে অৰিহণা যোগাইছিল।

অসমীয়া কবিতাক ৰোমাণ্টিক পৰিমণ্ডলৰ ফুল-তৰা-গানৰ পৰা মুকলি কৰি সম্পূৰ্ণ ৰাজনৈতিক-সামাজিক-বাস্তৱিক আৰু নন্দনতাত্ত্বিক চেতনাৰে হেম বৰুৱাই কবিতা ৰচনা কৰিছিল। জয়ন্তী আলোচনীয়ে অসমীয়া কবিতালৈ অনা আধুনিকতাবাদী চিন্তাধাৰাৰ অগ্ৰদূত কেইজনৰ ভিতৰত হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা অন্যতম। সেইবাবে তেওঁক বহুতে অসমীয়া কবিতাৰ আধুনিকতাবাদী ধাৰাটোৰ প্ৰৱৰ্তক বুলি অভিহিত কৰে। তেওঁৰ দুখন কবিতা পুথি হ'ল - বালিচন্দা (১৯৫৯) আৰু মনময়ুৰী (১৯৬৭)। প্ৰচলিত সমাজ ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি অনাস্থা, নতুন সমাজ গঢ়াৰ আকাংক্ষা, আশা-নিৰাশাৰ প্ৰতিফলন, ৰোমাণ্টিক কাৰুণ্য, স্পন্দিত গদ্যৰ দৰে ছন্দৰ প্ৰয়োগ আদি তেওঁৰ কবিতাৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য।

ভ্ৰমণ সাহিত্যিক হিচাপে হেম বৰুৱাই অসমীয়া ভ্ৰমণ সাহিত্যিক গতিশীল আৰু জনপ্ৰিয়

কৰি তুলিলে হেম বৰুৱাৰ ভ্ৰমণ বিষয়ক গ্ৰন্থবোৰ হ'ল - সাগৰ দেখিছা (১৯৫৪), ৰঙা কৰবীৰ ফুল (১৯৫৯), ইজৰাইল (১৯৬৫) আৰু মেকং নৈ দেখিলোঁ (১৯৬৭)। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ নিউয়ৰ্ক, ৱাশ্বিংটন, বোষ্টন, চিকাগো, ফ্ৰান্সিস্কো, লছ এঞ্জেলছ আদি ঠাই দুমাহ সোতৰ দিন ভ্ৰমণ কৰি পোৱা অভিজ্ঞতাৰে হেম বৰুৱাই সাগৰ দেখিছা গ্ৰন্থখন ৰচনা কৰিছিল। ১৯৫৮ চনত ৯ দিনৰ বাবে কৰা ৰাছিয়া ভ্ৰমণ বিষয়ক গ্ৰন্থ ৰঙা কৰবীৰ ফুল ইজৰাইল ভ্ৰমণৰ অভিজ্ঞতাৰে আৰু মেকং নৈ দেখিলোঁ দক্ষিণ পূব এছিয়াৰ পাঁচখন দেশ ভ্ৰমণৰ অভিজ্ঞতাৰে ইজৰাইল ৰচনা কৰিছিল।

মেকং নৈ দেখিলো (থাইলেণ্ড খণ্ড) পাঠটিৰ চমু আলোচনা

হেম বৰুৱাৰ মেকং নৈ দেখিলো গ্ৰন্থখনত মুঠ পাঁচখন দেশৰ ভ্ৰমণ অভিজ্ঞতাৰ বৰ্ণনা আছে। তাৰে প্ৰথম খণ্ডটোৱেই হ'ল থাইলেণ্ড খণ্ড।

১৯৬৫ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত হেম বৰুৱাসহ ভাৰতৰ পাঁচজন সাংসদে দক্ষিণ-পুব এছিয়া ভ্ৰমণৰ উদ্দেশ্যেৰে ৰাওনা হৈছিল দিল্লীপালাম বিমান বন্দৰলৈ। আবেলি যেতিয়া তেওঁলোকে বেঙ্ককত উপস্থিত হৈছিল তাত ৰাজ বিষয়াসহ বহু মানুহে তেওঁলোকক আদৰণি জনাইছিল। হেম বৰুৱাই থাইলেণ্ডৰ মানুহৰ শৰীৰৰ গঠন সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰি কৈছে - "টাইসকল প্ৰাচ্যৰ সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ মানুহ। তিৰোতাবিলাক ধুনীয়া আৰু নৃত্যবিদ্যাত পাৰ্গত। অসমীয়া ছোৱালীয়ে তাঁত ব'ব জনাটো যিমান অপৰিহাৰ্য থাইলেণ্ডৰ ছোৱালীয়ে নৃত্য জনাটো তেনে অপৰিহাৰ্য।"

থাইলেণ্ডৰ মানুহ আৰু পৰিৱেশৰ লগত হেম বৰুৱা প্ৰায় একাত্ম হৈ পৰিছিল। কিয়নো তেওঁলোকৰ ভাষা-সংস্কৃতি অসমীয়াৰ ওচৰ চপা। অসম আৰু টাইসকলৰ মাজৰ এনে ওচৰ সম্পৰ্কৰ কথা হেম বৰুৱাই আদৰণি অনুষ্ঠানত বক্তৃতা প্ৰসংগত ব্যক্ত কৰিছিল। যাৰ বাবে তেওঁ থাইলেণ্ডত জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছিল।

থাইলেণ্ডৰ বিশেষকৈ বেঙ্কক চহৰৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যই লেখকক আকৰ্ষিত কৰিছিল। থাইলেণ্ডবাসী বৌদ্ধ ধৰ্মপ্ৰাণ টাইসকলে হাতত অলপ পইচা পালেই জাকতজিলিকা বৌদ্ধ মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল আৰু নিজৰ উপাৰ্জনত ৫ ৰ পৰা ১০ শতাংশ বৌদ্ধ মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল। সি যি নহওক বৌদ্ধ মন্দিৰ আৰু জলাশয়সমূহে বেঙ্কক চহৰক প্ৰাচ্য ভেনিচ আখ্যা দিছে। পৰ্বত, হ্ৰদত ওপঙি থকা ৰেষ্টোৰা, দেশ-বিদেশৰ আহাৰৰ জুতি এইবোৰে নিঃসন্দেহে পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰে।

থাইলেণ্ড এখন নৃপতিপ্ৰধান ৰাষ্ট্ৰ। প্ৰজাসকলে কেতিয়াও ৰজাৰ বিৰুদ্ধাচাৰণ নকৰে। কিয়নো ৰজা তেওঁলোকৰ বাবে ভগৱানৰ অৱতাৰ। সেইবাবে তেওঁলোকে ৰজাৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ বিষয়ে একো কথাই ক'ব নিবিচাৰে। সুখৰ কথা হেম বৰুৱাই থাইলেণ্ডৰ ৰজাৰ সাক্ষাৎ লাভ কৰিছিল। তেওঁলোকৰ আলোচনাত ভাৰতৰ লগত সাংস্কৃতিক সম্বন্ধ আৰু অন্যান্য দিশে ঠাই পাইছিল। হেম বৰুৱাই ৰজাক জ্ঞানী, অধ্যয়নপুষ্ট, বিনয়ী, শিষ্টাচাৰী বুলি স্বীকাৰ

কৰিছে। তেওঁক ৰজাই থাইলেণ্ডক লৈ এটা ইংৰাজীত কবিতা লিখিবলৈও কৈছিল যিটো তেওঁলোকে বিস্তৃত প্ৰচাৰৰ দায়িত্ব লৈছিল। বৰুৱাই থাইলেণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু বৈদেশিক মন্ত্ৰীকো লগ পায় আৰু বিভিন্ন কথা আলোচনা কৰে। ৰাজবিষয়াসকলৰ লগত কৰা আলোচনাত বৰুৱাই মন কৰিছিল যে প্ৰত্যেকগৰাকী বিষয়াৰে ৰাজনৈতিক জ্ঞানৰ উপৰিও বৌদ্ধিক আৰু সামাজিক জ্ঞানো উচ্চ স্তৰৰ আছিল।

থাইলেণ্ডৰ মানুহবোৰ নিকা। তেওঁলোক ব্যক্তিগতভাৱেও পৰিষ্কাৰ-পৰিছন্ন আৰু সামাজিকভাৱেও পৰিষ্কাৰ-পৰিছন্ন। থাইলেণ্ড খণ্ডত থাইলেণ্ডৰ জনজীৱন সম্পৰ্কেও ব্যাখ্যা আগবঢ়াইছে। থাইলেণ্ডৰ প্ৰধান নদী হৈছে মেনাম। অমসত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ যেনেদৰে বহু শাখা-প্ৰশাখা আছে, মেনাম নৈৰো মেপিং, মেৰং, মেয়ম ইত্যাদি শাখা প্ৰশাখা আছে। যিবোৰৰ অবিহনে থাইলেণ্ডৰ বহু মানুহৰ ঘৰ নাই নাৱত বাস কৰে। নৈবোৰত পোৱা পৰ্যাপ্ত শ্বাৰ্ক মাছ, কেকোঁৰা আদিয়েই তেওঁলোকৰ জীৱিকাৰ সম্বল। থাইলেণ্ডত মাছৰ ব্যৱসায় এটা লাভজনক ব্যৱসায়। মাছ কঢ়িয়াবৰ কাৰণে আছুতীয়া ৰে'লগাড়ীৰো ব্যৱস্থা আছে।

থাইলেণ্ডৰ মানুহ ঘাইকৈ কৃষিজীৱি। শতকৰা ৮০ ৰ পৰা ৯০ শতাংশ লোক এই শ্ৰেণীৰ অন্তৰ্গত। পৰিয়ালে প্ৰতি পোন্ধৰ একৰকৈ নিজা মাটি আছে। পথাৰৰ পৰা ধানবোৰ নাৱেৰে চহৰৰ ধান কলবোৰলৈ কঢ়িয়াই আনে। থাইলেণ্ডত গৰুৱে নহয় মহেৰেহে হাল বায়।

থাইলেণ্ডৰ সমাজত নৈতিকতাৰ সংজ্ঞা আমাৰ সমাজতকৈ সুকীয়া। জুৱা খেল, উৎকোচ, বিবাহ বিচ্ছেদ এইবোৰ থাইলেণ্ডত সাধাৰণ কথা। এজন পুৰুষৰ দহ গৰাকীকৈ পত্নী থাকে। ফলত পত্নীবিলাকে কন্দল সৃষ্টি কৰে এক অশুভ পৰিস্থিতি, যাৰ বাবে বিবাহ-বিচ্ছেদ হৈ পৰে সাধাৰণ ঘটনা। উৎকোচ খোৱাটোক থাইলেণ্ডত 'টি মানি' বুলি কয়। অফিচৰ মুখত 'টি মানিৰ' বাকচ একোটা থাকেই। পইচা দিলেহে কাম হয়। থাইলেণ্ডত জুৱা বৰ জনপ্ৰিয়। ঘোঁৰা দৌৰ, তাছ খেল, ফুটবল, ষাড় যুঁজ আদি সকলোতে জুৱাই চলে।

থাইলেণ্ডবাসী উৎসৱ প্ৰিয়। মহা আড়ম্বৰেৰে ধৰ্মীয় উৎসৱ, কৃষিভিত্তিক উৎসৱ আৰু ঋতুকালীন উৎসৱ তেওঁলোকে উদ্‌যাপন কৰে।

নৃত্য-গীত অভিনয়ত থাইলেণ্ডবাসী আগবঢ়া। বৌদ্ধ মন্দিৰ বিলাকৰ স্থাপত্য আৰু কাৰুকাৰ্যখচিত ভাস্কৰ্যসমূহে মানুহৰ মন জুৰ পেলায়। তাত ঘাইকৈ তিনিধৰণৰ নাট্যাভিনয় চলে - খোন , ৰামবং আৰু লাকৰণ। ইয়াৰ উপৰিও গাঁও অঞ্চলত পুতলা নাচৰ প্ৰচলন বৰ জনপ্ৰিয়।

থাইলেণ্ডৰ নিজা ভাষা আৰু লিপি আছে। টাই ভাষাত ৪৪ টা ব্যঞ্জন আৰু ৩০ টা স্বৰবৰ্ণ আছে। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত থাইলেণ্ডত ১ খন চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় আৰু ১ খন ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজ আছে। কাৰিকৰী শিক্ষাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিদেশলৈ যায়।

'থাইলেণ্ডৰ খণ্ড'ৰ শেষৰফালে হেম বৰুৱাই থাইলেণ্ডৰ ৰাজনৈতিক ইতিহাস সম্পৰ্কে

কিছু বৰ্ণনা কৰিছে। থাইলেণ্ডৰ মাটিকালি ১৯৮,২৪৭ বৰ্গমাইল। জনসংখ্যা ২৩,২১৯,২৮৭ জন। ইয়াৰে ৯০ ভাগ টাই মানুহ, বাকী চীনা, ভাৰতীয়, মালয় আখু অন্যান্য দেশৰ। শ্যামদেশৰ ওপৰত ব্ৰহ্মদেশৰ ধাৰাসাৰ আক্ৰমণ আৰু অন্যান্য ৰাষ্ট্ৰৰ আক্ৰমণ অতিক্ৰম কৰি দেশখন কেনেদৰে আজিৰ পৰ্যায় পাইছেহি সকলো কথা সৰস বৰ্ণনাৰে বৰুৱাই সুন্দৰকৈ উপস্থাপন কৰিছে।

মেকং নৈ দেখিলো 'থাইলেণ্ড খণ্ড' প্ৰতিফলিত থাইলেণ্ডৰ সামাজিক চিত্ৰ

ভ্ৰমণ-কাহিনী এখন তেতিয়াহে সফল হয় যেতিয়া লেখকজনে ঠাইখনৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক, ৰাজনৈতিক আদি দিশবোৰৰ সামগ্ৰিক চিত্ৰ শৃংখলাবদ্ধ ভাৱে সৰলৰূপত উপস্থাপন কৰে। হেম বৰুৱাই মেকং নৈ দেখিলো খণ্ডত এই সকলোবিলাক দিশৰ উপস্থাপন কৰিছে। তলত এই দিশবোৰৰ আলোচনা কৰা হ'ল

থাইলেণ্ডৰ মানুহ

বহুতৰ মতে থাইলেণ্ডৰ মানুহবোৰ প্ৰাচ্যৰ সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ মানুহ। শাৰীৰিক গঠন আৰু সৌষ্ঠৱ চকুত লগা। গাৰ গঢ় যেনে ধুনীয়া, মুখৰ গঢ়োঁ তেনে আকৰ্ষণীয়। মাইকী মানুহবোৰ যথেষ্ট সুগঢ়ী। থাইলেণ্ডৰ মানুহ চাফ-চিকুণ। ব্যক্তিভাৱে তেওঁলোক যেনে চাফ-চিকুণ, সামাজিকভাৱেও তেনে পৰিষ্কাৰ।

জীৱিকা

থাইলেণ্ড কৃষিপ্ৰধান দেশ। মুঠ জনসংখ্যাৰ ৮০ ৰ পৰা ৯০ শতাংশ লোকেই কৃষিজীৱি। থাইলেণ্ডৰ মধ্য অঞ্চলত প্ৰচুৰ পৰিমাণে ধান উৎপাদন হয়। ইয়াক গৰুৰ পৰিৱৰ্তে মহেৰে হাল বায়। পথাৰৰ পৰা উৎপাদিত ধান নাৱেৰে চহৰৰ আন কলবোৰলৈ নিয়া হয়।

থাইলেণ্ডবাসীৰ অন্য এটা জীৱিকা হ'ল মাছৰ ব্যৱসায়। থাইলেণ্ডৰ বহুত মানুহৰ ঘৰ নাই। নাৱত বাস কৰে। মানুহবোৰে নৈবোৰত পোৱা মাছ, কেকোঁৰা, শ্বাৰ্ক আদি ধৰি বেচি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰে। মাছ কটিয়াবৰ কাৰণে তাত ৰে'লগাড়ীৰ আছুতীয়া ব্যৱস্থা আছে।

ধৰ্ম

থাইলেণ্ডবাসী বৌদ্ধধৰ্মাৱলম্বী। প্ৰায় সকলোবোৰ মানুহেই ধৰ্মপ্ৰাণ। তেওঁলোকৰ ধৰ্মবিশ্বাস ইমানেই গভীৰ যে মুঠ আয়ৰ ৫১ পৰা ১০ শতাংশ বৌদ্ধ মন্দিৰবিলাকলৈ তেওঁলোকে দান কৰিছিল। সেইবাবে তাত বৌদ্ধ মন্দিৰৰ সংখ্যা বহুত। সংখ্যাত যদিও বৌদ্ধ মন্দিৰবিলাকৰ সৌন্দৰ্যই সকলোকে আকৰ্ষণ কৰে।

থাইলেণ্ডত ধৰ্মৰ প্ৰাৰ্দুভাৱ বেছি যদিও ধৰ্মই যে মানুহক এক আদৰ্শত, এক নৈতিকতাত আৱদ্ধ কৰি ৰাখিব পাৰিছে এনে নহয়। সেইবাবে তাত জুৱা আৰু ঘোচ খোৱাৰ প্ৰৱণতা যথেষ্ট পৰিমাণে দেখা যায়।

শিক্ষা

সমকালীন থাইলেণ্ডৰ শিক্ষা পদ্ধতি বৰ উন্নত নাছিল। থাইলেণ্ডত একোখনকৈ মেডিকেল কলেজ আৰু ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজ আছে। কাকিৰী শিক্ষাৰ বাবে শিক্ষাৰ্থীসকল বিদেশলৈ যাব লগা হৈছিল।

থাইলেণ্ডবাসী কলাবিদ্যাত কিন্তু নিপুণ আছিল। কলা শাখাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিশ্ববিদ্যালয়ত চিত্ৰকলা শিকিব লাগে। ঠিক সেইদৰে প্ৰত্যেকগৰাকী নাৰীয়ে তাত নৃত্য বিদ্যাত পাৰ্গত।

প্ৰশাসন

থাইলেণ্ড বিধানতন্ত্ৰই কৰা এক নৃপতিতন্ত্ৰ। ইংলেণ্ড এনে শাসনতন্ত্ৰৰে পৰিচালিত ৰাষ্ট্ৰ যদিও ইংলেণ্ডৰ দৰে থাইলেণ্ডত কোনো গণতান্ত্ৰিক অনুষ্ঠান নাই। ৰজা থাইলেণ্ডবাসীৰ বাবে ভগৱানৰ অৱতাৰ। থাইলেণ্ডৰ মানুহে তাৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ বিষয়ে কোনো কথাই নাপাতে। এয়া প্ৰত্যেক প্ৰজাৰে নিজৰপৰা অহা এক মানসিক অনুশাসনহে, ধৰাবন্ধা ৰাজনৈতিক অনুশাসন নহয়। ৰজাৰ সন্মুখত আৰু দেৱ মন্দিৰত প্ৰজাই আঁঠুৰে খোজ কাঢ়িব লাগিছিল। থাইলেণ্ডৰ যিটো সামাজিক ৰাজনৈতিক লক্ষণ, সেইটো সামন্তবাদী সমাজৰ লক্ষণ। বুদ্ধিজীৱী পুৰোহিত সমাজে যেয়ে ৰজাক সদায় সহায় কৰি আহিছে।

থাইলেণ্ডত চৰকাৰী অফিচৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সকলো প্ৰতিষ্ঠানতে দৰমহা নিৰিখ বৰ কম। কিন্তু সুখৰ বিষয় কোনো চাকৰিয়ালে আয়কৰ দিব নালাগে।

ভাষা

থাইলেণ্ডৰ নিজা ভাষা আৰু লিপি আছে, টাই ভাষা আৰু টাই লিপি। টাই ভাষাত ৪৪ টা ব্যঞ্জনবৰ্ণ আৰু ৩০টা স্বৰবৰ্ণ আছে। 'ল' আখৰটোৰ প্ৰয়োগ টাই ভাষাত সীমিত, কিয়নো 'ল'ৰ উচ্চাৰণ কৰিবলৈ টান পায়। টাই ভাষাত কাল তিনিটা – অতীত, বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যত। সাম্ভাব্য বৰ্তমান টাই ভাষাত নাই। ভৱিষ্যত বুজাবলৈ বৰ্তমান বুজোৱা শব্দৰ আগত 'চা' শব্দাংশ লগোৱা হয়। অতীত বুজাবলৈ মূল শব্দাংশৰ গাত 'দাই' শব্দাংশ লগাব লাগে।

মেকং নৈ দেখিলোঁ থাইলেণ্ড খণ্ডত প্ৰতিফলিত সমকালীন থাইলেণ্ডৰ সাংস্কৃতিক চিত্ৰ

হেম বৰুৱাৰ প্ৰায়বোৰ ৰচনাতে সাংস্কৃতিক দিশৰ সুন্দৰ প্ৰতিফলন মেকং নৈ দেখিলো থাইলেণ্ড খণ্ডটিও ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। তলত এই দিশবোৰৰ আলোচনা কৰা হৈছে।

উৎসৱ-অনুষ্ঠান

উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ দিশৰ পৰা থাইলেণ্ড চহকী। এই বিলাকৰ সুন্দৰ বৰ্ণনা হেম বৰুৱাই দাঙি ধৰিছে। সাধাৰণতে
লোক-উৎসৱক তলৰ তিনিটা ভাগত ভাগ কৰা হয়।

১) ধৰ্মীয়

২) কৃষিকেন্দ্ৰিক উৎসৱ

৩) ঋতুকালীন উৎসৱ

এই তিনিধৰণৰ উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ প্ৰচলন থাইলেণ্ডত আছে। থাইলেণ্ডৰ প্ৰায়বোৰ উৎসৱেই ধৰ্মাশ্ৰিত।

উৎসৱবিলাকৰ নাম লেখকে উল্লেখ কৰা নাই যদিও বৌদ্ধধৰ্মৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ আৰু ঐতিহ্যই উৎসৱসমূহক ঐশ্বৰ্যশালী কৰি ৰাখিছে।

কৃষিভিত্তিক উৎসৱৰ ভিতৰত নাঙল উৎসৱ উল্লেখযোগ্য। নাঙল উৎসৱৰ উদ্‌যাপন পদ্ধতি আৰু ইয়াৰ স'তে জড়িত সকলো নিয়ম লেখকে বৰ্ণনা কৰিছে।

থাইলেণ্ডত ঋতুকালীন উৎসৱো উদ্‌যাপন কৰা হয়। বৰ্ষা বিদায় উৎসৱ, নৱ বছৰ আদৰণি উৎসৱ, বছৰ বিদায়ৰ উৎসৱ আৰু ইয়াৰ উপৰিও চন্দ্ৰ উৎসৱ নামৰ এটা উৎসৱো তেওঁলোকে পালন কৰে। মুঠতে টাইসকল উৎসৱপ্ৰিয় মানুহ। উৎসৱ বুলিলে তেওঁলোকক একোকে নালাগে।

চিত্ৰ-নৃত্য-গীত আৰু অভিনয়

টাইসকল উৎসৱপ্ৰিয়। উৎসৱৰ লগতে আনুসংগিকভাৱেই আহি পৰে নৃত্য, গীত আৰু অভিনয়ৰ প্ৰসংগটো। গতিকে এইক্ষেত্ৰত তেওঁলোক পাৰ্গত।

টাইসকলৰ নাট্যাভিনয় ঘাইকৈ তিনি প্ৰকাৰৰ

১) খোন (মুখা পিন্ধা মৌন অভিনয়)

২) ৰামবং (চৰিত্ৰ নৃত্য) আৰু

৩) লাকৰণ

থাইলেণ্ড সুকুমাৰ কলা বিভাগৰ দ্বাৰা পৰিচালিত ৰঙ্গমঞ্চটোৰ নাম শিল্পকৰণ থিয়েটাৰ। প্ৰায়েই শীতকালীন অধিৱেশনসমূহত ক্লাছিকেল নাট মুকলি কৰা হয়। ইয়াৰ নৃত্য-শিল্পীসকলে নানা তৰহৰ মুখা পিন্ধে। ৰামৰ সাজ হৈছে গভীৰ সেউজীয়া, লক্ষ্মণৰ পীতবৰণীয়া, হনুমানৰ শ্বেতবৰণীয়া। এনেবোৰ নাটকক খোন বোলে।

খোনৰ পিছতেই অধিক জনপ্ৰিয় হৈছে এবিধ পুতলা নাচ। এইবিধক টাই ভাষাত নাং নাটক বোলে।

ৰামবং টাইসকলৰ অন্য এক নাট্যানুষ্ঠান। এই অভিনয়ত মঞ্চত ডেকা-গাভৰুৱে চক্ৰৰ আকৃতিৰ নৃত্যৰ জৰিয়তে নাট্যবস্তুৰ প্ৰকাশ কৰে। সংগীতৰ মূৰ্চ্ছনাত ৰংগমঞ্চ মুখৰ হৈ উঠে।

টাই মহিলাসকল নৃত্যবিদ্যাত অতি পাৰ্গত। প্ৰত্যেকগৰাকী অসমীয়া ছোৱালীয়ে তাঁত-সুতা ব'ব জনাটো যেনে অপৰিহাৰ্য টাই গাভৰুৱে নৃত্যকলাৰ বিষয়ে জনাটোও তেনেদৰেই অপৰিহাৰ্য।

সামাজিক বিশ্বাস

থাইলেণ্ডৰ লোক সহজ-সৰল। পুণ্য আৰু মঙ্গলৰ কাৰণে তেওঁলোকে বহুতো কথা বিশ্বাস কৰে। এনে বিশ্বাস হ'ল ঃ

তাত চৰাই চিকাৰী কিছুমানে বনৰীয়া চৰাই ধৰি সজাত ভৰাই লৈ ফুৰে। পূণ্য অৰ্জন কৰিবলৈ মানুহে সেই চৰাই কিনি মুকলি কৰি দিয়ে। সজাত বন্দী চৰাইক মুকলি কৰি দিলে পূণ্য হয় বুলি তেওঁলোকৰ সহজাত বিশ্বাস।

তেওঁলোক ধৰ্মপ্ৰাণ মানুহ। গতিকে তেওঁলোকৰ মাজত বহুতো ধৰ্মীয় বিশ্বাস প্ৰচলিত। উপাৰ্জনক্ষম মানুহে নিজৰ উপাৰ্জনৰ পাঁচ ভাগৰ পৰা দহ ভাগলৈকে স্ব-ইচ্ছাই বৌদ্ধ মন্দিৰৰ পুঁজিলৈ আগবঢ়ায়। এনে বৰগুণি ধৰ্ম বিশ্বাসৰ স্বভাৱগত প্ৰকাশ।

শিল্পকলা, স্থাপত্য-ভাস্কৰ্য

থাইলেণ্ডৰ ভাস্কৰ্য শিল্প আৰু স্থাপত্যকলাই দেশখনৰ ঐতিহ্যৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰি আছে। থাইলেণ্ডত বহুতো পুৰণি বৌদ্ধ মন্দিৰ আৰু প্ৰাসাদ আছে। স্থাপত্য শিল্পীসকলে মন্দিৰ বা প্ৰাসাদ শিখৰ ভাগৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল। কিন্তু এই মন্দিৰ বিলাকৰ গঠন প্ৰণালী আৰু কাৰুকাৰ্য ৰীতিবদ্ধ। বিশ্ববিশ্ৰুত ইংৰাজ সাহিত্যিক ছমাৰছেট মমেও এই বৌদ্ধ মন্দিৰসমূহৰ কাৰুকাৰ্যক প্ৰশংসা কৰি গৈছে।

মেকং নৈ দেখিলোঁ (থাইলেণ্ড খণ্ড) ত প্ৰতিফলিত সমকালীন থাইলেণ্ডৰ সৌন্দৰ্য চিত্ৰণ

প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য দিশত থাইলেণ্ড অতিকৈ মনোমোহা। থাইলেণ্ড উত্তৰ গ্ৰীষ্মপ্ৰধান অঞ্চলত অন্তৰ্ভুক্ত। ইয়াৰ পশ্চিমাঞ্চলত এলানি পৰ্বত অৱস্থিত। দেশখনৰ উত্তৰাঞ্চলতো কিছুমান পৰ্বত আছে। সেইদৰে মধ্য অঞ্চলত এলানি পৰ্বতে দেশখনক দুভাগ কৰি থৈছে। শাৰী শাৰী পৰ্বতমালাৰ বিতোপন পৰিৱেশত সোণত সুৱগা চৰাইছে ইৰাৱতী, মেকং, মেনাম আদিৰ দৰে বিখ্যাত নদীকেইখনে।

থাইলেণ্ডৰ সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ চহৰখনেই হৈছে বেঙ্কক চহৰ। বেঙ্কক চহৰৰ সৌন্দৰ্যত সোণ সুৱগা চৰোৱা মেনাম নৈৰ শাখা -প্ৰশাখা মেপি, মেৱা, মেয়ম আদিৰ অবিহনে থাইলেণ্ডৰ কথা ভাবিবই নোৱাৰি। বেঙ্কক চহৰৰ কেউপিনে সিচঁৰতি হৈ আছে সুন্দৰ বৌদ্ধ মন্দিৰ আৰু জলাশয়সমূহ। কোনো কোনোৱে এই জলাশয়সমূহৰ কাৰণেই বেঙ্কক চহৰক প্ৰাচ্যৰ ভেনিচ বুলি কয়। এনে জলাশয়ক টাই ভাষাত ক্লং বোলে। বৌদ্ধ মন্দিৰসমূহক বাট বোলে। কাৰুকাৰ্য ফালৰ পৰা এইবিলাকত শিল্পীপ্ৰাণৰ অনুভূতিসমূহ জীৱন্ত আৰু চমৎকাৰ ৰূপত প্ৰতিভাত হৈছে। এই বাটবোৰৰ চোতালবোৰ পাহাৰ, নদ-নদী, বৌদ্ধ মন্দিৰসহ ক্লং, ঘাঁহনি আৰু ফুলবিলাকৰ সংমিশ্ৰণত থাইলেণ্ড হৈ পৰিছে আটাইতকৈ মনোমোহা।

ভ্ৰমণ কাহিনীৰূপে মেকং নৈ দেখিলো ঃ এটি মূল্যায়ন

ভ্ৰমণ সাহিত্য হিচাপে মেকং নৈ দেখিলোঁ মূল্যায়ন কৰিবলৈ যাওঁতে ভ্ৰমণ সাহিত্যৰ কি কি বিশেষত্ব কিমান সঠিকভাৱে প্ৰতিফলন হৈছে তাৰ বিচাৰ কৰিব লাগিব।

“ভ্ৰমণ-সাহিত্য কোনো ঠাইৰ ভ্ৰমণ অভিজ্ঞতে লিখা তথ্যসমৃদ্ধ ৰচনা নহয়। ইয়াত সৃষ্টিশীল মন এটাৰে লেখকে ভ্ৰমণ অভিজ্ঞতাৰ সৰস আৰু হৃদয়গ্ৰাহী বৰ্ণনা কৰিব লাগিব।

মেকং নৈ দেখিলো থাইলেণ্ডৰ প্ৰকৃতি, মানুহ, সমাজ-সংস্কৃতি, ভাষা, ৰাজনীতি আদি প্ৰতিটো দিশকে এডাল সূতাৰ দৰে হেম বৰুৱাই অতি সৰলভাৱে বৰ্ণনা কৰিছে। তেওঁ মেকং নৈ দেখিলো পাতনিত ভ্ৰমণ সম্পৰ্কে এনেদৰে কৈছে -

মানুহ দেশ ভ্ৰমণ কৰে কেলৈ এই প্ৰশ্নতোৰ উত্তৰ মই আন এটা প্ৰশ্নৰে দিব খুজিছোঁ। মানুহে কিতাপ কেলৈ কথা শিকাৰ উদ্দেশ্যেৰে নহয় জানো। দেশ ভ্ৰমণ আৰু গ্ৰন্থ অধ্যয়ন দুয়োটা সমজাতীয় বস্তু। দুয়োটা বস্তুৱে মানুহৰ মনত দিগন্ত বিস্তৃত কৰে। কিতাপৰ পাতত মানুহৰ ছবি পোৱা যায়। দেশ ভ্ৰমণত আচল মানুহ, তেজ মঙহৰ মানুহৰ সৈতে সম্বন্ধ স্থাপন হয়। অৰ্থাৎ মেকং নৈ দেখিলো অধ্যয়ন কৰিলে পাঠকে সাহিত্যৰ ৰস আস্বাদনৰ লগতে উক্ত দেশখনৰ প্ৰতিটো দিৰ্শ জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰে। ভ্ৰমণ সাহিত্যত লেখকৰ ভ্ৰমণ অভিজ্ঞতাৰ লগতে নিজৰ ভাব-অনুভূতিৰ প্ৰকাশ ঘটে। মেকং নৈ দেখিলো থাইলেণ্ড ভ্ৰমণৰত অৱস্থাত হেম বৰুৱাই লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ লগত অসম আৰু ভাৰতৰ বহুবোৰ দিশৰ ৰুলনা কৰিছে - "থাইলেণ্ডৰ মানুহ এইফালৰ পৰা ইউৰোপীয় মানুহৰ সৈতে বহুদূৰ মিলে। ব্যক্তিগতভাৱে এওঁলোক পৰিষ্কাৰ- পৰিচ্ছন্ন, সামাজিকভাৱেও পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন। আৰু আমাৰ ভাৰতীয় ৰান্ধনীঘৰ চকুত লগাকৈ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন যদিও ভিতৰৰ জাবৰ-জোঁথৰবোৰ ৰাজআলিত নি জমাই থোৱা হয় ...। (মেকং নৈ দেখিলোঁ, পৃ১৩)

ভ্ৰমণ সাহিত্য এখনে ভ্ৰমণৰ জৰিয়তে পোৱা আনন্দ সাহিত্যৰ মাধ্যমেৰে পাঠককো দিব পাৰিব লাগে। মেকং নৈ দেখিলো ত হেম বৰুৱাই বৌদ্ধ মন্দিৰ আৰু জলাশয়সমূহৰ যি সুখকৰ বৰ্ণনা দিছে পাঠকে নিজে উপভোগ কৰা যেনহে অনুমান হয়। এই ক্ষেত্ৰত মেকং নৈ দেখিলো এখন সাৰ্থক ভ্ৰমণ কাহিনী।

ভ্ৰমণ সাহিত্য কোনো এখন ঠাইৰ কোনো এক নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ দলিল স্বৰূপ।

মেকং নৈ দেখিলো (থাইলেণ্ড খণ্ড) ত থাইলেণ্ডৰ প্ৰাকৃতিক, ভৌগোলিক, সাংস্কৃতিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আদি যিবোৰ ছবি হেম বৰুৱাই দাঙি ধৰিছে সেইবোৰে দেশখনৰ সমকালীন সময়ৰে ছবি ধৰি ৰাখিছে। গতিকে এই দিশবিলাকৰ নিখুঁট আৰু যথাযোগ্য বৰ্ণনাই উত্তৰসূৰীসকলক বিদ্যায়তনিক দিশতো সহায় কৰিব। হেম বৰুৱাই এই কথাবোৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

ৰাজনৈতিক জীৱনৰ কৰ্মব্যস্ততাৰ সত্বেও অসমীয়া সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰাৰ অদম্য বাসনাৰ বাবেই তেওঁ দুগুণ পৰিশ্ৰম আৰু দায়িত্ববোধেৰে এই কাম কৰিছিল। তেওঁ এই প্ৰসংগত এনেদৰে কৈছে -

আজিলৈকে আমাৰ যিমানে বিদেশ ভ্ৰমণ কৰিলে, তাৰ এভাগেও ভ্ৰমণ-সাহিত্যৰ সোৱাদ অসমীয়া পঢ়ুৱৈ সমাজক দিয়া হ'লে আমাৰ ভাষা-সাহিত্যৰ কিমানখিনি উন্নতি হ'লহেতেন, সেই বিষয়ে কল্পনা কৰিব নোৱাৰি।

শেষত এই কথা নিঃসন্দেহে ক'ব পাৰি যে অসমীয়া ভ্ৰমণ সাহিত্যিক নতুন ৰূপত পাঠকৰ আগত দাঙি ধৰি অসমীয়া সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত হেম বৰুৱা প্ৰশংসাৰ পাত্ৰ।

উপসংহাৰ ঃ

আলোচনাৰ পৰা এই সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰোঁ যে, হেম বৰুৱাৰ ভ্ৰমণ সাহিত্য কেইখনৰ ভিতৰত মেকং নৈ দেখিলো গ্ৰন্থখন এখন সাৰ্থক ভ্ৰমণ সাহিত্য। মেকং নৈ দেখিলোঁ থাইলেণ্ডৰ সমকালীন সমাজ-সংস্কৃতি, ভাষা, মানুহ, ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি আদি সকলো দিশৰ সবল আলোচনা আগবঢ়াইছে।

থাইলেণ্ডৰ প্ৰত্যেকটো দিশৰ বিৱৰণ ইমান সৰল আৰু বিচিত্ৰ ধৰণেৰে দাঙি ধৰিছে যে, ই দেশখনৰ প্ৰকৃত প্ৰতিচ্ছবি ফুটাই তুলিছে। ভ্ৰমণ কাহিনীয়ে মানুহক সাহিত্য পাঠৰ আনন্দ দিয়াৰ লগতে বিভিন্ন দেশৰ বিষয়ে জ্ঞান প্ৰদান কৰে। এইক্ষেত্ৰত সাহিত্যিকজন নিপুন আৰু সূক্ষ্ম দৃষ্টিবোধ সম্পন্ন হ'ব লাগিব। যিটো আমি হেম বৰুৱাৰ ক্ষেত্ৰত দেখিবলৈ পাওঁ। সেইবাবে হেম বৰুৱাক অসমীয়া ভ্ৰমণ সাহিত্যিক জনপ্ৰিয় আৰু শক্তিশালী কৰি তোলা প্ৰধান সাহিত্যিক বুলি কোৱা হয়।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

বৰুৱা, হেম, মেকং নৈ দেখিলো

বৰা, জয়ন্ত কুমাৰ, নেপথ্য আৰু নিৰ্মাণ

সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা, অসমীয়াৰ সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত

নেওগ, মহেশ্বৰ, অমসীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা

■■■

How Internet of Things Impacts the key Indicators of an Economy?

Saurish Bhattacharjee
Assistant Professor, Department of Economics
Tingkhong College, Tingkhong
Email: saurishbhattacharjee02@gmail.com

Abstract :

The Internet of Things (IoT) is revolutionizing economies by enhancing connectivity, productivity, and innovation across diverse sectors. This study investigates the multifaceted impacts of IoT adoption on economic growth, productivity, and structural transformation, focusing on its influence on employment, financial markets, and the advertisement industry. It explores the opportunities IoT presents, such as improved operational efficiency and enhanced customer experiences, while addressing challenges like data security, infrastructure readiness, and skill gaps in the workforce. By analyzing IoT's role in reshaping traditional economic and industrial practices, the study aims to provide insights into how policymakers and businesses can leverage IoT for sustainable development. Additionally, it examines how IoT integration can drive market efficiency and redefine advertising strategies in a data-driven economy. The findings highlight the need for strategic frameworks to optimize IoT adoption, ensuring inclusive growth and long-term socio-economic benefits.

Keywords: *Internet of Things, economic growth, productivity, financial markets, employment*

Introduction :

The term "Internet of Things" (IoT) refers to physical objects (or groups of such objects) equipped with sensors, computing power, software, and other technologies that communicate with one another and exchange data through the Internet or other communications networks**(Saidu et al. 2015).** The IoT sometimes called Machine 2 Machine (M2M) technology is a series of networked smart devices. The term "Internet of Things" has been criticized because devices

only need to be individually addressable and connected to a network, not the whole Internet. The fusion of numerous technologies, such as ubiquitous computing, widely available sensors, sophisticated embedded systems, and machine learning, has caused the sector to advance. The Internet of Things is enabled by the traditional fields of embedded systems, wireless sensor networks, control systems, and automation (including home and building automation). The phrase "Internet of things" and its concept originally emerged in a speech given by Peter T. Lewis in September 1985 in Washington, D.C., at the Congressional Black Caucus Foundation's 15th Annual Legislative Weekend. The Internet of Things, or IoT, is, in Lewis' words, "the integration of people, processes, and technology with connectable devices and sensors to enable remote monitoring, status, modification, and evaluation of trends of such objects.

The Internet of Things (IoT) relies heavily on information and communications technology and is closely linked to productivity from an economic perspective. Furthermore, the economic processes influencing the media are intrinsically connected to progress, innovation, and the promotion of goods and services. This study seeks to explore the relationship between IoT and the economy, with particular emphasis on the media sector, highlighting its role in fostering the creation of new businesses **(Nistor &Zadobrischi, 2022).**

Everything with a unique identification and the ability to communicate via the Internet is referred to as the "Internet of things" in this scenario. The capacity to gather and utilize information from items in the immediate surroundings has also been used to describe it. The IoT field is shaping a new era, meant to develop society both economically and socially being able to revolutionize even more than the internet. The term IoT was coined in 1999 by Ashton, co-founder of MIT's Auto-ID Center. IoT is a paradigm that enables users to communicate data with little to no human interaction by connecting objects to the internet. The IoT also improves the functionality of multidisciplinary applications in the fields of industrial, transportation, energy, and medicine. It evokes the idea of a linked society where technology will make our lives easier. Self-driving cars, wired home appliances, smart cities, the digitization of agriculture, etc. are examples. As a result, the IoT is a platform that can alter corporate and economic policies, which will unavoidably impact our lives.

Objective of the Study

The primary objective of the study is to examine the potential impacts of the Internet of Things (IoT) on an economy, with a focus on understanding its

implications for economic growth, productivity, innovation, and structural transformation across various sectors. Additionally, the study aims to explore the challenges and opportunities associated with IoT adoption, its influence on the economy, employment, Financial Markets, and the Advertisement Industry,and its role in shaping policy frameworks and economic development strategies.

Nature of the Study

The study is both descriptive and analytical in nature. The necessary literature and information have been gathered from various sources, including news articles, academic journals, and online publications such as blogs. These resources provide a comprehensive overview of the topic, which is then analyzed to draw insights and conclusions. The combination of descriptive and analytical methods allows for a deeper understanding of the subject matter, examining both the factual details and the underlying causes and effects.

Discussion and Analysis

IoT and the Economy

According to projections, the increase in IoT devices will have a significant positive impact on the economy and society in the form of cost savings, value creation, increased productivity, and overall economic growth. According to estimates, the IoT will have a $11.1 trillion influence on the world economy. Technology has brought about a lot of developments that are intended to produce actual advancements in a number of areas, including agriculture, health, the environment, transportation, and economic growth. In this way, significantly more solid connections with more coverage are made possible by the internet's connectivity, which benefits from fast upload and download speeds. We can discuss 5G technology in this context. Mobile networks can thereby interconnect devices to streamline several economic sectors **(Nistor &Zadobrischi, 2022).**According to projections, the increase in IoT devices will have a significant positive impact on the economy and society in the form of cost savings, value creation, increased productivity, and overall economic growth. Production lines will become much more flexible, effective, and sustainable thanks to Industry 4.0, the digitalization and evolution of the manufacturing processes and ecosystem. This change is supported by 5G for IoT, which gives industrial organizations and their supply chain partners the chance to use cutting-edge technologies like AI and machine vision to provide significantly better visibility over all facets of their business. With connectivity choices relevant to a wide range of Industry 4.0 use cases, mobile networks, and in particular those supplying 4G and 5G services,

are the best option for manufacturing and supply chain firms. Here, we'll focus on a few of the qualities that are essential for both the OT (operational technology) network linking manufacturing equipment and the IT (information technology) network supporting relevant business applications. The Internet has significantly altered how people work and communicate with one another, and the Internet of Things (IoT) furthers this connectedness by concurrently connecting many objects to the internet and enabling human-machine interactions. The development of microchip and microprocessor technologies has led to a huge increase in hardware production because smaller devices are now feasible thanks to the shrinking size of the typical CPU. This may result in lower manufacturing costs for hardware, particularly if materials are less expensive. The IoT has a big impact on advertising, which influences the producing company's strategic decision. With the IoT, it is feasible to gather data and integrate marketing into consumers' daily lives, increasing the likelihood that sales will rise as a result of their increased awareness of market trends. In the upcoming decades, these and other cost savings and productivity improvements in agricultural, security, energy, retail, and resource extraction are expected to total trillions of dollars in value, according to recent evaluations of IoT technologies **(Thierer & Castillo, 2020).**

Figure 1: Economic impact of IoT (World), 2022

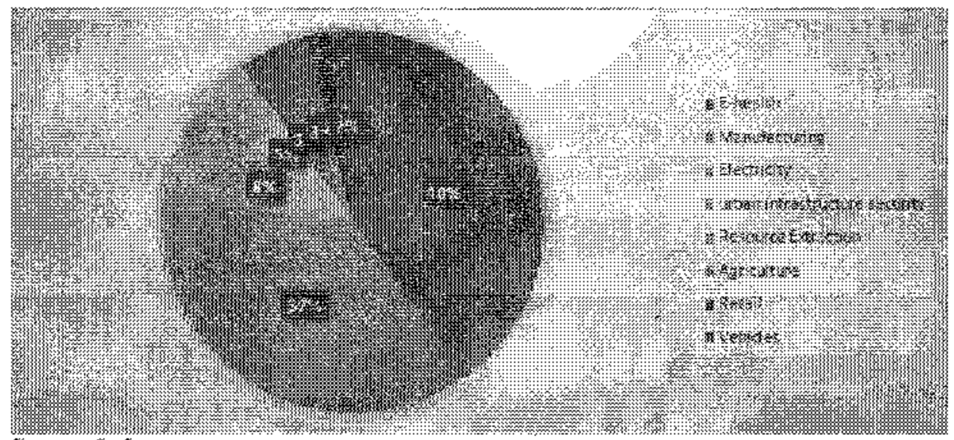

Source: forbes.com

Businesses in developing countries have much to gain from IoT adoption, as it is relatively easy to implement and offers significant cost-saving potential.

Even with modest adoption, organizations can reduce costs by 4% to 5%. Recognizing this potential, governments might promote IoT adoption among businesses to drive economic growth, enhance the competitiveness of domestic industries, and increase tax revenue. Globally, productivity growth has been slowing, particularly in advanced economies. To improve living standards, efforts are needed to enhance productivity and efficiency across industries. Implementing IoT technologies can transform the operations of existing organizations, creating smarter businesses that rely less on manual labor and reduce the hours needed for routine tasks.**(IoT business news, 2022).**

IoT and Employment :

The Internet of Things (IoT) has a multifaceted impact on employment, reshaping labor markets and creating both opportunities and challenges. On one hand, IoT drives job creation in emerging fields such as IoT development, data analytics, cybersecurity, and smart infrastructure, fostering demand for highly skilled workers. It also enhances productivity and efficiency across industries, enabling businesses to innovate and expand. On the other hand, IoT-driven automation and connectivity can displace traditional jobs, particularly in sectors heavily reliant on routine and manual tasks. This transition necessitates workforce reskilling and adaptation to new technologies to mitigate job losses and ensure inclusive economic growth. Overall, IoT holds the potential to transform employment patterns, requiring proactive policies to balance technological progress with social and economic equity.

However, the theoretical impact of IoT on labor outcomes remains ambiguous: while it has the potential to displace workers by automating certain tasks, it could simultaneously generate increased demand for workers in roles that cannot be automated. In the work of **Clemente (2022)**, *Connected and Employed: Empirical Evidence on the Internet of Things in a Panel of Countries*, the study compiled a dataset spanning 107 countries—comprising 36 OECD and 71 non-OECD countries—over the period from 2010 to 2019. Through statistical analyses and linear regression models, the study explored the relationship between IoT adoption, measured as the number of IoT connections per 100 inhabitants, and employment outcomes. Employment was assessed using three key indicators: the unemployment rate, total employment, and employment distribution across three sectors (agriculture, industry, and services). The analysis also controlled for various economic and ICT factors, such as GDP, human capital, and fixed and mobile broadband connections, which influence both employment

outcomes and IoT adoption. Current empirical evidence indicates a largely positive relationship between cellular IoT adoption and employment, particularly in countries with high levels of IoT usage. Few studies highlight its positive effect on productivity, as well as research on other ICTs like mobile broadband, which has been shown to boost employment while having a neutral effect on unemployment. The common concern that advancements in technology and automation might lead to widespread job losses, surpassing the creation of new employment opportunities, appears unfounded—at least for now.

IoT and Financial Markets

The integration of IoT across various industries is becoming standard practice, and the banking and finance sector is no exception. The fusion of IoT technology with financial services has opened new avenues for enhancing operational efficiency, delivering superior customer experiences, and introducing innovative solutions that challenge traditional banking practices. However, before exploring the benefits and creative applications of IoT in finance, it is crucial to consider the challenges faced by these sectors. Conventional banking operations often rely heavily on manual processes, resulting in inefficiencies, errors, and limited access to real-time data. Moreover, maintaining the security of financial transactions and protecting customer data remains a critical concern. In recent years, IoT has significantly transformed various aspects of the banking and financial sectors. IoT-enabled smart ATMs have evolved beyond simple cash dispensers, now capable of monitoring their performance, detecting low cash levels, and predicting maintenance needs, thereby reducing downtime and ensuring better cash availability. Real-time data analytics powered by IoT devices allow financial institutions to collect and analyze operational data, enabling informed decisions such as optimizing cash management across branches based on usage patterns. Additionally, IoT enhances risk management by monitoring environmental conditions like temperature and humidity in vaults housing sensitive documents, with alerts triggered for deviations to prevent potential damage **(Bytebeam, 2023)**

IoT and Advertisement Industry

Advertising is set to evolve significantly, moving beyond traditional approaches where advertisers create platforms to promote goods and services to targeted audiences. In the Internet of Things (IoT) era, a key challenge arises: how can marketers reach specific audiences within an interconnected system of autonomous devices with minimal human intervention? While this might seem like

a closed market, it is not entirely so. Despite the network's autonomous nature, there will still be feedback from end users, providing valuable insights that manufacturers and advertisers can leverage to access the market effectively. With the IoT, advertisers can integrate their campaigns into consumers' daily lives, aligning with market trends and increasing sales by enhancing product visibility and relevance **(Saidu et al., 2015)**

Conclusion :

IoT is a transformative concept that has already had a significant positive impact on society, and its economic benefits are equally clear. Recent projections suggest that networked IoT technologies will bring considerable technological and economic advantages, including cost savings and increased productivity growth. However, it is argued that the mere spread of technology is not enough to ensure faster economic growth. For a country to fully capitalize on the potential of new technology, several factors must align, including business factors, take-off factors, transfer factors, and innovation factors. Although still in its early stages, IoT has already made a noticeable economic impact. Therefore, policymakers must create an environment that allows IoT to reach its full potential, enhancing both the socio-economic and socio-political landscape of the nation.

References :

- Castro, D., Coral William., Cabra, J., Colorado, J.,Mendez. D. & Trujillo, L. (2017). Survey on IoT solutions applied to Healthcare. *Dyna, 84(203),* 192-200.
- Clemente, E. G. (2022, October). Jobs and automation: Will IoT reduce the need for human labor? *Ericsson Blog*. Retrieved from https://www.ericsson.com/en/blog/2022/10/iot-automation-job-market
- Frontier Economics (2018). *The Economic impact of IoT: Putting numbers on a revolutionary technology.*
- IoT Business News (2022). *Environmental and the Economic Impacts of the IoT.* https://iotbusinessnews.com/2022/06/15/19100-environmental-and-economic-impacts-of-the-iot/
- Nistor, A. &Zadobrischi, E. (2022). Analysis and Estimation of Economic Influence of IoT and Telecommunication in Regional Media based on evolution and Electronic Market in Romania. *Telecom, 3*, 195-217.
- Team Bytebeam. (2023, November 14). IoT in the banking & finance sector: Benefits & use cases. *Bytebeam.* Retrieved from https://bytebeam.io/blog/iot-in-finance-and-banking/
- Theirer, A. & Castillo, A. (2020). Projecting the growth and the Economic impact of Internet of Things. *Economic Perspectives,* 1-10. ■

আব্দুল মালিকৰ গল্প 'দুখন ভৰি'

ড° ৰীতা দত্ত

সহযোগী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ

আব্দুল মালিকৰ 'দুখন ভৰি' নামৰ গল্পটোত গল্পকাৰে 'ভৰি'ৰ গুণ আৰু ব্যৱহাৰক বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ এক ব্যতিক্ৰমী চিন্তনৰ অৱতাৰণা কৰিছে। সচৰাচৰ 'ভৰি'ক গুৰুত্ব দিয়া নহয় বা মানুহ বিশেষে তাৰ অৰ্থ ভিন্ন ৰূপত ব্যৱহৃত হয়। গল্পকাৰে এজনী ধুনীয়া ছোৱালীৰ ধুনীয়া এহাল ভৰিৰ প্ৰসংগত বিভিন্ন দৃষ্টিভংগী প্ৰকাশ কৰি গল্পটোক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে।

বীজ শব্দ ঃ

চৈয়দ আব্দুল মালিক, দুখন ভৰি আৰু অসমীয়া চুটিগল্প ইত্যাদি।

অৱতৰণিকা ঃ

অসমীয়া চুটিগল্পক ন- ন ভাৱবস্তু , আংগিক , তথা বৈশিষ্টেৰে সমৃদ্ধিশালী কৰি তোলা গল্পকাৰসকলৰ ভিতৰত মালিক আছিল অন্যতম । দৰাচলতে দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পিছত বা স্বাধীনোত্তৰ কালত চুটিগল্পই সমৃদ্ধি লাভ কৰে যাইকৈ ৰামধেনু যুগত। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ আৰু স্বাধীনতা আন্দোলনৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা অনেক সমস্যাই গল্পবোৰত প্ৰকাশ লাভ কৰিছিল। সেইবিলাক আছিল এনে ধৰণৰ-সামাজিক আৰু ব্যক্তিগত সম্পৰ্কৰ অৱনতি, নৈতিক প্ৰমূল্যবোধৰ অৱক্ষয়, সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ, ৰাজনৈতিক সংগ্ৰাম, মুদ্ৰাষ্ফিতী, অনাটন অথবা ধনী শ্ৰেণীৰ প্ৰতাপ-ইত্যাদি । এই সমস্যাবোৰে জাতীয় জীৱনক প্ৰভাৱান্বিত কৰিছিল। ফলত অসমীয়া চুটিগল্পৰ ভাৱবস্তু আৰু ৰূপবস্তুলৈ পৰিৱৰ্তন আহি পৰিল।

বিষয়বস্তুৰ গুৰুত্ব ঃ

অসমীয়া চুটিগল্পৰ জন্ম হৈছিল লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ হাতত , দ্বিতীয় স্তৰত অৰ্থাৎ আৱাহন যুগত ই বিকাশ লাভ কৰিছিল যদিও তৃতীয় স্তৰ অৰ্থাৎ ৰামধেনু যুগতহে চুটিগল্পই পূৰ্ণতা লাভ কৰিছিল। ৰামধেনু আলোচনীয়ে ন ন লেখকৰ জন্ম দিছিল। সেইসকলৰ ভিতৰত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছিল আব্দুল মালিক, বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য, যোগেশ দাস, মহিম বৰা, সৌৰভ কুমাৰ চলিহা, ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া, হোমেন বৰগোহাঞিং, চন্দ্ৰ প্ৰসাদ শইকীয়া, লক্ষ্মীনন্দন বৰাকে আদি কৰি অনেক ন-পুৰণি গল্পকাৰে। আব্দুল মালিকদেৱে চল্লিশৰ দশকতে জেউতী নামৰ আলোচনীত প্ৰথম গল্পকাৰ হিচাপে ভুমুকি মাৰিছিল। পিছলৈ আৱাহন, বাঁহী, জয়ন্তী, ৰামধেনু সকলো আলোচনীতে লিখিবলৈ লয়।

অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য ঃ

মালিকৰ কেইখনমান গল্প সংকলনৰ নাম হৈছে পৰশমনি, ৰঙা গড়া, মৰহা পাপৰি, এজনী নতুন জাপানী ছোৱালী, মৰম মৰম লাগে, শিল আৰু শিখা ,শিখৰে শিখৰে-ইত্যাদি। চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ জন্ম হৈছিল ১৯১৯ চনৰ ১৫ জানুৱাৰীত, গোলাঘাট জিলাৰ নাহৰণি গাঁৱত। মৃত্যু হৈছিল ২০০০ চনত। মালিকৰ গল্পসমূহত প্ৰধানকৈ তিনিটা বৈশিষ্ট্য পৰিলক্ষিত হয়-ভাষাৰ প্ৰাঞ্জলতা, সুখপাঠ্যতা, আৰু মানবতাবোধ। অন্যান্য বৈশিষ্ট্যবিলাক লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায়- প্ৰেম, সামাজিক সচেতনতা, প্ৰচলিত সমাজ ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি সমালোচনামূলক দৃষ্টিভংগী, মনোজ্ঞ কাহিনী ৰচনাৰ দক্ষতা, আৰ্কৰ্ষণীয় শব্দচয়ন, অভিজ্ঞতাৰ ব্যাপকতা, বিষয়বস্তুৰ বৈচিত্ৰতা, হাস্যৰসৰ প্ৰয়োগ, ভাষাৰ সাৱলীলতা, বৰ্ণনাভংগীৰ মাধুৰ্য, অনুভূতিৰ সূক্ষ্মতা, উপমা, বক্ৰোক্তিৰ প্ৰয়োগ ইত্যাদি বৈশিষ্টেৰে মালিকৰ গল্প পৰিপূৰ্ণ। এই লেখাটো প্ৰস্তুত কৰোতে কেৱল গল্পটোৰ সহায় লোৱা হৈছে।

বিষয়বস্তু আৰু চৰিত্ৰ-চিত্ৰণ ঃ

মালিকৰ "দুখন ভৰি "নামৰ গল্পটো তেখেতৰ বহুত গল্পৰ মাজত অনন্য । দুটা সৰু সৰু বাক্যেৰে গল্পটো এনেদৰে আৰম্ভ হৈছে -"বগা, ধুনীয়া দুখন ভৰি। কোমল আৰু মিহি"। দুয়োটা বাক্যই যে এজনী ধুনীয়া ছোৱালীৰ কথাকে ইংগিত কৰিছে তাত কোনো সন্দেহ নাই । এক আচৰিত ধৰণৰ সম্মোহনী শক্তিয়ে পাঠকক গল্পৰ মাজলৈ আকৰ্ষিত কৰি নি থাকিব। এয়া লেখকৰ মাধুকৰী বৰ্ণনা চাতুৰ্যৰ কৌশল। গল্পকাৰে যতে এটি চৰিত্ৰ অৱতাৰণা কৰে, তাতে এখন চিত্ৰ থাকে। যেনে- "ৰঙা ভেলভেটৰ চেণ্ডেলজোৰে ভৰি দুখন আৰু ধুনীয়া কৰি তুলিছিল"। পাঠকে এই ভৰি দুখনৰ গৰাকীৰ বিষয়ে উৎসুক হৈ থাকোতে এবাৰো ভাবিবলৈ অৱসৰ নাপায় যে ভৰিৰো সৌন্দৰ্য নিৰ্ভৰ কৰে তাৰ গুণ বা ব্যৱহাৰৰ ওপৰত। গল্পকাৰে কথাংশত নিজেই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল, অৰ্থাৎ প্ৰথম পুৰুযত বৰ্ণনা কৰিছিল। প্ৰসংগক্ৰমে বন্ধু সত্যেন, সত্যেনৰ বিয়াৰ বয়স, তেওঁৰ জীৱিকা আৰু প্ৰতিভা, দৃষ্টিভংগী সকলো কথা গল্পকাৰে পাঠকক জানিবলৈ দিছে।

গল্পকাৰৰ লগত সত্যেন যি উদ্দেশ্য লৈ যাৰ ঘৰত উপস্থিত হৈছিলগৈ, তেখেতৰ নাম আছিল ৰায় বাহাদুৰ ব্ৰজেন ফুকন। চৰিত্ৰটোৰ নামকৰণত গল্পকাৰে আভিজাত্যৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে। তাতে ডাঙৰ জোঁৱায়েক এমেৰিকাৰ পৰা বিশেষ শিক্ষা লৈ ঘূৰি অহাৰ বাবে শহুৰেকে এটি প্ৰীতি সন্ধিয়াৰ আয়োজন কৰিছিল, য'ত গান নাচ আৰু আনুষ্ঠানিক কথা-বাৰ্তাৰ পিছত খোৱাৰ নিমন্ত্ৰণ আছিল। গান গাইছিল ৰায় বাহাদুৰৰ চতুৰ্থা কন্যা অমলাই -যাৰ ভৰি যুগলত লেখক আৰু সত্যেনৰ চকু ৰৈ গৈছিল। অমলা বহিছিল মেজখনৰ সিপাৰে। তাইৰ ভৰিহাল মেজৰ তলেৰে দেখা পোৱা গৈছিল। গল্পকাৰে এই ছেগতে অমলা চৰিত্ৰৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে। অমলাই ছিলঙৰ লেডী কীনৰ পৰা বিএ পাছ কৰিছিল। ঘৰখনৰ আলাসৰ লাৰু। অমলাৰ কণ্ঠ,

সৌন্দৰ্য আৰু ভৰিযুগল সঁচা অৰ্থত শলাগীবলগীয়া আছিল বাবে লেখকে মুখলৈ চাইছিল; কিন্তু বন্ধু সত্যেনে চাইছিল নে নাই গল্পকাৰে ধৰিব পৰা নাছিল। সত্যেনে যে অমলাক পচন্দ কৰিছে তাত গল্পকাৰ নিশ্চিত হৈছে। এই সুযোগতে গল্পকাৰে যে প্ৰেম বিবাহ নকৰোৱাকৈয়ে পত্নীৰ লগত সুখৰ সংসাৰ নিয়াৰিকৈ চলাই নিছে, এই কথা কবলৈ নাপাহৰিলে। ইয়াৰ বিপৰীতে অমলাৰ দেউতাকেও সত্যেনক পচন্দ কৰিছে , যাৰ বাবে তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ সত্যেনৰ অহা-যোৱা সুচল আৰু সহজ হৈ পৰিল। অমলাৰ গুণ সম্পৰ্কে পাঠকক অৱগত কৰাৰ পিছত গল্পকাৰে সত্যেনৰ প্ৰতিভা, পাৰদৰ্শিতা, পেছা আদিৰ বিষয়ে এনেদৰে কৈছে- "সত্যেন ভাল ছাত্ৰ আছিল। বৰ তীক্ষ্ম বুদ্ধিৰ আৰু বৰ মেধাবী। সভাই-সমিতিয়ে বক্তৃতা দি নুফুৰে যদিও ছাত্ৰ অৱস্থাত নানা ৰাজহুৱা কামত নেতৃত্ব লৈছিল। ৪২ত জেললৈ যোৱা নাছিল, কাৰণ তেওঁ আছিল তেতিয়া স্কুলীয়া ছাত্ৰ। কিন্তু দেশৰ মুক্তি আন্দোলনত এজন ডেকা হিচাপে তেওঁ বৰঙণি নিদিয়া নহয়। তেওঁ এজন ভাল ৰাজনৈতিক চিন্তাবিদ আৰু সাংবাদিক। ইংৰাজী-অসমীয়া দুয়ো ভাষাত ধুনীয়া শক্তিশালী শব্দেৰে তেওঁ প্ৰবন্ধ লিখে"।

গল্পটোৰ মূল বক্তব্য বিষয় এইটোৱেই যে সত্যেন এজন মুক্তি যুঁজাৰু আছিল। গল্পকাৰে বৰ কৌশলেৰে অমলাৰ ধুনীয়া ভৰি হালৰ বিপৰীতে ভৰিৰ কুৰূপ বা ভৰি থোৱা ঠাই আৰু তাৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে জীৱনত ঘটি যোৱা দুই এটা স্মৃতিৰ বৰ্ণনাৰে পাঠকক বুজাবলৈ যত্ন কৰিছে এটি ৰসাল ঘটনা। ৰেলৰ দ্বিতীয় শ্ৰেণীত আহিব পৰা মানুহৰ বিবেক সন্মুখৰ চিটত তুলি থোৱা ভৰিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ আৰু আন এজন ফুটবল খেলুৱৈৰ বিবেকো ভৰিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ। এইখিনিতে গল্পকাৰৰ ৰসিক মানসিকতাৰো আভাস পোৱা যায়। ৰেলযাত্ৰীয়ে ৰেলৰ চিটত ভৰি তুলি বহা দৃশ্য সকলোৰে পৰিচিত। হয়তো ভৰিহাল নমাই বহিলে আৰু দুজনে বহিবলৈ ঠাই পাব। এই আজমল নামৰ চৰিত্ৰটোৰ ভৰিৰ বিপৰীতে অমলাৰ দুখন ভৰিৰ আকাশ-পাতাল পাৰ্থক্য। আজমলৰ বাবে নিজৰ ভৰি দুখন মূল্যবান কিন্তু সত্যেনৰ বাবে অমলাৰ ভৰি দুখন মূল্যবান।

ৰায়বাহাদুৰ মানুহজন টেঙৰ। দেখিলেই মানুহ চিনি পায়। লেখকৰ ভাষাত-"ৰায়বাহাদুৰ পুৰণি জালুৱৈ, জাল-জুলুকি ক'ত কেনেকৈ মাৰিব লাগে ভালকৈ জানে"। কিছুসময় কথা-বাৰ্তাৰ পিছত সত্যেন যে এজন নাম কৰা উকীল তেওঁ বুজি পালে। হয়তো অমলাও ভাল খেলুৱৈ আছিল। এই খেল প্ৰেমৰ। গল্পকাৰৰ ভাষাত আৰু অমলাও বোধকৰো প্ৰেমৰ সাগৰ সংগমত সাতুৰি সাতুৰি অলপ ক্লান্ত হৈ পৰিছিল। তাই উপকূলৰ আশ্ৰয় বিচাৰিছিল আৰু সত্যেনক নিৰ্ভৰযোগ্য উপকণ্ঠ হিচাপে পাইছিল। লেখক আৰু সত্যেন দুয়োজনেই যিহেতু হাকিম, সেয়ে তেখেতলোকক লগ পাবলৈ অহা ধুতী-চুৰীয়া পৰিহিত বয়সস্থ ব্যক্তিৰ প্ৰসংগ গল্পকাৰে এইখিনিতে অৱতাৰণা কৰিছে। অসহযোগ আন্দোলনত তেখেতে ছমাহ ফাটেক খাইছিল। পিছত পুনৰ এবছৰ জেললৈ গৈছিল। কিন্তু এতিয়া তেখেতৰ আৰ্থিক অৱস্থা তেনেই শোচনীয়। দেশ স্বাধীন হ'ল সঁচা, কিন্তু সংগ্ৰামী জনতাই একো নেপালে। দেশৰ বাবে ফাটেক খোৱা

সকলক চৰকাৰে টকা দিয়ে বুলি তেখেতে শুনিছিল, কিন্তু এই বৃদ্ধকালত কাৰ লগত যোগাযোগ কৰিলে পায়, তাকে জানিবলৈ হাকিম দুজনক লগ ধৰিছেহি। ৰায়বাহাদুৰ ব্ৰজেন ফুকনৰ হাতত বহুত লোকৰেই মাটি-ভেটি উচন হৈছিল। বৃটিচৰ গোলামী কৰিবলৈ এইজন ৰায়বাহাদুৰে সত্যাগ্ৰ হীৰ বুকুত ভৰি থৈ আগবাঢ়ি গৈছিল। সেয়ে আজি চৰকাৰী ধনেৰে তেওঁ চহকী মানুহ, ভুৱা আভিজাত্যৰে অভিজাত শ্ৰেণীৰ ব্যক্তি। সত্যেনে উপলব্ধি কৰিলে এয়া স্বাধীনতাৰ অপমান। "এটা উচছন্ন হোৱা পৰিয়ালক এশ বা দুশ টকাৰে সংস্থাপন কৰা নেযায়। দেশৰ সমগ্ৰ অৰ্থনৈতিক পৰিৱেশটোৰ আমূল পৰিৱৰ্তন কৰিব নোৱাৰিলে বাচি বাচি কেইজনমান পলিটিকেল চাফাৰাৰক দুপইচা দিয়া অৰ্থহীন কথা "। সত্যেনৰ অন্তৰাত্মাত বৃদ্ধ আগন্তুকৰ কথাই তোলপাৰ লগালে।

সত্যেনে উপলব্ধি কৰিলে তেওঁ ঠিৰাং হৈ থকা বিয়াখন হ'বলৈ নিদিয়ে । অমলাৰ ভৰি দুখন ধুনীয়া হ'ব পাৰে, সেই বুলি শহুৰেকৰ নামত ৰায়বাহাদুৰৰ চৰণত তেওঁ সেৱা ল'ব নোৱাৰে। " যি দুখন ভৰিয়ে এজন দেশপ্ৰেমিক, সত্যাগ্ৰহীৰ বুকুত গুৰিয়াই গোলামীৰ কাৰণে জঁপিয়াই যাব পাৰে, সেই দুখন শহুৰৰ ভৰিক সেৱা বা প্ৰণাম কৰিব নোৱাৰিম "। সত্যেনৰ বাবে ৰায়বাহাদুৰৰ ভৰিহালতকৈ বৃদ্ধজনৰ ভৰিহাল বহুগুণে পৱিত্ৰ সত্যেনৰ মনত অনুশোচনা নোহোৱাকৈ থকা নাছিল, কাৰণ অমলাৰ ভৰিদুখন সচাঁকৈয়ে ধুনীয়া আছিল ।

আলোচনা ঃ

অসমীয়া চুটিগল্পৰ এজন অদ্বিতীয় গল্পকাৰ আব্দুল মালিকদেৱে ১৯৩৫ চনত প্ৰকাশিত "জেউতি "আলোচনীত 'ধন্ধকোঠা "নামৰ গল্পেৰে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছিল । দৰাচলতে মালিকৰ গল্প আছিল আৱাহন আৰু ৰামধেনুৰ সংযোগ সেতু স্বৰূপ। তেখেতে ৰচনা কৰা গল্পবোৰৰ ভিতৰৰ পৰা দুখন ভৰি নামৰ গল্পৰ শিল্পমূল্য বিচাৰ কৰিবলৈহে সামান্য প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

দুখন ভৰি নামৰ গল্পটো প্ৰকাশ পাইছিল ৰামধেনু আলোচনীৰ ৰৰশ বছৰ ৰন সংখ্যাত । সেই সময়ছোৱাত সমাজত নাৰীৰ স্থান বহু ওপৰত আছিল । বহু ক্ষেত্ৰতেই নাৰী পিচপৰি আছিল সঁচা, কিন্তু ঘৰৰ চাৰিবেৰৰ মাজৰ পৰা ওতাই আহিলেও নাৰীয়ে নিজৰ মৰ্যাদা হানিকৰ কোনো কাম নকৰিছিল যাৰ বাবে নাৰীয়ে ঘৰৰ ভিতৰে- বাহিৰে যথাযোগ্য সন্মান পাবলৈ সক্ষম হৈছিল । মালিকৰ বহুকেইটা গল্পত নাৰীক যথোচিত সন্মান জনোৱা পৰিলক্ষিত হয় ,যেনে বেদানা নাই বা দুখন ভৰি ইত্যাদি । এই গল্পটোত অমলাৰ সন্দৰ্ভত কোনো শাৰিৰীক বা যৌনগন্ধী বাক্য নাই । কেৱল অমলাৰ ভৰি দুখন ভৰিদুকনক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই গল্পটো বৰ্ণনা কৰা হৈছে । সত্যেনে তাইৰ মুখলৈ চাইছিল নে নাই লেখকেও বোধহয় নেজানে । অথচ লেখকে পাঠকক জনাইছে যে অমলাৰ মুখতৈ এবাৰ চ'লে চকু নমোৱা টান । এয়া আছিল লেখকৰ সংযমিত প্ৰকাশভংগীৰ নমুনা।

অমলাৰ ভৰি দুখনৰ সৌন্দৰ্য বিশ্লেষণ কৰিবলৈ গৈ গল্পকাৰে পৃথিৱীৰ সৌন্দৰ্য প্ৰতিযোগিতাৰ এগৰাকী প্ৰতিদ্বন্ডীৰ প্ৰসংগ টানি আনিছে —"লংবীচৰ বিশ্বৰ সৌন্দৰ্য প্ৰতিযোগিতাত পতা সৌন্দৰ্যৰ সমালোচকসকলেহে দিব পাৰিব । মাৰ্লিন ডায়েট্ৰিচৰ এই পৃথিৱী বিখ্যাত সুন্দৰী অভিনেত্ৰীৰ কথা বহুতে জানে -- ভৰি দুখন হেনো পঞ্চাশ লাখ পাউণ্ড নে কিমানত ইন্সিওৰ কৰা আছিল "। Marlene Dietrch আছিল German- American অভিনেত্ৰী আৰু গায়িকা ।এইখিনিতে গল্পকাৰৰ অধ্যয়ন আৰু জীৱনৰ গভীৰতা বুজিব পৰা যায় । হোমেন বৰগোহাঞিও দেৱেও বিভিন্ন প্ৰসংগত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ভাষাৰ গ্ৰন্থ বা গ্ৰন্থকাৰ বা সমসাময়িক প্ৰসংগ টানি অনা দেখা যায় । এয়া হৈছে লেখকৰ ৰচনাশৈলী । দুখন ভৰি নামৰ গল্পটোত মালিকৰ ৰাজনৈতিক দৃষ্টিভংগী বহু পৰিমানে স্পষ্ট ৰূপত দেখা পোৱা যায় । গল্পৰ চলেৰে তেখেতে দিয়া সমাজবাদ সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো আছিল এনেধৰণৰ —"ভাৰতবৰ্ষত প্ৰকৃততে সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা হোৱা নাই । যিহেতু ইয়াত সমাজবাদী উৎপাদনৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই । ক্ৰমে বিদেশী বস্তুৰ আমদানি সংকুচিত কৰি দেশী বস্তুৰ প্ৰচলনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে । দেশী উৎপাদকসকলে স্বদেশী উৎপাদনৰ নামত নিজৰ টকা আৰু ৰাইজৰ টকা (চৰকাৰৰ যোগেদি ধাৰ লৈ) খটুৱাই উৎপাদন কৰিছে । লাভ ৰাইজলৈ অহা নাই ,গৈছে উৎপাদকৰ ব্যক্তিগত পুঁজিলৈ । বিদেশী কেপিটেলৰ ঠাইত , দেশীয় কেপিটেল খটুৱাই সমাজবাদ নহয়, হ'ব নোৱাৰে । বস্তুৰ দাম দিনক দিনে বাঢ়িছে আৰু উৎপাদক উৎপাদনৰ প্ৰধান প্ৰেৰণা –সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা নহয়"। ---গল্পটোত সত্যেন চৰিত্ৰটোৰ দ্বাৰা কথাখিনি প্ৰকাশ কৰা হৈছে যদিও এয়া লেখকৰেই বক্তব্য । জাতীয় চেতনাবোধক এই বক্তব্যৰ গুৰুত্ব গল্পটোত অসীম । প্ৰকৃতাৰ্থত এয়া লেখকৰ সমাজচেতনা বা দেশীয় ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি সমালোচনামুলক দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰকাশ ।

"দুখন ভৰি" গল্পটোত অসহযোগ আন্দোলনৰ এখনি ছবি ফুটি উঠিছে অতিথিৰূপী গাঁৱলীয়া বুঢ়া মানুহজনৰ বক্তব্যৰ জৰিয়তে- "যেনেকৈয়ে হওক দেশখন তেওঁ স্বাধীন হ'ল । এতিয়া চৰকাৰে বোলে আগেয়ে দেশৰ কামত জেলখোৱা মানুহক পইচা দিয়ে, তাকে ক'তেনো কেনেকৈ কি কৰিলে পায়"। ... হাকিম দুজনৰ ওচৰলৈ অহা বৃদ্ধজনৰ তেতিয়া জীয়াই থকাৰেই সমস্যা আহিছিল —'ধৰ দুখীয়া হ'লো, ঘৰৰ কাম কৰিবৰ সময়ছোৱাত দেশ আৰু ৰাইজৰ কাম কৰিলো-যিকণ পাৰো। এতিয়া আৰু দেহাই নেটানে। ইপিনে চলিবৰো উপায় নাই। ন'হলে দেশৰ কাৰণে কাম কৰি পইচা নিবিচাৰিলোহেঁতেন "। এইখিনিতে লেখকৰো বিবেক দংশন পৰিলক্ষিত হয় । দুয়োজন হাকিমে বৃদ্ধজনক আৰ্থিক সাহাৰ্য্য দিব পাৰিলেহেতেন , কিন্তু লেখকৰ মতে "দুশ টকা দি দেশ প্ৰেমৰ প্ৰতি সন্মান দৰ্শোৱা নহয়-দেশপ্ৰমক অপমান কৰা হয় "।

উক্ত কথাখিনিয়ে স্বাধীনতা পোৱাৰ পিছত হোৱা এটা সামাজিক সমস্যাক ইংগিত কৰিছে । তেওঁ স্বাধীনতা যুঁজৰ যুঁজাৰু আছিল, দেশে স্বাধীনতা প'লে সঁচা, কিন্তু তেওঁলোকে

একো নেপালে ।বাধ্য নোহোৱা হ'লে তেৰোঁ দেশপ্ৰেমৰ বিনিময়ত একো নিবিচাৰিলেহেঁতেন । এইখিনিতে লেখকৰো বিবেক দংশন পৰিলক্ষিত হয়। দুয়োজন হাকিমে বৃদ্ধজনক আৰ্থিক সাহায্য দিব পাৰিলোহেঁতেন, কিন্তু লেখকৰ মতে— " দুশ টকা দি দেশ-প্ৰেমৰ প্ৰতি সন্মান দৰ্শোৱা নহয়, দেশপ্ৰেমক অপমান কৰা হয়।" এয়াই স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰতিচ্ছবি।

বৃদ্ধজনৰ দেশপ্ৰেমৰ বিপৰীতে সুবিধাবাদী ব্ৰজেন ফুকনে ৰায়বাহাদুৰ খিতাপ পোৱাৰ আঁৰৰ কাহিনীও গল্পকাৰে বৃদ্ধৰ বক্তব্যৰ মাজেৰেই প্ৰকাশ কৰিছে। ভলন্টিয়াৰ বিলাকে আন্দোলনকাৰীসকলক বৃটিছৰ অফিচত সোমাবলৈ মানা কৰি থকাৰ সময়ত , বৃদ্ধই গেটত দীঘল দি পৰি থকাৰ সময়ত ,বৃদ্ধই গেটত দীঘল দি পৰি বাট বন্ধ কৰোঁতে সেই ব্ৰজেন ফুকনে –"মোৰ কথালৈ কাণ নিদিলে । মোক গোৰ মাৰি মোৰ চকুৰ ওপৰতে এখন ভৰি দি জঁাপ মাৰি পাৰ হৈ গ'ল –বৃটিছৰ গোলামী কৰিবলৈ" ।

ব্ৰজেন ফুকনৰ প্ৰকৃত পোচাক পোছাক পোৱাৰ পিচত সত্যেনৰ মন ঘূৰিল। উৎকণ্ঠাই গল্পটোত চৰম সীমা স্পৰ্শ কৰিলেগৈ ।হ'বলগীয়া বিয়া ভাগিল। সত্যেনক সত্যেনৰ বিচাৰবোধে গল্পটোক এক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিলে আৰু পাঠকৰ দৃষ্টিত সত্যেনৰ সেই মেধা-চিন্তাশক্তি, নীতিবোধে উচ্চ পৰ্যায়লৈ গতি কৰিলে।

উপসংহাৰ ঃ

দুখন ভৰি নামৰ গল্পটোত মুঠতে কেইবাপ্ৰকাৰৰ ভৰিৰ কৌশলী উপস্থাপন আগবঢ়ালে। অমলাৰ ধুনীয়া ভৰিহাল, ৰেলত বহিব নজনা যাত্ৰীজনৰ ভৰিহাল, বলখেলা ভৰিহাল, অসহযোগ আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰা ভৰিহাল আৰু সত্যাগ্ৰহীৰ বুকুত থোৱা ভৰিহাল, স্বাৰ্থপৰ জনতাৰ ভৰিবোৰ —সকলোৰে গুণ আৰু ব্যৱহাৰ পৃথক ৰূপত গল্পৰ চলেৰে দৰ্শাই লেখকে গল্পটোক এক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিলে।

■■■

অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ ফেলানী উপন্যাসত প্ৰতিফলিত নাৰীবাদ

ৰৰষা বড়া
সোণাৰি, চৰাইদেউ

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ

সাহিত্যৰ এটা প্ৰধান বিধা হ'ল উপন্যাস। অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যৰ বিকাশ হয় আধুনিক যুগত। স্বাধীনতাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত ৰচিত উপন্যাস সমূহৰ যোগেদি বিভিন্ন ধাৰা প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা যায়। উপন্যাসৰ যোগেদি প্ৰকাশ ঘটা সাহিত্যৰ তেনে এটা ধাৰা হ'ল নাৰীবাদ। অসমীয়া উপন্যাসৰ নাৰীবাদী নাৰী ভাবনামূলক নাৰী মনস্তাত্বিক ধাৰাটো স্বৰাজোত্তৰ কালত শক্তিশালী ৰূপত গা কৰি উঠে। নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰচাৰৰ ফলত এচাম নাৰীয়ে হাতত কলম তুলি লৈছিল আৰু উপন্যাসৰ মাধ্যমেৰে নাৰীভাবনা, নাৰীমনস্তত্ব আৰু নাৰী পুৰুষৰ সমতাধিকাৰৰ দাবী সাব্যস্ত কৰিছিল। বিশেষকৈ নাৰীৰ ওপৰত চলা দমন, শোষণ, অত্যাচাৰ আৰু ইয়াৰপৰা মুক্তি লাভৰ প্ৰসঙ্গক বিষয়ৰূপে লৈ মহিলা ঔপন্যাসিকসকলে উপন্যাস ৰচনা কৰিবলৈ ললে। নাৰীমনৰ দ্বন্দ্ব, অনুৰাগ, ইচ্ছা, আকাংক্ষাৰ বহিঃপ্ৰকাশ ঘটে উপন্যাসসমূহৰ চৰিত্ৰবোৰৰ মাজেৰে।

বীজ শব্দ ঃ

অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা, উপন্যাস, ফেলানী, নাৰী মুক্তিৰ সংগ্ৰাম, নাৰীমুক্তিৰ শিক্ষা, পৰম্পৰাবাদী আৰু প্ৰতিবাদী ৰূপ ইত্যাদি।

০.০ অৱতৰণিকা ঃ

আধুনিক যুগৰ ঔপন্যাসিক অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা এগৰাকী নাৰীবাদী ঔপন্যাসিক। তেওঁ উপন্যাস সমূহত নাৰীৰ এক সুকীয়া স্থান পৰিলক্ষিত হয়। নাৰীৰ জীৱনৰ সুখ-দুখ, আশা-আকাংক্ষা, নাৰীৰ প্ৰতিবাদী চেতনা তেওঁৰ উপন্যাসত সুন্দৰকৈ ফুটি উঠিছে। সমসাময়িক সমাজত নাৰীৰ ওপৰত চলি থকা শোষণ, নিৰ্যাতন আদি বিষয়সমূহো তেওঁৰ উপন্যাসত প্ৰকাশ পাঠকে তেওঁৰ ফেলানী উপন্যাসখনৰ মাজেৰেও এনে নাৰীবাদী চেতনা ফুটি উঠিছে। উপন্যাসখনৰ নাৰী চৰিত্ৰসমূহ অধ্যয়ন কৰিলে দেখা যায় যে উপন্যাসখনত নাৰী চেতনাই যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাইছে।

০.১ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য ঃ

'অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ ফেলানী উপন্যাসত প্ৰতিফলিত নাৰীবাদ' বিষয়টোৰ

অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হ'ল - ১। নাৰীবাদী চেতনা সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰা।

২। অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ বিষয়ে চমু আলোচনা।

৩। ফেলানী উপন্যাসত প্ৰতিফলিত নাৰীবাদ সম্পৰ্কে অধ্যয়ন।

০.২ অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব ঃ

অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাই সমাজৰ নিম্নশ্ৰেণীৰ লোকসকলক বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ ফেলানী উপন্যাসখন ৰচনা কৰিছে। উপন্যাসখনত নাৰীৰ ওপৰত পুৰুষ প্ৰধান সমাজে চলোৱা নিৰ্যাতিনৰ ছবি দেখা যায়। সমাজত নাৰীৰ স্থান, পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজে নাৰীক কৰি অহা দমন তথা নাৰীবাদী বিভিন্ন দিশসমূহ উপন্যাসখনৰ মাজেদি ফুটি উঠিছে। উপন্যাসখনত নাৰী চৰিত্ৰসমূহৰ যি প্ৰতিবাদ দেখা গৈছে সেয়া পুৰুষৰ বিৰুদ্ধে বুলি ক'ব নোৱাৰি। সেই প্ৰতিবাদ ৰক্ষণশীল সমাজে নাৰীৰ ওপৰত চলোৱা অন্যায় অবিচাৰ আদিৰ বিৰুদ্ধেহে। নাৰীবাদী দিশটোৰ অধ্যয়ন কৰি উক্ত উপন্যাসখনৰ যোগেদি প্ৰকাশ পোৱা নাৰীবাদী বিভিন্ন দিশসমূহ অধ্যয়নত গুৰুত্ব আছে।

০.৩ অধ্যয়নৰ পৰিসৰ ঃ

অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ উপন্যাসত নাৰী মনত ক্ৰিয়া প্ৰতিক্ৰিয়া ভাবৰ গতি সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ পাইছে। নাৰী চেতনাই তেওঁৰ উপন্যাসত তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। তেওঁৰ নিৰ্বাচিত উপন্যাসত প্ৰকাশ পোৱা নাৰীচেতনা সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰাই আমাৰ গৱেষণাৰ মূল বিষয়, সেয়ে অধ্যয়নৰ পৰিসৰ হিচাপে ঔপন্যাসিক গৰাকীক 'ফেলানী' উপন্যাসখন সামৰি লোৱা হৈছে।

১.০ অসমীয়া উপন্যাসত নাৰী ভাবনা ঃ

অসমীয়া 'নাৰীবাদ' শব্দটো ইংৰাজী 'ফেমিনিজম' (Feminism) শব্দৰ প্ৰতিশব্দ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। 'ফেমিনিজম' শব্দটো ইংৰাজী ভাষাত ১৮৫০ চনত ব্যৱহাৰ কৰিছিল যদিও ১৮৯০ চনৰ পৰাহে এই শব্দটো ইয়াৰ বৰ্তমান অৰ্থত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। 'ফেমিনিজম' গ্ৰন্থৰ গ্ৰন্থাকাৰ জন চাৰ্ভেৰ মতে নাৰী পুৰুষৰ সৈতে সমতাৰ ধাৰণা বা ভাবেই নাৰীবাদ।[১] নাৰীবাদীসকলে ভাবে যে পুৰুষৰ সমানেই নাৰীৰ শক্তি সামৰ্থ আছে আৰু উভয়েই মুক্তপ্ৰাণী। নাৰী পুৰুষ উভয়ৰে স্বতন্ত্ৰ সত্বা আছে। গতিকে নাৰীও প্ৰথমতে মানুহহে। তেওঁলোকৰ মতে নাৰীৰ সমান অধিকাৰৰ প্ৰকৃত অৰ্থ হ'ল নাৰী পুৰুষৰ মাজত মানসিক আৰু শাৰীৰিক কোনো প্ৰভেদ মানি নোলোৱা।

বৃটিছে ভাৰতৰ শাসনব্যৱস্থা লোৱাৰ পাছৰ পৰা ভাৰতীয় সমাজতো নাৰী মংগল আৰু নাৰীমুক্তিৰ চেতনাই দেখা দিয়ে। এই পাশ্চাত্য চিন্তাৰ স্ৰোতে অসমতো প্ৰৱেশ কৰে আৰু নাৰীৰ সম অধিকাৰ আৰু সামাজিক স্থান সম্পৰ্কে একে চেতনা লাহে লাহে জাগ্ৰত হ'বলৈ ধৰে। অসমীয়া সমাজত নাৰী পুৰুষৰ সমান অধিকাৰৰ দাবীত নাৰীসকল কম বেছি পৰিমাণে

সংগঠিত হ'লেও অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যত নাৰীৰ সমস্যা আৰু অধিকাৰকলৈ ঊনবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় দশকত প্ৰথমে পুৰুষসকলেই উপন্যাস ৰচনাত ব্ৰতী হয়। (প্ৰথমে ৰজনীকান্ত বৰদলৈ, সুপ্ৰভা গোস্বামী, স্নেহলতা ভট্টাচাৰ্য, চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানী, মামনি ৰয়ছম গোস্বামী, নিৰুপমা বৰগোহাঞি, অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা আদি ঔপন্যাসিকসকল নাৰীবাদী উপন্যাস ৰচনাত ব্ৰতী হয়। দণ্ডিনাথ কলিতাৰ 'সাধনা' (১৯২৮) পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ 'ভানুমতী' (১৮৯০-৯১) ৰজনীকান্ত বৰদলৈৰ 'ৰহদৈ লিগিৰী' (১৯৩০), চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানীৰ 'পিতৃভিঠা' (১৯৩৭), মামনি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'নীলকণ্ঠ ব্ৰজ' (১৯৭৬), 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' (১৯৮৮), অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ 'মৃগনাভি' (১৯৮৭), তায়নান্ত (১৯৪৪), 'ফেলানী' (২০০৩) আদি উপন্যাসৰ এনে নাৰীবাদী ভাবনা স্পষ্ট।

২.০ অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ জীৱন আৰু সাহিত্যকৃতি

সাম্প্ৰতিক সময়ৰ এগৰাকী উল্লেখযোগ্য সাহিত্যিক হ'ল অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা। অসমীয়া চুটিগল্প আৰু উপন্যাস জগতখনত তেওঁ বিশেষভাৱে স্বীকৃতি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ১৯৫৬ চনৰ ৩১ অক্টোবৰত গোলাঘাটত তেওঁৰ জন্ম হৈছিল। পিতৃৰ নাম শৈলেন্দ্ৰনাথ পটঙ্গীয়া আৰু মাতৃ শীতলা পটঙ্গীয়া। তেওঁ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা 'Pearl S. Buck's Women Character' বিষয়ত পিএইচ. ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল।

সাম্প্ৰতিক যুগৰ এগৰাকী প্ৰভাৱশালী লেখিকা হিচাপে অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ যথেষ্ট খ্যাতি আছে। তেওঁ ন ন উপন্যাস আৰু চুটিগল্পৰ জৰিয়তে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰি থৈ গৈছে।

অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ সাহিত্যকৃতিৰ তালিকা -

উপন্যাস ঃ মৃগনাভি (১৯৮৭), অৰুণিমাৰ স্বদেশ (২০০০), অয়নান্ত (১৯৯৪), ফেলানী (২০০৭), টোকোৰা বাঁহৰ সোণৰ বেঁজী (২০১৪), জহনাৰ ঝিটাছ (২০২৩) আদি।

কাইটত কেতেকী (১৯৯৯), অনিমা (২০১৯) শিশু উপন্যাস।

চুটিগল্প ঃ মৰুযাত্ৰা আৰু অন্যান্য (১৯৯২), দেওপাহাৰৰ ভগ্নস্তুপত (১৯৯৯), পাছচোতালৰ কথকতা (২০০০), পাহাৰ, নদী, সাগৰ আৰু মানুহ (২০১০), মৰিগম অষ্টিম অথবা হীৰা বৰুৱা (২০১২) আদি।

চিত্ৰনাট্য ঃ কথানদী।

৩.০ ফেলানী উপন্যাসত প্ৰতিফলিত নাৰীবাদ ঃ

২০০৩ চনত ৰচিত অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ তৃতীয়খন উপন্যাস হৈছে ফেলানী। অসমৰ সমাজ জীৱনৰ সন্ত্ৰাসজৰ্জৰ দুটা দশকৰ অভিশপ্ত সময়ৰ পটভূমিত ৰচিত হৈছে উপন্যাসৰ কাহিনীভাগ।[২] ভাষা আন্দোলন, বিদেশী বহিস্কাৰ আন্দোলন, প্ৰান্তীয় মানুহৰ জীৱন চিত্ৰ, জাতি-ভেদ প্ৰথা, বিধৱা বিবাহ, অসম গণ পৰিষদ গঠন, সন্ত্ৰাসবাদী সংগঠনৰ ভূমিকা, পুৰুষপ্ৰধান

সমাজত নাৰীৰ স্থান আদি দিশসমূহ উপন্যাসখনৰ মাজেদি প্ৰকাশ পাইছে। উপন্যাসখনত অসম আন্দোলন, আলফাৰ বিপ্লৱ, বড়োলেণ্ড বিভাজন, নিৰাপত্তা বাহিনীৰ সন্ত্ৰাস, ১৯৭২ চনৰ মাধ্যম আন্দোলন, আছুৰ প্ৰতিবাদ আদি বাস্তৱ চিত্ৰসমূহ দাঙি ধৰিছে।

ফেলানী নামৰ এটি নাৰী চৰিত্ৰক কেন্দ্ৰ কৰি উপন্যাসখন ৰচিত হ'লেও একাধিক চৰিত্ৰৰ সমাৱেশে উপন্যাসখন এচাম নিৰ্যাতিত নিপীড়িত মানুহৰ কাহিনীৰূপেহে চিহ্নিত হোৱা দেখা যায়। ফেলানী, মণি, নবীন, জগু, মিনতি, ৰত্না, কালী, বুঢ়ী, বুলন, জোনৰ মাক আদি সমাজৰ উপকণ্ঠত বাস কৰা চৰিত্ৰ। জাতিচেতনা, সম্প্ৰদায় চেতনা, ভাষাপ্ৰেম, আদি ধাৰণা সম্পৰ্কে তেওঁলোক অজ্ঞাত। শিক্ষাৰ পোহৰ নোপোৱা বস্তি অঞ্চলৰ এই বাসিন্দা সকলে কেৱল দুবেলা-দুমুঠি আহাৰৰ বাবে নিৰন্তৰ জীৱন সংগ্ৰাম কৰিবলগীয়া হয়। পুৰুষৰ অৱহেলিত এই নাৰীসকলে গিৰীয়েকৰ উপাৰ্জনক কেৰেপ নকৰি নিজেই নিজৰ উপাৰ্জনৰ পথ বাছি উলিয়াইছে। তাৰ মাজেৰে ফেলানী এনে এগৰাকী নাৰী যি জন্মৰে পৰা উপেক্ষিত হৈছে। ক্ষিতীশ ঘোষ আৰু যুতিমালাৰ কন্যা ফেলানী। অসমত হোৱা ভাষা আন্দোলনত ক্ষিতীশ ঘোষৰ মৃত্যু হ'ল আৰু ফেলানীক জন্মদি যুতিমালাও অচেতন হৈ পৰিছিল। এসময়ত লম্বোদৰ কোঁচৰ সৈতে বিয়া হৈ মণিক জন্ম দিয়ে। অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ আন্দোলনত লম্বোদৰে প্ৰাণ হেৰুৱাবলগীয়া হয়। সেই অঞ্চলৰে কালী বুঢ়ী হৈছে ফেলানীক জীৱনৰ প্ৰতি সাহসী আৰু সংগ্ৰামী দৃষ্টি কৰিবলৈ প্ৰেৰণা যোগোৱা এগৰাকী সাহসী নাৰী। এসময়ত বহু পুৰুষৰ কামনাৰ বলি হোৱা আৰতীয়ে পিছত গৈ কালী বুঢ়ীৰ ৰূপ ধাৰণ কৰি সকলো পুৰুষৰে বিৰোধিতা কৰিছে। ইয়াৰোপৰি উপন্যাসখনৰ আন নাৰী চৰিত্ৰ জোনৰ মাক, জগুৰ মাক, ৰত্নাৰ মাক, মীৰাৰ মাক আদিয়ে গিৰীয়েকৰ পৰা অৱহেলিত হৈয়ো জীৱনৰ পৰা হাৰ নামানি নিজে কাম কৰি ঘৰ চলাইছে। উপন্যাসখনত প্ৰতিগৰাকী নাৰীৰে সাহসী ৰূপটো উদঙাই দিয়া দেখা গৈছে। কেৱল সেয়াই নহয়, বস্তিৰ সকলো মতা মানুহকে যেতিয়া বন্ধ, উগ্ৰবাদ আদিৰ প্ৰভাৱত পুলিচ-মিলিটাৰীয়ে ধৰি লৈ গৈছিল, তাৰ বিৰুদ্ধে ফেলানীৰ নেতৃত্বতে এক প্ৰতিবাদী সমদল উলিয়াইছিল। প্ৰতিবাদত মিলিটেৰীও হাৰ মানিবলৈ বাধ্য হৈছিল। উপন্যাসখনত প্ৰতিটো নাৰী চৰিত্ৰকে প্ৰতিবাদী ৰূপত উপন্যাসিকাই উপস্থাপন কৰিছে। এইক্ষেত্ৰত উপন্যাসখনত সন্দৰ্ভত গোবিন্দ প্ৰসাদ শৰ্মাই মন্তব্য কৰিছে যে সমাজখনৰ সীমা মূৰিফলিত বাস কৰা উপান্ত শ্ৰেণীৰ ভিতৰত নাৰীবাদী সকলে নাৰীকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰে। এইখন উপন্যাস প্ৰাথমিকভাৱে সমাজৰ সীমামুৰিফলিত উপান্ত শ্ৰেণীটোৰ বিষয়েই এইখন সমাজত পুৰুষ নাৰী সমানে হতভাগ্য, সমানে দুৰ্দশাগ্ৰস্ত। তথাপি এইখন প্ৰধানকৈ নাৰী জীৱনৰহে চৰিত্ৰ। ইয়াৰ বেছিভাগ চৰিত্ৰ নাৰী চৰিত্ৰ।

ফেলানীত ঔপন্যাসিকে নাৰী নিৰ্যাতনৰ ছবি দাঙি ধৰিছে। মিনতি, ৰত্না, জগুৰ পত্নী আদি এচাম নাৰী পুৰুষৰ দ্বাৰা শাৰীৰিক তথা মানসিকভাৱে নিৰ্য্যাতিত হৈছিল। পুৰুষে নাৰীক

পণ্য সামগ্ৰীৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰিছে। বুলেনে মানসিক বিকাৰগ্ৰস্ত পত্নীক গছত বান্ধি শাৰীৰিক নিৰ্য্যাতন চলাইছে। মিনতি ৰত্না আদি এচাম নাৰীও পুৰুষৰ কামনাৰ বলি হৈছে। ফেলানীয়ে ইয়াৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰিছে।

চালা মতাৰ জাত, তহঁতে কেৱল মাইকীৰ তপত মঙহ খাব পাৰ।
মঙহৰ লোভটোৱেই তহঁতৰ আচল কথা। মঙহ শুকালেই
তহঁতে মাইকীক চেপা কুঁহিয়াৰ কৰি পেলাই দিয়।[৩]

বিয়াৰ লোভ দেখুৱাই জিত আদিৰ দৰে এচাম পুৰুষে ৰত্না, মিনতি আদি নাৰীৰ দুৰ্বলতাৰ সুযোগ লৈছে। গৰ্ভত সন্তান দি নিজে পলাই ফুৰিছে। এনে পুৰুষৰ বিৰুদ্ধে সৰৱ হোৱা উচিত। এনে অন্যায়-অবিচাৰৰ বিৰুদ্ধে মাত নামাতিলে তেওঁলোকে চিৰদিন নিৰ্য্যাতনৰ বলি হৈ থাকিব লাগিব বুলি ফেলানীয়ে অন্যায় অবিচাৰৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ সকীয়াই দিছে -

দেমাক দেখুৱাইছ? সি আহি দুৰাতি তোৰ মাংস খাই হাড় পেলোৱাদি পেলাই থৈ গ'ল, দুটা টকা দিলে আৰু তাই বেমাৰী মানুহজনীৰ আগত গিৰীয়েকৰ ডেম দেখুৱাব পৰা হৈ গ'লি। ল'ৰাৰ কাপোৰ দেখুৱাবলৈ আহিছ? তাৰ বেমাৰৰ ঔষধ কিনিবলৈ যেতিয়া ঘৰত মতা তুলিছিলি তেতিয়া ক'ত আছিল তোৰ গিৰীয়েৰ?[৪]

উপন্যাসখনত দেখা গৈছে যে এগৰাকী নাৰী যেতিয়ালৈকে পুৰুষৰ ভোগৰ উপযোগী হৈ থাকে, তেতিয়া লৈকেহে পুৰুষৰ হৃদয়ত নাৰীৰ স্থান থাকে। অন্যথা পুৰুষে পুৰণা কাপোৰৰ দৰে কেইগৰাকী নাৰীক দলিয়াই দিয়ে। পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজৰ এনে ধাৰণা সুখলাই বুজি পাইছে আৰু স্বামীৰ যৌন ক্ষুধা পুৰণৰ চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু সুমলাৰ হাড়ে-ছালে লগা শুকান শৰীৰটোৰ প্ৰতি বুলেনৰ কোনো আকৰ্ষণ নাই।

উপন্যাসখনত জগুৰ পত্নীক সহনশীলতাৰ প্ৰতিমূৰ্তি ৰূপে চিত্ৰিত কৰিছে। বেমাৰী দেহাৰে তাই স্বামীৰ ব্যৱসায়ৰ বাবে লাড়ু, বৰফি আদি প্ৰস্তুত কৰি দিছে যদিও পত্নীক উপেক্ষা কৰি জন্তুৱে পৰশ্ৰীৰ লগতহে অবৈধ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিছে। জিতে নিজৰ স্বাৰ্থ পুৰণৰ বাবে নাৰীসকলৰ লগত যি প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক কৰিছে সেইয়া দৈহিক প্ৰেম, তাত মন-মগজুৰ কোনো মূল্য নাই।

উপন্যাসখনত বৰ্ণিত কালীবুঢ়ী এসময়ত সুন্দৰী গাভৰু-যুৱতী আছিল। যৌৱনৰ প্ৰতাৰণা আৰু পৰিস্থিতিৰ পৰিণতিতহে তাই বান্দী বুঢ়ীত পৰিণত হয়। কালীবুঢ়ীয়ে নিজকে এচাম পুৰুষৰ লোলুপ দৃষ্টিৰ পৰা বচাবলৈ গাত কালী লন্তাৰ নাটক কৰিছে। মা কালীৰ ৰূপ ধৰি কালী বুঢ়ীয়ে পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজৰ প্ৰতি ক্ষোভ উজাৰিছে।

৪.০ উপসংহাৰ ঃ

নাৰী ভাৱনা বুলি ক'লে নাৰীৰ চিন্তা ভাবনা, সমাজত নাৰীৰ স্থান, পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজত অতীজৰে পৰা চলি অহা নাৰী নিৰ্যাতন। নাৰী মুক্তিৰ সংগ্ৰাম ইত্যাদি দিশবোৰ সামৰি লোৱা

হয়। অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এগৰাকী জনপ্ৰিয় ঔপন্যাসিক হ'ল অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা। তেওঁৰ 'ফেলানী' উপন্যাসত এনে নাৰীবাদী ভাবনা স্পষ্ট।

নিম্নবৰ্গৰ দৃষ্টিকোণেৰে উপন্যাসখন অসমৰ বিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয়াৰ্ধটোৰ এখন উন্মুক্ত ছবি। সমসাময়িক সমাজৰ আন্দোলন, বিপ্লৱ, সন্ত্ৰাস জৰ্জৰিত পৰিস্থিতিৰ সমান্তৰালভাৱে দেশৰ নাৰীৰ ওপৰত হোৱা নিৰ্যাতন। অন্যায়-অবিচাৰ চিত্ৰ উপন্যাসখনত স্পষ্ট। উপন্যাসখনত প্ৰত্যেকগৰাকী নাৰীৰ লগতে একো একোটা সংগ্ৰামী জীৱন কাহিনী জড়িত হৈ আছে। এই কাহিনীসমূহ বাস্তৱ জীৱনৰ লগত সম্পৰ্কিত।

চৰিত্ৰসমূহৰ মাজেৰে সুবিধাবাদী, নাৰীমুক্তিৰ শিক্ষা, পৰম্পৰাবাদী, প্ৰতিবাদী ৰূপ প্ৰকাশ পাইছে।

প্ৰসংগ-টীকা ঃ

১। গোবিন্দপ্ৰসাদ শৰ্মা ঃ 'নাৰীবাদ আৰু অসমীয়া উপন্যাস', পৃ. ১

২। গোবিন্দপ্ৰসাদ শৰ্মা ঃ উল্লিখিত, পৃ. ১৪৭

৩। অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা ঃ 'ফেলানী' পৃ. ১৯৯

৪। অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা ঃ উল্লিখিত পৃ. ১২২

গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

ঠাকুৰ, নগেন (সম্পা.) ঃ 'এশ বছৰৰ অসমীয়া উপন্যাস', জ্যোতি প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, ২০০০

দাস, অমলচন্দ্ৰ (সম্পা.) ঃ 'অসমীয়া উপন্যাস পৰিক্ৰমা', বনলতা, গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ ২০১২

পাদুন, নাহেন্দ্ৰ ঃ সাহিত্য তত্ত্ব আৰু সমালোচনা তত্ত্ব, বাণী মন্দিৰ, গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০৯

ভৰালী, শৈলেন (সম্পা.)ঃ 'উপন্যাসৰ বিচাৰ আৰু বিশ্লেষণ', চন্দ্ৰ প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, ২০০২

শৰ্মা, গোবিন্দ্ৰপ্ৰসাদ ঃ নাৰীবাদ আৰু অসমীয়া উপন্যাস, অসম প্ৰকাশন পৰিষদ, গুৱাহাটী, দ্বিতীয় প্ৰকাশ, ২০১১

গৱেষণা গ্ৰন্থ ঃ

দেৱী মন্দিতা ঃ অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা আৰু আশাপূৰ্ণা দেৱীৰ নিৰ্বাচিত উপন্যাসত নাৰী ভাবনা ঃ এটি তুলনামূলক অধ্যয়ন, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, ২০২৩।

■■■

Love Affair of Romeo and Juliet: A Mathematical Model Formulation

Dr. Kaushik Dehingia
Department of Mathematics, Sonari College, Sonari 785690, Assam, India
Email: kaushikdehingia17@gmail.com

Abstract :

Romantic love has been one of the most popular topics for art throughout history, from songs and poetry to books and movies. Love may have existed in ancient times and across the planet, according to historical, cultural, and possibly evolutionary facts. The use of mathematics and computational techniques in psychology is gaining popularity. In this study, we have revisited a sequence of mathematical models that described the dynamics of love affairs, especially the love affairs of Romeo and Juliet. Furthermore, we present two different models based on the previous models considering various physical and psychological factors such as the amount of ability to save money, time spent on social networks of everyone, variability of the critical level of love at which Romeo, Juliet and Guinevere feel counterproductive, and efforts from Juliet and Guinevere to generate/increase the feeling of love in his mind for them.

Keywords: *Mathematical Modelling, Romeo-Juliet, Love Dynamics, Dynamical systems.*

Introduction:

Love is said to be pure, terrible, sweet, and horrible at all the same time. Love is, in fact, a basic requirement in everyone's life. To live a normal and healthy life, everyone requires love. Love encompasses a wide range of emotions, sentiments, and attitudes. For some, love entails more than a physical attraction; it also includes an emotional bond. An obvious difficulty in defining love and quantifying it in some meaningful way. There are many types of love, including intimacy, passion, and commitment, and each type consists of a complex mixture of feelings [1, 2]. In addition to love for another person, there is love of oneself, love of life, love of humanity, and so forth.

Furthermore, the opposite of love may not be hated since the two feelings can coexist, and one can love some things about one's partner and hate others at the same time. It is obviously unrealistic to suppose that one's love is only influenced by one's own feelings and the feelings of the other person, independent of other influences and that the parameters that characterize the interaction are unchanging, thereby excluding the possibility of learning and adaptation.

Perhaps the most famous love story of all time, the ill-fated romance between Romeo Montague and Juliet Capulet in Verona, has been captivating readers for over four centuries. Their love defied feuding families, ultimately ending in tragedy, yet their devotion remains a symbol of passionate, youthful love. It is commonly believed that "Mathematics is the language in which God has written the universe," as evidenced by the transformation of every phenomenon into mathematical equations. Thus, in recent decades, several mathematical studies have been performed to examine the love relationship between two individuals [3,4,5]. Strogatz [6] has indicated the possibility of Romeo and Juliet's love in a one-page pioneering paper that describes how the classical topic of harmonic oscillations can be taught to capture the attention of students. He suggests a consideration of "a topic that is already on the minds of many college students: the time evolution of a love affair between two people". However, the model proposed by Strogatz [6] is unrealistic because it does not consider the appeal of the two individuals. Thus, Strogatz's model [6] does not explain why two persons who are initially completely indifferent to each other can develop a love affair. We also note that Strogatz's approach has never been followed in social psychology. Sprott [7] investigated a sequence of dynamical models considering a love affair between Romeo and Juliet that describe the time-variation of the love or hate displayed by individuals in a romantic relationship.

Furthermore, he discussed the effect of third parties and the effect of nonlinearity in the relationship, which influences the models to make a limit cycle and chaos. Ahmad and El- Khazali [8] modified the integer order model that was proposed in [7] to a fractional one as the time evolution of romantic relationships is naturally impacted by memory, which justifies a fractional system. They described the dynamic behavior of a 'love triangle' under different structures and investigated two different types of nonlinearities, resulting in chaotic behaviors. It is noted that the relationships of two persons involved should be nonlinear. Also, love waves sent between two persons should cause time delays. Thus, considering these two factors, Liao and Ran [9] examined a love dynamical model with

nonlinear couples and two delays. They found that the Hopf bifurcation occurs when the sum of the two delays varies and passes a sequence of critical values. Ghosh [10] proposed a new love dynamical model by introducing a new variable in the form of the effort function exhibited by Romeo to attract Juliet and to generate or increase feelings of love in her mind for him. He discussed the stability of the model, which shows that the system undergoes a Hopf bifurcation. Liu and Chen [11] modified Sprott's nonlinear love triangle model [7] by introducing the competition term and found that the new system also exhibits chaotic behavior.

Furthermore, to make the model more realistic, they transform it into a fractional one and examine the necessary conditions for the existence of chaotic attractors. Ahmad et al. [12] investigated the dynamics of the love affair of Romeo and Juliet through a fractional system that involves a fractal fractional differential operator. They studied how time spent on social networks and money factors affect their relationship and how hate changes into love or love changes into hate. According to their results, if Romeo tries to save more money and does not spend enough money on Juliet's expenditures, then Juliet's love for Romeo will decrease. Moreover, if Romeo spent more time in other social activities, Romeo's love for Juliet would also decrease and vice versa.

Therefore, based on the above literature, we are interested in constructing a new model that describes the love affair of Romeo and Juliet, which involves various physical factors. Mathematical Background: The dynamics of the love affairs of Romeo and Juliet involve several psychological and social factors. Many research papers describe this complex love dynamics with the help of mathematical models. A mathematical model gives an appropriate insight into the interaction of feelings of two or many individuals. Different methods are used by the researchers to formulate a mathematical model. Below, we have discussed a few mathematical concepts.

- Nonlinear differential equations: Any standard textbook on differential equations contains a discussion about the system of linear differential equations, methods of finding their solutions, and their applications in the real world. However, most real- life phenomena are highly non-linear and chaotic in nature. So, non-linear differential equations are heavily used in modeling real-life problems for further mathematical investigations. A system of differential equations is said to be non-linear if it is not linear. A non-linear system of equations is a set of simultaneous equations in which the unknowns (or the unknown functions in the case of differential

equations) appear as variables of a polynomial of degree higher than one or in the argument of a function that is not a polynomial of degree one. It is noted that, unlike linear differential equations, there are no such prescribed methods for solutions to every non-linear equation.

- Dynamical systems: Dynamical system is a sub-branch of applied mathematics and theoretical physics. The original development of the dynamical system is based on Newton's geometry. The researchers further used it in celestial mechanics to describe the stability of the solar system. The development of dynamical systems started intensively from stability theory to generic properties, hyperbolic structures, and perturbation theory. Dynamical systems are of three kinds: discrete-time dynamical systems (difference equations or iterative maps), continuous-time dynamical systems (differential equations) and Hybrid-time dynamical systems. A dynamical system is a mathematical description for evolving the state of a system in time. Nowadays, applied mathematicians heavily use dynamical system theory to study and understand various complex physical, chemical, and biological phenomena.
- Parameters : Parameters play a significant role when solving a dynamical system numerically. For realistic system scenarios, the appropriate parameters for that system must be determined using various parameter estimation approaches. Moreover, changes in parameters can lead to a chaotic dynamic system.

The Model Formulation :

Strogatz [6] introduced a linear dynamical model where he considered a love affair between Romeo and Juliet, where is Romeo's love for Juliet at time and is Juliet's love for Romeo at the same instant. The simplest linear model is given by

$$dR/dt = aR + bJ$$

$$dJ/dt = cR + dJ \quad \ldots\ldots\ldots\ldots\ldots\ldots (1)$$

Here 'a' and 'b' characterize Romeo's romantic style and 'c' and 'd' characterize the same of Juliet. The parameter 'a' describes the extent to which Romeo is encouraged by his own feeling and 'b' denotes the extent to which he is encouraged by Juliet's feeling. The parameters 'd' and 'c' have the equivalent significances from the perspective of Juliet. These four parameters a, b, c, d can be positive or negative. From the perspective of Romeo four different romantic styles can be exhibited by him [6] which are given below:

1) Eager beaver : $a>0$, $b>0$ (Romeo is encouraged by his own feelings as well as Juliet's)

2) Narcissistic nerd: $a>0$, $b<0$ (Romeo wants more of what he feels but retreats from Juliet's feelings). This is someone who hates to be loved and loves to be hated.

3) Cautious (or, secure) lover: $a<0$, $b>0$ (Romeo retreats from his own feelings but is encouraged by Juliet's). This individual suppresses his feelings of love (or hate) in a time when the other ceases to have feelings toward him, such as at death.

4) Hermit: $a<0$, $b<0$ (Romeo retreats from his own feelings as well as Juliet's). Now, imagine that Romeo responds positively to Juliet's love, but if she loves him too much, he feels smothered and reacts adversely. Conversely, if Juliet is sufficiently hostile, Romeo might decide to be nice to her, in what call the "repair nonlinearity. Thus, Sprott replace the term and with the logistic function $bJ(1-|J|)$ and $cR(1-|R|)$ respectively, which amounts to measuring or units such that $J=1$ or $R=1$ or corresponds to the values at which her/his love become counterproductive. Therefore, the modified model becomes

$$dR/dt=aR + bJ(1-|J|)$$

$$dJ/dt=cR(1-|R|)+dJ \quad \ldots\ldots\ldots\ldots\ldots\ldots (2)$$

Furthermore, Sprott make the above model to a love triangle. To do this, he assumed that Romeo has a mistress, Guinevere. Also, if Juliet and Guinevere would not know about one another and Romeo would adopt the same romantic style towards them both. Then the Sprott's model [7] becomes

$$dR_J/dt=aR + b(1-|J-G|)(J-G)$$

$$dJ/dt=c(1-|R_J|)R_J + dJ$$

$$dR_G/dt=aR+b(1-|G-J|)(G-J) \quad \ldots\ldots\ldots\ldots\ldots\ldots (3)$$

$$dG/dt= e(1-|R_G|)R_G+fG,$$

where R_J is Romeo's feelings for Juliet and R_G is Romeo's feelings for Guinevere. Now imagine that what happen when Juliet knows the existence of Guinevere, and so does Guinevere. Then Juliet and Guinevere may compete for Romeo's love. Thus, Juliet's love for Romeo will be affect by Guinevere's and vice versa. If Guinevere show more love for Romeo, the Juliet's love for Romeo will be reduced respectively. The same is true for Guinevere. Considering these facts Liu and Chen [11] revisited the Sprott model [7] and proposed the following

model:

$$dR_J/dt = aR_J + b\,(J-G)\,[1-(J-G)^2]$$
$$dJ/dt = cR_J\,(1-R_J^2) + dJ - mJG$$
$$dR_G/dt = aR_G + b\,(G-J)\,[1-(G-J)^2] \ldots\ldots\ldots\ldots (4)$$
$$dG/dt = eR_G\,(1-R_G^2) + fG - nJG,$$

where m, n are positive competition coefficients. Since, a love relationship can be affected by different physical activities such as the saving or spending money and the time spent with each other or on other social activities. Here we assume that everyone has different amount of ability to save money, and everyone spent different time on the social networks. Suppose Y_1, Y_2 and Y_3 correspond to the ability to save money by Romeo, Juliet and Guinevere respectively. Also, λ_1, λ_2 and λ_3 and reflects the time spent on the social networks of Romeo, Juliet and Guinevere respectively. Then the model (4) becomes

$$dR_J/dt = aR_J + b(J-G)[1-(J-G)^2] + \gamma_1 R_J - \lambda_1 R_J$$
$$dJ/dt = cR_J(1-R_J^2) + dJ - mJG + \gamma_2 J - \lambda_2 J$$
$$dR_G/dt = aR_G + b(G-J)[1-(G-J)^2] + \gamma_1 R_G - \lambda_1 R_G \ldots\ldots\ldots\ldots (5)$$
$$dG/dt = eR_G(1-R_G^2) + fG - nJG + \gamma_3 G - \lambda_3 G.$$

Again, here we can rethink that whether the critical level of love at which Romeo, Juliet and Guinevere feel counterproductive is same or different. In model (5), we assume that it is same which is scaled to 1. But this is violating the variability in human nature. So, we take these levels separately and these are taken to be p, q and r in Romeo, Juliet and Guinevere respectively. Beside this, we introduce two effort function E_J and E_G in Juliet and Guinevere to attract Romeo and to generate/increase feeling of love in his mind for them. Then the above model (5) can be re-expressed as:

$$dR_J/dt = aR_J + b(J-G)[p-(J-G)^2] + \gamma_1 R_J - \lambda_1 R_J + c_1 E_J(u_1 - E_J^2)$$
$$dJ/dt = cR_J(q - R_J^2) + dJ - mJG + \gamma_2 J - \lambda_2 J$$
$$dR_G/dt = aR_G + b(G-J)[p-(G-J)^2] + \gamma_1 R_G - \lambda_1 R_G + c_2 E_G(u_2 - E_G^2)$$
$$dG/dt = eR_G(r - R_G^2) + fG - nJG + \gamma_3 G - \lambda_3 G \ldots\ldots\ldots\ldots (6)$$
$$dE_J/dt = \alpha_1 J + \beta_1 R(p - R^2) + r_1$$
$$dE_G/dt = \alpha_2 G + \beta_2 R(p - R^2) + r_2.$$

Here u_1 and u_2 corresponds to the value of E_J and E_G at which the effort in Juliet and Guinevere starts to become counterproductive α_1 and β_1 stand for the emotion style of Juliet and Romeo respectively responsible for the effort function E_J in Juliet. Similarly, α_2 and β_2 stand for the emotion style of Guinevere and Romeo respectively responsible for the effort function E_G in Guinevere. r_1 and r_2 stands for the efforts of Juliet and Guinevere in absence of other feelings. It is notable that we consider it to be justified to take the critical limit in as the same p at which Romeo's feeling starts to get counterproductive.

Conclusion:

In this study, we revisited a sequence of mathematical models that reflect the dynamics of Romeo and Juliet's love affairs, as well as those of two individuals. Further modification of the models is also demonstrated when there is a third person present in love. Considering the various physical and psychological factors such as the amount of ability to save money, time spent on social networks of everyone, variability of the critical level of love at which Romeo, Juliet and Guinevere feel counterproductive, and efforts from Juliet and Guinevere to generate/increase the feeling of love in his mind for them, we have constructed two different models based on previous models. However, the stability and bifurcation analysis of the models must be investigated to get deep insight into the dynamics of love affairs, which will be carried out in the next study. Parameter estimation and sensitivity analysis of the models are also one limitation of this study.

References :

1. R. J. Sternberg, The triangular theory of love. Psychological Review, 1986, 93, 119-135.

2. R.J. Sternberg, M.L. Barnes, The psychology of love. New Haven, 1988, CT: Yale University Press.

3. S. Rinaldi, Love dynamics: the case of linear couples. Applied Mathematics and Computation, 1998, 95, 181-192.

4. S. Rinaldi, Laura and Petrarch: An intriguing case of cyclical love dynamics. SIAM Journal on Applied Mathematics, 1998, 58, 1205-1221.

5. S. Rinaldi, A. Gragnani, Love dynamics between secure individuals: A modeling approach. Nonlinear Dynamics, Psychology, and Life Sciences, 1998, 2, 283-301.

6. S.H. Strogatz, Nonlinear dynamics and chaos: With applications to physics,

biology, chemistry, and engineering. 1994, Reading, MA: Addison-Wesley.
7. J.C. Sprott, Dynamical Models of Love, Nonlinear Dynamics, Psychology, and Life Sciences, 2004, 8(3)
8. W.M. Ahmad, R. El-Khazali, Fractional-order dynamical models of love, Chaos, Solitons and Fractals, 2007, 33, 1367–1375
9. X. Liao, J. Ran, Hopf bifurcation in love dynamical models with nonlinear couples and time delays, Chaos, Solitons and Fractals, 2007, 31, 853-865
10. K. Ghosh, Love between two individuals in a romantic relationship: a newly proposed
mathematical model, 2011, The 7 th IMT-GT International Conference on Mathematics, Statistics and its Applications (ICMSA 2011).
11. W. Liu, K. Chen, Chaotic behavior in a new fractional-order love triangle system with
competition, Journal of Applied Analysis and Computation, 2015, 5(1), 103-113
12. Z. Ahmad, F. ALI, M. A. Almuqrin, S. Murtaza, F Hasin, N. Khan, A. U. Rahman, Dynamics of love affair of Romeo and Juliet through modern mathematical tools: a critical analysis via fractal-fractional differential operator, Fractals, 2022, 30(5).

■■■

SPORTS AS A CAREER IN INDIA

Trishna Gogoi
Co-author-Jyoti Prasad Phukon
Department of Zoology, Sonari College

Abstract :

Sports, while often regarded as a recreational activity, have evolved into a romising and fulfilling career for those with passion and dedication. Traditionally viewed as a hobby in India, the perception of sports as a viable profession is shifting, driven by the success of Indian athletes on international platforms. Engaging in sports promotes physical fitness and enhances mental well-being. Choosing sports as a career can also bring significant recognition and financial rewards. An individual can build a career in various sports disciplines based on their area of expertise, such as cricket, badminton, volleyball, football, basketball, boxing, gymnastics, hockey, table tennis, wrestling, cycling, and more. In India, sports hold immense potential as a serious career option, especially for the younger generation, offering opportunities for both personal and professional growth. For the collection of data, secondary sources like observation of Government policies and present status of sports person, employment and endorsement, etc. The paper is an attempt to search out the opportunities of sports as a career in India.

Keywords- *Sports, Career, Fitness, Mental well-being, International, Future, etc.*

Introduction :

Sports remain a high-risk and high reward career for people pursuing it. It requires lot of support from parents to groom their children for a career in sports as it requires identification of the potential at a very early stage. Probably by the age of 4 and 5, the kids should get involved in sports and build up their bodies for sporting activities. The career span of a sportsperson typically ranges around 20 years, generally between the ages of 20 and 40, depending on the specific sport they pursue. Success in sports often comes early, with many athletes achieving stardom by the age of 20 to 24. People have increasingly recognized the potential of sports as a viable career option, even in traditionally conservative

countries like India, where formal education has historically been prioritized. This shift in mindset can be largely attributed to iconic figures such as Sachin Tendulkar, Sourav Ganguly, Sania Mirza, Leander Paes, Viswanathan Anand, Mary Kom, Lovlina Borgohain, Hima Das, and others. These athletes have demonstrated that, even in nations not traditionally renowned for sporting achievements, sports can be an avenue for a career. An athlete of international stature can earn substantial income through prize money, endorsements, government grants, and corporate sponsorships. They may also secure college admissions through sports scholarships and obtain employment opportunities in both government and corporate sectors. Corporations are increasingly encouraging youth to pursue sports, and those achieving a commendable level of proficiency are often offered promising job opportunities. Even for individuals who may not reach stardom, a career in sports can provide a stable and respectable income. With growing progress, increasing investments are being directed toward sports, motivating young individuals to consider sports as a viable career option. Retired professional athletes are establishing academies, which serve as breeding grounds for nurturing future sportspersons. These training centers and academies also provide retired professionals with a reliable source of income. Initiatives like the Khel Maharan by the Government of Assam exemplify efforts to encourage local youth to actively participate in sports and pursue careers in the field.

What makes a good Sportsperson?

Any sporting activity takes three things 1) Physical Ability 2) Sporting Skills 3) Mental Ability

1) Physical Ability- Most of it is genetics, though it can be enhanced through rigorous exercise starting at an early age. The specific physical requirements vary depending on the sport. In India, there has historically been a challenge in excelling in sports that demand high levels of physical prowess. However, the country has performed relatively well in disciplines that rely less on physical strength and more on precision and skill.

2) Sporting Skills- Sporting skills can be developed through consistent practice and dedication. Every sport demands a specific set of techniques, even seemingly straight forward activities like running, which require proper form and methodology. These skills can be honed under the guidance of effective coaching and rigorous practice. Becoming a proficient sportsperson is a full-time commitment, requiring immense dedication and passion to excel in a particular discipline. Indian athletes have shown remarkable proficiency in skill-based sports,

excelling in areas such as shooting, archery, chess, and snooker—sports that emphasize precision and strategy over physical strength.

3) Mental Abilities- Mental abilities form the third critical pillar in shaping a successful sportsperson. No sport exists where mental strength and resilience are not tested. These abilities can be enhanced through dedicated practice, effective coaching, and exposure to high-pressure scenarios. A skilled coach plays a pivotal role in fostering the psychological resilience of an athlete, helping them remain focused and composed under pressure. Additionally, studying video recordings of exemplary performances by accomplished athletes can provide valuable insights and strategies for mental preparation. Mental abilities are gaining in importance in the highly competitive field as physical abilities and sporting skills are becoming hard to differentiate. Participating in high-stakes matches significantly enhances mental abilities, as athletes are challenged to outthink and outperform their opponents in real time. Competing in front of a live audience adds another layer of complexity, often inducing a butterflies in the stomach's syndrome for many players.

Over the years, sports have become increasingly competitive, requiring individuals to begin training in their chosen discipline at a very early age to excel. The support of parents and family plays a pivotal role in shaping a sportsperson's journey. A deep passion for the sport is essential, as there will inevitably be moments of failure or setbacks.

However, the intrinsic joy of playing and performing can motivate athletes to persevere and continue striving for excellence.

Findings and observation :

With India's development and the increasing commercialization of sports, significant financial investments are being made in the sector, enhancing its appeal as a popular entertainment option. Prize money in sporting events has grown substantially, leading to higher stakes and greater risks. However, these elevated risks are accompanied by equally high rewards for athletes, making sports an increasingly attractive career choice.

Sports: A popular career choice Sports, traditionally regarded as a hobby in India, are now increasingly being recognized as a viable career option. The nation's commendable medal performances in wrestling, badminton, boxing, and other disciplines at the 2012 London Olympics, along with the introduction of events like Formula 1 in India, have broadened the horizon of sports enthusiasm beyond cricket, which has long dominated the public's interest. Furthermore, the

field of sports now extends beyond competitive games, encompassing growing areas such as sports medicine, management, physiotherapy, and specialized clinics, offering diverse career opportunities for aspirants. Schools and colleges are increasingly promoting sports and physical fitness among students, recognizing their importance in holistic development. At the school level, initiatives to integrate sports into education have gained momentum. Notably, the Central Board of Secondary Education (CBSE) introduced a vocational course on fitness and gym operations in the academic session 2012-13, reflecting a growing emphasis on fostering sports and fitness as integral components of the curriculum. While there are several sports academies, not all universities offer physical education as a discipline, except for Delhi University. The Indira Gandhi Institute of Physical Education & Sports Sciences (IGIPESS), under the department of physical education, Delhi University, offers courses in physical education and sports sciences at undergraduate, postgraduate and PhD levels. The institute conducts a B.Sc. program in physical education, health education and sports sciences (PEHES). While at the PG level, it offers a Bachelor of physical education (BPED) program. The institute also conducts BA (disciplinary) and BA (application course) along with other DU colleges. Devinder K Kansal, Principal, Indira Gandhi Institute of Physical Education & Sports Sciences (IGIPESS) and HoD, Physical education and sports sciences, DU, says, "Today there are numerous avenues for those wanting to pursue physical education as a discipline in various fields from teaching, sports management, sports nutrition, physiotherapy, fitness experts, etc. Kanika Yadav, a national-level volleyball player and a final-year student of B. Sc., says that studying sports has given her an edge over other sportspersons. During the course we get specialised knowledge on current game rules, injury application, technical skills, etc. Nilesh Kulkarni, Director of a sports management institute adds that there are no's university affiliated's institutes offering education in courses like sports management because there is not enough awareness about the various opportunities that such a course can offer. Though historically cricket dominated the industry, today the country can boast of an annual sporting calendar comprising other games as well. Therefore, this has increased the employability quotient of sports. Many aspirants prefer to go abroad to pursue a degree in sports, as there's more study options available. Since sports as a field of study is under-developed in India, I decided to go overseas to study the subject. I studied Master's in sport management at the Lough Borough University. I am a national-level table tennis player and I always aspired to pursue a career in the field of

sport development, says Aman Dhali, who on completing his studies launched a high-performance sports academy in India. Responding to the need to take a multi-disciplinary approach to sports, Chennai-based Ramachandra University has introduced a BSc. degree in sports and exercise sciences. There exists a misconception about the definition of sports medicine in India, says Sivaraman Arumugam, head, department of arthroscopy and sports medicine, One of the more recent responsibilities that sports medicine has had to undertake is to improve on-field performance. With the globalization of sport and the entry of several league-based tournaments like the IPL, most teams are involving coaches and sports medicine practitioners. We as a nation are lacking in an organized and scientific approach to performance assessment. That is where academic expertise in sports and exercise sciences come in handy he adds. Nowadays it is observed that the governments are appointing the glorious sports persons in the reputed posts of governments and offering huge cash prizes to them for their success in international events.

Sports management

If sports are passion and forte, we need not keep it on the inside track. A career that allows us to stay in touch with our favourite activity, yet make a living of it, sports management is one of the most demanded career-profile internationally. Among the many profiles we could opt for are - sports event manager, professional player, physical education instructor, coach and umpire or referee. Internationally, the demand for professional sports managers is increasing, and hence, the career is expected to reach its peak in the years to come. Various parts of the world are going through dynamic economic changes. seeking quality education in a global environment. Among the many unconventional courses offered, careers in sports management are on the high, shares Sushil Sukhwani, director of an education counseling firm.

Discussion and Conclusion :

For individuals aspiring to pursue sports as à career, the Sports Authority of India (SAI) offers various training programs. In addition to SAI, numerous institutions provide specialized courses designed to enhance career opportunities in this field. These include diplomas in areas such as sports management, sports medicine, sports science and nutrition, and sports coaching. Undergraduate options include degrees in Physical Education, Sports Management, BBA in Sports Management, and B.Sc. in Sports. Postgraduate programs and advanced studies in related disciplines are also available, providing a pathway for in-depth expertise

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

and professional growth in the domain of sports.

Career opportunities in the field of sports span diverse job profiles, including Coach and Instructor, Sports Photographer, Personal Trainer, Health and Nutrition Officer, Fitness officer, Commentator, Sports Writer, Athletic trainer, Physical therapist, Sports executive, etc. Central Govt. as well as State Governments are taking steps to set up Universities and Colleges to give proper training in this regard. In recent years, the growth and recognition of sports as a viable career option have been remarkable. It can thus be concluded that sports represent an attractive and promising career choice for the new generation, offering sample opportunities for personal and professional development.

References

- Sharma, A. (2021). Blockchain Technology and its applications in grassroots sports development in India. International Journal of Research in Engineering, Science and Management, 4(8), 146-157.
- Shirotriya, A. K., Sharma, I., & Beighle, A. (2023). Exploring the Barriers to Physical Education Opportunities in India's Schools: A Study of Parental Perceptions after the Unprecedented Performance at the Tokyo Olympics. Education Sciences, 13(12), 1184.
- Ministry of Youth Affairs and Sports, Government of India - Policies and programs to encourage sports and provide training facilities (www.yas.nic.in).
- Sports Authority of India (SAI) - Courses, training, and job opportunities offered (www.sportsauthorityofindia.nic.in).
- Olympic.org - Information on India's performance in international sporting events (www.olympic.org).
- National Skill Development Corporation (NSDC) - Vocational training and certification programs in sports management and related fields (www.nsdcindia.org).

■■■

হিতেশ ডেকাৰ 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসৰ গদ্যশৈলী

ড° বিজুমণি দত্ত

সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

সাপেখাতী মহাবিদ্যালয়, চৰাইদেউ, অসম

০.০০ অৱতৰণিকা ঃ

পঞ্চাশৰ দশকত অসমীয়া উপন্যাস ক্ষেত্ৰখনত ভৰি থোৱা ঔপন্যাসিকসকলৰ ভিতৰত হিতেশ ডেকাও অন্যতম। তেখেত সাহিত্য ৰচনাত স্বকীয় গদ্যশৈলীয়ে পৰিপূৰ্ণ গদ্যকাৰৰ ভিতৰত এজন। এই বিশিষ্ট সাহিত্যিকগৰাকীৰ জন্ম হৈছিল বৰপেটা জিলাৰ সৰ্থেবাৰীত ১৯২৪ চনৰ ১৮ ফেব্ৰুৱাৰীত। তেওঁ ঔপন্যাসিক হোৱাৰ লগতে প্ৰবন্ধ, গল্প, নাটক আদি সাহিত্যৰ অন্যান্য ক্ষেত্ৰসমূহতো হিতেশ ডেকাৰ অৱদান অতুলনীয়। তেখেতে গ্ৰাম্য সমাজ জীৱনৰ নিত্য-নৈমিত্তিক ঘটনাপ্ৰৱাহ, সামাজিক, ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক আদি বিভিন্ন পটভূমিত সৃষ্টি হোৱা বিভিন্ন সমস্যাৰাজি, শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ দৰে চিত্ৰক নিজস্ব গদ্যশৈলীত কল্পনাৰে কাহিনী আকাৰত সজায় উপন্যাস ৰূপত ৰচনা কৰিছে। এনে পৰিকল্পিত সংশোধন লেখকৰ মনৰ স্পষ্টতা, সূক্ষ্মানুভূতি, অন্তৰ্দৃষ্টি আৰু বুদ্ধিমত্তাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।[১] হিতেশ ডেকাই ৰচনা কৰা উপন্যাসৰাজি হ'ল ঃ 'আজিৰ মানুহ' (১৯৫২), 'নতুন পথ' (১৯৫৪), 'মাটি কাৰ' (১৯৫৬), 'ভাৰাঘৰ' (১৯৫৭), 'আচল মানুহ' (১৯৬৩), 'এয়েতো জীৱন' তিনিখণ্ড (১৯৬০), 'সীমাৰ কাজিয়া' (১৯৬২), 'বৈৰী মানুহ' (১৯৬৫), 'জীৱন সংঘাত' (১৯৬৯), 'ইতিহাসে সকিয়ায়' (১৯৭২), 'সুখৰ সংসাৰ' (১৯৭৫), 'নিৰ্যাতিতা সতী' (১৯৮০), 'কামপত্নী' (১৯৮১), 'গাঁৱৰ মানুহ' (১৯৯৬), 'বাঁৰীৰ কোঁৱৰ' (১৯৬৫), 'ত্যাগ' (২০০২), 'সাহসী ল'ৰা' আদি।

হিতেশ ডেকাৰ উপন্যাসৰ ভাষা সৰল আৰু প্ৰাঞ্জলতাৰে ভৰপূৰ। তেখেতৰ ভাষাৰাজিয়ে উপন্যাসসমূহৰ কাল্পনিক ঘটনাৰাজিক অতি সাৱলীলভাৱে প্ৰকাশ কৰাত উপন্যাসৰ কথোপকথন শৈলী অৰ্থাৎ গদ্যশৈলী অধিক স্পষ্টৰূপে প্ৰতিভাত হৈছে। হিতেশ ডেকাৰ 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসখনত সৰল অসমীয়া ভাষা প্ৰয়োগৰ লগতে ঠায়ে ঠায়ে তৎসম শব্দ, অৰ্ধতৎসম শব্দ, তদ্ভৱ শব্দ, অনুকাৰ শব্দ, অনুৰূপ শব্দ, হিন্দী শব্দ, কামৰূপী উপভাষাৰ শব্দ, বাংলা মিশ্ৰিত শব্দৰ পয়োভৰ যথেষ্ট। উপন্যাসখনত খণ্ডবাক্য, জতুৱা ঠাঁচ, প্ৰবাদ-প্ৰবচন, ফকৰা-যোজনা, বৰ্ণনাত্মক বাক্য ৰীতি, চিন্তামূলক বাক্যৰীতি, যুক্তিনিষ্ঠ বাক্যৰীতি, ব্যঙ্গাত্মক বাক্যৰীতি, বাক্যৰ গঠন অনুসৰি সৰল বাক্য, জটিল বাক্য আৰু যৌগিক বাক্য প্ৰয়োগ কৰি উপন্যাসখনৰ সৌন্দৰ্যতা

বৃদ্ধি কৰিছে যদিও কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত ভাষা প্ৰয়োগত তেখেতক স্বাধীন যেন ধাৰণা হয়।

হিতেশ ডেকাৰ 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসখনৰ পটভূমি হৈছে গ্ৰাম্য সমাজ জীৱন। অৱশ্যে নগৰকেন্দ্ৰিক সমাজ জীৱনৰ চিত্ৰও ৰূপায়ণ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। উপন্যাসখনৰ মূল চৰিত্ৰ প্ৰতাপ আৰু মহেশ আদৰ্শ, ত্যাগৰ প্ৰতীক। উপন্যাসখনত সংস্কাৰ, আদৰ্শ, মূল্যবোধ সুন্দৰকৈ প্ৰতিফলিত হৈছে। বাস্তৱ সমাজ জীৱনৰ শ্ৰেণী সংগ্ৰাম, নিম্ন শ্ৰেণীৰ ওপৰত শাসকৰ শোষণ, দুৰ্নীতি আদি দিশসমূহো উপন্যাসখনত ফুটি উঠিছে।

বীজ শব্দ ঃ

হিতেশ ডেকা, আজিৰ মানুহ, সমাজ জীৱন, শব্দচয়ন, জতুৱা ঠাঁচ, খণ্ডবাক্য, ফকৰা-যোজনা, প্ৰবাদ-প্ৰবচন, যতি চিহ্নৰ প্ৰয়োগ, বাক্যবিন্যাস, গদ্যৰ বিভিন্ন ৰীতি ইত্যাদি।

০.০১ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য ঃ

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত প্ৰয়োগ কৰা শব্দচয়ন, জতুৱা ঠাঁচ, প্ৰবাদ-প্ৰবচন, যতি চিহ্নৰ প্ৰয়োগ, বাক্যবিন্যাস, গদ্যৰ বিভিন্ন ৰীতিৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰাই গৱেষণা পত্ৰখনৰ উদ্দেশ্য।

০.০২ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি ঃ

সাহিত্য সমালোচনাৰ বিশ্লেষণাত্মক আৰু বৰ্ণনাত্মক পদ্ধতিৰে বিষয়টো অধ্যয়ন কৰা হৈছে।

১.০০ বিষয়ৰ আলোচনা ঃ

হিতেশ ডেকাৰ 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসৰ গদ্যশৈলী ডেকাই স্বকীয় কথনভংগীৰে শব্দচয়ন, বাক্যবিন্যাস, জতুৱা ঠাঁচ, খণ্ডবাক্য, ফকৰা-যোজনা, প্ৰবাদ-প্ৰবচন, যতি চিহ্নৰ প্ৰয়োগ, গদ্যৰ বিভিন্ন ৰীতি প্ৰয়োগ কৰি উপন্যাসখনক এখন উচ্চ আসনত ৰাখিছে, উপন্যাসখনৰ এইকেইটা দিশৰ ওপৰত আলোচনা কৰা হৈছে।

শব্দচয়ন ঃ

কোনো ৰচনাৰ গদ্যশৈলী অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত শব্দচয়নৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। কিয়নো শব্দচয়নৰ প্ৰয়োগৰ ওপৰতে লেখকজনে ব্যক্ত কৰিব বিচৰা ভাৱ অন্তৰ্নিহিত হৈ থাকে। গতিকে এই শব্দবোৰে বক্তব্য বিষয়বস্তুৰ অৰ্থ স্পষ্ট ৰূপত পাঠকক দাঙি ধৰে। হিতেশ ডেকাই 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসখনত শব্দক নিজৰ কৌশলেৰে প্ৰয়োগ কৰি উপন্যাসখনৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য অটুট ৰাখিছে। সৰল অসমীয়া শব্দ, তৎসম শব্দ, অৰ্ধতৎসম শব্দ, তদ্ভৱ শব্দ, অনুকাৰ শব্দ, অনুৰূপ শব্দ, দ্বিৰুক্তিবাচক শব্দ, সমাৰ্থবাচক শব্দ, কামৰূপী উপভাষাৰ শব্দ হিন্দী শব্দ আদিৰ সাৰ্থক প্ৰয়োগে উপন্যাসখনৰ ভাষাক সুষমামণ্ডিত কৰিছে।

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসখনত ব্যৱহৃত সৰল অসমীয়া শব্দৰ উদাহৰণ এনেধৰণৰ—

বোপা, ডাঙৰীয়া, বসবাস, মজিয়া অভিজাত, চাকৰি, আলপৈচান, নঙলা, তাঁতশাল, মাকো, মাহীদেউ, দদায়েক, জোঁৱাই, বাছা, পাকঘৰ, আতা, পিয়ন, চ'ৰাঘৰ, ঘাটমাউৰা, প্ৰথা, ছাত্ৰাবাস, হতভাগিনী, গিৰীয়েক, ঘৈণীয়েক, পঁজা, ধন-ভঁৰালী, ধনী, বান্দী, জুৰুলা, চিঠি, চেনেহ, জঞ্জাল, বৌয়েক, গোসাঁইগিৰি, ব্ৰাহ্মণগিৰি, বৰুৱাগিৰি, ফুকনগিৰি, বউ, বায়েৰা, শাহুৰেক, গাভৰু, আয়ে, আই, বাপু, খুলশালি, বিচুৰ্ত্তি, গৃহিণী, তিৰোতা, আঞ্জা, খঙাল, পিতা, আজলী আদি।

তৎসম শব্দ ঃ

'তৎসম' মানে 'তাৰ সমান' অৰ্থাৎ অবিকৃত সংস্কৃত শব্দ। যিবিলাক সংস্কৃত শব্দ কোনো পৰিৱৰ্তন নোহোৱাকৈ অবিকৃতভাৱে অসমীয়া ভাষাত প্ৰচলিত শব্দসমূহক তৎসম শব্দ বোলে।[২]

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত প্ৰয়োগ হোৱা তৎসম শব্দৰ উদাহৰণ ঃ নমস্কাৰ, পদ্ম, অদ্ভুত, জন্ম, শত্ৰু, সূৰ্য, শুশ্ৰূষা, স্নেহ, ব্ৰাহ্মণ, স্বাস্থ্য, জীৱন, বিজ্ঞ, আকাশ, নদী, শস্য, মুক্ত, কৰ্ম, শক্তি, অগ্নি, স্থান, মুক্তি, সত্য, মংগল, নষ্ট, যত্ন, চক্ষু, চৰ্ম্ম, ঈশ্বৰ, স্থিৰ, পত্ৰ আদি।

অৰ্দ্ধ-তৎসম শব্দ ঃ

যিবোৰ তৎসম শব্দ মূল সংস্কৃতৰ পৰা অসমীয়ালৈ আহোঁতে বানান বা উচ্চাৰণৰ বিকৃতি ঘটিছে বা সামান্য পৰিৱৰ্তন হৈছে সেইবোৰ শব্দক অৰ্দ্ধতৎসম শব্দ বুলি কোৱা হয়।[৩]

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত প্ৰয়োগ হোৱা অৰ্দ্ধতৎসম শব্দৰ উদাহৰণ ঃ মিছা, মঙহ, চেনেহ, থিৰ আদি।

তদ্ভৱ শব্দ ঃ

উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ হোৱা তদ্ভৱ শব্দ যেনে ঃ আজি, হাত, হাতী, বাঘ, চকু, পিতা, ভাই, কাম, ঘৰ, ভাল, দাঁত, মাটি, পাত, কাণ, জিভা, সঁচা, সাপ আদি।

অনুকাৰ যৌগিক শব্দবোৰ সাধাৰণতে কোনো ধ্বনিৰ অনুকৰণত সৃষ্টি হয়। গঠনৰ পিনৰ পৰা একে হ'লেও অৰ্থৰ পিনৰ পৰা সেয়েহে অনুকাৰ শব্দক দুভাগত ভগাব পাৰি ঃ ধ্বন্যাত্মক আৰু অধ্বন্যাত্মক।[৪]

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ হোৱা অনুৰূপ শব্দৰ উদাহৰণ এনেধৰণৰ— খট্ খট্, টপ্টপ্, চিৰ্চিৰ্, ধেক্ ধেক্, খিল্ খিল্, গিৰ্ গিৰ্ আদি।

কেতিয়াবা কোনো মূল শব্দৰ অৰ্থৰ জোৰ বা শক্তি বুজাবলৈ শব্দটোৰ আগত বা পিছত একেধৰণৰ অথচ অৰ্থশূন্য কিছুমান শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয়, তেনে শব্দক অনুৰূপ শব্দ বোলে।[৫]

উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ হোৱা অনুৰূপ শব্দৰ উদাহৰণ এনেধৰণৰ— সকাম-নিকাম, ঘামি-

জামি, চলন-ফুৰণ, মিটিং-চিটিং, মিছা-মিছি, খাই-বৈ, খা-খবৰ, খুৱাই-বুৱাই, ঠাট্টা-মস্কৰা, লাঞ্ছনা-গঞ্জনা, আদৰ-সাদৰ, দিহিঙে-দিপাঙে, নদন-বদন, তৰ্জন-গৰ্জন, আথে-বেথে, চাকৰি-বাকৰি, চাকৰ-বাকৰ, গা-পা, আহাৰ-বিহাৰ, ভুল-চুল, সজাই-পৰাই, ঠিক-থাক, হেপাই-ফেপাই, ৰঙা-চিঙা, মেট্ৰিক-ফেট্ৰিক, গালি-গালাজ, আউল-বাউল, চাই-চিতি আদি।

কেতিয়াবা সমগ্ৰতা, আবিচ্ছিন্নতা, বাৰম্বাৰতা, গভীৰতা আদি ভাৱৰ প্ৰকাশৰ বাবে কোনো শব্দক দুবাৰকৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াৰ নাম পুনৰুক্তি।[৬] ইয়াকে দ্বিৰুক্তিবাচক শব্দ বুলিও জনা যায়।

উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ হোৱা দ্বিৰুক্তিবাচক শব্দবোৰ এনেধৰণৰ— স্বস্তি স্বস্তি, ধীৰে ধীৰে, বাৰে বাৰে, আগে আগে, মাজে মাজে, নিজে নিজে, পেটে পেটে, মনে মনে, যুগে যুগে, শত শত, হাজাৰ হাজাৰ, লাখ লাখ, জনমে জনমে, ভিতৰি ভিতৰি, কৌটি কৌটি, কি কি, ভিতৰে ভিতৰে, কুঁজা কুঁজা, ধইন ধইন, যুগ যুগ, ঠায়ে ঠায়ে, আস্তে আস্তে, শাৰী-শাৰী, ভৰি ভৰি, টকা টকা, চাওঁতে চাওঁতে, লাহে লাহে, টলৌ টলৌ, ফেকুৰি ফেকুৰি, পিহি পিহি, জনমে জনমে, কান্দো, কান্দো, পিচে পিচে, পোনে পোনে আদি।

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত প্ৰয়োগ হোৱা সমাৰ্থবাচক শব্দবোৰ এনেধৰণৰ— কাম-কাজ, কথা-বতৰা, হাত-মুখ, কাকুতি-মিনতি, ইকাতি-সিকাতি, ইফালে-সিফালে, টকা-পইচা, কাবৌ-কাকুতি, আদৰ-আপ্যায়ন, চলা-ফুৰা, মাটি-বাৰী, ধান-চাউল, মান-ইজ্জত, উৰাই-ঘুৰাই, ভাবি-চিন্তি, লাজ-চৰম, ঠগ প্ৰৱঞ্চক, হাড়-ছাল, জনা-বুজা, দুখে-ভাগৰে, লিখা-পঢ়া, দেই-পুৰি আদি।

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত প্ৰয়োগ হোৱা কামৰূপী উপভাষাৰ শব্দ যেনে ঃ বেদানা (ডালিম), ফিৰিল (উভতি যোৱা), আপা (ল'ৰা), ছলি (ল'ৰা-ছোৱালী), ফিৰাই (ঘূৰাই দিয়া), ফিৰি (ঘূৰি যোৱা), ইন্দুৰ (এন্দুৰ) আদি।

হিন্দী শব্দ যেনে ঃ হাকিম, চাহাব, বায়া, খুচী, পৌছাই।

উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ হোৱা ইংৰাজী শব্দৰ অসমীয়া লিপ্যন্তৰ শব্দ যেনে ঃ ডিপাৰ্টমেণ্ট, বেক, চাট্ আপ, গেট আউট, গুড্‌বাই, ওৱেল্‌কাম, এডমিশ্যন, লাইব্ৰেৰী, পেট্ৰিয়ট, ষ্টেথিছকোপ, কম্পাউণ্ডাৰ, ডেলিভাৰী, বি.এ., এড্‌ভানচ্‌ড, আপটুডেট, ষ্টাইল আদি।

ৰাক্যগঠন ঃ

কোনো এটা ভাষাৰ বৃহত্তম একক বাক্য। এক বা একাধিক বিভক্তিযুক্ত পদ লগ লাগি যেতিয়া মানুহে পৰস্পৰৰ মাজত ভাব ব্যক্ত কৰা সেই একাধিক পদৰ সমষ্টিকে বাক্য বোলে।

গঠনৰ দিশৰ পৰা বাক্যক সৰল বাক্য, জটিল বাক্য আৰু যৌগিক বাক্য এই তিনিধৰণেৰে ভগোৱা হৈছে।

লেখা এটা ব্যৱহৃত শব্দসমূহ সুশৃংখলিত ক্ৰমত প্ৰয়োগ কৰি বাক্য গঠন কৰিলেহে লেখাটোত লেখকে ব্যক্ত কৰিব বিচৰা ভাবটোৰ স্পষ্টকৈ ফুটি উঠে। এই ক্ষেত্ৰত হিতেশ ডেকাৰ 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসখনৰ বাক্য গঠনৰ ক্ষেত্ৰতো লেখকৰ নিজৰ বাক্যৰীতিৰে ভাষাৰ প্ৰাঞ্জলতা ফুটাই তুলিছে। ইয়াৰ জৰিয়তে হিতেশ ডেকাই প্ৰয়োগ কৰা কৌশলসমূহৰ স্বৰূপ অনুধাৱন কৰাৰ লগতে লেখকৰ পাণ্ডিত্যও অনুধাৱন কৰিব পাৰি। উপযুক্ত শব্দসম্ভাৰৰ প্ৰয়োগ, ভাষাৰ প্ৰাঞ্জলতা আৰু স্বকীয়তা ডেকাৰ উপন্যাসখনৰ ৰচনাশৈলীৰ এটা উজ্জ্বল নিদৰ্শন। 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসখন হিতেশ ডেকাই সৰল বাক্য, জটিল বাক্য, যৌগিক বাক্য, প্ৰশ্নবোধক বাক্য, ভাববোধক বাক্য প্ৰয়োগেৰে ৰচনা কৰিছে। লগতে কিছুমান বাক্য ইংৰাজী, বাংলা, হিন্দীত প্ৰয়োগ কৰিছে। এইসমূহৰ উদাহৰণ এনেধৰণৰ ঃ

সৰল বাক্য ঃ

"শাহুৱেকে ভাত-পানী ৰান্ধে।" (পৃ.- ১৮)

"তাইৰ কলেজলৈ যোৱা বন্ধ কৰিছোঁ।" (পৃ.- ৬০)

"সৰলাই আথে-বেথে চাহ কৰিলে।" (পৃ. ৭৩)

"প্ৰতাপে আকৌ হাঁহিব ধৰে।" (পৃ. ৭৪)

"'বিজয়লক্ষ্মী' ফাৰ্মৰ নাম চাৰিওফালে বিয়পি পৰিছে।" (পৃ. ১১৪)

"প্ৰতাপৰ মুখখন মলিন হৈ আছিল।" (পৃ. ১২৬)

"সৰলা ৰান্ধনী ঘৰত।" (পৃ. ১২৯)

জটিল বাক্য ঃ

"বেমাৰ হ'লেহে আহিব লাগে।" (পৃ. ৪৫)

"তাৰ উপৰি দূৰৈত আঁতৰি থাকিলে বছৰৰ ভিতৰত ৰায়তবোৰে আজি জুলুম কৰিবলৈ সুবিধা নাপায়।" (পৃ. ১১৪)

"আজি যেন অন্তৰৰ সমস্ত শোকাশ্ৰুয়ে একেলগে পাৰ ভাঙি আহি তেওঁক উটাই লৈ যাব— শোক সাগৰত বুৰাই ৰাখিব টপ্‌টপ্‌কৈ চকুলোবোৰ নীলিমাৰ মূৰত পৰে, চুলিবোৰ ভিজি যায়।" (পৃ. ১৪৯)

যৌগিক বাক্য ঃ

"আজি ইমান দিনৰ পিছত প্ৰতাপক দেখি ভুপেনৰ মনত পৰিল সেইদিনৰ কথা

যিদিনা এটা ভিক্ষা লাগে বুলি দুই হাজাৰ টকা খুজিছিল।" (পৃ. ১০৭)

"পিচে মই এটা ল'ৰাৰ কথা ভাবিছোঁ যদি আপোনালোকৰ মত হয় আৰু ল'ৰাজনেও যদি মত কৰে তেন্তে বেয়া নহ'ব।" (পৃ. ১০৭)

"কৃষকে যদি পেট ভৰাই খাবলৈ নাপায় তেন্তে মাজতে থাকি যিসকলে তেওঁলোকক তেওঁলোকৰ খাদ্যৰ পৰা বঞ্চিত কৰে, সেইসকলক আঁতৰ কৰিব লাগে।" (পৃ. ১১১)

"ৰাতি ভাওনা চাই সৰুকালৰ স্মৃতিবোৰ প্ৰত্যেকৰে মনত উদয় হ'ল আৰু নিজৰ নিজৰ ধাৰণাবোৰৰ কথা কৈ গোটেই কেইজনে আনন্দ উপভোগ কৰিলে।" (পৃ. ১৩৪)

বাক্যৰ ভাব অনুসৰি বাক্যক প্ৰশ্নসূচক বাক্য, ভাবসূচক বাক্য, বৰ্ণনাত্মক বাক্য, আদেশ বা অনুৰোধসূচক বাক্য এনেধৰণেৰেও ভাগ কৰিব পাৰি।

হিতেশ ডেকাই 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত প্ৰয়োগ কৰা এনেধৰণৰ বাক্যৰ উদাহৰণ তলত দিয়া হ'ল—

প্ৰশ্নসূচক বাক্য ঃ

"ডাক্তৰবোৰ বেমাৰীৰহে নেকি?" (পৃ. ৪৪)

"মতা মানুহৰ পেটত ভোক নাই নেকি দাদা?" (পৃ. ৪১)

"পিচে ঘৰৰ পৰা নে মহেশ কলিতাৰ ঘৰৰ পৰা, নে কোনোবা পাহাৰ-পৰ্বতৰ কন্দৰ নাইবা নদ-নদীৰ বুকুৰ পৰাহে?" (পৃ. ৮১)

"ইয়াৰ মাথা খাৰাপ হ'ল নেকি?" (পৃ. ৮৮)

ভাবসূচক বাক্য ঃ

"বেছ তৰ্কবাজ তুমিঙ্গ" (পৃ. ১৯)

"বাঃ কি ধুনীয়া হৈ উঠিছা নীলিঙ্গ" (পৃ. ২১)

"হে ভগৱন্তঙ্গ প্ৰভুঙ্গ কি দিন মিলালা হৰিঙ্গ তোমাৰে সকলো লীলা প্ৰভুঙ্গ" (পৃ. ৩২)

"ধন্য হে নীৰৱ ভগৱানঙ্গ ধন্য তুমি-ভক্ত বাঞ্ছা-কল্পতৰুঙ্গ" (পৃ. ৫৮)

বৰ্ণনাত্মক বাক্য ঃ

"বিদেশত টকাই বন্ধু। গুৱাহাটীয়ে মৰম কৰে তেওঁলোকক যাৰ পকেটত টকা আছে। বৰ্তমান শিক্ষিত ডিগ্ৰীধাৰীৰ অনিবাৰ্য্য অৱলম্বন হৈছে চাকৰি। পৰীক্ষা পাছ কৰি চাকৰি দেৱীৰ পদপ্ৰান্তত নিজক আহুতি দিব নোৱাৰিলে আজিৰ বিদ্যা নিষ্ফল আষ্কলনত পৰিণত হয়। পদ গৌৰৱৰ কপিধ্বজ উৰাব নোৱাৰিলে আজিৰ সমাজত স্থান হয় সকলোৰে পিচত— সমদলৰ

অন্তত। বুকু ফুলাই পৃথিৱীৰ বুকুত নিজক মানুহ বোলাবলৈ আজি মাত্ৰ এটা উপায় আছে সেয়া হৈছে গৱৰ্ণমেণ্টৰ 'একজিকিউটিভ পোষ্ট' য'ত আছে 'ঘোচ' বা 'ভেটী' অৰ্থাৎ উপৰি পাওনা।" (পৃ. ৭২)

আদেশ বা অনুৰোধসূচক বাক্য ঃ

"নামিব কৈছোঁ নামক।" (পৃ. ২৬)

"আতৰ হ, এই মুহূৰ্ত্তে। দুৰ হ, ইয়াৰ পৰা। নহ'লে...।" (পৃ. ৩১)

"এ আপা! চাহ আন দুই কাপ।" (পৃ. ৩৯)

"ডাক্তৰ বোপা। তুমি দয়া কৰি নিজে আহি থাকিবা, নহ'লে আমাৰ যোৱা লোক কোনো নাই বোপা।" (পৃ. ৪১)

"ভাল বোপা; কিন্তু মাজে-সময়ে আহি থাকিবা।" (পৃ. ৫০)

"তুমি সোনকালে ঘূৰি আহিবা বাপু! মই নীলিমাৰ অসুখ বুলি শুনিছোঁ, তাই বিয়াতো নাহিল। গতিকে পাৰিলে এবাৰ যাব লাগিব? তুমি বেছি দিন পলন নকৰিবা।" (পৃ. ৭১)

ইংৰাজী ভাষাৰ বাক্যৰ উদাহৰণ ঃ

"Guilty mind is always suspicious-mind that"(পৃ. ৪৬)

"মে আই কাম্ ইন্ ছাৰ?" (পৃ. ৪)

বাংলা মিহলি বাক্যৰ উদাহৰণ ঃ

"মহেশ বাবু কেন আমাৰ বাৰীতে আগুন দিলেন।" (পৃ. ৫৬)

"আমি মিছে কথা কখনো বলিনি মশাই। সত্যিই উনি আমাৰ বাড়ীতে আগুন দিয়েছেন। উহ আল্লা! এখন আমি কৰি কি?" (পৃ. ৫৭)

"আল্লাৰ মৰ্জি পাইলে জেলিলে কৰতে নাপাৰে এই মতন কাজ দুনিয়াত কিছু নাই মহাজন বাবু। শুধু খোদাৰ মৰ্জি চাই।" (পৃ. ৫৬)

জতুৱা ঠাঁচ, খণ্ডবাক্য, প্ৰবাদ-প্ৰবচন, ফকৰা-যোজনাৰ প্ৰয়োগ ঃ

জতুৱা ঠাঁচ এনে কিছুমান বিশেষ শব্দৰ সমষ্টি, যি কেৱল বিশেষ কথাক অনুধাৱন কৰাবলৈ ব্যৱহৃত হয়।

'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত প্ৰয়োগ হোৱা জতুৱা ঠাঁচ বাক্য ঃ

“তহঁতক মই কোনোমতে নাৰাখোঁ। তহঁত আঁতৰি যা। কিন্তু যোৱাৰ আগতে মোৰ প্ৰাপ্য মোক দি যাবি, নহ'লে তহঁতক মই নালে-পাতে বাইম। তহঁতৰ ফুটনি মাৰিম। পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা কৰিম মই। বাপেৰহঁতৰ বুদ্ধি শুনি তহঁতে মোক জুলুম কৰিছ মই তাৰ পোটক তুলিম।” (পৃ. ৩২)

“এইবাৰহে ভুতৰ ওপৰতো দানহ।” (পৃ. ৫৭)

“হে ভগৱান, শেষত এয়ে আছিল মোৰ ভাগ্যতঙ্গ দলনিত পোনা মেলি দি তুমি ক'লৈ গুচি গ'লা আৰু মই হত ভাগ্যাই... ।” (পৃ. ১১৬)

খণ্ডবাক্য প্ৰয়োগে উপন্যাসখনৰ গদ্যশৈলীক এক স্বকীয়তা প্ৰদান কৰিছে। যেনে ঃ

“নাৰীৰ জীৱনেই পুৰুষৰ আলপৈচান ধৰিবৰ বাবে।” (পৃ. ১৪)

“উহঙ্গ কি কাঠচিতীয়া হিয়া।” (পৃ. ৯৬)

“সৰলাই আথে-বেথে চাহ কৰিলে।” (পৃ. ৭৩)

ফকৰা যোজনা, প্ৰবাদ-পটন্তৰ আদিবোৰো অসমীয়া ভাষাত মানুহে দৈনন্দিন জীৱন-যাত্ৰাত কথোপকথনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰা দেখা যায়। সহজ সৰল ভাষা, ছন্দ আৰু প্ৰতীকৰ মাধ্যমত এইবোৰক অধিক আকৰ্ষণীয় ৰূপত উপস্থাপন কৰা হয়। উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ কৰা এনে প্ৰবচন, ফকৰা-যোজনাৰ উদাহৰণ এনেধৰণৰ—

“য'তে বাঘৰ ভয়, ত'তেহে ৰাতি হয়।” (পৃ. ১৩৬)

“যেনে কৰ্ম তেনে ফল অৱশ্যে ফলিবঙ্গ” (পৃ. ৯২)

“দাঁত নথকা সাপৰ ফোঁচ-ফোঁচনিয়ে সাৰ বুঢ়া মানুহ।” (পৃ. ৯৩)

“পিছে ইয়াকো মনত ৰাখিবা, কুটৰ ঘৰৰ কুটি, লোকলৈ হুল পুতি, আপুনি মৰে ফুটি।” (পৃ. ৫৭)

“মানুহে এইটো মনত ৰখা উচিত যে মেকুৰীৰ তাম্চাত ইন্দুৰৰ মৰণ। তাৰ উপৰি কাটিলেও কটা ঘাঁত কলাখাৰ খহাটো অমাৰ্জনীয়।” (পৃ. ৭৬)

“বৰষুণ গ'লে জাপিৰ দৰ্কাৰ নাই।” (পৃ. ১০৪)

“তাৰ পিছত ৰাইজৰ ফালে চাই ক'লে— শিল ঘঁহিলে পানী নোলায় বৰং জুইহে উঠে।” (পৃ. ৩১)

“কিন্তু খঙত পেট কাটি হুমাহ শুকনি খাব লাগিব বুলি ভাবি নিজক দমাই ৰাখিলে।” (পৃ. ৩১)

“হৰিণাৰ মাংসই বৈৰী।” (পৃ. ৬২)

এনেদৰেই ‘আজিৰ মানুহ’ উপন্যাসখনত জতুৱা ঠাঁচ, খণ্ডবাক্য, প্ৰবাদ-প্ৰৱচন, ফকৰা-

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

যোজনা আদিৰ পয়োভৰেৰে ঔপন্যাসিকে গদ্যশৈলীক সোণত সুৱগা চৰাইছে।

যতিচিহ্নৰ প্ৰয়োগ ঃ

কোনো এজন বক্তাই লিখিত আকাৰত মনৰ ভাৱ ব্যক্ত কৰোঁতে প্ৰয়োগ কৰা শব্দৰ মাজে মাজে বিৰাম লৈ বক্তব্যৰ বিষয়ৰ শব্দবোৰ ব্যক্ত কৰে। এই বিৰামকেই যতি বোলে। বাক্যৰ স্পষ্ট অৰ্থ প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত যতি ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। এই বিৰামক কিছুমান চিহ্নৰে বুজোৱা হয়। সেইবোৰেই যতিচিহ্ন।

হিতেশ ডেকাই ‘আজিৰ মানুহ’ উপন্যাসখনত বাক্যৰ মাজে মাজে যতিচিহ্ন ব্যৱহাৰেৰে উপন্যাসখনৰ ভাব ভাষাক অধিক স্পষ্ট ৰূপত দাঙি ধৰিছে। এই উপন্যাসখনত ঔপন্যাসিকে বাক্যৰ মাজে মাজে কমা (,), চেমিকলন (;), দাৰি (।), প্ৰশ্নবোধক চিন (?), ভাববোধক চিন (ঙ্গ), ডেচ্ চিন (—), হাইফেন (-), উৰ্দ্ধকমা (“-”), আদি চিহ্ন প্ৰয়োগ কৰি উপন্যাসখনৰ বাক্যৰ অৰ্থক অধিক স্পষ্ট কৰি তুলিছে। উদাহৰণ—

“শুনা বৌঙ্গ প্ৰকৃত প্ৰেমত হাহাকাৰ নাই, আছে আনন্দ, শান্তি। প্ৰেমে জীৱনক কৰে গৰীয়ান, মৃত্যুক কৰে মহীয়ান; সংসাৰক কৰে নন্দন-কানন। সেই প্ৰেমৰ পৰশ আমাৰ জীৱনত পৰা নাই বৌ। আনকি তুমি কৰা সন্দেহৰো মই বাহিৰত।” (পৃ. ৫২)

“তুমি দেখো আজিকালি আমাৰ ফালে মুঠেই নোযোৱা? কিয়? তোমাৰ পিতেৰা মোৰ পৰম বন্ধু আছিল বোপা! হায় হায়! সেই দিন আজি ক'ত? কতদিন একেলগে পালনাম ধৰিবলৈ গৈছিলোঁ। তেতিয়া তুমি সৰু আৰু ভায়েৰা জন্মাই নাই। হলিৰাম মণ্ডলৰ ঘৰত সেইবাৰ পালনাম। আমি গোটেই মৌজাখনেই একেলগে নাম গালোঁ। তাৰ পিছতো কতদিন তেওঁ মোৰ আধিয়াৰ ধান তুলি দিছিল। বৰ ভাল মানুহ আছিল বোপা। ভগৱন্তই তেওঁক বৈকুণ্ঠত বাহ দিয়ক। এতিয়া তোমালোক মোৰ মিত্ৰ মানুহৰ ল'ৰা হৈয়ো মোক নিচিনা যেন হৈছা। কোনোদিন এটা ভুমুকিকে নামাৰা।” (পৃ. ৯)

গদ্যৰীতিৰ প্ৰয়োগ ঃ

হিতেশ ডেকাই ‘আজিৰ মানুহ’ উপন্যাসখনত ব্যৱহৃত বাক্যৰ অন্তৰ্নিৰ্হিত ভাবৰাজিক সহজে বোধগম্য হোৱাকৈ বৰ্ণনাত্মক, চিন্তামূলক, যুক্তিনিষ্ঠ, ব্যঙ্গাত্মক— এই ৰীতিকেইটাৰ প্ৰয়োগ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। বৰ্ণনাত্মক ৰীতিৰ উদাহৰণ এনেধৰণৰ—

“কল্পনাই ভাল সৰযু, বাস্তৱলৈ নাযাবা। কিতাপতে ‘শুৱনি আমাৰ গাঁওখনি'ৰ ৰূপ চাবা— বাস্তৱ পৃথিৱীৰ গাঁওখনলৈ নাযাবা। তাত কি পাবা জানা সৰযু? তাত পাবা দুৰ্গন্ধময় বোকা পানী পাবা ‘ডাল ভৰি ভৰি' থকা ফল-ফুলৰ ঠাইত বিশৃংখল বাঁহ গছ আদি হালি পৰি ৰাস্তা-ঘাটবোৰ বন্ধ

কৰি থোৱা, চেনেহা-চেনেহিৰ ঠাইত পাবা খিয়লা-খিয়লি, সৰল গাঁৱলীয়াৰ ঠাইত পাবা ভোদা গাঁৱলীয়া যাক প্ৰতি মুহূৰ্তে সবলে গোলাম কৰি ৰাখিব ধৰিছে। বাতৰি কাকততে গাঁও উন্নয়নৰ পৰিকল্পনা পঢ়ি বহি বহি কল্পনা কৰি থাকা বাস্তৱলৈ নাযাবা। তাৰ উপৰি আমাৰ ঘৰ মানে পঁজা চাবলৈ যোৱাৰ লোভ ইমানতে সামৰা, কাৰণ তাত মোৰ নহয় তোমাৰেই আত্মসন্মানৰ লাঘৱ হ'ব ঘৰৰ ৰূপ দেখি। পৰিশেষত সৰু বৌৱেৰাক চোৱা মানে দৰ্শন হোৱা তোমাৰ ভাগ্যত নঘটিব সৰযু— তোমাৰ সিমান ভাগ্য নাই। যদি কাহানিবা তেনে মহা সৌভাগ্য মিলে তেন্তে মোৰে পৰম গৌৰৱ মিলিব। বৰ্তমান প্ৰস্তাৱবোৰ নেপথ্যত জমা কৰি থোৱা, কল্পনা এৰা, সৰযু, মনত ৰাখিবা, দুনিয়াৰ সমস্ত সম্ভাৰ ধনৰ প্ৰতিৰূপভিন্ন একো নহয়।" (পৃ. ৭৪)

চিন্তামূলক ৰীতিৰ উদাহৰণ—

"বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ডিগ্ৰী চাকৰি জীৱনতহে প্ৰয়োজন; সচৰাচৰ জীৱনত তাৰ মূল্য কি? বৰং ডিগ্ৰী থাকিলে বহুত সময়ত আমাৰ নিচিনা মানুহে বিপদতহে পৰিব লাগে; কাৰণ ডিগ্ৰীধাৰী বুলি জানিলে সিহঁতৰ দৰে চলিব লাগে।" (পৃ. ৩৫)

"তুমি মনৰ কথা খুলি নোকোৱা। তোমাক আমি কি ক'ম। তোমাক উপদেশ দিবলৈ আমি যোগ্য নহওঁঙ্ক তথাপি কওঁ, যদি কিবা আপত্তি আছে তেন্তে নিতান্ত ভাল ল'ৰাজন হৈ বহি নাথাকি স্পষ্ট কৰি কৈ দিয়া আৰু বিয়া বন্ধ কৰি দিয়া। কিন্তু মনত ৰাখিবা বাপু! প্ৰেমত পৰি বিয়া হোৱাতকৈ অভিভাৱকে পাতি দিয়া বিয়া ভাল; কিয়নো অভিভাৱকবোৰ বেছি বিজ্ঞ— বিশেষকৈ ডেকা ল'ৰা-ছোৱালীতকৈ। অৱশ্যে তোমাক এই কথা কোৱা উচিত নাছিল; মই সৰ্বসাধাৰণ কথা এটাহে কৈছোঁ। একো বেয়া নেপাবা দেই। নে বেয়া পালা? অৱশ্যে মোৰ কথাটো অনধিকাৰ চৰ্চা যেন হ'ল।" (পৃ. ৫২)

যুক্তি ৰীতিৰ উদাহৰণ—

"এৰা মানসিক বুদ্ধি-বৃত্তি সম্পন্ন ব্যক্তি মাত্ৰেই গৰ্ব্বিত; কোনোৱে গোপনে আৰু কোনোৱে প্ৰকাশ্যে।" (পৃ. ৩৫)

"নগ্ন বাস্তৱক কলাৰ সাজেৰে সুশোভিত কৰি তোলাটোৱে আধুনিক সাহিত্য।" (পৃ. ৩৮)

"ক্ষমতাবানক চালাম আৰু চহা লোকক ডাবি, এয়েতো আপোনাৰ পুলিচী চাকৰি? ইমান আস্ফালন কিয়? অলপ ভাবি-চিন্তি চলিবচোন— আপুনি এৰেষ্ট কৰাৰহে ক্ষমতা পাইছে, বিচাৰৰ ক্ষমতা পোৱা নাই— পাহৰি যায় কিয়? তাৰ উপৰি যাকে-তাকে একে ব্যৱহাৰ কৰা আৰু ভদ্ৰ সমাজৰ বহিৰ্ভূত শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা আপোনাৰ মূৰ্খতা আৰু দাম্ভিকতাৰহে পৰিচায়ক। নিজৰ ক্ষমতাৰ অপপ্ৰয়োগ কৰে কিয়?" (পৃ. ৫৭)

"পৰাধীনতাৰ সোণ-ৰূপতকৈ স্বাধীনতাৰ ধূলি-বালিয়ে শ্ৰেয়ঃ। তাত আনন্দ আছে— তৃপ্তি

আছে— মুক্ত উশাহ আছে।" (পৃ. ৯১)

ব্যঙ্গাত্মক ৰীতিৰ উদাহৰণ—

"একেলগে ইমানবোৰ প্ৰশ্ন কোনো পৰীক্ষাত নাহে মাহীদেউ। পিচে প্ৰথম প্ৰশ্নৰ উত্তৰ— আহিছোঁ গাঁৱৰ পৰা। দ্বিতীয় প্ৰশ্নৰ উত্তৰ— কৰিছোঁ ঘূৰৎ আৰু ফেৰৎ। তৃতীয় প্ৰশ্নৰ উত্তৰ— ভাগৰ হ'লে লাগিছে। চতুৰ্থ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ গা হ'লে ধুম।" (পৃ. ১)

"জলকীয়াৰ জ্বলানো কোন দিনা গুচিব মাহীদেউ? ই চিৰদিন থাকিব— কেঁচায়ো শুকানেও।" (পৃ. ২)

"হিন্দু থাকিলে হিন্দুস্থান, মুছলমান থাকিলে পাকিস্তান যদি হয়, তেন্তে বন্ধু থাকিলে বন্ধুস্থান নহ'ব কিয়। আজি-কালি কথাৰ আগত এটা 'ইজম' আৰু ঠাইৰ পিচত একোটা 'স্থানৰ' দোহাই নিদিলে গুৰুত্ববোধ নহয়। সেইবাবে বন্ধুৰ পিচত এটা 'স্থান' লগাই দি 'বন্ধুস্থান' কৰা হৈছে। পিচে পদধূলাৰ যে কথা কৈছে মই হ'লে পদধূলা দিব নোৱাৰিম কাৰণ 'পিচ্ ঢলা ৰাস্তাৰে আহিছোঁ, ধূলা নাপালোঁ। লাগিলে পদ-জ্বলা দিব পাৰিম; কাৰণ আলকাত্ৰাৰ তাপে চেণ্ডেলৰ ওপৰতো ভৰি জ্বালা কৰি জ্বলা ফুটাইছে।" (পৃ. ২)

সিদ্ধান্ত ঃ

হিতেশ ডেকাৰ 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসৰ গদ্যশৈলী ঃ এক চমু অৱলোকন শীৰ্ষক আলোচনা পত্ৰখনিৰ আলোচনাৰ শেষত তলত উল্লিখিত সিদ্ধান্তকেইটাত উপনীত হ'ব পৰা যায়।

ক) হিতেশ ডেকাৰ উপন্যাসত শব্দৰ প্ৰয়োগ তেখেতৰ গদ্যশৈলীৰ এক উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট। 'আজিৰ মানুহ' উপন্যাসত তৎসম শব্দ, অৰ্ধতৎসম শব্দ, অনুকাৰ শব্দ, অনুৰূপ শব্দ, তদ্ভৱ শব্দ, ইংৰাজী, হিন্দী, বাংলা শব্দৰ প্ৰয়োগ মনকৰিবলগীয়া।

খ) প্ৰাঞ্জল ভাষাৰে উপন্যাসৰ গদ্যশৈলী ৰচনা কৰিছে।

গ) উপন্যাসখনত জতুৱা ঠাঁচ, খণ্ডবাক্য, প্ৰবচন, ফকৰা-যোজনাৰ সঠিক প্ৰয়োগে উপন্যাসখনৰ কাহিনীক অধিক মনোগ্ৰাহী কৰি তুলিছে।

ঘ) উপন্যাসখনত যতিচিহ্নৰ সঘন প্ৰয়োগে উপন্যাসৰ ভাষাক অধিক স্পষ্ট কৰিছে।

ঙ) উপন্যাসখনৰ বাক্যবোৰ গঠন অনুসৰি সৰল, জটিল, যৌগিক আৰু অৰ্থ অনুসৰি প্ৰশ্নবোধক, ভাববোধক, বৰ্ণনাত্মক বাক্য, আদেশ বা অনুৰোধ সূচক ভাবত ব্যক্ত কৰিছে।

চ) উপন্যাসখনৰ গদ্যশৈলী অধ্যয়নে ঔপন্যাসিকৰ ভাষাৰ দক্ষতা, বিষয়ৰ জ্ঞান যে উচ্চ সেই কথা নিৰূপণ হৈছে।

উপসংহাৰ ঃ

হিতেশ ডেকাৰ ‘আজিৰ মানুহ’ উপন্যাসৰ গদ্যশৈলীৰ যোগেদি তেখেতৰ ভাষাৰ প্ৰাঞ্জলতা বৈচিত্ৰ্যতা সুন্দৰ ৰূপত প্ৰতিফলিত হৈছে। ভাষাৰ যথোপযুক্ত প্ৰয়োগে উপন্যাসৰ গদ্যশৈলীক এক বিশিষ্ট মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে। তেখেতে সহজ-সৰল ভাষাৰে চুটি বাক্য আৰু দীঘল বাক্যৰ সমাহাৰেৰে জতুৱা ঠাঁচ, খণ্ডবাক্য, প্ৰবচন, ফকৰা-যোজনাৰ প্ৰয়োগেৰে ‘আজিৰ মানুহ’ উপন্যাসখন পাঠকৰ বাবে ৰসোত্তীৰ্ণ কৰি তুলিছে। গতিকে ভাষিক দৃষ্টিৰে ‘আজিৰ মানুহ’ উপন্যাস অনন্য।

প্ৰসংগ-টীকা ঃ

১। নগেন ঠাকুৰ (সম্পা.) ঃ এশ বছৰৰ অসমীয়া উপন্যাস, পৃষ্ঠা- ১৭

২। as.m.wikipedia.org

৩। assamese grammer.com

৪। লীলাৱতী শইকীয়া বৰা, অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব, পৃষ্ঠা- ২১

৫। assamese grammer.com

৬। উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামী, অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ, পৃষ্ঠা- ৮৯

সহায়ক গ্ৰন্থ ঃ

মূলগ্ৰন্থ ঃ

ডেকা, হিতেশ ঃ ‘আজিৰ মানুহ’, চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী- ৭৮৭০০১, সপ্তবিংশ সংস্কৰণ, ২০১৩ চন।

প্ৰাসংগিক গ্ৰন্থ ঃ

কোঁৱৰ, অৰ্পণা (সম্পা.) ঃ ‘আধুনিক অসমীয়া গদ্যশৈলী’ বনলতা, নতুন বজাৰ, ডিব্ৰুগড়-১, দ্বিতীয় প্ৰকাশ, ২০২১ চন।

গোস্বামী, উপেন্দ্ৰনাথ ঃ ‘অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ’ মণি-মাণিক প্ৰকাশ, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী- ৭৮১০০১, দ্বাদশ প্ৰকাশ, ২০১৫ চন।

শইকীয়া বৰা, লীলাৱতী ঃ ‘অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব’ বনলতা, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী- ১ তৃতীয় সংস্কৰণ, মাৰ্চ, ২০১৫।

শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰনাথ ঃ ‘অসমীয়া উপন্যাৰ গতিধাৰা’ সৌমাৰ প্ৰকাশ, ৰিহাবাৰী, গুৱাহাটী- ৮, পুনৰ মুদ্ৰণ, ২০১০ চন।

ইণ্টাৰনেট ঃ as.m.wikipedia.org
assamese grammer.com

Women Empowerment through Various Constitutional Provisions

Dr. Pronita Kalita
Assistant Professor, Dept. of Education
Sonari College

Abstract :

Women are pivotal section of a society. A society cannot proceed en-route progress without the essential change in the condition of the women. Women contain half part of a society and perform quite responsible duties for uplifting her family and accordingly the society. Therefore it is very important that women should be provided good education and proper social position so that she can take an active part in the deciding deliberation on any social issue. But in India, the status of women is still very deplorable. Women are deprived of many privileges which are enjoyed by their counterpart, men. Women are often seen prey to social discrimination and racial conflicts. The voice of women is tried to choke whenever it challenges the patriarchy interest. Hence, special attention is needed for the uplifting the women in the society. The Govt. of India has introduced several plans and programs to subdue the plight of women. The concept of ‘women empowerment’ is part of this sincere endeavour. There are lots of constitutional safe-guards for the women; a few sections of the constitution deal with the right of women. But notwithstanding most of the women in India still live in hell-like condition. Their cries, sighs, and groan are left unheard and uncared. Millions of women in India are still fighting for emancipation of all sorts of social and domestic atrocities, individual cruelty and a sense of general disregard. So it's a matter of review how far the constitutional provisions are contributing to change the status of women in India. This paper tries to analyse the constitutional provisions for woman empowerment and discusses the effectiveness of such provisions. Descriptive method is used to analysis the different idea and data are collected from secondary sources.

Key words: *Women, Women empowerment, Constitutional provisions*

1.0 Introduction :

Since 1500 B.C., the time of Vedic period the condition of women in India has been changing from time to time. In the ancient period women occupied a prominent position in the society. They had equal status like men. Educated women were popularly known as 'Brahmabadini', 'Rishika', and 'Pandita'. They played important role in deciding things, necessary for their household or the country. They were respected and consulted by their male counterparts at any time of crisis. But gradually due to some self-centred scholars the status and dignity of women declined in the society. Men became dominant and women were constrained within four walls. With the passage of time many anti-women rituals and customs came into practice in the society. It became difficult for women to enjoy fearless liberty and to act at will. She was made dependent on men for their all the basic needs and men suddenly became much superior to men. In course of time some social reformer realized that women should be given equal rights and liberty for the all round development of the society. These people advocated for women education and equal social status for women. They tried to change the social rituals and religious beliefs to provide women a life full of dignity and priority. But this craves for reformation faced immense hindrance from the orthodox decision makers and the high caste men of the society. During the reign of the British this challenging movement got support of the Government and after Independence

the Indian constitution gave these issues of women special priority. India is a democratic country and the constitution provides different rights through articles to the citizens to safeguard their lives and honour. Hence, special articles have been written in the constitution to grant special protection to women. Through a number of articles and later amendments and policies it has been tried that women can avail the equal social, economic, cultural, educational, and political opportunities like men.

2.0. Objectives of the paper :

The main objectives of this paper are -

- To highlight the different constitutional provisions and Acts related to women empowerment.
- To understand the impact of constitutional provision on empowering women at present social context.
- To suggest a few measures for women empowerment.

3.0. The present status of women in India and the concept of women empowerment :

As soon as India got independence measures were taken in the constitution of India to strengthen the position of women in the society. The Indian society was contaminated with lots of inhuman rites, superstitions, unhealthy orthodox practices, and a general sense of disbelief regarding women. Women were segregated in the society and their role was determined by their male partners. So, the Government of India has tried to reform the status of women providing them good education and social privileges. But after sixty years of this endeavour women are still considered weak and the social concept is still lamentable. The Govt. still introduces new bills and laws to protect the rights of women and this suggest how unsuccessful the earlier effort has remained. One can see change in the condition of the women. But that is very marginal and only materialistic. In rural India, the picture is not so encouraging. In the urban area also the slum-women or the working women go through horrendous mental and physical atrocity. The birth of women is still considered omen in many places of India. Girl students are stopped in the mid-way from pursuing education. The working women face difficult time in their office hours. The house wives are often fall prey to the rage of their domestic partners, male or other women. Such is the plight of women in the present society also. As a matter of fact, the concept of women empowerment has been introduced. With a view to empowering women socially, economically and educationally and to strengthen the processes that promote all-round development of women through coordination and convergence of schemes/ programmes of participating Ministries/Departments, the National Mission for Empowerment of Women was launched by the Government on 8 th March, 2010. The purpose of this mission is to give the women a sort of confidence which would enable them to live with dignity and value. The National Mission for Empowerment of Women has a mandate to achieve inter-sectoral convergence of all pro-women and women centric programmes across Ministries. The Mission aims to provide a single window service for all programmes run by the Government for Women under aegis of various Central Ministries. It is an attempt by the Government to put women's concerns at the very heart of public policy and governance.

4.0. Constitutional Provisions related to Women :

The Constitution of India is a controlling machinery of Indian Democracy.

It promises to bring social, economic and political justice and guarantees to establish equality by equal status and opportunity for all. Indian Constitution contains a number of provisions for women's welfare and protection. These are –

Article 14: Equality before law

This article is related with the idea that State shall not deny equality before the law or the equal protection of the laws to any person within the territory of India.

Article 15: Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth

- The State shall not discriminate against any citizen on the grounds only of religion, race, caste, sex, and place of birth or any of them.
- No citizen shall, on grounds only of religion, race, caste, sex, place of birth or any of them, be subject to any disability, liability, restriction or condition with regard to-

(a) Access to shops, public restaurants, hotels and places of public entertainment; or

(b) The use of wells, tanks, bathing ghats, roads and places of public resort maintained wholly or partly out of State funds or dedicated to the use of the general public.

- Nothing in this article shall prevent the State from making any special provision for women and children.

Article 16: Equality of opportunity in matters of public employment

- There shall be equality of opportunity for all citizens in matters relating to employment or appointment to any office under the State.
- No citizen shall, on grounds only of religion, race, caste, sex, descent, place of birth, residence or any of them, be ineligible for, or discriminated against in respect of, any employment or office under the State.

Article 21: Protection of life and personal liberty

No person shall be deprived of his life or personal liberty except according to procedure established by law.

Article 23: Prohibition of traffic in human beings and forced labour

- Traffic in human beings and beggar and other similar forms of forced labour are prohibited and any contravention of this provision shall be a punishable offence in accordance with law.

- Nothing in this article shall prevent the State from imposing compulsory service for public purposes, and in imposing such service the State shall not make any discrimination on grounds only of religion, race, caste or class or any of them.

Article 39: Certain principles of policy to be followed by the State

The State shall, in particular, direct its policy towards securing-

- that the citizens, men and women equally, have the right to an adequate means of livelihood;
- that there is equal pay for equal work for both men and women;
- that the health and strength of workers, men and women, and the tender age of children are not abused and that citizens are not forced by economic necessity to enter avocations unsuited to their age or strength
- that children are given opportunities and facilities to develop in a healthy manner and in conditions of freedom and dignity and that childhood and youth are protected against exploitation and against moral and material abandonment.

Article 42: Provision for just and humane conditions of work and maternity relief

The State shall make provision for securing just and humane conditions of work and for maternity relief.

Article 45: Provision for free and compulsory education for children

The State shall endeavour to provide, within a period of ten years from the commencement of this Constitution, for free and compulsory education for all children until they complete the age of fourteen years.

Article 46:

The State to promote with special care the educational and economic interests of the weaker sections of the people and to protect them from social injustice and all forms of exploitation.

Article 47:

The State to raise the level of nutrition and the standard of living of its people.

Article 51(A) (e):

This article is related to promote harmony and the spirit of common brotherhood amongst all the people of India transcending religious, linguistic and regional or sectional diversities; to renounce practices derogatory to the dignity

of women.

Article 243 D (3):

Not less than one-third (including the number of seats reserved for women belonging to the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes) of the total number of seats to be filled by direct election in every Panchayat to be reserved for women and such seats to be allotted by rotation to different constituencies in a Panchayat .

Article 243 D (4):

Not less than one- third of the total number of offices of Chairpersons in the Panchayats at each level to be reserved for women.

Article 243 T (3):

Not less than one-third (including the number of seats reserved for women belonging to the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes) of the total number of seats to be filled by direct election in every Municipality to be reserved for women and such seats to be allotted by rotation to different constituencies in a Municipality.

Article 243 T (4):

Reservation of offices of Chairpersons in Municipalities for the Scheduled Castes, the Scheduled Tribes and women in such manner as the legislature of a State may provide by law.

To uphold the Constitutional mandate, the State has enacted various legislative measures intended to ensure equal rights, to counter social discrimination and various forms of violence and atrocities and to provide support services especially to working women. Although women may be victims of any of the crimes such as 'Murder', 'Robbery', 'Cheating', etc, the crimes, which are directed specifically against women, are characterized as 'Crime against Women'. These are broadly classified under two categories.

(1) The Crimes Identified Under the Indian Penal Code (IPC)

(i) Rape (Sec. 376 IPC)

(ii) Kidnapping & Abduction for different purposes (Sec. 363-373)

(iii) Homicide for Dowry, Dowry Deaths or their attempts (Sec. 302/ 304-B IPC)

(iv) Torture, both mental and physical (Sec. 498-A IPC)

(v) Molestation (Sec. 354 IPC)

(vi) Sexual Harassment (Sec. 509 IPC)

(vii) Importation of girls (up to 21 years of age)

(2) The Crimes identified under the Special Laws (SLL)

Although all laws are not gender specific, the provisions of law affecting women significantly have been reviewed periodically and amendments carried out to keep pace with the emerging requirements. Some acts which have special provisions to safeguard women and their interests are:

(i) The Employees State Insurance Act, 1948

(ii) The Plantation Labour Act, 1951

(iii) The Family Courts Act, 1954

(iv) The Special Marriage Act, 1954

(v) The Hindu Marriage Act, 1955

(vi) The Hindu Succession Act, 1956 with amendment in 2005

(vii) Immoral Traffic (Prevention) Act, 1956

(viii) The Maternity Benefit Act, 1961 (Amended in 1995)

(ix) Dowry Prohibition Act, 1961

(x) The Medical Termination of Pregnancy Act, 1971

(xi) The Contract Labour (Regulation and Abolition) Act, 1976

(xii) The Equal Remuneration Act, 1976

(xiii) The Prohibition of Child Marriage Act, 2006

(xiv) The Criminal Law (Amendment) Act, 1983

(xv) The Factories (Amendment) Act, 1986

(xvi) Indecent Representation of Women (Prohibition) Act, 1986

(xvii) Commission of Sati (Prevention) Act, 1987

(xviii) The Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005

There are some special initiatives for women to empower them. These are -

National Commission for Women

In January 1992, the Government set-up this statutory body with a specific mandate to study and monitor all matters relating to the constitutional and legal safeguards provided for women, review the existing legislation to suggest amendments wherever necessary, etc.

Reservation for Women in Local Self -Government

The 73 rd Constitutional Amendment Acts passed in 1992 by Parliament ensure one-third of the total seats for women in all elected offices in local bodies whether in rural areas or urban areas.

The National Plan of Action for the Girl Child (1991-2000)

The plan of Action is to ensure survival, protection and development of the girl child with the ultimate objective of building up a better future for the girl child.

National Policy for the Empowerment of Women, 2001

The Department of Women & Child Development in the Ministry of Human Resource Development has prepared a "National Policy for the Empowerment of Women" in the year 2001. The goal of this policy is to bring about the advancement, development and empowerment of women.

5.0. Impact of Constitutional Provisions on Empowering Women :

The Constitution of India cited about the gender equality in its Preamble through Fundamental Rights, Fundamental Duties and Directive Principles. The Constitution not only grants equality to women, but also empowers the State to adopt measures of positive discrimination in favour of women. Within the framework of a democratic polity, our laws, development policies, plans and programmes have aimed at women's advancement in different spheres. India has also ratified various international conventions and human rights instruments committing to secure equal rights for women. Key among them is the ratification of the Convention on Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW), 1993. Besides different Constitutional provisions, and endeavours of the Government and NGOs the conditions of women in India is still alarming. They face harassment in their day to day lives whether she is working women or non-working women. Though some women have occupied a renowned and the highest position in Indian politics and other sectors, a huge number of women are living a life full of struggle, insecurity, disgrace and indignity. Violence or harassment against women may be classified as (i) Criminal violence (ii) Domestic violence and (iii) Social violence. Criminal violence include rape, abduction, witch-killing, murder etc. Domestic violence is dowry death, wife battering, sexual abuse, maltreatment of widow and elderly women etc. Social violence includes wide range of activities, such as forcing the wife or daughter-in-law going for female foeticide, eve-teasing, deprivation from property and refusal to provide chance to participate in the matter of decision making in family as well as in the society. This type of violence against women both inside and outside of their home has become a crucial issue in present society. Article 14, 15(e) and 16 of Indian Constitution tries to ensure equality among the masses irrespective of their sex, religion, cast etc. Article 21, 23, 39 and 42 provide equal liberty, employment

opportunity and some special provision to women related to their personal and social life. Article 45 is directly related with empowerment of women. It is related with providing free and compulsory primary education free of cost. The constitution of India has also empowered State through some articles, e.g. 46, 47, 51(A) (e), 243 D(3), 243D(4), 243T(3), 243T(4) etc. But the general social status of women and thinking regarding women has not gone through much change. The patriarchal attitudes, poverty, illiteracy, lack of right awareness among the common masses are the vital reasons of this ailing status of women. It's an irony to see that most of the both literate men and illiterate men consider women from almost the same perspective. Women is broadly considered as a source of entertainment commodity, as some tool to get wanton pleasure, as the bonded unwaged worker of the family, as a submissive inferior witless creature. It's an irony to see that women are worshiped as Goddess in this country and killed and humiliated sometimes for money, and sometimes for sexual pleasures; in the time of every social, national or even family-crisis woman falls prey to any sort of atrocity; women are targeted with evil intention. The constitutional provisions have changed the economic condition of many women. Obviously, the literary rate of women has increased highly. No doubt, women can feel freer to earn their livelihood, to have their education, to engage themselves in any sector of profession. But it is noteworthy that the crime rate against women has also increased highly in this period. Women are materially developed now-a-days, but so far individual right is concerned, they are still subjugated.

6.0. A few suggestions for Women Empowerment:-

(i) Social attitude towards women should be changed.

(ii) Strong effort should be taken to stop witch killing. People should be conscious and think logically about different religious and social matter.

(iii) Dowry system should be abolished and the people who take and give dowry should be punished. Awareness should be increased against dowry. Every family should understand that material resources are temporary assets and therefore importance should be given to the girl, not to the dowry.

(iv) Parents should pay importance to the education of the girls. Education is the only mean by which the fate of a girl child can be changed positively. Education can empower a woman and provide her a life of dignity.

(v) The NGOs and other social organization should be vigilant in monitoring that woman are being benefitted by the constitutional provisions properly. They should make the women aware about their constitutional rights and legal safe-guards.

(vi) Women should be given preference in all employment sectors and the society should come together to boost her confidence.

(vii) An environment should be created in every household where women are given due respect, their sacrifice is adored with appreciation. This sort of environment in the family will mould the character of a child with positive thinking for women.

(viii) The mass-media, electronic media, and other public relation media should take the great responsibility to create awareness among people about women's problems and make them sympathetic to help them. They can also play a vital role to focus the people who engage in the crimes against women.

(ix) Stories of great women should be included in the curriculum to give the students an idea of the abilities of women.

(x) Women should increase their participation in social, economic, and political sectors to reinforce their voice against social discrimination.

7.0. Conclusion :

Women are inseparable part of the society. They have some physical limitation in respect to men, but they have a more determined temperament, greater power to endure. They should not be treated as second class citizen of the nation. They are constitutionally protected. But it should be the responsibility of every individual to ensure them those constitutional safe-guards. The criminals against women should not be accepted in the civilized society and initiative must be taken for their rectification. Women are the wonderful creation on this earth. They should be given their part of open sky to breathe freely.

Bibliography

1. Desai Neera and Thakkar Usha : Women in Indian Society, National Book Trust, India, 2001

2. Baruah, S. L.: Status of Women in Assam, Omsons Publications, New Delhi.

3. Raj Rahul: Human Rights and Fundamental Freedom, Delhi, Arthur Press,

2004.

4. Statistics on Women in India 2007: National Institute of Public Cooperation and Child
Development, Siri Institutional Area, Hauz Khas, New Delhi – 110016.

5. Report of the Working Group on Empowerment of women for the XI plan: Ministry of
Women And Child Development, Government of India.

■■■

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা' উপন্যাসৰ ভাষাঃ এটি আলোচনা

পদ্মকুমাৰী গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ
সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ এখন অন্যতম উপন্যাস হ'ল 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা'। দক্ষিণ কামৰূপৰ আমৰঙা সত্ৰৰ আশে-পাশে সামন্ত যুগীয়া প্ৰথাৰে গঢ় লৈ উঠা এখন ধ্বংসমুখী সমাজৰ চিত্ৰ জীৱন্ত ৰূপত উপন্যাসখনত প্ৰকাশিত হৈছে। ১৯৪৭ চনৰ অসমৰ সমাজৰ বাস্তৱ চিত্ৰ প্ৰতিফলিত 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা' উপন্যাসত প্ৰয়োগ কৰা ভাষাও বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ। মান্য অসমীয়া ভাষাত ৰচিত এই উপন্যাসখনত চৰিত্ৰৰ প্ৰয়োজন সাপেক্ষে কামৰূপ অঞ্চলত প্ৰচলিত অসমীয়া ভাষাৰ আঞ্চলিক ৰূপ প্ৰয়োগ কৰিছে। আমাৰ গৱেষণা পত্ৰত উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ কৰা ভাষা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা হ'ব। উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ হোৱা শব্দচয়ন, লোক ভাষাৰ প্ৰয়োগ, প্ৰতীকাত্মক ভাষাৰ প্ৰয়োগ, চিত্ৰধৰ্মী কাব্যিক ভাষাৰ প্ৰয়োগ, প্ৰবাদ প্ৰবচন যুক্ত ভাষা, অলংকাৰ যুক্ত ভাষা, নাটকীয় কথাভঙ্গী, জতুৱা খণ্ডবাক্যৰ ব্যৱহাৰ আদি দিশত আমাৰ আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ব।

বীজশব্দ ঃ ভাষা, লোক ভাষা,কাব্যিক শৈলী আৰু থলুৱা ৰূপ ইত্যাদি।

০.০ অৱতৰণিকা ঃ

০.১ অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ অন্যতম সাহিত্যিক মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ সাহিত্যৰাজি বাস্তৱৰ বিচিত্ৰ অভিজ্ঞতাৰে পৰিপূৰ্ণ। ১৯৪২ চনত জন্মগ্ৰহণ কৰা এই লেখিকা গৰাকীয়ে চুটিগল্প ৰচনাৰে সাহিত্য জগতত আত্মপ্ৰকাশ কৰিলেও সত্তৰৰ দশকতহে উপন্যাস ৰচনাৰ কাম হাতত লয়। 'চেনাবৰ সোঁত' (১৯৭২) উপন্যাস ৰচনাৰে উপন্যাসৰ জগতত পদাৰ্পণ কৰা মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাসত বাস্তৱ জগতৰ ঘাত-প্ৰতিঘাত, সমাজৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ মানুহৰ দুখ যন্ত্ৰণা, কাৰুণ্য, সমাজত প্ৰচলিত ৰীতি- নীতি, কুসংস্কাৰ, লোকবিশ্বাস, বিধৱা নাৰীৰ জীৱনৰ সীমাহীন দুখ দুৰ্গতি আদি অতি সজীৱ ৰূপত তেওঁৰ উপন্যাসত চিত্ৰিত কৰিছে। গোস্বামীয়ে তেওঁৰ জীৱনৰ নৈৰাশ্য আৰু দুখবোধক হৃদয়ৰ সঙ্গী হিচাপে গ্ৰহণ কৰি কিছুমান জীৱন্ত কাহিনী উপন্যাসসমূহৰ বুকুত লিপিবদ্ধ কৰি থৈ গৈছে।

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ এখন অন্যতম উপন্যাস হ'ল 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা'। দক্ষিণ কামৰূপৰ আমৰঙা সত্ৰৰ আশে-পাশে সামন্ত যুগীয়া প্ৰথাৰে গঢ় লৈ উঠা এখন ধ্বংসমুখী সমাজৰ চিত্ৰ জীৱন্ত ৰূপত উপন্যাসখনত প্ৰকাশিত হৈছে। মানৱতাবাদী আদৰ্শৰ আলোকত আৰু সমাজ বাস্তৱতাৰ পটভূমিত ৰচিত এই সামাজিক উপন্যাসখনৰ বিষয়ে ঔপন্যাসিকাগৰাকীয়ে কৈছে এনেদৰে - "কোনো লেখিকাই হয়তো নিজৰ লেখা লৈ কেতিয়াও সুখী হ'ব নোৱাৰে। ... তথাপিও কওঁ, 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা'খনেই মোৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যকৃতি। অন্ততঃ মই এই বুলিয়েই ভাবো সেইখন উপন্যাস লিখি থাকোতে মই এক অনন্য তৃপ্তি লাভ কৰিছিলোঁ। মই মোৰ শিশুকালৰে উভতি গৈছিলো। আমাৰ পুৰণি ঘৰ, আমৰঙা সত্ৰ, জগলীয়া নৈ আৰু পৰিয়ালৰ সেই হেৰাই যোৱা মানুহবোৰে মোৰ সৰ্বত্ৰত বিচৰণ কৰি ফুৰিছিল।"[১]

উপন্যাসখনত ১৯৪৭ চনৰ অসমৰ সমাজৰ বাস্তৱ চিত্ৰ প্ৰকাশিত হৈছে। আমৰঙা সত্ৰৰ ভাবী সত্ৰাধিকাৰ ইন্দ্ৰনাথ। তেওঁ সাধাৰণ মানুহৰ প্ৰতি সহানুভূতিশীল, উদাৰ, মানৱতাবাদী আদৰ্শৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাশীল। সত্ৰীয়া ৰক্ষণশীল পৰম্পৰা তেওঁ ভাল নাপাইছিল। ইন্দ্ৰনাথৰ বিধৱা পেহীয়েক দুৰ্গা, বিধৱা ভনীয়েক গিৰিবালা ইত্যাদিৰ জীৱনৰ কৰুণ কাহিনী উপন্যাসখনত প্ৰকাশ পাইছে। ৰায়তক মাটিৰ স্বত্ব দান কৰিবলৈ গৈ শেষত ৰায়তৰ হুলাবাৰিৰ কোবত ইন্দ্ৰনাথৰ মৃত্যু ঘটিছে।

উপন্যাসখনত তদানীন্তন সমাজখনৰ বিভিন্ন ধ্যান ধাৰণা, কুসংস্কাৰ, ৰীতি-নীতি ইত্যাদি সুন্দৰ ৰূপত ঔপন্যাসিকাই বৰ্ণনা কৰিছে।

০.২ বিষয় অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য ঃ

"মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা' উপন্যাসৰ ভাষা" শীৰ্ষক বিষয়টি অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্যসমূহ হ'ল-

- মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাসৰ ভাষাক গভীৰভাৱে উপলব্ধি কৰা।
- ঔপন্যাসিকাগৰাকীৰ ভাষাৰ কাব্যিক শৈলীৰ ৰসাস্বাদন কৰা।
- অসমীয়া ভাষাৰ থলুৱা, নিভাঁজ ৰূপটো উদ্ধাৰ কৰা।

০.৩ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি আৰু পৰিসৰ ঃ

"মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা' উপন্যাসৰ ভাষা" শীৰ্ষক গৱেষণা পত্ৰখন প্ৰস্তুত কৰোঁতে বৰ্ণনাত্মক পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰা হৈছে। গৱেষণা পত্ৰৰ সীমিত পৰিসৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি গোস্বামীৰ কেৱল এখন উপন্যাসৰ ভাষাকহে আলোচনাৰ মাজলৈ অনা হ'ল।

১.০ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা' উপন্যাসৰ ভাষা ঃ

ভাষা আৰু সাহিত্য এটা আনটোৰ পৰিপূৰক। এটাক এৰি আনটোৰ পৰিপূৰ্ণতা বিচাৰ কৰিব নোৱাৰি। ভাষাৰ জৰিয়তে মনৰ ভাববোৰ প্ৰকাশ কৰা হয়। ভাষা যিমানেই সুসংহত,

শক্তিশালী, যথাৰ্থ ৰূপত প্ৰকাশ কৰা হ'ব ভাববোৰো সিমানেই সুসংহত, শক্তিশালী, যথাৰ্থ ৰূপত প্ৰকাশ পাব। সাহিত্য হৈছে সমাজৰ দাপোণ; সভ্যতা, সংস্কৃতিৰ পৰিচায়ক। এটা জাতিক, এখন সমাজক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে সাহিত্যই। এই সাহিত্য সৃষ্টি কৰা হয় ভাষাৰ মাধ্যমেৰে। কবিতা, গল্প, উপন্যাস আদি ৰচনাই সাহিত্যৰ জীৱনী শক্তি। এই সৃষ্টি ধৰ্মী সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশৰ বিশ্লেষণৰ লগতে ভাষাৰো বিশ্লেষণ গুৰুত্বপূৰ্ণ। উপযুক্ত শব্দৰ বাছনি, বাক্য ৰচনাৰ প্ৰণালী বাক্যাংশৰ উপযুক্ত প্ৰয়োগ, লয় আদিয়ে প্ৰকৃত সাহিত্যৰ সৃষ্টি কৰে। মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসত প্ৰয়োগ কৰা ভাষাও বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ। মান্য অসমীয়া ভাষাত ৰচিত এই উপন্যাসখনত চৰিত্ৰৰ প্ৰয়োজন সাপেক্ষে কামৰূপ অঞ্চলত প্ৰচলিত অসমীয়া ভাষাৰ আঞ্চলিক ৰূপ প্ৰয়োগ কৰিছে। উপন্যাসখনত প্ৰয়োগ কৰা ভাষা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে তলত দিয়া দিশ কেইটালৈ নিৰ্দেশ কৰিব পাৰি –

১.১ শব্দচয়ন
১.২ লোক ভাষাৰ প্ৰয়োগ
১.৩ প্ৰতীকাত্মক ভাষাৰ প্ৰয়োগ
১.৪ চিত্ৰধৰ্মী কাব্যিক ভাষাৰ প্ৰয়োগ
১.৫ প্ৰবাদ প্ৰবচন যুক্ত ভাষা
১.৬ অলংকাৰ যুক্ত ভাষা
১.৭ নাটকীয় কথাভঙ্গী
১.৮ জতুৱা খণ্ডবাক্যৰ ব্যৱহাৰ

১.১ শব্দচয়ন ঃ

ভাষাৰ মূল শব্দ। শব্দৰ যথাযথ প্ৰয়োগে ভাষাক গাম্ভীৰ্যপূৰ্ণ আৰু সমৃদ্ধিশালী কৰি তোলে। মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসত শব্দ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত বিচিত্ৰতা পৰিলক্ষিত হয়। ঔপন্যাসিকাৰ মতে, "...বিভিন্ন ভাষাৰ, জাতিৰ পৰা পোৱা সম্পদেও জাতিক চহকী কৰে। .... মই মোৰ উপন্যাস আৰু গল্পবোৰৰ মাজেৰে হেৰাই যাব ধৰা অজস্ৰ শব্দ আৰু আন ভাষাৰ কিছুমান শব্দকো উচিত অৰ্থত প্ৰয়োগ কৰিছোঁ।" [2]

উপন্যাসখনত তৎসম, অৰ্ধ তৎসম, তদ্ভৱ, অনুকাৰ, অনুৰূপ শব্দ, ইংৰাজী, হিন্দী, বঙলা, আৰবী- পাৰ্চী-মূলীয় আদি শব্দৰ প্ৰয়োগ কৰিছে। তদুপৰি কামৰূপী উপভাষাৰ শব্দ আৰু বৰ্ত্তমান লোপ হ'বলৈ ধৰা কিছুমান শব্দৰ প্ৰয়োগ উপন্যাসখনত দেখা যায়।

উদাহৰণস্বৰূপে-

তৎসম ঃ দ্বাদশ, বৎসৰ, বিদ্যা, ঋষি, মন্ত্ৰ, ব্ৰাহ্মণ, পুণ্য, কৰ্ম, পৃথিৱী, স্বৰ্গ, মহিষ ইত্যাদি।

অৰ্ধতৎসম ঃ চেনেহ, মৰম, মঙহ, বতৰা ইত্যাদি।

তদ্ভৱ ঃ হাত, ঘৰ, মাছ, সাপ, কাণ, ওজা, চকু, গাঁও ইত্যাদি।

অনুকাৰ শব্দ ঃ কলকল, গদগদ, কটকটাই, বকবকাই, হাওহাওকৈ, হনহনাই, ফুচফুচাই, কেৰকেৰ, ভক্‌ভকনি, ৰৌ-ৰৌৱনি ইত্যাদি।

অনুৰূপ শব্দ ঃ কাওবাও, খপজপ, ঘুৰা-পকা, ওখ-পাখ, খলাবমা, তিতিবুৰি, লেং পেং, থেৰো গেৰো, লপথপ, এখুজি-দুখুজি, মাটি-বাৰী, হিচাপ-নিকাচ, লেপি-মচি, অ'ত ত'ত, চিনচাব, লেটি পেটি ইত্যাদি।

ইংৰাজী ঃ পিস্তল, আফিং, এনফিল্ড থ্ৰি নট থ্ৰি, পুলিচ, চাৰ্টিফিকেট, ডাক্তৰ, চেক্ৰেটাৰী, উইল, ট্ৰেজাৰী, হেণ্ডেল ইত্যাদি।

হিন্দী ঃ থানা, আৱাজ, গাড়োৱান, পল্টন, কুন্‌কী, বেটা, জবান, কুচকাম, খানা ইত্যাদি।

বঙলা ঃ কৰম, নিচান ইত্যাদি।

আৰবী/পাৰ্চীমূলীয় ঃ উকীল, ফৌজদাৰী, হাকিম, গ্ৰেপ্তাৰ, হাওদা, মোলায়েম, পটলুং, খাকী, খাজানা, দস্তখত ইত্যাদি।

কামৰূপী ঃ হাথী, গহাঁই, এনেকে , নল্লা, থাকা, টাকান, শুখান, আপী, গধূলা, তৰ, তহনাই, থাক্‌বা নবো, হৱা, এনাই, খাবা, লাগছি ইত্যাদি।

বৰ্তমান সময়ত লোপ হ'বলৈ ধৰা শব্দসমূহ ঃ হেতকেত, বাদুলি চাকি, পিপা, হুলাবাৰি, আধিমুধি, হেতিয়াই, ছৈ দিয়া, লথপথপ, লাংখালিংখি, চেঙালুট, জালিকোমোৰা, জলৌ-লৌৱা ইত্যাদি।

১.২ লোকভাষাৰ প্ৰয়োগ ঃ

লোকমনৰ, লোকজীৱনৰ ভাবপ্ৰকাশৰ মাধ্যম লোকভাষা (folk speech)। অঞ্চল বিশেষৰ সাধাৰণ লোকৰ মুখৰ উপভাষাই লোকভাষা।[3] মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসতো লোকভাষাৰ প্ৰয়োগ পৰিলক্ষিত হয়। উদাহৰণ ঃ

১.২.১ উপন্যাসখনৰ মাজেৰে অসমীয়া লোকসমাজৰ বিভিন্ন বাক্‌ভঙ্গীৰ পৰিচয় পোৱা যায়। বিভিন্ন পৰিবেশত,

বিভিন্ন প্ৰসংগত, নাৰী পুৰুষৰ কথা কোৱাৰ ভঙ্গীমা উপন্যাসখনত পৰিলক্ষিত হয়। উদাহৰণ-

১। তাই, পিহাচেনীঙ্গ তাইৰ গলত চেপা মাৰি ধৰ, নহ'লি নৰকক গেলি যাবি। (পৃষ্ঠা - ৩৯১)

২। ননী চম্পাই ক'লে, "একেই আছে হাৰ ঐ, একেই আছেঙ্গঙ্গ"

"হয় হয় সেই একেই ৰণচণ্ডী মূৰ্ত্তি - সেই একেই লম লম দম দম স্বভাৱ। (পৃষ্ঠা - ৩৬৪)

৩। "আই ছিকৌঙ্গ আই ছিকৌঙ্গ বাটঘৰ নেদেখা গহেনী কাছাৰীত গৈ সেই চোৰ-চামাৰহঁতৰ লগত থিয় হ'ব না ঐ।" (পৃষ্ঠা-৩৬৪)

৪। "ছিকৌঙ্গ ছিকৌঙ্গ বৌৱেৰাক ৰাক্ষেহনী বুলি নকবি।" (পৃষ্ঠা- ৩৯৬)

৫। হয়, হয়, এজনী তিৰোতা মানুহ তেওঁৰ ওচৰলৈয়ে আগবাঢ়ি আহিছে।

"কাই? কি লাগে?

"চিনি পোৱা নাই সৰু গহে?

"কাই?" (পৃষ্ঠা - ৩৭৩)

উক্ত উদাহৰণ কেইটাত তিৰোতা আৰু পুৰুষৰ কথা ভঙ্গীৰ পৰিচয় পোৱা যায়।

১.২.২ লোক সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন গালি-শপনিৰ মাজত লোকভাষাৰ পৰিচয় পোৱা যায়। 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসতো এনে উদাহৰণ দেখা যায়।

১। "... কোন মাহী মান্নাত যাৱাই কুলিচক লগে দিলা ঐ।" (পৃষ্ঠা - ৪৪১)

২। খক্ খকাই কাহি থকা বৰহেৰামদৰ কানীয়া এটাই লৰু এডালত ভৰ দি খেক্ খেকাই উঠিল, "মনে মনে থাক ঐ ধেকুৰা।"

"ঐ মান্নাত মৰা বুঢ়া, কাক ধেকুৰা বুলি কঐ?" (পৃষ্ঠা - ৩৬৯)

৩। গুইমেন্নীয়ে চিঞৰি উঠিল, "মান্নাত মৰা বুঢ়ী, মহাপ্ৰভুক নিন্দা কৰিলি, সাত-নৰকত পচিবি। (পৃষ্ঠা - ৪০৬)

১.৩ প্ৰতীকাত্মক ভাষাৰ প্ৰয়োগ ঃ

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাসত প্ৰতীকাত্মক ভাষাৰ প্ৰয়োগ পৰিলক্ষিত হয়। এনে ভাষাৰ প্ৰয়োগৰ জৰিয়তে সমাজলৈ এক শুভ বাৰ্তা ঔপন্যাসিকাই প্ৰেৰণ কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে, উপন্যাসখনৰ মুল চৰিত্ৰ ইন্দ্ৰনাথে দঁতাল হাতীৰ পিঠিৰ হাওদাত বহি মাৰভিঠাত ধান কটা চাবলৈ গৈছে। ধানৰ ডাঙৰি গাড়ীত উঠোৱাৰ লগে লগে তেওঁ সত্ৰৰ সেই মাটিৰ স্বত্ব ৰায়তক দিব বুলি ঘৰতে সংকল্প কৰি গৈছিল। কিন্তু ৰায়তক মাটিৰ স্বত্ব দান কৰাৰ আগতেই ৰায়তৰ হুলাবাৰিৰ কোবত তেওঁৰ প্ৰাণবায়ু উৰি গ'ল। ঔপন্যাসিকাৰ ভাষাত, সমাজৰ পদদলিত আৰু দৰিদ্ৰ লোকৰ প্ৰতি অপৰিসীম মমতা থকা ইন্দ্ৰনাথে পিতাক সত্ৰাধিকাৰ হোৱা বাবে দৰিদ্ৰ জনগণৰ প্ৰতি কিছুমান কাম কৰিবলৈ ইচ্ছা থাকিলেও কৰিব নোৱাৰিছিল। সেয়ে শেষত তেওঁ দৰিদ্ৰ জনগণক মাটিৰ স্বত্ব দান কৰি মানুহক মানুহ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ আগবাঢ়ি গৈছিল। তেওঁ ৰায়তৰ হাতত প্ৰাণ এৰিবলগীয়া হ'ল দঁতাল হাতীৰ হাওদাৰ ওপৰত বহি ধান কটা চাবলৈ যোৱা বাবেহে। **'দঁতাল হাতী' শ্ৰেণী প্ৰভুৰ প্ৰতীক** আৰু **'হাওদা'খন প্ৰভুত্বৰ প্ৰতীক**। উপন্যাসখনত বৰ্ণনা কৰা মতে, হুংকাৰ কৰি উঠিল নেতাই, "ৰায়তে খাবা নাপাই মৰে। অহাই হাওদাত বহি ধান কাটা চাব আহে, এনাই খেলা কোনো গহাঁয়ে কৰা নাছিল।" (পৃষ্ঠা - ৪৯২)

প্ৰভু শ্ৰেণীৰ পৰম্পৰাগত প্ৰভুত্বৰ প্ৰতি ৰায়তসকল ক্ৰোধান্বিত হৈ পৰিছিল আৰু সেই পৰিণতিতে ইন্দ্ৰনাথে কৰুণ মৃত্যুক সাবটিব লগা হৈছিল। কিন্তু পাছত ঔপন্যাসিকাই 'বলো' চৰিত্ৰৰ জড়িয়তে নেতাজনক কোৱাইছে যে হাওদাখন উঁয়ে খোৱা আছিল। অৰ্থাৎ উঁয়ে খোৱা হাওদাৰ বৰ্ণনাই প্ৰভু শ্ৰেণীৰ প্ৰভুত্বৰ অৱক্ষয়কে ইংগিত কৰিছে।

ঔপন্যাসিকাই এনে ধৰণৰ প্ৰতীকাত্মক ভাষাৰ প্ৰয়োগ কৰি উপন্যাসখনৰ বিষয়বস্তুক অতি ভাবগধুৰ কৰি তুলিছে।

১.৪ চিত্ৰধৰ্মী কাব্যিক ভাষাৰ প্ৰয়োগ ঃ

'দঁতাল হাতীৰ উয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসত ঔপন্যাসিকাই চিত্ৰধৰ্মী কাব্যিক ভাষাৰ প্ৰয়োগ কৰি কাহিনীভাগ আগুৱাই নিছে। এনে ভাষাৰ প্ৰয়োগে উপন্যাসখনৰ ভাষাৰ সৌন্দৰ্য বৃদ্ধি কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে,

ক) সৌৱা জগলীয়াৰ সোণালী পানীৰ ৰেখা দেখা গ'ল। সুৰুযৰ বুকুৰপৰা বাগৰি অহা চপৰা-চপৰি তেজৰ চেঁকুৰাৰে যেন জগলীয়াৰ পানী ৰাঙলী হৈ পৰিছে। কুঁৱলী আৰু ধোঁৱাই প্ৰত্যেকজোপা গছক এক ৰহস্যময় ৰেচমী কাপোৰেৰেহে যেন মেৰুৱাই থৈছে।

...... সৌৱা বেলিটোৱে যেন এই মুহূৰ্ত এখন গাধৰ ছালহে পিন্ধি লৈছে। কিছু সময়ৰ পাছত মুগা বৰণীয়া পোহৰ গছ আৰু জোপোহাৰ বুকুৰে উৰি ফুৰা ৰেচমী কাপোৰক ফালি-ছিৰি যেন ছিৰাছিৰ কৰি পেলালে। (পৃষ্ঠা- ৩৫৯)

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ সাহিত্যৰ বৰ্ণনাই পাঠকক এখন কল্পনাৰ জগতলৈ লৈ যায়। বৰ্ণিত বিষয়ক ছবি ৰূপত পাঠকৰ চকুৰ আগত দাঙি ধৰে। এনে ধৰণৰ আৰু দুটামান উদাহৰণ তলত দাঙি ধৰা হ'ল-

খ) জগলীয়াৰ পানীত লুকা-ভাকু খেলা সোণালী মাছৰ দৰে আছিল ইলিমনৰ দেহৰ সেই অংশবোৰৰ ছবি। বাদুলি চাকিৰ পোহৰত তিৰ বিৰ কৰি থকা পানীৰ তলৰ নাদ। (পৃষ্ঠা- ৩৬৭)

গ) ইন্দ্ৰনাথ নতুনকৈ শিল দিয়া আলিটোৰে চাইকেলখন ঠেলি ঠেলি সত্ৰ অভিমুখে আগবাঢ়ি যাবলৈ ধৰিলে। তেওঁৰ সন্মুখত সৌটো অসীম উজ্জ্বল পূৰ্ণিমাৰ জোন। বতাহত লৰি থকা জাতিবাঁহৰ জোপোহা কিছুমানৰ মাজত জোনটিয়ে লুকা ভাকু খেলি আছে। ইন্দ্ৰনাথৰ ভাব হ'ল এই মুহূৰ্তত জোনটো যেন এটা সোণালী মাছ হৈ পৰিছে। এই সোণালী মাছে সৌৱা জালত পৰি যেন ছটফটাই আছে। নহয় নহয়, সোণালী মাছ নহয় সেইটো যেন অৰণ্যত পথ হেৰুওৱা এটি শুভ্ৰ শহাপহু। বৰ ভাল লাগে, বৰ ভাল লাগে। (পৃষ্ঠা- ৩৫১)

১.৫ প্ৰবাদ প্ৰবচনযুক্ত ভাষা ঃ

কোনো ভাষাৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ বা কালিকা শক্তি লুকাই থাকে ভাষাটোৰ প্ৰবাদ প্ৰবচনৰ মাজত। এইবিলাক হ'ল জাতীয় জীৱনৰ সঞ্চিত অভিজ্ঞতাৰ প্ৰতীক। প্ৰবাদ প্ৰবচনবিলাক বুদ্ধিনিষ্ঠ উপদেশমুলক উক্তি। যুক্তিৰ প্ৰগাঢ়তা বুজাবলৈ আমাৰ সমাজত এইবিলাক আবহমান কালৰেপৰা চিৰন্তনবাণী ৰূপে প্ৰচলিত হৈ আহিছে। উপদেশ, সতৰ্কীকৰণ আৰু সত্য এই তিনিওটা বাণী প্ৰবাদ প্ৰবচনত অন্তৰ্ভুক্ত হৈ থাকে। মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসতো প্ৰবাদ প্ৰবচনৰ সুপ্ৰয়োগ পৰিলক্ষিত হয়। উদাহৰণস্বৰূপে -

ক) তামোল চোবাই থকা ভকতে ক'লে, 'হেৰামদৰ বামুণে 'পাচুৱা নিয়া নাই' (বিয়া নকৰাকৈ ছোৱালী ৰখা), 'হাওঁৰীয়া বল্লৰ দৰে খং। অধিকাৰ গহাঁইৰ পুত্ৰসৱ'ৰ দৰে কথা কয়। গোলে,

'ধুতীহে লেং চেং দহিহে নাই, জতাইহে ফটৰ ফটৰ ধনহে নাই।"

'মহীধৰ বাপু'ৰ চৰিত্ৰক কটাক্ষ কৰি এনে ধৰণে কৈছে। মুখেৰে তেওঁ যেনে ধৰণে কয় কৰ্মক্ষেত্ৰত তেনে নহয় এনে অৰ্থতে কথাষাৰ কৈছে।

খ) "অতি কথকীক কথাই খায়, বৈদ্যক খায় সাপে, গণকক খায় নৱগ্ৰহে, বামুণক খায় পাপে।" (পৃষ্ঠা- ৪০৯)

গ) 'নামাবব না, এশ গৰু মাল্লি বাঘৰো মৰণঙ্গ' (পৃষ্ঠা-৪১০)

১.৬ অলংকাৰযুক্ত ভাষা ঃ

অলংকাৰৰ সাৰ্থক প্ৰয়োগে সাহিত্যক লালিত্যপূৰ্ণ আৰু ব্যঞ্জনময় কৰি সাহিত্যিক মূল্য বৃদ্ধি কৰে। মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসতো অলংকাৰৰ প্ৰয়োগ বিশেষকৈ উপমা অলংকাৰৰ সাৰ্থক প্ৰয়োগ পৰিলক্ষিত হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, যেতিয়া বাক্যাংশৰ মাজত দুটা বস্তুৰ সাদৃশ্য তুলনা কৰা হয়, তেতিয়াই উপমা অলংকাৰ হয়। 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসত দেখা গৈছে ইন্দ্ৰনাথে জোনাকৰ পোহৰত জগলীয়া নদীক শুকান হাড়ৰ দৰে দেখা পাইছে (এৰা, এডোখৰ শুকান হাড়ৰ দৰে পৰি আছে জগলীয়া নদীঙ্গঙ্গ, পৃষ্ঠা ৩৭৯) ইয়াত **'শুকান হাড়'** উপমা অলংকাৰ।

উপন্যাসখনত দেখা গৈছে ইন্দ্ৰনাথে মাৰ্ক চাহাবৰ আগত গিৰিবালাক চিনাকি কৰাই দিওঁতে মাৰ্কে গিৰিবালাৰ চকুলৈ চাই দেখিলে - "চকু নহয় যেন ধুমুহা-বৰষুণত লথপথপ হৈ পৰা দুটুকুৰা ভোলৰ সিটা।" (পৃষ্ঠা - ৩৮১) বৈধব্যৰ কাৰুণ্য আৰু সামাজিক পৰিস্থিতিৰ হেঁচাই হতাশাগ্ৰস্থ কৰি তোলা গিৰিবালাৰ কৰুণ চকুযোৰ দুটুকুৰ 'ভোলৰ সিটা'ৰ লগত তুলনা কৰা হৈছে। ইয়াত **'ভোলৰ সিটা'** উপমা অলংকাৰ।

উপন্যাসখনত অনেক উপমা অলংকাৰৰ প্ৰয়োগ পৰিলক্ষিত হয়।

উপন্যাসখনত 'ৰূপক অলংকাৰৰো প্ৰয়োগ দেখা যায়। অতি সাদৃশ্যৰ কাৰণে উপমেয়ক উপমানৰ অভেদ বুলি কল্পনা কৰাকে ৰূপক অলংকাৰ বোলা হয়। উদাহৰণস্বৰূপে-

ওজাৰ কথাবোৰ ফুল হৈছিল। (পৃষ্ঠা -৪৪১)

উপন্যাসখনত বৰ্ণনা কৰা মতে, বিষ্ণু ওজাৰ ফুলৰ দৰে কোমল কথাবোৰে সৰু গোসানীৰ অন্তৰ স্পৰ্শ কৰি গৈছিল। এই কথাষাৰ বুজাবলৈ উক্ত বাক্যষাৰ ঔপন্যাসিকাই প্ৰয়োগ কৰিছে। ইয়াত 'কথাবোৰ' হ'ল 'উপমেয়' আৰু 'ফুল' হ'ল 'উপমান'। ইয়াত 'কথাবোৰ' উপমেয়ত 'ফুল' উপমান আৰোপ কৰা বাবে ৰূপক অলংকাৰ হৈছে।

১.৭ নাটকীয় কথাভঙ্গী ঃ

উপন্যাসখনৰ ভাষাৰ এটা মন কৰিবলগীয়া বিশেষত্ব হ'ল নাটকীয় কথাভঙ্গী, উদাহৰণ- দুয়োজন হ'মগাৰ্ডে কৌতুহ'লেৰে সুধিলে, "সৰু গহে তহনাই নিশ্চয় কিবা সন্তেদ পাইছাহ।"

"পাইছোঙ্গ"

"কও গহে কওঙ্গ আজি চাউথ বেংকৰ সভা বহিব, আমি মীমাংসা কৰিব পাৰিম।"

"মই এটা মানুহ ধৰে দিব খুজিছো।"

"চোৰাংচোৰা।"

"নহয়। চোৰাংচোৰা নহয় একেবাৰে তস্কৰ স্মাগলাৰ।"

"বাপৰে বাপ। বধ দিছো সৰু গহে, আপুনি নামটো কও।" (পৃষ্ঠা-৪০১)

উপন্যাসখনৰ মাজে মাজে এনে ধৰণৰ নাটকীয় কথা ভঙ্গীৰ ব্যৱহাৰে উপন্যাসখন কাহিনীভাগ বাস্তৱ ৰূপত ফুটাই তুলিছে। এই সংলাপছোৱাত প্ৰয়োগ হোৱা কথ্য ভাষাৰ শব্দ আৰু গঠন ভংগীমাই বক্তাৰ স্বৰূপ আৰু অনুভূতিক যথাৰ্থ ৰূপত তুলি ধৰিছে।

১.৮ জতুৱা খণ্ডবাক্যৰ ব্যৱহাৰ ঃ

জতুৱা খণ্ড বাক্যই ভাষাৰ লালিত্য আৰু মাধুৰ্য বৃদ্ধি কৰে। 'দঁতাল হাতীৰ উয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসখনতো কিছু জতুৱা খণ্ডবাক্যৰ প্ৰয়োগ দেখা যায়। উদাহৰণস্বৰূপে-

ক) কাণ থিয় কৰি শুনিলে গিৰিবালাই, ইস এনে গাছত গৰু উঠা কথা শুনিছাহ না? (পৃষ্ঠা-৪১৬)

খ) এৰা, এই ছোৱালীটি গ'লে ৰাজা পুখুৰীৰ পূজাৰীবাপুৰ সান্দহখোৱা বালি তল যাব। (পৃষ্ঠা-৩৬১)

২.০ উপসংহাৰ ঃ

মামণি ৰয়চম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসত প্ৰতিফলিত হোৱা ভাষাৰ অধ্যয়নৰ যোগেদি সামগ্ৰিক ভাবে তলত উল্লেখ কৰা সিদ্ধান্তসমূহত উপনীত হ'ব পৰা যায়-

১। উপন্যাসখনত অনুকাৰ অনুৰূপ শব্দ প্ৰয়োগৰ বাহুল্য পৰিলক্ষিত হয়।

২। প্ৰতীকাত্মক, অলংকাৰ যুক্ত, চিত্ৰধৰ্মী ভাষাৰ সুপ্ৰয়োগে উপন্যাসখনক এক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে।

৩। কামৰূপী ভাষাৰ যথাযথ প্ৰয়োগে চৰিত্ৰবোৰ জীৱন্ত আৰু মনোৰম কৰি তুলিছে।

৪। লোকভাষাৰ প্ৰয়োগে উপন্যাসখনৰ কাহিনীভাগক বাস্তৱ ৰূপত দাঙি ধৰিছে।

৫। ঔপন্যাসিকাই বৰ্তমান লোপ হোৱাৰ পথত আগবঢ়া নিভাঁজ অসমীয়া শব্দসমূহক উপন্যাসখনৰ মাজেৰে ধৰি ৰাখিবলৈ যত্ন কৰিছে। পৰিশেষত ক'ব পাৰি যে মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' উপন্যাসত প্ৰয়োগ কৰা ভাষাই উপন্যাসখনক এক সুকীয়া মানদণ্ড প্ৰদান কৰিছে।

প্ৰসংগটীকা ঃ

১. হেমন্ত কুমাৰ ভৰালী (সম্পাদনা), মামণি ৰয়ছম স্বপ্ন দুঃস্বপ্নৰ ডায়েৰী, পৃষ্ঠা ৫৮ ৫৯

২. হেমন্ত কুমাৰ ভৰালী, মামণি ৰয়ছম স্বপ্ন দুঃস্বপ্নৰ ডায়েৰী, পৃষ্ঠা - ৬০-৬১

৩. অৰ্পণা কোঁৱৰ, অনুৰাধা শৰ্মা (সংকলন আৰু সম্পাদনা), ভাষা বিজ্ঞান পাৰিভাষিক কোষ, পৃষ্ঠা - ২২৮

প্ৰসংগ পুথিঃ

১। ঠাকুৰ, নগেন (সম্পাদনা), *এশবছৰৰ অসমীয়া উপন্যাস*, ষ্টুডেণ্টচ ষ্টৰচ, গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, নৱেম্বৰ, ২০০০ চন।

২। ভৰালী, হেমন্তকুমাৰ (সম্পাদনা), *মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাস সমগ্ৰ*, বনলতা, ডিব্ৰুগড়, প্ৰথম প্ৰকাশ, জুলাই, ২০১৪ চন।

৩। ঐ, *মামণি ৰয়ছম স্বপ্ন- দুঃস্বপ্নৰ ডায়েৰী*, চিত্ৰলেখা পাব্লিকেচনচ, গুৱাহাটী, ৫ম প্ৰকাশ, জুলাই, ২০০১ চন।

৪। শৰ্মা, তীৰ্থনাথ, *সাহিত্য বিদ্যা পৰিক্ৰমা*, বাণী প্ৰকাশ, গুৱাহাটী, নৱম প্ৰকাশ, জুলাই ২০০৪ চন।

৫। হুচেইন, নিকুমণি, *মামণি ৰয়ছমৰ আভা আৰু প্ৰতিভা*, চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী, ২য় প্ৰকাশ, ২০১১ চন।

Role of Information Communication Technology (ICT) in Empowering of Rural Women: A Study with special reference to Assam

Dr. Nijumoni Changmai
Asstt. Librarian
Sonari College Library

Abstract:

Assam is a northeastern state of India. Where 70% of people live in village and agriculture is the main occupation of them. The status of rural women in Assam is generally poor and uneducated. It is necessary to educate and all round develop the rural women as well as it is essential to provide opportunities to women in gaining knowledge through Information and Communication Technology. Because ICT is a powerful tool for empowerment of women. Women are the equal beneficiary of ICT to keep them informed of global changes and local realities. Therefore in this paper try to discuss about the role of ICT in empowering of rural women specially in Assam.

Keywords: *Assam, Women, ICT, Knowledge and Economy*.

1. Introduction :

Assam is a state in Northeastern India known for its wildlife, archeological sites and tea plantations. Assam is a rural state. There are now 2489 village panchayats covering 26247 villages in Assam. Where 70 percent population lives in villages. Agriculture is the main occupation of the village people. The status of rural women in Assam is generally poor, which is a matter of great concern. Because rural women still occupy the largest group in terms of female population. Therefore, overall improvement in the status of women and for their progress development as at the grassroots level is essential and important. Gandhi was an ardent advocate of women's upliftment in Assam as well as India. He maintained that woman is the companion of men gifted with equal capacities. Men and women are equal and complementary to one another in all respects. On the other hand, the constitution of India guarantees various types of equality

to women, but in practice, they are found to be discriminated in various ways. It is a fact that there is a deep ignorance in society about the value of women. It is necessary to open doors of perception not only amongst men, but amongst women too, about women's roles, their contributions, their differences and similarities, their aggregation, and the operational significance of this recognition. There is a general recognition that there can be no meaningful development, without strong and equal participation of women. The movement for improving women's status all over India has always emphasized education as the most significant instrument for changing women's subjugated position in society. The education of girls enhances the opportunity for employment and better earnings. It makes them aware and capable of decent living and empowers them in decision-making. Providing equal opportunities to everyone in society unfolds their inner potential and leads the country to sustainable development. Since the role of women is vital in the process of economic development they have to be brought into the mainstream to contribute more to the farm sector, industry, and service sector than before. The most significant event that took place in the lives of rural women was the passing of the 73rd constitutional amendment which came into effect in 1993. The act provided at least 1/3rd of reservation of seats to women on paper and is a step towards removing inequality, invisibility, and powerlessness of women in three tiers of government. This act is a revolutionary step and a landmark in the history of women's development as women could now participate in decision-making and in the political process in the country at least at the grassroots level polity. Hence it is essential to provide opportunities to women in gaining knowledge through Information and Communication Technology. Women have to be the equal beneficiaries of ICT to keep them informed of global changes and local realities.

2. Objectives and Methodology :

(i) To find out women's empowerment through ICT in our society especially in Assam.

(ii) To analyze the socio-economic inclusion of rural women by ICTs.

(iii) To find out the problems and challenges faced by the rural women in empowering themselves.

(iv) To examine the role of government and the other institutions in promoting the IT sector for rural women development.

To carry out the present study in order to collect the necessary information under respective headings based on various sources such as journals, periodicals, articles, books and websites, etc.

3. Role of ICT in Empowering of Rural Women :

The dictionary meaning of the term "empowerment" is one authorized to do. This means that empowerment provides employees, the authority to make decisions within their areas of responsibility and encourages them to use their initiative. Empowerment of people makes them believe that they are competent and valued and it provides them confidence to use their talents. Due to the information revolution, the role of information has become equally important to educate people particularly rural women who would also begin to share as well as care for social change. There must be commercially viable quick access to information on all affairs making it available to the right person at the right time. Hence the role of ICT is crucial in disseminating information to women with cost-effectiveness in all areas to improve the quality of life of the entire society and the economic prosperity of rural areas. Women are capable of achieving excellence in any field they pursue and require quality education to stimulate their creativity. Therefore to empower women proper reinforcement from family, government, and society at large must be provided so that they can actively participate in nation-building. Hence there is an imperative need to empower women which makes them realize their potential and enable them to think independently for effective decision-making in the new technology-driven economy.

Technology has provided enough equity of access to knowledge resources. ICT is making it possible for anyone at any place at any time to access all the resources. Hence ICT can be a powerful tool for the empowerment of women. The Internet plays an important role in this regard. A key strategy for women's empowerment is to give them access to ICT in ways that support their everyday work. So, if rural women are not given the opportunity to learn the required skills, there will be a fundamental bottleneck inside the corporate infrastructure of the state. On the other hand, women are showing interest in taking advantage of ICT in all spheres of life, thus confirming that ICT can be a tool to enhance the economic, political, and social empowerment of women and promote gender equality. At the same time, the gender divide within the digital divide is apparent, reflected in the lower number of women users of ICT, compared to men.

3.1 Role of Educational Institutions and NGOs in Computer Education:

(i) Various institutions are engaged in providing knowledge in ICT and IGNOU offers a programme for empowering women through Self Help Group. The programme follows a multimedia approach to learning including instruction/ interaction through video/audio programmes, counseling sessions and teleconferencing/interactive radio counseling to empower rural women.

(ii) Studies in Information Technologies Application (SITE), ensures that a large number of women participate in IT revolution. SITA a visionary approach to women empowerment is "educating a man is individual; educating a woman is educating a family".

(iii) The M.S Swaminathan Research Foundation (MSSRF) have set up ten village information shops in Pondicherry and Tamilnadu enabling rural families to access information and communication technology. The project has trained women in rural areas in operating information shops. If Assam Government also takes necessary steps like Pondicherry and Tamilnadu the rural women of Assam would be self confidently able to lead better life.

(iv) A new concept of developing women entrepreneurs Bandhan Bank has opened an exclusive fully computerize Mahila Banking Branch in Assam to finance Women entrepreneurs to set up industries, businesses, service centre etc.

(v) Block Development Office of Assam also has lots of Plan and Programs to provide finance rural women through SHG for their development.

3.2 Benefits of ICT by using Rural Women :

(i) Another significant matter is that cell phone penetration in Assam is much higher than landline. In many rural areas majority of young working girls use the cell phone to communicate their friends and families, a few use them to search for employment opportunities and other day to day life activities. Most rural women are first time users of cell phones. However, this has created many ethical and marital issues among both married and young unmarried women.

(ii) ICT can deliver potentially useful information, such as market price women in small and micro- enterprises. For example, Use of cellular telephone illustrates how technology can be used to benefit women's

lives, by saving travelling time between the market and suppliers, by allowing women to call for product prices and by facilitating the constant juggling of paid and unpaid family activities.

(iii) Now a day's many useful mobile apps are developed so as to provide different sets of information without going to the concerned places. So this type of apps can help rural women in many ways according to their livelihood.

(iv) One of the most powerful applications of ICT is electronic commerce. E- Commerce refers not just to selling of products and services online but also to the promotion of a new class women entrepreneur in both rural and urban areas.

(v) The another important modern communication tool is the internet. The internet is generally defined as a global network connecting millions of computers, through which we can exchange data, news and opinions.

4. Conclusion and recommendation :

It is true that the literacy mission, the distance education, NGOs and better communication system connecting one village to other, best services has helped in bringing up change for the better. However, still among women literacy rate is law and training facility is poor due to some socio-economic barriers. There is still a need to create awareness about the usefulness of education as well as computer education in terms of employment among the rural. On the other hand, the advocacy on these issues to empower women through ICT must address decision - makers at all levels from the rural to global in emphasizing and implementing gender policy. Some recommendations are given below for the enhancement of ICT in empowering women.

(i) Empowering women's participation in ICT by increasing more useful and comfortable contents that are suitable for women's everyday lives, such as health, education, family, trade, law, farming, energy resources and other women's development areas.

(ii) Increasing effective collaborations with various institutions relating to ICT and gender in order to ensure that the reduction of gender digital divide is addressed in all policy and strategies of government and industrial sectors.

(iii) Ensuring that women are addressed and concerned particularly in the master plan of the community telecentres which are the pilot projects of governments, non-government and some private companies.

(iv) Extension of infrastructure, particularly wireless and satellite communication etc., to rural areas that are convenient and accessible to women.

(v) Promote the enrollment of girls in ICT programs by providing incentives such as scholarship and awareness raising activities.

(vi) Government and NGOs need to impart technical education on the use of ICT as a part of both formal and informal education system and to initiate distance learning and vocational courses.

References

(i) Chawla, Prabha IGNOU, *Case Study on Women's Empowerment through Self Help Groups.*

(ii) Ganeshamurthy, V.S. *Empowerment of Women in India* : New Century Publication, New Delhi (2008)

(iii) Singh Gopal , *Economic Empowerment of Rural Women in India* : RBSA Publishers, Jaipur (2003)

(iv) Rakesh, R. *Role of Information Technology in Women Empowerment*, Global Journal of Finance and Management. Vol.2.

(v) https://www.gogole.co.in

■■■

ম্যানমাৰৰ অসমীয়ামূলক বাসিন্দাসকল ঃ ইতিহাস আৰু বৰ্তমান

ড° দেৱজিৎ বড়া

সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ, সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

ফোন নং ঃ ৯৮৫৯৮০৬৬৫৯/৭০৮৬৩৭৭৭১০

ই-মেইল ঃ *debajitborah19@gmail.com*

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ *প্ৰব্ৰজন মানুহৰ আদিম প্ৰৱণতা। মানুহে ইঠাইৰ পৰা সিঠাইলৈ সামাজিক, প্ৰাকৃতিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক আদি ভিন্ন কাৰণত প্ৰব্ৰজন কৰি আহিছে। দ্বাদশ শতিকা বা তাৰ আগৰ পৰা সাম্প্ৰতিক সময়লৈকে অসমৰ বিভিন্ন স্থানলৈ প্ৰব্ৰজনৰ অবিৰত ধাৰা এটা বৈ থকা দেখা যায়। অসমত আহোমৰ প্ৰায় ৬০০ বছৰীয়া শাসনকালৰ আটাইতকৈ প্ৰত্যাহ্বানেৰে ভৰা সময়ছোৱা হ'ল ঊনবিংশ শতিকাৰ প্ৰথমাৰ্ধৰ সময়খিনি অৰ্থাৎ মানৰ অসম আক্ৰমণৰ সময়ছোৱা। অসমক মান সেনাই তিনিবাৰ আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু তিনিওটা আক্ৰমণতে অসমীয়া সৈন্য পৰাস্ত হৈছিল। অসমৰ পৰা প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ বাসিন্দাসকলৰ ইতিহাস এই সময়ছোৱাৰ ঘটনাৰ সৈতে জড়িত বুলি ক'ব পাৰি। কাৰণ মানৰ অসম আক্ৰমণৰ সময়তে হাজাৰ হাজাৰ অসমীয়া সৈন্যক মানসকলে যুদ্ধবন্দী হিচাপে লৈ যায় আৰু তেওঁলোকক দাস হিচাপে নিয়োগ কৰে। তাৰোপৰি মানৰজাক উপহাৰ হিচাপে আহোম ৰজাই হেম আইদেউ নামৰ এগৰাকী কুঁৱৰীক বিয়া দিয়ে আৰু কুঁৱৰীৰ আল-পৈচান ধৰিবলৈ তেওঁৰ লগত বহু অসমীয়া প্ৰজা মানদেশলৈ পঠায়। এই প্ৰব্ৰজিত অসমীয়া লোকসকলৰ সতি-সন্ততিসকল বৰ্তমানেও ম্যানমাৰৰ বিভিন্ন প্ৰদেশত বসবাস কৰি আছে। তেওঁলোক বৰ্তমান ম্যানমাৰৰ সমাজ-সংস্কৃতিৰ সৈতে মিলি গ'ল যদিও তেওঁলোকৰ সত্তাত আজিও অসম আৰু অসমীয়াৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱা সমূলি নিঃশেষ হৈ যোৱা নাই।*

বীজ শব্দ ঃ *অসম, ম্যানমাৰ, প্ৰব্ৰজন, মান, সমাজ-সংস্কৃতি, অসমীয়া আৰু প্ৰব্ৰজিত ইত্যাদি।*

০.০ অৱতৰণিকা

০.১ বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

অসমৰ সৰহ সংখ্যক নৃ-গোষ্ঠীয়লোক ভিন্ন সময়ত বিভিন্ন প্ৰদেশৰ পৰা প্ৰব্ৰজন কৰি অসমত বসবাস কৰি আছে। আহোম ৰাজত্বৰ সময়ছোৱাত অসমৰ দাঁতি-কাষৰীয়া ৰাজ্যসমূহৰ উপৰিও সীমান্তীয় দেশৰ ভৌগোলিক চাৰিসীমালৈ অসমৰপৰা প্ৰব্ৰজিত অসমীয়া মানুহৰ বৰ্ণনা বুৰঞ্জীসমূহত পোৱা যায়। আহোম শাসনকালৰ উনবিংশ শতিকাৰ প্ৰথমাৰ্ধৰ মানৰ আক্ৰমণে অসমৰ ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক ভেটি সম্পূৰ্ণৰূপে ভাঙি পেলায় ।অসমৰ হাজাৰ হাজাৰ লোকৰ মৃত্যু হয় আৰু অসমৰ বহু বাসিন্দা প্ৰাণৰ ভয়ত দাঁতিকাষৰীয়া ৰাজ্যত আশ্ৰয় গ্ৰহণ কৰে। মান আৰু আহোমৰ যুদ্ধত কেইবাহাজাৰ যুদ্ধবন্দী সৈন্য আৰু প্ৰজাক মানসকলে যাত্ৰা পথত ভাৰ কঢ়িয়াবলৈ আৰু নিজদেশত দাস হিচাপে নিয়োগ কৰিবলৈ লৈ গৈছিল।

অসমৰপৰা প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ বাসিন্দাসকলৰ বিষয়ে দুই তিনিখন গ্ৰন্থ (ভ্ৰমণ বিষয়ক) প্ৰকাশ হৈছে যদিও গ্ৰন্থকেইখনত তেওঁলোকৰ ইতিহাস, প্ৰব্ৰজনৰ কাৰণ আৰু প্ৰব্ৰজিতসকলৰ পূৰ্বৰ সমাজখনৰ সকলো দিশৰ আলোচনা হোৱা নাই। ঐতিহাসিক দৃষ্টিভংগীৰে নৃ-তাত্ত্বিক পদ্ধতিৰ সহায়ত ম্যানমাৰৰ অসমৰ বাসিন্দাসকলৰ ইতিহাস আৰু বৰ্তমানৰ অৱস্থিতিৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে।

০.২ পূৰ্বকৃত অধ্যয়নৰ সমীক্ষা ঃ

অসমৰ পৰা ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজিত লোকসকলৰ ইতিহাস আৰু বৰ্তমানৰ অৱস্থিতিৰ বিষয়ে কৰা আলোচনা সীমিত। অসমৰ প্ৰকাশিত আটাইকেইখন বুৰঞ্জী বা আহোমৰ ৰজাঘৰীয়া বুৰঞ্জীসমূহত মানৰ বিস্তৃত বিৱৰণ পোৱা যায় যদিও মানে বন্দী হিচাপে লৈ যোৱা অসমীয়াসকলৰ পিছৰ সময়ছোৱাৰ বিষয়ে কোনো এখন গ্ৰন্থত আলোচনা কৰা নাই। মানৰ লগত আহোমৰ পৰাজয়ৰ সন্ধিস্বৰূপে মানৰজালৈ আহোম কুঁৱৰী আৰুবহু সংখ্যক অসমীয়া লোকক বলপূৰ্বকভাৱে ম্যানমাৰলৈ পঠোৱা হৈছিল। এই অসমীয়া লোকসকলৰ বিষয়ে অসমৰ কোনো এখন বুৰঞ্জীতে উল্লেখ কৰা নাই। কেৱল সময় আৰু যুদ্ধৰ বৰ্ণনাতে আলোচনা সামৰা হৈছে। লক্ষ্যণীয়ভাৱে পূৰ্ণকান্ত বুঢ়াগোঁহাইৰ ভ্ৰমণবিষয়ক *পাত্‌কাইৰ ইপাৰে ন বছৰ* (২০১৩), গ্ৰন্থখনত ম্যানমাৰৰ বিভিন্ন অঞ্চলত অসমীয়া সংস্কৃতিৰে পৰিপূৰ্ণ অসমৰ বাসিন্দাসকলৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা হৈছে। তাৰ পিছত তপন কুমাৰ শৰ্মাৰ *মানৰ দেশত*(২০১৬), বিমল ফুকনৰ *এই যাত্ৰা অবিৰাম*(২০১৬), গ্ৰন্থদুখনত মানৰ আক্ৰমণৰ সময়তে অসমৰ পৰা প্ৰব্ৰজিত হৈ ম্যানমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰ লগত কেনেদৰে বসবাস কৰি আছে তাৰে আলোচনা কৰা হৈছে। কিন্তু তিনিওখন গ্ৰন্থ ভ্ৰমণ বিষয়ক হোৱা হেতুকে ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজিত অসমৰ বাসিন্দাসকলৰ ইতিহাস, প্ৰব্ৰজন, সমাজ-সংস্কৃতি আদি সকলোবোৰ দিশৰ গৱেষণাধৰ্মী আলোচনা হোৱা নাই। এয়া গ্ৰন্থকেইখনৰ সীমাৱদ্ধতাও হ'ব পাৰে। বাসিন্দাসকলৰ প্ৰব্ৰজনৰ কাৰণসমূহৰ লগতে ম্যানমাৰৰ সংস্কৃতিৰ সংস্পৰ্শত অসমৰ বাসিন্দাসকলৰ ভাষা-সংস্কৃতি পৰিৱৰ্তনৰ কাৰকসমূহৰ ব্যাখ্যা বৰ্তমানলৈ প্ৰকাশিত কোনো এখন গ্ৰন্থতে পোৱা নাযায়।

০.৩ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আৰু গুৰুত্ব ঃ

আমাৰ এই আলোচনা এটা ৰাষ্ট্ৰীয় বহিৰ্ভূত জনসমষ্টিৰ প্ৰব্ৰজনৰ ইতিহাস আৰু তেওঁলোকৰ বৰ্তমানৰ সমাজৰ বিষয়ে কৰা আলোচনা। গতিকে ৰাষ্ট্ৰীয় বহিৰ্ভূত জনসমষ্টি এটাৰ প্ৰব্ৰজনৰ ইতিহাস অধ্যয়ন কৰিবলৈ যাওঁতে কিছুমান সমস্যাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। বিশেষকৈ ম্যানমাৰৰ অসমৰ বাসিন্দাসকলৰ প্ৰব্ৰজনৰ ইতিহাস সমন্ধে বুৰঞ্জীৰ পাতত লিপিবদ্ধ তথ্যসমূহ কিমানদূৰ সত্য বা মূলৰ সৈতে বিচ্ছিন্ন হোৱা কাৰণসমূহ আৰু সমাজ-সংস্কৃতিৰ সংমিশ্ৰণৰ কাৰকসমূহৰ অধ্যয়নত সঠিক পদ্ধতি আৰু সঠিক তথ্যৰ অবিহনে আলোচনাৰ ক্ষেত্ৰত সমস্যাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। অসমৰ পৰা প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ বাসিন্দাসকলৰ অধ্যয়ন ভৌগোলিকভাৱে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অধ্যয়ন। অধ্যয়নৰ বিষয় বিশ্লেষণত সমস্যা নাথাকিলেও প্ৰব্ৰজিত লোকসকলৰ ইতিহাস,সমাজ-সংস্কৃতি আৰু বৰ্তমানৰ অৱস্থিতি সম্পৰ্কীয় তথ্য আহৰণৰ ক্ষেত্ৰত আভ্যন্তৰীণ বা ৰাজনৈতিক সমস্যা হ'ব পাৰে। যাহওঁক আমাৰ এই আলোচনা থুলমূল ভাৱে সামৰিবলৈ বিচৰা হৈছে গতিকে কিছুমান দিশ বাদপৰি যোৱাতো স্বাভাৱিক। পাঠকসকলে আঙুলিয়াই দিলে উপকৃত হ'ম।

প্ৰায় দুশবছৰ আগতেই ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজিত অসমীয়াসকলৰ প্ৰাসংগিকতা গুৰুত্বপূৰ্ণ। ম্যানমাৰৰ বিভিন্ন অঞ্চলত বসবাস কৰি থকা অসমৰ বাসিন্দাসকলৰ প্ৰব্ৰজনৰ ইতিহাস আৰু সমাজ-সংস্কৃতি পৰিৱৰ্তনৰ কাৰকসমূহৰ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে নে নাই এই আলোচনাৰ পৰা কিছু কথা জানিব পৰা যাব। গতিকে এই দিশৰ পৰা অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব নিৰ্ণয় কৰিব পাৰি। **ম্যানমাৰৰ অসমীয়ামূলৰ বাসিন্দাসকল ঃ ইতিহাস আৰু বৰ্তমান---** শীৰ্ষক আলোচনাটোত ক'ৰ পৰা কেতিয়া, কিয় আৰু কেনেকৈ অসমৰ বাসিন্দাসকল প্ৰব্ৰজিত হৈছিল তাৰ ইতিহাস অধ্যয়ন আৰু ম্যানমাৰৰ প্ৰব্ৰজিত অসমীয়ালোকসকলৰ সমাজখনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে।

০.৪ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি ঃ

ম্যানমাৰৰ অসমীয়ামূলৰ বাসিন্দাসকল ঃ ইতিহাস আৰু বৰ্তমান— শীৰ্ষক আলোচনাপত্ৰখনৰ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি হিচাপে প্ৰধানকৈ ঐতিহাসিক আৰু বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। ঐতিহাসিক পদ্ধতিৰ জৰিয়তে ম্যানমাৰৰ অসমমূলৰ বাসিন্দাসকলৰ ইতিহাস অধ্যয়নত কৰা হৈছে। ক'ৰ পৰা, কেতিয়া, কিয় আৰু কেনেকৈ অসমৰ বাসিন্দাসকল প্ৰব্ৰজিত হৈছিল তাৰ ইতিহাস অধ্যয়নত ঐতিহাসিক পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। ইতিহাস অধ্যয়ন কৰোঁতে প্ৰাপ্ত তথ্যসমূহ বৰ্ণনা বা আলোচনা কৰোঁতে বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতি সহায় লোৱা হৈছে।

০.৫ অধ্যয়নৰ পৰিসৰ ঃ

আলোচনা পত্ৰখনৰ পৰিসৰত অসমৰপৰা প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ অসমীয়ামূলৰ বাসিন্দাসকলৰ ইতিহাস, বৰ্তমান আৰু তেওঁলোকৰ সমাজখনৰ কিছু দিশ আলোচনাই সামৰি ল'ব।

১.০ অসমৰ পৰা প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ বাসিন্দাসকলৰ ইতিহাস ঃ

১.১ অতীতৰ পৰা বৰ্তমানলৈ

অসমত আহোমৰ ৬০০ বছৰীয়া শাসনকালত বহু উত্থান-পতন হৈছে। অসমৰ বাসিন্দাসকলে

বহু প্ৰত্যাহ্বানেৰে ভৰা সময় পাৰ কৰিবলগীয়া হৈছে। কিন্তু অসমৰ বাবে আটাইতকৈ দুখ আৰু উদ্বেগজনক সময়খিনি হ'ল ঊনবিংশ শতিকাৰ প্ৰথমাৰ্ধৰ সময়খিনি অৰ্থাৎ মানৰ অসম আক্ৰমণৰ সময়ছোৱা। অসমক মান সেনাই তিনিবাৰ আক্ৰমণ কৰিছিল। আহোম মন্ত্ৰীসভাৰ বুঢ়াগোহাই পদবীৰ *পূৰ্ণানন্দ* আৰু বৰফুকন পদবীৰ *বদন* ৰ মাজত মুকলিকৈ বিবাদৰ সৃষ্টি হয়। বদন গৈ মানদেশৰ ৰজাৰ ওচৰত সহায় ভিক্ষা কৰিলে। মান ৰজাৰ আজ্ঞা অনুসৰি ১৮১৭ চনত মান সেনাৰ সেনাপতি আৰু প্ৰায় ১৫ হাজাৰ সৈন্য লৈ অসম আক্ৰমণ কৰিলে। এইয়া হ'ল মানৰ প্ৰথম অসম আক্ৰমণ। ইয়াৰ পিছত ১৮১৯ আৰু শেষৰবাৰ ১৮২১ চনত পুনৰ দুবাৰকৈ অসম আক্ৰমণ কৰি ১৮২১ চনৰ পৰা ১৮২৪ চনলৈ ৩ বছৰ ১০ মাহ ১৯ দিন অসমত মানে ৰাজত্ব কৰিছিল।[১] মান সকলে অসমৰ প্ৰজাৰ ওপৰত অমানৱীয় অত্যাচাৰ কৰিছিল। মানুহক অতি নিৰ্দয়ভাৱে হত্যা কৰি ধন-সোণ লুটপাত কৰি নিছিল। উল্লেখযোগ্য যে মানৰ তিনিওটা আক্ৰমণতে অসমীয়া সৈন্য পৰাস্ত হৈছিল। মান সৈন্য যুদ্ধত জয়ী হৈ অসমীয়া সৈন্যসকলক বৰ্বৰ শাস্তি দিছিল। মানে প্ৰথম আক্ৰমণত জয়ী হৈ চন্দ্ৰকান্ত সিংহক ৰাজ্য ওভতাই দিয়া আৰু যুদ্ধৰ খৰচৰ বাবদ তেওঁলোকে ৰজাৰ পৰা উপহাৰ বিচাৰিলে। চন্দ্ৰকান্ত সিংহই তুঙ্গখুঙ্গীয়া ফৈদৰ জাম্বৰ চাৰিং ৰজাৰ ডালৰ বগা কোঁৱৰৰ জীয়েক হেম আইদেউক ৰজাৰ নিজৰ জীয়েক বুলি মান ৰজা বডোফালৈ বিয়া দি মিত্ৰতা কৰিলে। হেম আইদেউৰ লগত ককায়েক বিহুৰাম কোঁৱৰৰ সহিতে অনেক মিতিৰ-কুটুম্ব আৰু ভালেমান আইদেউৰ সমনীয়া ছোৱালী লগত দি পঠালে। ইয়াৰ বাহিৰেও আইদেউৰ আল-পৈচান ধৰিবলৈ অনেক বন্দী-বেটী গৈছিল আৰু আইদেউৰ সন্মানৰ অৰ্থে পাঁচশ (৫০০) অসমীয়া ৰণুৱাক সপৰিবাৰে তেওঁৰ লগত মান দেশলৈ পঠোৱা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও প্ৰায় ত্ৰিশ হাজাৰ(৩০,০০০) অসমীয়া সৈন্যক বন্দী কৰি লৈ যায় আৰু তাৰে বহুতকে অত্যাচাৰ কৰি হত্যা কৰে। বাকী সৈন্যসকলক তেওঁলোকে দাস হিচাপে নিয়োগ কৰিছিল।[২]

ইংৰাজ গ্ৰন্থকাৰ V.C.Scott O'Connor ৰ *The Silken East* নামৰ গ্ৰন্থত লিখিছে যে, "ব্ৰহ্মদেশৰ ভামো অঞ্চলৰ দাঁতিত 'উইথালী' নামৰ এখন অসমীয়া গাঁও আছে। ব্ৰহ্মদেশৰ বডোফা ৰজাৰ সময়ত অৰ্থাৎ অসমত মানৰ প্ৰথম আক্ৰমণৰ সময়ত অহা পাঁচশ(৫০০) অসমীয়া সৈন্যৰ বংশ-পৰিয়াল উইথালী গাঁৱত বসবাস কৰি আছে। ইংৰাজী ১৮৯১ চনত ব্ৰহ্মদেশৰ চেন্সাচ ৰিপ'ৰ্টত ব্ৰহ্মদেশত বসবাস কৰি থকা অসমীয়া মানুহৰ বিষয়ে উল্লেখ থকা অনুসৰি যোগেশ্বৰ সিংহৰ মাক যোৱা নাছিল, তেওঁৰ জীয়েক (হেম আইদেউ) আৰু দুটি পুত্ৰৰ সৈতে মান সেনাৰ লগত ব্ৰহ্মদেশলৈ গৈছিল।"[৩] কিন্তু কেৱল যোগেশ্বৰ সিংহ, জীয়েক আৰু পুত্ৰ দুজনেই যোৱা নাছিল। তেওঁলোকৰ লগত সৈন্য, লিগিৰা-লিগিৰী, ভকত, নাচ-গান কৰা লোক আৰু সাধাৰণ প্ৰজাকে ধৰি বহু অসমীয়া মানুহ ব্ৰহ্মদেশলৈ গৈছিল।

"পাটকাইৰ সিপাৰে ন'বছৰ" গ্ৰন্থত পূৰ্ণকান্ত বুঢ়াগোঁহাঞিয়ে ব্ৰহ্মদেশত অসমৰ পৰা যোৱা অসমীয়াৰ সতি-সন্ততি সকল কেনেদৰে আছে তাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিছে। ব্ৰহ্মদেশৰ

মুগং,মান্দালয়,কিৎকিনা,ভামো,হুকং আদি অঞ্চল সমূহত অসমৰ পৰা যোৱা বাসিন্দাসকল সম্পূৰ্ণভাৱে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰে বসবাস কৰি আছে। তেওঁলোকৰ মাজত চৰকাৰী চাকৰি কৰা অসমীয়া মানুহ থকা বুলি উল্লেখ কৰিছে। তাপিং উপত্যকাৰ মাউবেন গাঁৱতগঙ্গাৰাম বৰগোহাঞিও(বৰ্মা নাম থুংজী)য়ে 'তজী' অৰ্থাৎ গাঁওবুঢ়াৰ কাম কৰে। এওঁ হেম আইদেউৰ লগত অহা মানুহৰ বংশৰ। ভামোৰ স্বৰ্গীয় নাৰায়ণ বৰগোহাঞিৰ পুত্ৰ।[৪] হেম আইদেউৰ লগত যোৱা ককায়েক যোগেশ্বৰ কোঁৱৰক ব্ৰহ্মৰজাই 'মোগং' নামৰ ঠাইৰ শাসনকৰ্তা পাতে। তেওঁৰ লগত যোৱা সৈনিক সকলক পৰিয়ালৰ সতে মোগাঙতে থাকিবলৈ দিয়ে। ঠিক তেনেদৰে মান্দালয়ৰ পশ্চিমদিশৰ 'দনাজান' গাৱত প্ৰায় ৩০ ঘৰমান অসমীয়া মানুহ গাঁওপাতি থকাৰ কথা পূৰ্ণকান্ত বুঢ়াগোহাঞিয়ে উল্লেখ কৰিছে। এই অসমীয়া মানুহবোৰৰ মাজত কায়স্থ, কলিতা, মটক, কছাৰী, আহোম, বামুণ আদি খেলৰ মানুহ আছে। হেম আইদেউৰ স্বামী বাগ্যিদৰাই গাঁও পাতি থাকিবলৈ দিছিল। এই লোকসকল বৌদ্ধ ধৰ্মাৱলী হয় যদিও অসমীয়া নিয়মেৰে সকাম-নিকাম কৰি অসমীয়া সংস্কৃতিৰে জীয়াই আছিল। গাঁৱত নামঘৰ আছিল আৰু সিংহাসন বৌদ্ধ মঠৰ দৰে তৈয়াৰী কিন্তু থাপনাত কীৰ্ত্তন পুথি আছিল।[৫]

তপন কুমাৰ শৰ্মাৰ *মানৰ দেশত* গ্ৰন্থত উল্লেখ কৰিছে যে, "১৮২৪ চনৰ পৰা ১৮৩৭ চনৰ ভিতৰত ব্ৰিটিছসকল অসম আৰু হুকং উপত্যকা জিংপাও (চিংফৌ) সকলৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিছিল। ব্ৰিটিছৰ অনুসন্ধানত জিংপাওসকলে বহু অসমীয়ালোকক দাস হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল আৰু অন্য জাতিক বিক্ৰী কৰিছিল। ১৮৩৫ চনলৈকে দাসসকল সম্পূৰ্ণৰূপে অসমীয়া আছিল। ১৯২৫ চনত ব্ৰিটিছসকলে দাসসকলক মুক্তি দিয়ে। মুঠ ৭৯০৩ জন দাসৰ ভিতৰত ৩৪৬৬ জন দাস পোৱা গৈছিল। সেইসময়লৈ সকলো দাসেই জিংপাও ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিছিল, তাৰে ২০৮১ জনে নিজকে অসমীয়া বুলি পৰিচয় দিছিল।"[৬]

বৰ্তমান ম্যানমাৰৰ মান্দালয়, ভামো, অমৰাৱতী, হুকং আদি অঞ্চলত মান ৰজালৈ বিয়া দিয়া হেম আইদেউৰ লগত যোৱা প্ৰায় ত্ৰিশ ঘৰমান অসমীয়া মানুহে বাস কৰে। এওঁলোকে অসমীয়া ভাষা সমূলি পাহৰি পেলাইছে। ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ সংমিশ্ৰণৰ ফলত নিজৰ ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতি নোহোৱা হ'ল। ম্যানমাৰৰ অসমৰ প্ৰব্ৰজিত বাসিন্দাসকলৰ মাজত কেৱল দুই এজন বাসিন্দাই নিজৰ অসমীয়া ভাষা ভঙা-ভঙাকৈ ক'বলৈ চেষ্টা কৰে। উল্লেখনীয়ভাৱে মান্দালয় নগৰৰ বাসিন্দা পদ্মমালা (৮৫, বৰ্তমান মৃত) নামৰ অসমীয়া মহিলা গৰাকীয়ে আত্মজীৱনীমূলক পুস্তিকা এখন প্ৰকাশ কৰিছে। তেওঁৰ পুস্তিকাখনৰ বেটুপাতত লিখিছে "বৈশালী ৰাণীৰ অনুগামী - আমি অসমীয়াসকল" (The Followers of Princess Vaisale - we the Assamies)। তেওঁৰ পুস্তিকাখনৰ প্ৰথম অধ্যায়টোৰ নাম "বৈশালী ৰাণীৰ আত্মীয় আৰু অনুগামীসকল"(The Relatives and Followers of Princess Vaisale)। [illegible] দেউতাকহঁতৰ মুখৰ পৰা শুনা বৈশালী ৰাণী আৰু তদানীন্তন সময়ৰ অসমীয়া [illegible] ইতিহাস আৰু সামাজিক সংঘাতসমূহ বৰ্ণনা কৰিছে।[৭]

১.২ প্ৰব্ৰজনৰ কাৰণসমূহ ঃ

অসমৰ পৰা ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজিত হোৱা লোকসকলৰ প্ৰব্ৰজনৰ কাৰণ বহুকেইটা কাৰণ পোৱা যায়-

(ক) মান আৰু আহোমৰ যুদ্ধত হাজাৰ হাজাৰ সৈনিকৰ মৃত্যু আৰু বন্দী হয়। দুয়োপক্ষৰ এই যুদ্ধবন্দী সৈনিকসকল দুখন দেশলৈ প্ৰব্ৰজিত হয়। ম্যানমাৰৰ বন্দী সৈনিকসকল অসমলৈ আৰু অসমৰ সৈনিকসকল ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজিত হয়। দুখন দেশৰ যুদ্ধৰ ফলস্বৰূপে অনিচ্ছাকৃতভাৱে তেওঁলোকে প্ৰব্ৰজন কৰিবলগীয়া হয়। গতিকে এই প্ৰব্ৰজন সম্পূৰ্ণভাৱে অনিচ্ছাকৃত।

(খ) দ্বিতীয়তে, যুদ্ধত পৰাস্ত আহোম ৰজাই মানদেশৰ ৰজাক বিভিন্ন উপঢৌকনৰ লগতে গাভৰু ছোৱালী, বিভিন্ন ধৰণেৰে পাকৈত ৰণুৱা-বনুৱা, সাধাৰণ প্ৰজা আদি দিব লগা হৈছিল। এই লোকসকল নিজ ইচ্ছানুসৰি মানদেশলৈ যোৱা নাছিল,ৰজাৰ আদেশ অনুসৰি গৈছিল আৰু ৰজাৰ আদেশ অমান্য কৰাৰ শক্তি কাৰো নাছিল।

(গ) মান দেশৰ ৰজাক আহোম ৰজাই উপহাৰ স্বৰূপে আহোম কুঁৱৰী *হেম আইদেউক* মানৰজা বাগ্যিদৱাক বিয়া দিছিল। কুঁৱৰীৰ লগত প্ৰায় ৫০০০ হাজাৰ অসমীয়া প্ৰজা মানদেশলৈ পঠাইছিল। এই প্ৰজাসকলে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰায়সমূহ উপাদান লগত লৈ গৈছিল। এই প্ৰব্ৰজন কিছু সংখ্যকলোকৰ ইচ্ছাকৃত আৰু কিছুমানৰ অনিচ্ছাকৃত প্ৰব্ৰজন আছিল।

(ঘ) মানসকল অসমৰপৰা যোৱাৰ পাছতো অসমৰ বহুলোকে ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজন কৰিছে। ঊনবিংশ আৰু বিংশ শতিকাত চাকৰি, বিভিন্ন ধৰণৰ ব্যৱসায় কৰিবলৈ অসমৰ লোকসকল ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজন কৰিছিল।

২.০ ম্যানমাৰৰ অসমীয়ামূলৰ বাসিন্দাসকলৰ বৰ্তমানৰ অৱস্থান

২.১ সামাজিক-সাংস্কৃতিক অৱস্থান ঃ

অসমৰপৰা প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ বাসিন্দাসকলৰ কিছুসংখ্যক বাসিন্দা বৰ্তমান ম্যানমাৰৰ 'মান্দালয়' নামৰ নগৰৰ আশে-পাশে বাস কৰে। প্ৰায় বিশ ঘৰমান অসমীয়ালোকে বাস কৰে। এই প্ৰব্ৰজিত অসমীয়া লোকসকল ম্যানমাৰৰ সমাজ-সংস্কৃতিৰ লগত সম্পূৰ্ণৰূপে মিলি গ'ল। ঊনবিংশ শতিকাৰ প্ৰব্ৰজিত অসমীয়া লোকসকলৰ যি সমাজ-ব্যৱস্থা আছিল বৰ্তমান সমূলি নাই। অসমীয়া ভাষা,ৰীতি-নীতি,আচাৰ-অনুষ্ঠান,সাহিত্য-সংস্কৃতি সকলো হেৰুৱালে। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰাণ কেন্দ্ৰস্বৰূপ নামঘৰ, য'ত সকলো প্ৰব্ৰজিত অসমীয়া লোকসকলে একেলগে নাম-কীৰ্ত্তন কৰিছিল, বিভিন্ন ধৰণৰ সামাজিক আলোচনা হৈছিল, আইনাম,পানীতোলা সবাহ,জন্মাষ্টমী,শংকৰদেৱ-মাধৱদেৱৰ তিথিও পাতিছিল, কিন্তু বৰ্তমান তেওঁলোকৰ সমাজত নামঘৰ নাই। বৰ্তমান তেওঁলোক বাৰ্মান আৰু অসমীয়া সংমিশ্ৰত সংস্কৃতিৰ মাজেৰে সমাজত বসবাস কৰি আছে।

বৰ্তমানৰ প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ অসমীয়াসকল বৌদ্ধ ধৰ্মাৱলম্বী। বাৰ্মানসকলৰ সংস্কৃতি

আৰু হিন্দু সংস্কৃতিৰ সংমিশ্ৰণেৰে সৃষ্ট এখন নতুন সমাজৰ নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে তেওঁলোকে বসবাস কৰি আছে। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ ৰীতি-নীতিৰে পৰিয়ালৰ সকলো নিয়ম পালন কৰে। তেওঁলোকে দৈনন্দিন কথা-বাৰ্তাত বাৰ্মান ভাষা ব্যৱহাৰ কৰে, খাদ্য,সাজপাৰ আদি সকলো ক্ষেত্ৰত বাৰ্মান সংস্কৃতি গ্ৰহন কৰে, কিন্তু তাৰ মাজতে হিন্দু ধৰ্মৰ লক্ষ্মী পূজা, দূৰ্গা পূজা, কৃষ্ণ জন্মাষ্টমী আৰু অন্য ধৰ্মীয় তিথি সমূহও পালন কৰে। বৰ্তমান মান্দালয়,দোনাজান,ভামো আদি অঞ্চলত অসমীয়া লোকসকল আছে। অৱশ্যে ভাষা,খাদ্য,সামাজিক-সাংস্কৃতিক দিশৰ পৰা তেওঁলোক অসমীয়া নহয় বাৰ্মানহে। চৰকাৰী ভাৱে তেওঁলোকৰ বাৰ্মান নাম আৰু ঘৰুৱাভাৱে অসমীয়া নাম ব্যৱহাৰ কৰে। যেনে—

বাৰ্মান নাম	**অসমীয়া নাম**
থেন জিন	শিৱচন্দ্ৰ
হিন ছি	চন্দ্ৰময়ী

২.২ ৰাজনৈতিক অৱস্থান ঃ

ম্যানমাৰৰ প্ৰব্ৰজিত অসমীয়াসকলৰ বৰ্তমান ৰাজনৈতিক অৱস্থান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ যোৱাৰ আগত অসম আৰু মান দেশৰ পূৰ্বৰ ৰাজনৈতিক পটভূমি সম্পৰ্কে অৱগত হ'ব লাগিব। মানৰ আক্ৰমণে দুয়োখন দেশৰ ৰাজনৈতিক পৃষ্ঠভূমি সম্পূৰ্ণ সলনি কৰি পেলায়। মানসকলে অসম আক্ৰমণ কৰা বিষয়টো বদনচন্দ্ৰৰ আমন্ত্ৰণ মৰ্মে নে পূৰ্বৰ কোনো ৰাজনৈতিক বিবাদৰ ফলত আক্ৰমণ কৰিছিল, সেই বিষয়ে সঠিককৈ কোৱাটো কঠিন। বিভিন্ন সময়ত মানদেশৰ ৰাজনৈতিৰ পটভূমি সলনি হোৱা দেখা যায়। আনুমানিক খ্ৰীষ্টিয় ৬৫০ চনত চীনদেশীয় টাইসকলে উত্তৰ ব্ৰহ্মদেশলৈ প্ৰব্ৰজন কৰি ৰাজ্য বিস্তাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে আৰু 'নানচাও' নামেৰে বিশাল শ্যান বা টাই সাম্ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰে। পিছলৈ 'নানচাও' সৰু সৰু টাই ৰাজ্যলৈ ৰূপান্তৰিত হয় আৰু তাৰে এটা খণ্ডৰ নাম হ'ল 'দালি' সাম্ৰাজ্য। ১২৫৫ চনত মংগোলসকলে 'দালি' দখল কৰে আৰু ব্ৰহ্মদেশত নিজৰ আধিপত্য বিস্তাৰ কৰে। আনুমানিক ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ শেষৰ ফাললৈ মংগোলসকলে ব্ৰহ্মদেশৰ মানসকলে শাসন কৰা 'পাগান' দখল কৰে, মংগোলসকলক সহায় কৰিছিল শ্যানসকলে। মংগোলসকল ব্ৰহ্মদেশ এৰি যোৱাৰ পাছত সৰহ অংশ শ্যানসকলে শাসন কৰে। ব্ৰহ্মদেশৰ মানসকলে বহু বছৰ ধৰি হেৰুৱা ৰাজ্য উদ্ধাৰৰ বাবে শ্যানসকলৰ লগত সংঘৰ্ষত লিপ্ত হৈছিল। ষষ্ঠদশ শতিকাৰ মাৰ্জভাগলৈ মানসকলে শ্যানসকলক পৰাস্ত কৰি হেৰুৱা ৰাজ্য উদ্ধাৰ কৰিছিল।[৮] এই শ্যানসকলৰে এটা ঠাল চুকাফাৰ নেতৃত্বত পাটকাই পাৰ হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ অসম ভূমিলৈ নামি আহিছিল।

মানসকলে তিনিবাৰ অসম আক্ৰমণ কৰি প্ৰায় চল্লিচ হাজাৰ অসমীয়া মানুহ ধৰি নিছিল। তাৰে কিছুসংখ্যক জ্বৰ নৰীয়াত পৰি মৰিল,বাকীসকলক মানসকলে দাস হিচাপে নিয়োগ কৰিলে আৰু কিছুমান অসমীয়া প্ৰজাক ব্ৰহ্মদেশৰ বিভিন্ন অঞ্চলত থাকিবলৈ দিয়ে। মোগাং,হুকং,আৰাকান,ভামো,অমৰাৱতী আদি অঞ্চলসমূহত অসমীয়াসকলে পাব পাৰি

বসবাস কৰি আছিল। এই মোগাং নামৰ অসমীয়া গাঁৱৰ *কদমতী আইদেউ*ক মান ৰজাই ৰাণী পাতিছিল আৰু ৰাণীৰ ককায়েক *লুপুৰ কোঁৱৰ*ক মান ৰজাই *চিকিমিন্দা* (বাৰ্মান ভাষা)নাম দি মোগাংৰ ৰজা পাতি দিছিল। আহোম ৰজা চন্দ্ৰকান্তই মান ৰজাক উপহাৰ হিচাপে দিয়া *হেম আইদেউ*ক ৰজা বাগ্যিড'ৱাই ৰাণী পাতিছিল আৰু ককায়েক টংকেশ্বৰ কোঁৱৰক মান্দালয়ত ৰাজবিষয়া পাতে। সৰু ককায়েক মল্লো কোঁৱৰক কাথাৰৰ ৰজা পাতে। ঊনবিংশ শতিকাত মিন্দ'ন ৰজাই টংকেশ্বৰ কোঁৱৰৰ জীয়েক *নাং মাদেয়া মাপেয়াক* ৰাণী পাতি অসমীয়াসকলক ৰাজমৰ্য্যদা প্ৰদান কৰিছিল।[১] ইয়াৰোপৰি মান ৰজাই হেম আইদেউৰ লগত যোৱা বহু অসমীয়া মানুহক বিভিন্ন ৰাজবিষয়া,কৰ-কাতল সংগ্ৰহৰ পদবী পাতি দি অসমীয়াসকলক সন্মান দিছিল। ইংৰাজৰ শাসনকালতো বহু অসমীয়া মানুহে ইংৰাজসকলৰ বিষয়বাব পাইছিল। চৰকাৰী কেৰাণী,গাঁওবুঢ়া,পিয়ন আদি চাকৰি কৰি অসমীয়া হৈ গৌৰৱ অৰ্জন কৰিছিল।

বৰ্তমান প্ৰব্ৰজিত অসমীয়া লোকসকলে ৰাজনৈতিক ভাবে বিশেষ সুবিধা লাভ কৰা দেখা নাযায়। ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্য অনুসৰি তেওঁলোকৰ কোনো এজন লোক চৰকাৰী চাকৰি বা চৰকাৰৰ বিশেষ পদবীতে নাই। অৰ্থনৈতিক ভাবে তেওঁলোক যথেষ্ট পিছপৰা। অৱশ্যে ভোটাধিকাৰ লাভ কৰিছে কিন্তু চৰকাৰীভাৱে তেওঁলোক অসমীয়া নহয়। তেওঁলোক যে অসমৰ পৰা প্ৰব্ৰজিত এই তথ্য চৰকাৰৰ ওচৰত নাই। প্ৰব্ৰজিত লোকসকলৰ পূৰ্বপুৰুষ সকলে যে ৰাজমৰ্য্যদা পাইছিল বা তেওঁলোকে অসমীয়া সমাজ-সংস্কৃতিৰে বসবাস কৰিছিল এই কথা বৰ্তমান ম্যানমাৰৰ অসমীয়া লোকসকলে নাজানে বা জানিবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰা দেখা নাযায়। বৰ্তমানৰ ম্যানমাৰৰ প্ৰব্ৰজিত অসমীয়াসকলে অসমীয়াত্ব হেৰুৱা কেইবাটাও কাৰণৰ ভিতৰত দুটা মুখ্য কাৰণ পোৱা যায়। প্ৰথম কাৰণ হ'ল- প্ৰব্ৰজিত অসমীয়া গাঁও সমূহত কাচিন সকলে কৰা উপদ্ৰৱ। কাচিনসকলে অসমীয়া লোকসকলৰ গাঁও সমূহত সোমাই সা-সম্পত্তি লুট-পাত কৰিছিল,মানুহ হত্যা কৰি কিছুমানক ধৰি লৈ গৈছিল। কাচিনসকলৰ উপদ্ৰৱত অসমীয়া লোকসকলৰ গাঁওসমূহ থানবান হৈ গৈছিল। দ্বিতীয় কাৰণটো হ'ল, দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধই ম্যানমাৰৰ অসমীয়া লোকসকলে নতুনকৈ পাতি লোৱা গাঁওসমূহ আকৌ ধ্বংসত পৰিণত হয়। বিশ্বযুদ্ধত বহু অসমীয়া মানুহৰ মৃত্যু হৈছিল। এই দুটা কাৰণতে ম্যানমাৰৰ অসমীয়াসকলে অসমীয়াত্ব হেৰুৱাইছিল।

২.৩ উপসংহাৰ ঃ

বৰ্তমান বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ প্ৰব্ৰজিত লোকসকলৰ আৰ্থ-সামাজিক, ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি, ধৰ্ম, ৰাজনৈতিক আদি বিষয়সমূহৰ অধ্যয়ন হৈ আছে। প্ৰব্ৰজিত লোকসকলক লৈ বৰ্তমান বহু ৰাষ্ট্ৰই উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰি আহিছে। এখন ৰাষ্ট্ৰৰ পৰা যেতিয়া জনসমূহে বিভিন্ন কাৰণত প্ৰব্ৰজিত হ'ব লগীয়া হয় বা বলপূৰ্বক ভাবে বাধ্য কৰোৱা হয়, তেনে সময়ত সেই প্ৰব্ৰজিত লোকসকলৰ জীৱন-জীৱিকা বহু প্ৰত্যাহবানেৰে ভৰি পৰে। নতুন জীৱনশৈলীৰে বেলেগ এখন দেশৰ সমাজ-সংস্কৃতিৰ অংগীভূত হৈ প্ৰথমাৱস্থাত আংশিকভাবে মিলি যাবলৈ চেষ্টা কৰে। বহু নতুন নতুন

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। অৱশ্যে লাহে লাহে পিছলৈ সম্পূৰ্ণৰূপে মিলি যোৱা দেখা যায়। সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত দুই-এটা জনগোষ্ঠীয়েহে স্বকীয় বৈশিষ্ট্য ৰক্ষা কৰি নতুন এখন সমাজৰ নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে বসবাস কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজিত অসমৰ লোকসকলৰ সমাজ-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত সংস্কৃতিৰ সংমিশ্ৰণ বা সংস্কৃতি গ্ৰহণ (Cultural Acculturation) প্ৰক্ৰিয়াৰ মাজেৰে অধ্যয়ন কৰিব পাৰি। যি প্ৰক্ৰিয়াৰদ্বাৰা কোনো এটা জনগোষ্ঠী বা এমুঠি জনসমষ্টিয়ে তেওঁলোকৰ সাংস্কৃতিক জীৱন অন্য এটা সংস্কৃতিৰ বৈশিষ্ট্যৰ প্ৰভাৱৰ ফলত সম্পূৰ্ণভাৱে পৰিবৰ্তিত হয় তাক সংস্কৃতি গ্ৰহণ (Cultural Acculturation) প্ৰক্ৰিয়া বুলি কোৱা হয়। কিন্তু তথাপিও ম্যামাৰৰ প্ৰব্ৰজিত অসমীয়াসকলৰ ক্ষেত্ৰত সংস্কৃতি সমাহৰণ (Cultural Assimilation) অভিধাটোহে বেছি প্ৰযোজ্য হ'ব। কিয়নো তেওঁলোক বাৰ্মনি সংস্কৃতিৰ লগত সম্পূৰ্ণভাৱে মিলি গ'ল, দুয়োৰে সংস্কৃতিৰ মাজত পাৰ্থক্য বিচাৰি উলিওৱা কঠিন। এই আলোচনা-পত্ৰখনৰ সহায়ত প্ৰব্ৰজিত লোকসকলৰ ইতিহাস, প্ৰব্ৰজনৰ কাৰণ সম্পৰ্কে জনাত সহায়ক হৈছে। ম্যানমাৰৰ প্ৰব্ৰজিত লোকসকলৰ বৰ্তমানৰ অৱস্থিতিৰ দিশটোও পোহৰলৈ আহিছে।

উদ্ধৃত বিষয়টোৰ অধ্যয়নৰ অন্তত কিছুমান সিদ্ধান্তলৈ আহিব পৰা যায়—

(ক) অসমৰ পৰা ম্যানমাৰলৈ প্ৰব্ৰজিত হোৱা অসমীয়া লোকসকলৰ প্ৰধান কাৰণটো হ'ল মানৰ অসম আক্ৰমণ। মানসকলে যুদ্ধৰ পিছত বহু হাজাৰ অসমীয়া প্ৰজাক বন্দী হিচাপে লৈ যায়। অসমীয়াসকলৰ এই প্ৰব্ৰজন ইচ্ছানুসৰি হোৱা নাছিল, তেওঁলোকক ম্যানমাৰলৈ বলপূৰ্বকভাৱে লৈ যোৱা হৈছিল। গতিকে ম্যানমাৰৰ অসমীয়াসকলৰ প্ৰব্ৰজন সম্পূৰ্ণৰূপে বলপূৰ্বক।

(খ) বৰ্তমান ম্যানমাৰৰ অসমীয়াসকলে নিজস্ব সংস্কৃতি হেৰুৱাৰ মুখ্য কাৰণ হ'ল অসমীয়াসকলৰ ওপৰত কৰা কাচিনসকলৰ উপদ্ৰৱ, দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ আৰু অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ওপৰত পৰা বাৰ্মান সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ। এই তিনিটা প্ৰধান কাৰণৰ বাবেই বৰ্তমানৰ ম্যানমাৰৰ অসমীয়াসকলে নিজৰ ভাষা-সংস্কৃতি হেৰুৱাবলগীয়া হৈছিল।

(গ) অসমৰ পৰা প্ৰব্ৰজিত ম্যানমাৰৰ বাসিন্দাসকলৰ প্ৰব্ৰজনৰ ইতিহাসৰ পৰা বৰ্তমানলৈ তেওঁলোকৰ ভাষা-সাহিত্য-ধৰ্ম-সংস্কৃতি আদি বিভিন্ন দিশেৰে পৰিৰ্বতন আহিল। কিন্তু বৰ্তমানেও তেওঁলোকে পূৰ্বৰ কিছুমান পৰম্পৰা আজিও ধৰি ৰাখিছে। কৃষ্ণ জন্মাষ্টমী, লক্ষ্মী পূজা, অন্যান্য ধৰ্মীয় তিথি আদি তেওঁলোকে আজিও নিয়মীয়াকৈ পালন কৰে।

(ঘ) ম্যানমাৰৰ অসমৰ বাসিন্দাসকলৰ সংস্কৃতি ম্যানমাৰৰ স্থানীয় সংস্কৃতিৰ লগত সম্পূৰ্ণৰূপে সংমিশ্ৰণ হৈ 'সাংস্কৃতিক সমাহৰণ' বা 'সাংস্কৃতিক সংমিশ্ৰণ' ৰূপ পালে বুলি ক'ব পাৰি। কাৰণ তেওঁলোকে নিজৰ পৰম্পৰা ধৰি ৰখাৰ লগতে কালক্ৰমত বাৰ্মান সংস্কৃতিৰেও সমৃদ্ধ হ'ল।

প্ৰসংগ-টীকা ঃ

১ হিতেশ্বৰ বৰুৱা, *আহোমৰ দিন*, পৃ.৭৮১

২ উল্লিখিত, পৃ.৩৮৪
৩ পূর্বোল্লিখিত, পৃ. ৩৮৫
৪ পূর্ণকান্ত বুঢ়াগোহাঁই, *পাত্কাইৰ সিপাৰে ন বছৰ*, পৃ. ৯৭
৫ উল্লিখিত, পৃ. ১১৭
৬ তপন কুমাৰ শৰ্মা, *মানৰ দেশত*, পৃ. ৩৩
৭ উল্লিখিত, পৃ. ৫৯
৮ ড° ৰক্তিম ৰঞ্জন শইকীয়া *মানৰ অসন আক্ৰমণ ঃ পৰ্দাৰ আঁৰৰ ৰাজনীতি* পৃ. ৫৭,৫৮
৯ পূর্ণকান্ত বুঢ়াগোহাঁই, পূর্বোল্লিখিত, পৃ. ৮৭

গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

অসমীয়া গ্ৰন্থ ঃ

অধিকাৰী, শুকদেৱ (সম্পা.) ঃ *অসমীয়া সংস্কৃতি আৰু বিশ্বায়ন*, ধীং মহাবিদ্যালয়, অসমীয়া বিভাগ, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১১

কলিতা, ৰঞ্জন ঃ *গৱেষকৰ হাতপুথি*, (সম্পা.), বান্ধৱ দ্বিতীয়, ২০১

গোহাঁই, আইম্যাখেং ঃ *বৈশালী অভিমান*, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়, অসমীয়া বিভাগ, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৯৩

চেতিয়া, উমেশ ঃ *আহোম বুৰঞ্জী আৰু সংস্কৃতি*, কিৰণ প্ৰকাশ, ধেমাজি, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৩

তামুলী, লক্ষ্মীনাথ ঃ *অসম বুৰঞ্জী (পদ্মেশ্বৰ নাওবৈচা ফুকন)*, গুৱাহাটী, অসম প্ৰকাশন পৰিষদ, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০৫

ফুকন, বিমল ঃ *এই যাত্ৰা অবিৰাম*, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৬

বেগম, চেনেহী (অনু.) ঃ *অসম বুৰঞ্জী (চাৰ এডোৱাৰ্ড গেইট)*, গুৱাহাটী, লয়াৰ্ছ বুক ষ্টল, দ্বিতীয় পুনঃ মুদ্ৰণ, ২০০৫

বৰুৱা, হিতেশ্বৰ ঃ *আহোমৰ দিন*, গুৱাহাটী, অসম প্ৰকাশন পৰিষদ, ষষ্ঠ প্ৰকাশ, ২০১৩

বুঢ়াগোহাঞি, পূর্ণকান্ত ঃ *পাত্কাইৰ সিপাৰে ন বছৰ*, পূৰ্বাঞ্চল তাই সাহিত্য সভা, দ্বিতীয় প্ৰকাশ, ২০১৩

ভূঞা, সূৰ্য্যকুমাৰ ঃ সাতসৰী অসম বুৰঞ্জী, বাণী মন্দিৰ, দ্বিতীয় প্ৰকাশ, ১৯৩৬ শক

ৰাজকুমাৰ, সৰ্বানন্দ ঃ *ইতিহাসে সোঁৱৰা ছশটা বছৰ*, গুৱাহাটী, বনলতা, দ্বিতীয় সংস্কৰণ, ২০১৩

শৰ্মা, তপন কুমাৰ ঃ *মানৰ দেশত*, গুৱাহাটী, ষ্টুডেন্টচ ষ্টʼৰচ, কলেজ হোষ্টেল

ৰোড, দ্বিতীয় প্ৰকাশ, এপ্ৰিল, ২০১৬

বাংলা ঃ

ইসলাম,শেখ মকবুল ঃ লোকসংস্কৃতিবিজ্ঞান তত্ত্ব, পদ্ধতি ও প্রয়োগ, কলকাতা, অজন্তা প্রিন্টার্স, ২০১১, মুদ্রিত

মিত্র, শ্রীসনৎ কুমার ঃ লোকসংস্কৃতিচর্চার মেথডলজি, কলকাতা,পুস্তক বিপণি, ২০০৭

সেন, সৌমেন ঃ লোকসংস্কৃতি ঃ তত্ত্ব-পদ্ধতি, কলকাতা ঃ অঞ্জলি পাবলিশার্স, ২০১৩. মুদ্রিত

ইংৰাজী গ্ৰন্থ ঃ

Barua, Raisahib Golap Chandra (ed) : *Ahom-Buranji*, Guwahati, Spectrum Publications, Reprinted, 1985

Berrard, H. Russel : *Research Methods in Anthropology,* 4th Edition, ALTAMIRA Publication.

Gait, Sir Edward : *A History of Assam*, EBH Publishers (India), Imprint-Eastern Book House, Guwahati, 2008

Harvey, G.E. : History of Burma, Cosmo Publications, 2010

Learch, E.R. : Political System of Highland Burma, The Athlone Press, University of London,1970

Saravanavel, P. : Research Methodology, Kitab Mahal Published, 2013

Scott, V.C. : O' Connor. The Silken East, Hutchinson & Co,1904

অসমীয়া আলোচনী ঃ

পূজাৰী, অনুৰাধা শৰ্মা ঃ *সাতসৰী*, চতুৰ্দশ বছৰ, দ্বাদশ সংখ্যা,জুলাই ২০১৯ বৰ্ষ

■■■

A STUDY ONDROPOUTS AMONG PRIMARY LEVEL STUDENTS OF TEA GARDEN LABOURER WITH SPECIAL REFERENCE TO NIZ MODERKHAT VILLAGE OF DIBRUGARH DISTRICT, ASSAM

Bituraj Gohain
Assistant Professor, Department of Education
PNGB Govt. Model College, Kakopather, Tinsukia, Assam

Rintu Chetia
MA in Education, Cotton university, Assam.

Abstract

Education is required to enhance one's knowledge and abilities, which allow one to participate effectively in society and meet one's necessities for survival. Education is the key to success in life, so while we are talking about tea garden labourers, they should also improve their educational status because it might have a significant impact and lead to a much better life than they already have. However, there aren't many, and they're not highly sophisticated educational opportunities in the tea garden area. Educational issues among labourers in tea gardens is crucial. Therefore, the researcher this paper tries to investigate on reason of dropouts among primary-level students of tea garden labourer with special reference to Niz Moderkhat Village of Dibrugarh District, Assam.

Keywords : *Education, Primary Level, Tea-Tribe, Dropouts.*

Introduction :

India's largest producer of superior tea is Assam, which is responsible for over 55% of the nation's total tea production. Assam's economy has benefited greatly from the tea enterprise, which employs close to 500,000 people and

generates income and support for the growth of other service and infrastructure sectors throughout the year. Merely thirty percent of the labor force employed in tea gardens is comprised of permanent workers. Assam saw the growth of the tea industry during British control. It has a glorious history of 194 years.

Education is an essential element of everyone's life. Without education, life is incomplete. This education makes people literate, helps them solve problems, and prepares them to be competent citizens. The initial step of formal education is primary school. This primary education is provided to children aged six to fourteen. The Indian Constitution emphasizes the need to provide free and compulsory education to all children aged 6 to 14 years. Although the Constitution declares primary education free and compulsory, in the context of India, most children drop out halfway through. This issue is especially prevalent among the tea-ethnic population. This problem is especially common among the tea garden people. For various reasons, children in the tea community drop out of school halfway. This is a challenge for India to universalize education.

Review of Related Literature

Bosumatari, D. and Goyari, P. (2013)conducted a study on "Educational Status of Tea Plantation Women Workers in Assam: An Empirical Analysis." The study tried tostudy the educational status of tea plantation women workers in Assam. The result of the study showed that the literacy rate of women is much lower than that of men. Most of the women and girls drop out of school halfway due to household chores, early marriage, distance to school, etc. Therefore, the plantation authorities made some decisions to eliminate these problems. For example, measures should be taken to establish schools, fair wages, adult and technical education, awareness meetings, etc.

Nath, S.K. (2020) has studied on Economic Status of the tea tribe: with special reference to Assam". He aimed to investigate the socio-economic status andsocial conditions of the tea tribe community. The result of the study concluded that the reason for dropping out of school students is due to problems like homework, failed examinations, health problems, distance to school, difficulties in the supply of educational materials, etc. He also made various recommendations to overcome these problems, such as compulsory education, the establishment of schools, modern medicine, etc.

Sarma N.(2011) has conducted a study on the universalization of elementary education among the Tea-Tribe of Assam with special reference to Jorhat. The objective of this study was to determine the educational facilities of

primary education in tea estates, enrollment ratio, dropout rate, teacher-to-student ratio, etc. Results of study revealed that lower primary education is slightly better in the district. This is because the plantation areas have fewer primary school teachers and teaching facilities. However, the upper primary level is not very satisfactory. He made various suggestions to remove them such as the establishment of schools, improved infrastructure,provision of clean drinking water, recruitment of appropriate teachers, etc. Kurmi, P.(2014) conducted a case study on the problem of educational attainment of children among tea garden labour'shouseholds in Derby Tea State. This paper focuses on the significant factors of Socio-economic life of the people of tea garden laboures.From the result, it was concluded that the mother's education has significant role in attaining the childern's education in tea- garden areas as expected and exerts positive influence on children's education.

Significance of the study :

Every person's life is significantly impacted by their education. The human experience is incomplete without education. Individuals who get this education develop into capable, literate citizens and problem solvers. The first phase of formal education is called primary education. This foundational education is given to kids between the ages of six and fourteen. All children between the ages of six and fourteen are required to receive free and compulsory education, according to the Indian Constitution. However the tea tribes have dropped out of elementary school halfway through, and they are now dealing with a number of issues and a declining literacy rate. Since education is now so important, it is crucial for everyone to have a decent life—that is, a happy and tranquil existence.

Primary education serves as the foundation of education, where students are taught the three R's of education: reading, writing, and arithmetic. These three R's are the fundamental talents that a person requires from birth to death. However, the tea garden people are quite backward in terms of education, hence the purpose of this study is to raise awareness of education and the value of elementary education among the tea tribal people of Niz Madarkhat village. As a result, the primary goal of this research is to assess and identify answers to the challenges that the tea-tribe community faces at the primary level. This study is critical in improving the lives of the community and advocating their rights and responsibilities.

Objectives of the study

1. To study the causes of dropout of the tea-tribe community.

2. To suggest measures to reduce the dropout rate.

Delimitation of the study

1. The study consists of data collection from only 30 respondents.
2. The respondents might hesitate to answer to the questions and bias in subjective questions might affect the result of the study.

Method of the study

The method used in this study is descriptive survey method.

Population of the study

The population of this study is all the dropout children at primary level education of Moderkhat Village of Dibrugarh District, Assam

Sample of the study

For this study, the researcher has selected primary school dropout children of the tea community in Madar Khat village. Therefore, 2 teachers of primary school and 30 dropout children were selected by using the purposive sampling method.

Tools of the study

In this study, the researcher used a self-designed interview schedule to gather information about various problems of children dropping out of school at the primary level of the tea community. Itincluded 20 questions of different types.

Analysis and interpretation of data

Data collection is an important aspect of research. In the present study, the data are collected through interviews and questionnaires concerning "a study on the causes of dropouts among primary level students of tea tribe community with special reference to Niz Moderkhat Village of Dibrugarh District, Assam". For the present study, the analysis and interpretation of the data is done to fulfil the following objectives:

1. To study in the causes of dropout of the tea-tribe community.
2. To suggest measures to reduce the dropout rate.

Objective-wise analysis and interpretation of results are as follows:

Objective-1: To study the causes of dropout of the tea-tribe community.

Under this, all 8 questions were framed on which responses were sought from the respondents (primary education level students). This is discussed in detail below:

Table no. 1

SL NO	Questions for students	Options	No.of Responses	% of Responses
1	Family problem	1.Unhealthy environment	9	30%
		2. cannot supply the necessary materials	11	37%
		3. Other(poor standard of living, rising population, etc)	10	33%
2	Language problems	1.Poor in English	5	16%
		2.Does not understand well	11	37%
		3.Assamese language is weak	3	10%
		4.Others(spoken hindi, miscommunication, etc)	11	37%
3	Problems of teachers	1.Teacher inattention	5	17%
		2. Discriminatory behaviour	3	10%
		3. Lack of attention in the classroom	6	20%
		4. Others (untrained,communication, etc)	16	53%
4	Peer influence	1.Dishonest association	3	10%
		2.Dishonest treatment	4	13%
		3. Others (alcohol, illegal activity)	23	77%
5	Financial difficulties	1.Poverty	5	17%
		2. Marriage	2	7%
		3. Failing to meet the basic	16	53%
		4. others(joint family, agriculture, etc)	7	23%
6	Lack of interest in reading	1.Homework burden	10	33%
		2.Poor reading	11	37%
		3. Others(familyproblems, financial, etc)	9	30%
7	Health problems	1 Physically weak	5	17%
		2. Disabled	0	0%
		3. Other(disease, unhygienic, etc)	25	83%
8	Causes of stagnation in education	Poor in reading	7	23%
		Not understanding the subject matter	17	57%

From the above table, it can be analysed that the reason for dropping out of school by tea-tribe students at the primary level is family problems. This family problem is divided into three categories. Based on these reasons, 30% of students drop out of school due to Unhealthy environment, 37% due to cannot supply the necessary materials and 33% due to other reasons.

In the question no 12(b) shows that tea-tribe students also drop out of school due to language problems at the primary level. 16% of students dropped out of school at the primary level due to poor English language, 37% due to does not understand well , 10% due to Assamese language is weak and 37% due to other reasons.

In the question no 12(c) shows that at the primary level, tea-tribe students drop out of school halfway due to teacher problems. Of these, 17% dropped out of school due to teacher inattention, 10% due to discriminatory behaviour, 20% due to lack of attention in the classroom and 53% due to other reasons.

In the question no 12(d) shows that tea-tribe students also drop out of school halfway because of their peer groups. Of these, 10% drop out of school for Dishonest association, 13% for Dishonest treatment and 77% for other reasons.

In the question no 12(e) shows that tea tribe students also drop out of school due to financial difficulties. 17% for Poverty , 7% for Marriage and 53% for Failing to meet the basic needs of education and 23% other reasons were found to drop out of school halfway.

In the question no 12(f) shows that tea-tribe students also drop out of school due to lack of interest in studying. 33% of students drop out of school due to homework burden, 37% due to poor reading and 30% due to other reasons.

In the question no 12(g) shows that the health problems of tea tribe students are various which cause them to drop out of school halfway. Out of these, 17% are physically weak, 0% are disabled and 83% are due to other reasons.

In the question no 12(h) shows that students also drop out of school due to stagnation in primary education such as poor reading 23% lack of understanding of subject matter 57%, lack of interest in reading 20%.

Objective 2: To suggest measures to reduce the dropout rate.

This objective is focused on gaining insight directly from tea tribe primary students about the dropouts problem they face in primary level, as well as opinion and any recommendations or suggestions they have for addressing those problems. For this the data are collected through the interview Schedule.

Table no-2

Measures to reduce the dropout rate

SL NO	Suggest/ Measures	Student		% of Responses	Teachers		% of Responses
		Yes	NO		Yes	No	
1	Vocational Education	25	0	83%	2	0	100%
2	Mid day Meal	18	0	60%	2	0	100%
3	Schoolership	20	0	67%	1	0	50%
4	Inclusive Education	5	0	17%	2	0	100%
5	Teacher training	10	0	33%	1	0	50%

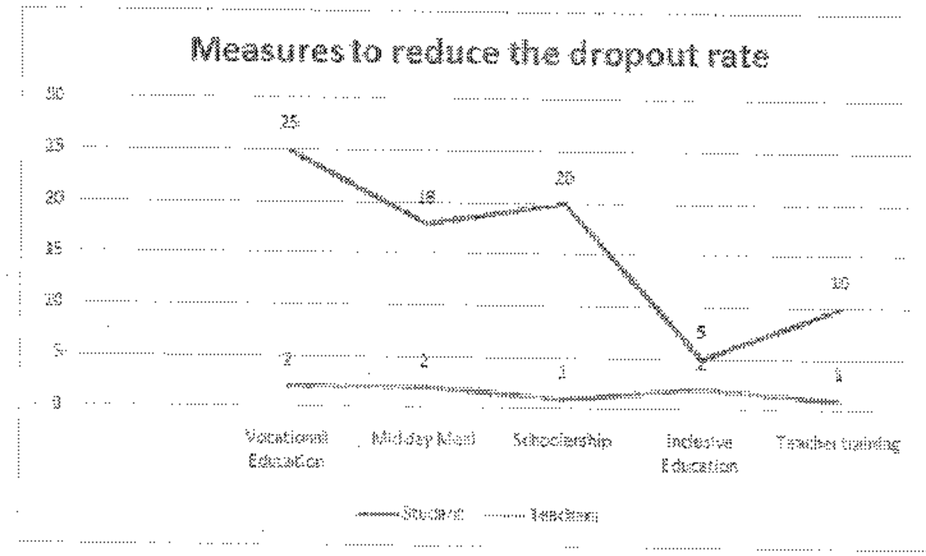

Table no. 2 shows that students and teachers gave almost the same suggestions.

Vocational education was recommended by 83%, mid-day meal by 60%, scholarship by 67%, inclusive education by 17% and 33% for Teacher training. 2 teachers also recommended 100% for vocational education, 100% for mid-day meal, 50% for scholarship, 100% for inclusive education and 50% for Teacher training.

Findings of the study

The findings of the study are as follows:-

1. It is clear from this study that 13% of students aged 6 to 9 years, and 17% of students age 9 to 14 years, and 70% of students over 14 years of age have dropped out of school halfway through primary education.

2. In terms of family types, 87% were found to be single families and 13% were joint families.

3. 37% of students dropped out of school halfway in primary school due to does not understand well and others reasons.

4. 37% of tea tribe students dropped out of primary education due to the poor reading.

5. In the case of tea tribe students, 53% dropped out of primary education halfway due to Failing to meet the basic needs of education financial difficulties.
6. Based on the attitude of teachers, 53% of tea tribe students dropped out of primary education for various reasons.
7. 57% of tea tribe students dropped out of primary education due to difficulty in understanding the subject matter.
8. 67% of tea-tribe parents are found to encourage their students to pursue education.
9. 63% of the tea tribe students were willing to take up various professions.
10. The dropout rate among tea tribe is increasing because lack of financial resources and unfavourable environment that prevails in the home
11. The people belonging to tea tribe seems to neglect the education of their child and gives importance on earning bread and butter only.
12. peer group also have more or less influence on regularity of the students and it also proves to be a significant reason behind students stagnation and dropout rate.

Suggestions

Most of the tea-tribe students in their Niz Madarkhat village drop out or drop out of school at the primary level. These students drop out of school halfway or drop out due to various reasons or problems. Therefore, they should focus on solving those problems. The following suggestions can be made to solve their problems. such as-

i) There is a need to identify (Teachers, Government) the causes or problems of school dropout among tea-tribe students and resolve those problems to bring them back to the mainstream of education.

ii) The families of the tea-tribe students in the village are not financially strong. The government should take various measures to strengthen or improve their financial situation.

iii) Scholarships should be provided to tea tribe students from economically weak or disadvantaged families. so that it is easier for them to learn.

iv) Educational Qualification of Parents of Tea-Tribe Students Primary education was obtained. Therefore, adult education should be provided to make them more educated.

v) Teachers should emphasize on Raising awareness about educational schemes and facilities offered by the government.

vi) Many tea-tribe students have dropped out of school halfway due to unhealthy environment. Therefore, parents should focus on creating a healthy environment.

vii) 53% of tea tribe students have dropped out of school halfway at primary level due to teachers' attitude. Therefore, to overcome this problem, teachers should be provided with proper training and good character so that teachers can make teaching interesting and interesting.

Viii) Knowledge of different languages should be provided in schools to overcome language problems, emphasis should be placed on easy learning of languages using different methods.

ix) Teachers also talked about providing an inclusive environment at the school irrespective of any differences so that they can make effective adjustment in the school.

x) Vocational education should be provided to tea tribe students so that they can become self-reliant and self-sufficient in the future.

xi) The teachers suggested that the mid day meal scheme should be implemented efficiently so that students are encouraged to attend school.

Conclusion

This study shows that most of the tea-tribe students in Niz Madarkhat village drop out or drop out of school at the primary level. There are many problems behind these dropouts such as family problems, financial difficulties, language problems, health problems, etc. Emphasis should be placed on solving these problems and bringing the students back to the mainstream of education. Because these students are the future of our country. Moreover, emphasis should be placed on providing open education and vocational education to these students so that the students can get the 3R'S knowledge while making themselves self-reliant and self-reliant.

In addition, it is the demand of the times to emphasize on developing life skills to enable students to adapt to the society of the 21st century. Education not

only helps in developing the talents of an individual, in fact education empowers an individual socially, economically, intellectually and also helps the society to move forward socially, economically, intellectually, emotionally and progressively. Therefore, it is necessary to bring back the students who have dropped out of school immediately to achieve development at all levels in society and to make all future generations of our country good citizens. According to Article 51(A) of the Constitution, all citizens of India have the duty to send every child under the age of 14 to school to create a healthy social and educational environment. If the government, administrative officers, teachers, intellectuals and educated persons together fulfill their responsibilities and duties towards the students who drop out of school halfway, this problem will be solved in the tea-tribal areas.

Reference

- Bora, Dr. Polakshi Bhattcharyya, Education of Tea Tribe Children: A Case Study of Udalguri District of Assam;(2017).
- Bosumatari, D Goyari, P (2013). Educational status of tea plantation women workers in assam: an empirical analysis.
- Chetia, Dr Sonali, social Background and Educational status of Tea Garden Labourer : A sociological study in Borbarooah Tea Estate and Madarkhat Tea State of Dibrugarh District, Assam, Six Ethnic communities of Assam, 36-48.
- Das, P. (2015). Tea Garden Community of Assam A Study of their Past, Present and Future. Social Science Journal of Gargaon College, 150-158.
- Debnath, R. & Nath, D. (2014). Educational vulnerability and risk factors of tea garden workers with special reference to Dewan tea garden village, Cachar, Assam, India. International Research Journal of Social Sciences. 3(9), 14-21.
- Gogoi, D. Kr., Handique, M., "Girl Child Education among Tea Tribes: A Case Study of Rajgarh Tea Estate of Dibrugarh District of Assam", Vidyawarta: Interdisciplinary Multilingual Referred Journal, 2014, 5(8), 141-147.
- Hazarika D., V.A. Dr.Santa, "A Study of Human Development among Tea-Garden Community in Dibrugarh District of Assam, "International Journal for Scientific and Technology Research", 2019, 8(8).

- Kurmi, P. (2014). Problem of educational attainment of children,a case study of the tea garden labourers households in Derby Tea Estate. Research Journal of Language, Literature and Humanities, 1(4), 1-7.
- Sahu E., Bhuyan S., "A study on the Educational of Tea-Tribe Community in Assam", Journal of Positive Psychology", 2022, 6(2), 85-89.
- Sarma, Dr. Nirmala, 'Universalization of Elementary Education among Tea-Tribe of Assam with special reference to Jorhat District' (2011).

Perspectives of parents choosing English Medium Private School for their children: A study with special reference to Barpeta District

Gitika Talukdar
Assistant Professor, Department of Education, Sonari College

Abstract :

Education is a fundamental right for every child. Even it is considered a basic need after food, clothes, and shelter. There are so many provisions in the Indian Constitution also regarding imparting education to every child without any caste, creed, sex, religion, etc. so that human resources can be developed as well as the literacy rate of a Nation can be increased. Nowadays parents are conscious regarding the education of their children. The present study aimed at to investigate about the attitude of parents choosing English Medium Schools for their children. For this purpose, 60 samples of parents belonging to the L.K.G. class from Radisson Public School, Nagaon, Barpeta District were selected. This study was conducted with the help of a descriptive Survey Method for collecting primary data and different journals from websites for secondary data. Both qualitative and quantitative approaches were applied in this study. A purposive sampling technique was applied for conducting the study. As a data collection tool interview was applied. For data analysis, a simple percentage was employed to interpret qualitative and quantitative data.

Keywords: *Parents, Children, English Medium Private School.*

1.0 Introduction :

Education is a fundamental right for every child. There are some specific articles in our Indian Constitution to make free and compulsory education for all without any discrimination. The government has also taken lots of initiatives to provide education for all. At present parents are also conscious of imparting education to their children. Yet, the

Government has given the opportunity to take education freely in school but Parents who are established financially, for them English medium private schools are the first option to admit their children. It's really a matter of concern why are parents getting attracted to English Medium Private Schools in spite of the availability of free education. To investigate the major causes the researcher conducted this present study on Radisson Public English Medium School in detail with the help of the descriptive study method.

1.1 Review of related literature :

Some the studies have been conducted to find out the root reasons parents for choosing English medium schools for their children:

(a) Upadhyaya, Amar (2017) conducted a study on 'Medium of Instruction in the Schools of Assam: A Dilemma between self-identity and Unification' where he highlighted three crucial points:

- Should education be provided through own mother tongue?
- Should education be provided through Assamese as a medium of instruction?
- Should education be provided through English as a medium of instruction

(b) A study was conducted (Bodhi Bhavans, March 19, 2024), on 'Reasons to consider getting admission in an English medium school in Kolkata' where some major reasons were investigated like language development, personality development, improving writing skills, career opportunity, preparation for competitive tests, cultural exchange, access different resources, adaptability.

(c) Sreekanth Y. (September 2023) conducted a study on 'English as a medium of instruction at school level in India: Opportunities and challenges' where he highlighted social dynamics of English language, English language and opportunities abroad, English medium in government schools, transition of students who speak tribal languages. He found that students studying abroad indicate that there is a significant movement of students to developed countries, especially English speaking, in search of quality education and consequential employment.

(d) NCERT Chief Salkani lamented that Parents remain fascinated by English medium schools even though many don't have trained teachers, saying it is no less than suicide as government schools now provide quality education.

1.2 Study Area :

The present study has been conducted in Radisson Public School, Nagaon, Barpeta District. This study has been delimited only to those parents whose children are studying in L.K.G. Class.

1.3 Significance of the study :

This study has great significance in the present perspective as parents are attracted to English Medium Private Schools for imparting education to their children even though government schools have proper free facilities for the children i.e. free admission, free textbooks, free uniforms, free scholarship, TLM for playing games and sports. This present study is an attempt to draw the root causes of parents choosing education for their children through English Medium Private Schools.

1.4 Statement of the problem :

The researcher has selected the present topic for conducting the study as- 'Perspective of parents towards English Medium Private Schools for education of their children with special reference to Nagaon, Barpeta District.'

1.5 Objectives of the study :

The objectives of the present study are :

I. To study the attitude of parents choosing English Medium Private Schools for admission of their children instead of vernacular medium.
II. To study the educational qualification of parents as they choose education for their children through English medium.
III. To study the economic background of the parents.

1.6 Hypothesis of the study :

I. There is a positive correlation between the educational background of parents and the choice of English Medium School for their children.
II. There is a positive correlation between the economic background of parents and the choice of English Medium School for their children.

1.7 Methodology :

The present study is based on the Descriptive survey method. It is based on both primary and secondary sources. As a primary source, the researcher has used an Interview tool, and for gathering reviews online journals from different websites have been used as a secondary source. Mean and simple percentages have been applied to gather data for the present study.

1.8 Population and sample :

For the present study, Radisson public school has been selected. The total population of the school is 395. For the feasibility of the study, the researcher has selected a total of 60 parents from the L.K.G. class. A purposive sampling technique has been used for this study.

1.9 Result and Discussion :

The researcher analyzed and interpreted data based on objectives:

Objective no 1: To study the attitude of parents choosing English Medium private Schools for admission of their children instead of vernacular medium. The researcher interviewed the parents to know their attitude toward selecting education through the English medium of their children instead of the vernacular medium. 100% of parents had given the following statements:

- There is a scope for fluency in the English Language as the classes are provided in English language only. It will enable them to speak English without hesitation and become smart, active, and fear-free which is a good step for acquiring further studies easily. Parents viewed that they felt hesitation fluently to speak English before the English medium background people. Regular homework is given to the children and also check regularly. Individual care is also given to every child. Parent-teacher meet (PTM) are also organized quarterly.
- The school has well well-equipped infrastructure, a proper classroom with adequate Facilities, drinking water facilities, extra caretaker to look

after the child.

- There is a scope for extracurricular activities to mould child's talent. Parents have the opinion that it will help their children to participate actively with their classmates which is a means for the socialization process.
- The school authority organizes Teachers' Day, children's Day, World Environment Day, freshers, school week, etc. to become an aware, active, and balanced personality. Parents are happy with these programs.

Objective No. 2: To study the educational qualification of parents as they choose the education of their children through English Medium.

As we know English is not so easy language for every child as they adopt their mother tongue after birth. They feel easy to express feelings with the help of their mother tongue. In this case, to adapt English language gradually both speaking as well as writing skills, the educational background of parents has great significance. Only 3 to 4 hours of learning through the English language in school formally is not sufficient for all if parents are not well educated and depend on tutors. In this regard, the researcher interviewed with the parents to know their educational background. It is shown with the help of the following table:

Table: 1 (Educational Background of parents)

Sl. No	Educational Qualification	No. of parents	Percentage (%)
1	Under Matriculate	10	16.67
2	Matriculate	20	33.33
3	H.S.	20	33.33
4	Graduate	08	13.34
5	Post Graduate	02	3.33
	Total	60	100

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

Source: Field survey

From the Table:1, it is seen that out of 60 parents, 10 parents (16.67%) are Under Matriculate, 20 parents (33.33%) are matriculate, 20 parents (33.33%) are H.S. passed, 08 parents (13.34%) are Graduate and 02 parents (3.33%) are Post Graduate.

Objectives no 3: To study about the economic background of parents. As private schools have high fee's structure, parents are bound to pay heavy amount yearly for a child. In this regard, economic background of parents matters a lot. The researcher had collected data of parents with the help of interview. Through Table:2 it is shown below:

Table:2 (Economic background of parents)

Sl. No	Economic Background of parents	No. Of Parents	Percentage (%)
1	Service	10	16.67
2	Business	40	66.66
3	Housewives	10	16.67
	Total	60	100

Source: Field Survey

From Table:2, it has been found that, only 10 parents (16.67%) out of 60 are service holder, 40 parents (66.66%) are engaged in different business sectors and 10(16.67%) of them are housewives.

On the basis of objectives, the researcher came to know that the hypotheses which were framed to conduct the research, this study perfectly proved that the first hypothesis was rejected because under matriculate parents who have not so much knowledge of English language, they just depend on private tutor. Parents must have adequate knowledge as the syllabus is depth in level. On the other hand, Second hypothesis was accepted because to admit the students in private English medium school

there is a huge amount must be needed. In this sense, the second hypothesis a positive correlation between economic background of parents and choice of English medium private school for their children.

2.0. Conclusion and Suggestions :

At present parents are conscious regarding education of their children than before. Specially they are more concern about medium of instruction. From this study, it has been made clear that the attitude of parents are positive towards English as a medium of instruction for education of their children. It has been found that though some parents are under matriculate but belongs from a good economic background they prefer English medium private school for their children. They expect smart kid, active kid having English fluency without fear and good personality. The study has revealed that the children of this school belong to a strong economic background. The researcher would like to suggest some remedies for this present study:

- We can't ignore the importance of English language. But at the same time parents should also teach writing skill of mother tongue so that in further class of English medium school also children are able to write and read properly. Due to negligence of parents, most of the cases it has been seen that children are happy with English language but they bear an extra headaque regarding reading and writing of Assamese.
- Parents also should know ability of their children. Nobody knows them well expect parents. So, before admission process, they should test their child whether they are able or not to learn education through English Medium. Each child is unique in terms of intellectual, cognitive level. So, in stead of comparing with other parents child, they should know their child.
- Parents must be educated so that they can take care of their child day to day academic activities. Most of the cases, it has been seen that though they have less educational qualification but only of strong economic background they prefer English medium school for their children. They only depend on school teachers and private tutors. It's hardly succeeds. As a result, the children move from English Medium School to vernacular school because of lack of adjustment in school's entire atmosphere.

ISSN 2321-015X Vol. 12, 2024(SCAR.J)

References :

1. Upadhyaya, Amar. 'Medium of instruction in the schools of Assam: A Dilemma between
self-identity and unification' (https: www.chitkara.edu.in/ publications)
2. Reasons to consider getting admission in an English medium school in Kolkata. (https:
www.bodhibhavans.org)
3.Sreekanth, Y. English as medium of instruction at school level in India: 'Opportunities and dilemmas' (https://www.researchgate.net)
4.(https://www.deccanherald.com)

■■■

A STUDY ON PSYCHONEUROTIC DISORDER : HYSTERICAL NEUROSIS

Kabyasri Hazarika
Assistant Professor, Department of Education, Sonari College.
Contact : 8472017961
Email ID : kabyahazarika909@gmail.com

Abstract :

To be mentally and physically healthy, a person must first create a sound mind. As it is very popularly said - we become what we think. Therefore, Good thoughts and positive imagination are very crucial for bringing drastic change in a person's entire well-being. There are certain ailments people believe that exist in their body without any pathological evidences. Those kind of disorders are known as psychoneurotic disorders. A person suffering from psychoneurosis disorder experiences symptoms similar to that of any physical disease. There are specific forms of neurotic disorders such as anxiety, phobic neurosis, OCD, Depressive neurosis, Hysterical neurosis, Depersonalization neurosis etc. The present study, primarily focusses to study one type of neurotic disorder: Hysterical neurosis, its various types, symptoms, treatments etc. To fulfil the objectives of the study, a descriptive cum analytical method is being used and in order to gather necessary data and information for the study, secondary sources such as books, articles, journals, magazines etc has been used.

Keywords : *Psychoneurosis, Hysteria, Symptoms, Treatments.*

Introduction :

Psychoneurotic disorders are psychological disorders. In these forms of disorder there is absence of any diseases even after doing medical diagnosis. Therefore, it cannot be considered as psychosomatic disorders that are caused

by disturbances in both psychological as well as biological state. Psychoneurosis thus, does not fall under the category of disease entity. Neurosis is midway between emotional maladjustment and psychotic disorder. Psychotic disorders are major mental illness where people cannot function in there day to day life. They are aggressive, or too mute or is highly paranoic. Neurotic patients on the other hand has no deep and lasting disturbances of affect. Their cognitive capacity is also not being interfered and no disorganisation of personality is seen. In true sense, neurotic disorder refers to those conditions where a person adopts some ways to tackle his/her frustrations or conflicts and the anxious state which he/she experiences from these conflicts.

According to **DSM II**, anxiety is the most common characteristic of neurosis. Anxiety generally arises when a person's essential need related with love, affection, respect, security, freedom, achievement are not gratified in a satisfactory manner. These guilt and anxiety results in neurotic behaviour. Apart from anxiety, there are other specific form of neurotic behaviour such as obsessive compulsive disorder, phobia hysteria, etc. Accordingly, the present paper thus aims to study one of the major neurotic disorder.

Objectives of the study :

- To study the meaning and various types of Hysterical neurosis.
- To understand the symptoms and treatment of Hysterical neurosis.

Rationale of the Study :

It is always beneficial to know the state of our mental health. There are symptoms which we may confuse with somatic diseases which can actually be psychological. In this age of competition and conflicts we focus more on what we have earned materialistically, how many cars, how many houses, how much money? Our thoughts keep revolving around this. And these thoughts can never bring peace in mind, it creates tension, stress, anxiety. People without knowing the symptoms of anxiety ,depression or any other neurotic disorder will directly compare it with pathological disorders. Sleep walking a form of hysterical episodes will be considered as some form of paranormal action or severe mental disease which actually is a result of suppressed thoughts and emotions. Thus, in order, to make people understand that everything we suffer from is not always a form of disease but can also be as a result of our own conflicts and frustrations that leads

to emotional maladjustment showing physical symptoms. The paper will discuss about hysterical neurosis and the researchers believes that in order to gain insight on topics related to psychoneurotic disorder, this study is significant.

Discussion :

Hysterical neurosis is a specific form of neurotic disorder in which a person resorts to conversion or disassociation in order to solve his/her psychological conflicts and control

anxiety. Hysterical neurosis can be categorised into two major types :

- Conversion Hysteria.
- Dissociative Hysteria.

Conversion Hysteria is a condition in which a person's psychological conflict is converted into a physical symptom such as leg paralysis or hearing inability. This form of inability is nothing but a kind of learned reaction to frustration where a person tries to seek neurotic defence by a psychogenic impairment of bodily sensation. Conversion Hysteria indicates two major symptoms namely motor and sensory.

A) Sensory symptoms : Anaesthesia or lack of skin sensation and also may experience a complete contrary feeling i.e a person may feel painful sensations which he/she finds it difficult to describe. A person may show symptoms of being blind and deaf in situations where he/she does not like to see or hear.

B) Motor symptoms : Tremor, minor cramps, speech disorder, limb paralysis are some common motor symptoms of Conversion hysteria. Writer's cramp is an unique symptom of this disorder as a person here can use his hands for all other purposes but not in writing. Similarly, aphonia is a speech disorder condition in which a person can speak but only in form of whispers. Convulsive seizures are also common, it resembles epilepsy. However, a person here throws himself in such a way that while falling he does not injure him.

Dissociative Hysteria is a condition in which a person makes disassociation of his self in order to deal with his anxiety and mental conflicts. Loss of personal identity and disturbance in consciousness are primary characteristics of this disorder. Some of the main reaction of this disorder are - Somnambulism, Fugue, Amnesia, Multiple Personality.

A) Multiple Personality :

It is a very rare personality disorder of dissociative hysteria. Here, a person behave in two or more different distinguished patterns. And the person is unaware of this behaviour. They change their personality from one to another

ranging from few hours to even few year.

B) Fugue :

Fugue refers to loss of identity along with physical flight. This phenomenon may

continue for several years. As a result, the person experiencing fugue may leave his home, travel to another place and begin a new life.

C) Amnesia :

Dissociative amnesia refers to loss of memory that can be partial or complete. Here, a person cannot remember anything. Sometimes for minutes, for hours or few days.

He/she forgets temporarily all those experiences related to him which he/she intends to forget.

D) Somnambulism :

It is a condition in which a person does specific activities at a specific time during night in a sleep like state. In this condition, during sleep walking, his/her eyes are open, sometimes responds to commands but is not awake. The person after performing his activities return to bed and sleeps. In the morning, he/she cannot recall anything he/she did at night in the sleep like state.

Treatment :

Symptoms of hysterical neurosis can be alleviated by a combination of therapy as well as medicines. The treatment includes :

- **Hypnosis :**

One of the main measures of treating neurotic disorder especially hysteria is through hypnosis. It is a therapy generally performed by a hypnotist in order to understand the patient well by hypnotising them into a sleep like state in which he/she can be influenced.

- **Cognitive Behavioural Therapy :**

Another significant way of treating hysterical neurosis is by doing CBT. It is more like a talk therapy where patients can express themselves freely without the fear of being judged.

- **Psychotherapy :**

Psychotherapy was first developed by Sigmund Freud and is widely being used today by counsellor, psychologist, therapist etc to deal with mental health issues. Psychotherapy such as Dialectical Behavioural therapy, EMDR,

BMT etc are used to treat symptoms of Hysterical neurosis.

- **Modeling :**

Modeling is a very effective way of controlling hysterical symptoms as it helps patient to learn and adopt more appropriate behaviour.

- **Group therapy :**

Group therapy helps a lot of patient to understand that their symptoms are psychological and they also can get rid of their problems in a faster way as they feel they are not the only sufferer.

- **Massage and exercise therapy :**

As hysterical symptoms impact a person mind as well as body therefore, exercise, mindful meditation and massage can help a patient to get release from frustrating feelings and feel relaxed.

Medications :

Psychoneurotic disorders can be treated by getting right doses of medicines as per the severity and duration of the symptoms. Hysterical neurosis can be effectively controlled by taking medications such as sedatives, tranquilizers, antidepressants, hypnotics, neuroleptics etc.

- Tranquilizers are available in tablets and capsules such as Elenium, Sibazon, Diazepam, Relanium , Oxazepam, Phenazepam, etc.
- Tranquilizers in injections -Diazepam, Chlordiazepoxide etc can be used.
- Antidepressants such as amitriptyline, doxepin, melipramine, fluoxetine, sertraline, citalopram, etc.
- Hypnotics like Nitrazepam, Chlorprotixen, Melaxen, Donormil can be used for insomnia.
- Biogenic stimulants in form of tonic such as Apilak, Pantocrin can be used.
- Neuroleptics can also be used in small doses such as Etaperazin, Thioridazine, Eglonil, Neuleptil. Etc.

Conclusion :

As a concluding remark, it can be said that like any physical diseases, mental disorder also requirement immediate treatment. Neglecting or ignoring the symptoms that starts affecting a person body may hinder his/her day to day functioning and can provides for severe psychotic disorder. Thus, the present paper focusses to create awareness regarding hysterical neurosis and help people

understand its various types, symptoms and ways to treat them.

References :

- Mangal, S.K.(2018),'Abnormal Psychology', New Delhi:Sterling publishers (P)Ltd,p.114-122.
- Abse, D.W. Hysteria and Related Mental Disorders: An Approach to Psychological Medicine, 2nd ed.; Wright: Bristol, England, UK, 1987.
- Veith, I. Hysteria: The History of a Disease; University of Chicago Press: Chicago, IL, USA, 1965.
- M.W., Translator; Williams & Wilkins: Baltimore, MD, USA, 1966.
- Völgyesi, F.A. Hypnosis of Man and Animals: With Special Reference to the Development of the Brain in the Species and the Individual, 2nd, revised ed.; Klumbies, G., Revis.; Hamilton.
- Svetlana,(2024),Hysterical Neurosis' retrived from https://iliveok.com/health/hysterical-neurosis_92719i15956.html.

■■■

Analysis of Physico-Chemical Parameters of Soil of Different Localities of Charaideo District

Dr. Bikash Kumar Sarmah
Assistant Professor, Department of Chemistry, Sonari College
Mr. Suchitra Narayan Rajkhowa
Associate Professor, Department of Chemistry, Sonari College

Abstract

In the present study, an analysis of the physico-chemical parameters of soil samples from different localities of Charaideo district was conducted. The soil samples were collected andanalyzed to measure various physical and chemical parameters by standard methods. The soil parameterslike moisture content, pH, electrical conductivity, water holding capacity, chloride, calcium, and magnesium were studied.

Keywords: *Physico-chemical parameters, Soil, Charaideo*

1.1: Introduction

The word soil is derived from Latin word 'Solum' meaning the earthy material in which plant growth occurs. The soil forms the intermediate zone between the atmosphere and the rock cover of the earth, the lithosphere. It also forms the interface between water bodies (hydrosphere) and the lithosphere and thus forming a part of biosphere.Soil consists of a solid phase of minerals and organic matter (the soil matrix), as well as a porous phase that holds gases (the soil atmosphere) and water (the soil solution). Accordingly, soil is a three-state system of solids, liquids, and gases. Soil is a product of several factors: the influence of climate, temperature, organism and the soil's parent materials (original minerals) interacting over time. Given its complexity and strong internal connectedness, soil ecologists regard soil as an ecosystem. Roughly, the soil contains 50-60% mineral matter, 25-35% water, 15-25% air and little percentage of organic matter.

Soil is our life support system. Soils anchor roots, hold water and store nutrients. Soils are home to earthworms, termites and a myriad of micro-organisms that fix nitrogen and decompose organic matter. We build on soil as well as with it. It plays a vital role in the Earth's ecosystem and without soil, human life would be very difficult.

Soil provides plants a foothold for their roots and holds the necessary nutrients for plants to grow. It filters the rainwater and regulates the discharge of excess rainwater, preventing flooding. It also buffers against pollutants, thus protecting groundwater quality.

Soil is capable of storing large amounts of organic carbon. It is the largest terrestrial store of carbon. On average, the soil contains about three times more organic carbon than vegetation and about twice as much carbon than is present in the atmosphere. This is of particular importance in efforts to mitigate climate change. Carbon can come out of the atmosphere and be stored in the soil, helping to re-balance the global carbon budget.

Soil provides people with some essential construction and manufacturing materials :

We build our houses with bricks made from clay and we drink coffee from mugs that are essentially baked soil (clay). Water is served in a glass made from sand (silicon dioxide).

The soil also hosts a great deal of living organisms. The biodiversity of visible and microscopic life which uses the soil as their home is vast. The soil is one of the planet's great reservoirs of undiscovered microorganisms.

Keeping in mind the importance of soil in the environment, soil analysis has become a very important aspect of environmental chemistry as it allows one to determine the soil type and nutrients present in the soil. Then one can determine what kind of fertilizers should be used, how much water would be needed etc., thus, achieving optimal conditions to increase crop production. There are different criteria like soil texture, porosity, colour, and temperature which also contribute to the soil characteristics. This study aims to analyze the soil characteristics of certain localities of the Charaideo district in Assam so that some insights can be obtained for the optimum use of the soil.

1.2: Materials and methodology :

Study area :

The soil samples were collected from different places of Charaideo district The places are Sonari, Mahmora and Nimonagarh. The samples were collected

from both cultivated and non-cultivated lands. Charaideo is situated between 26° 55' 58.80" N latitude and 94° 44' 53.16" E longitude. It has a tropical, wet climate with moderate summers and mild to cool winters. Summers last from March to June, Monsoon season from July to October, and Winter from November to March. Sonari is located between 27.018449° N latitude and 94.997858° S longitude. Mahmora is located between 27.083343°N latitude and 94.984098°S longitude. Nimonagarh is located between 26.9761°N latitude and 94.8797° E longitude.

Collection of soil sample :

The soil samples were collected from the above-mentioned different localities in the months of March to April 2024. At the outset, the land surface was cleared by removing surface debris from the soil. The clumps of soil were grinded to particulates. The air-dried soil was passed through a 2mm sieve to remove stones and other unnecessary matters of the soil. Soil samples were collected ata depth of 20-25 cm by digging with a hoe. Total of ten samples were collected from each of the cultivated and non-cultivated parts of each locality. The replicates of the same samples were mixed thoroughly. The samples were then divided into four parts, the diagonally opposite of which are rejected by the coning and quartering method. The samples were then brought in separate polythene bags to the laboratory with proper labeling.

Soil analysis:

The standard instrumental and non-instrumental methodswere used for the estimation of soil samples and their parameters.It includes moisture content, pH, temperature, Electrical conductivity, water holding capacity, chloride, magnesium, andcalcium concentration, using standard protocols.

Moisture Content:

Moisture content is an important property of the soil as plants and microorganisms living below the soil depend upon this. To measure this, 2 g of fresh soil sample was taken on a Petri dish. These samples were placed in the oven at 100 p C for an hour. Then the sample was taken out, dried, and cooled in a desiccator and weighed. This process is repeated until a constant weight has been observed for the dried sample.

pH:

5 g of fresh soil was added to 50 mL of distilled water to make a suspension of 1:10 W/V dilution. The beaker containing the soil solution was mixed thoroughly with a glass rod and was kept for one day to allow the sediment

to settle. Then the sample was filtered through a filter paper and was marked properly. Then pH meter was utilized to measure the samples.

Electrical conductivity:

5 g of fresh soil was added to 50 mL of distilled water to make a suspension of 1:10 W/V dilution. The beaker containing the soil solution was mixed thoroughly with a glass rod and allowed to stay for one day for the sediments to settle. Then the sample was filtered and marked properly. The electrical conductivity was then measured using a conductivity meter.

Water holding capacity:

20 g of a sample was taken in a filter paper and kept over a funnel. 20 mL of distilled water was added to the sample and water was allowed to drain out in a measuring cylinder. After 3 hours, the amount of water collected in the cylinder were measured.

Chlorine:

5 g of fresh soil was added to 50 mL of distilled water to make a suspension of 1:10 W/V dilution. The beaker containing the soil solution was mixed thoroughly with a glass rod and allowed to stay for one day for the sediments to settle. Then the sample was filtered and marked properly. A burette was filled with 0.02 N $AgNO_3$ solution which is prepared by dissolving 1.7 g of $AgNO_3$ in 500 mL of distilled water. 10 mL of previously filtered soil sample mixture was taken in a conical flask. 4-5 drops of potassium chromate indicator were added to it. The solution becomes light yellow in colour. This solution was then titrated against $AgNO_3$ solution.

Calcium:

2 mL of soil suspension was taken in a petridish. It was diluted with 5 mL of distilled water. 3 drops of 16% NaOH was added to adjust the pH of the sample to 12. To this, a pinch of ammonium purpurate indicator was added when the solution became rose red. The burette was filled with 0.01 N EDTA solution. Then the soil sample was titrated against EDTA solution.

Magnesium:

2ml of soil suspension sample was taken in a petridish. It was diluted with some amount of distilled water. 3 drops of NH_4Cl:NH_4OH buffer solution was added to adjust the pH of the sample to 10. 3 drops of Erichrome Black T indicator were added to the suspension. The solution became wine red. The burette was filled with 0.01N EDTA solution. The soil sample was titrated against EDTA solution.

1.3. Results and discussion:

The values for the physio-chemical study of the three different areas are presented in the following table (Table 1).

Table 1: Determination of physio-chemical parameters of soil

Sl. No.	Parameters	Sample					
		A1	A2	B1	B2	C1	C2
01	Moisture Content	6%	1%	7.5%	10%	7%	10%
02	pH	4.20	4.56	5.10	4.87	5.12	5.01
03	Conductivity (mS/cm)	0.174	0.350	0.075	0.084	0.053	0.082
04	Water holding capacity (%)	57.5	42.5	65	57.5	37.5	57.5
05	Chlorine (mg/L)	21.27	14.18	21.27	17.72	17.72	17.72
06	Calcium (meq/L)	2.75	2.5	2.5	2.25	2.25	2.25
07	Magnesium (meq/L)	2.75	2.5	2.5	2.75	2.75	4

A1: sample from a cultivated area of Sonari.
A2: sample from a non-cultivated area of Sonari.
B1: sample from the cultivated area of Mahmora.
B2: sample from the non-cultivated area of Mahmora.
C1: sample from a cultivated area of Nimonagarh.
C2: sample from non-cultivated area of Nimonagarh.

The water holding capacity ranged from 37.5% to 65% and the moisture content ranged from 1% to 10% from these localities. These properties mainly depend upon the soil texture. Soils with predominantly large particles tend to drain quickly whilevery fine-textured soils may be poorly drained.The pH of the water contained in soils determines in partwhich crops will grow in the land.Soil-moisture pH is set by ion exchange reactions betweenthe surfaces of soil minerals, organic material, and water, aswell as by hydrolysis reactions of Al^{3+} and Fe^{3+}.pH of all these soil samples is found to be in acidic range. They are all in the range of 4.20(lowest in sample A1) to 5.12(highest in sample C1). These soils are suitable for growing crops like rice, mango, citrus, pineapple, cowpeas, potato, tomato, onions, wheat, maize, etc.

Electrical conductivity (EC) is used to estimate the soluble salt concentrations in soil and is commonly used as a measure of salinity. Soil with EC below 0.4mS/cm is considered marginally or non-saline, while soils above 0.8 mS/cm are considered severely saline. The observational data suggested

that the soil samples under examination were non-saline in nature. Moreover, the Chlorine contentsof the soil samples were found to be 14.18 mg/L (sample A2) to 21.27 mg/L (sample A1, B1). Plants take up chloride as Cl{ ion from the soil solution. It plays some important roles in plants, including in photosynthesis, osmotic adjustment, and suppression of plant disease. However, high concentrations of chloride can cause toxicity problems in crops and reduce the yield. The chloride contents here are in the low to moderate range and are suitable for the production of lettuce, spinach, carrots, etc. Two other chemical components of soil, *viz.*, calcium and magnesium ion concentrations were also measured. Calcium (Ca) is a component of several primary andsecondary minerals in the soil. In agriculture Ca isessential for soil porosity, plant cell growth, neutralizing theexcess acid of alkaline, inflexible cell wall structure,and generallyavoiding the breaking of fruit covering. Similarly, Magnesium plays an important role in photosynthesis. It is also required for activation of many plant enzymes neededfor growth and protein synthesis.

1.4. Conclusion:

The yield of the crop is dependent on the type of the soil andproper cultivation. The physicochemical study of differentparameters is important to agricultural chemists for plant growth and soil management. The soil survey data of Charaideo district clearly indicates that the soils are slightly acidicand non-saline in nature. Soil texture is found to be normal with adequate water-holding capacity. Such a type of monitoring of soil samples is beneficial to know the concentrations of various parameters present in soil samples. We must assert that these findings are only preliminary with limited laboratory facilities and do need further study to adequately give an understanding of the soil characteristics of the area.

1.5: References:

1. Thete, K. D. *Int. J. Fauna Biol*.,**2019**, *6*, 51-55.
2. Sucheta, K.; Sheela, G.; Dhaval, P.Int. Res. J. of Science & Engineering, **2020**, *Special Issue A9*, 86-94.

■■■

ASSESSMENT OF THE BURIAL PROCESS AFTER SWARGADEO RUDRA SINGHA REIGNED

Sumon Gogoi
Department of History
Sonari College, Sonari, 785690
E-mail: Sumongogoi1240@gmail.com

Introduction :

Since the reign of Jayadhaj Singha (1648-1663 A.D.), the first Tai-Ahom king to formally embrace Hinduism, there had been a marked decline in respect for the culture heritage of the Tai-Ahoms, and after a temporary restoration under swargadeo Gadadhar Singha (1681-1696A.D.) the decline was accelerated since the reign of his son Rudra Singha (1696-1714 A.D.) who opened up the gates for the flood-tide of a new sectarian Hindu culture of eastern India. As long as the Tai-Ahoms followed followed their own religion the kings made offerings to the Gods at Charaideo through state ceremonies performed as occasion's adoption of Hinduism as much attention and resources had to be devoted country.[1] In the analysis put above about the burial rituals that all the items and services are preserved along with the kings in the chamber. This analogy was followed since Sukapha to 1268 Gadadhar Singha dictatorship. In the burial ritual of Gadadhar Singha about 60 workers was buried alive. Rudra Singha dreamt about some incidents involving excretion of feces, urinating on the corpses by the people who were buried along with king. By seeing this tremendous hamper over the king death chamber therefore Rudra singha evolved the burial system of the Ahom community. When Rudra singha saw this dream, the king converted to this religion. He believed and respected Hinduism a lot. Many of his ministers and subjects were dissatisfied with his conversion to Hinduism after converted of Hinduism Rudra Singha changed the old funeral rules. He removed all the customs of giving goods and live directors with the king's funeral. He invented the custom of burying the king when he died and burying him with his belongings or the king's body was burned and buried. The custom of giving alive person with the body of the king changed from the days Rudra Singha.

Keywords: *Burial System, Ahom Dynasty, Change of Burial rituals.*

The Changes in the Burial Process after the Reign of Swargadeo Rudra Singha Since the days of Rudra Singha, after the death of a king, his body was buried or burnt and given Maidams. This practice, which began in his day, has had a positive impact on the present day. After the death of a king, it is not fair to give a living person with his funeral. This reform of the funeral of the dead during the reign of Rudra Singha is still followed by the Ahom community.[2] The practice of giving living human attendants, both male and female, to be buried with the dead king was abolished by king Rudra Singha as advised by his father, the deceased king Gadadhar Singha, in a dream.[3] The Tai-Ahoms bury their dead, but now under Hindu influence they cremate. The old burial practice with slight modification prevails today among the Cao-dangs and priestly classes. 4 When it comes to funeral customs, the Assamese customs again reflect the influence of Hindu beliefs. When a man is dying he usually carried out of the house, as it is considered a bad augury for the household if he dies indoors. Should this actually happen, the house is abandoned after the man's death, and nobody will ever live under the same roof again.[5] It goes like this: when a man passes away, his body is taken out of the house right away to the front yard, sometimes even before he passes away, and placed on a bamboo mate with his head towards northeast and his face up. It has a white fabric covering it. A cloud of earth is placed over the chest over the cloth as a burial sign if there is a few-hour delay in getting it to the cemetery. The deceased body with the mat and covering is then moved to a cleaned-up area in one corner of the complex. After that, it is coated with turmeric paste and pulse (mati mah) and cleaned with water. The body is often washed by rubbing it with a moist towel. Every family member and friend who gathers there respectfully distributes a piece of white fabric he comes specifically for the purpose on the deceased's body. Rarely, the clothing's coloured edges are taken off before it is placed on the corpse.

FUNERAL PROCESSION :

Following the cloth-offering ceremony, the Lakhimi rakha ceremony is conducted. Three packets of paddy straw are created with three paddy seeds in one package, five in the second, and seven in the third if the deceased was a man. The hose is where packets are created. They are taken to the side of the deceased in a winnowing fan, and an older local man, with a packet in his hand,

removes the deceased's right hand and rubs it against his palm while saying, lakhimi loi nejaba, eri thoi jua (don't take the goddess of riches away, leave her here and go). He rubs the other two packets on the deceased person's palm in similar manner, saying the same words of request one after the other.[6] The packets are then transported into the house in the same winnowing fan and carefully stored in a secure area once the hand has been forced inside the cover. Cotton seeds are used in place of paddy seeds if the deceased was a woman, indicating that the man is responsible for producing the woman's clothing and nourishment. Those who can afford, if may to own place like front of house and back of the house.

THE CEREMONY OF TILANI :

A ritual known as Tilani is held in the house's open yard in the forenoon on the third day following the person's passing. The offerings to the spirit of the dead that the invited guests, known as Bhakats (priests), are held with include unfired ice flour, ripe bananas of the sort known locally as bhim kal or athiya kol, molasses, and unboiled cow milk. A bowl of brass that has been well cleaned and filled with water, mustard oil, and sesame seeds. Additionally, three paddy seeds are dropped into it, with the husks removed by fingernails. We refer to this mixture as tel-pani, or oil-water.

Next, a twig of Tai-Viw-Phiw's Maran phul (king of basil) plant is dropped into the basin. Holding a copper piece or copper coin at the cleft end of a long length of split bamboo, it is heated in a burning bundle of bamboo pieces and then dipped in the bowl's water by chanting a mysterious formula. In this manner, the process of heating the copper piece and then dipping it in. Water is carried out three times. After that, the metal fragment is taken out and submerged in the water. The following is the arrangement of the food items used in the ceremony in the yard :

- A bamboo basket, called 'Dali Pasi' containing the rice flour, is placed on a kal pat (banana leaf) cut to size and spread on the floor covering the flour with another piece of
kal pat (banana leaf).
- The bananas are placed in the same manner.
- The milk in a large brass vessel called jaka which is again placed on a banana leaf. The

guests coming to the ceremony also bring their contribution of such milk, coconuts, banana, black gram, sugar, molasses and fruits.

The visitors would then gather on a mat, and the priest would purify the offerings by using a twig from the maran phul (death flower) plant to sprinkle the bowl's waters over them three times. Then, holding the bowl of water, he would go up to each person individually. Without touching the face, each person would touch the water with the fingers of his left hand and gently rub it on his palms, hands, and feet. He is doing this to purify himself symbolically. The bowl is brought inside the home once everyone has touched the yard. In the same way, people would touch and rub the water on the limbs. The remaining water is then sprayed with the same maran phul (death flower) twig to sanctify the rooms of the dwelling place.

However, the water that is sprayed should not land on rice or paddy that is maintained
indoors. The house is impure, the doors are impure, and today they are purified with sanctified water and oil, we wish happiness to all members of the household, the sitting gusts say as they bless the family after sanctification is complete. On behalf of the assembly, the guest raises their voice and says these remarks. The visitors then leave after eating. The family members still solely eat fruits today. The visitors then leave after eating. The family members still solely eat fruits today. Family members are expected to offer the first share of the evening meal (rice with boiled vegetables) starting the day after the death. They include the day of death in the count and cook the spirit of the deceased at the location where the body washed up.

THE CEREMONY OF MARA LAG LAGUVA OR DOH DINIYA (TEN DAYS) :

This is the custom of taking the departed to join their ancestors in the afterlife. From tilani until this day, family members enjoy cooked meals that omit meat and fish. The feast is either held on the tenth day after the death or, if that is difficult, on any other day within a month. Fish is served for the first time at the feast, and family members may start eating meat on that day. When visitors arrive at the feast, two dishes of various preparations are also served to the spirits of the family's ancestors from many generations up as their portion in the yard's northeast corner, known as Maramua (direction of the dead). On such occasions foods made from Kau-pat, a type of wild grass with huge, robust leaves, are used. Banana leaves are utilised in its place. The ancestors' dishes are discarded

once the guests have finished their meal. No one takes this food, which is the ancestor's portion. According to an ancient Tai-Ahom Lao-phura who owns the town of Sivsagar, on the tenth day, the dead are offered Khao-kham or topola bhat (rice cooked in a stream and stored in packets of kau-pat) and mu (pork) curry. The offerings are then carried away on water in containers (dung) constructed of banana sheaths. Water is then sprinkled with sinkara flowers (tai-blak-sheng-pha) to sanctify the homes. Members of 14 clans are then treated to a feast that includes rice beer, pig, and chicken. At this point, the Ahom priest examines the cooked birds; Lin-kai (uvula) to reveal the deceased's sentiments towards the family, both positive and negative. Offering blessings to the family before to their departure is not customary. Only close relatives and those who were present at the funeral are invited to this feast.

PUTA BHOJ OR BURIAL FEAST :

The burial feast, known as Puta Bhoj, is held in an open field outside the compound while a pandal (tent) is set up. It takes place shortly after the death, not within a year. Only those who are connected are invited to the feast, which is known as Jnati bhoj (family, visitors, and everyone eat together). When feasible and convenient, this feast is held during the Indian month of Coitra.

For the feast following food articles are necessary :-

- Okhowa chaul - rice husked out from boiled paddy
- Mati mah - pulse of the black variety
- Fish – only for rituals
- Meat – pork, chicken, or in the absence of the latter pigeon
- Haj or lawpani – home made rice beer
- Tel - pani – mixture of oil and water
- Mejenga – a vegetable plant. In Tai-phak-kang-cang. It is essential against the danger og
tape-worms in pigs
- Mecaki – a vegetable plant or medical value. In Tai-phak-kang
- Fruits – apple, banana, coconut and other fruits.

To ensure that the guests are entertained by lunchtime, a head cook oversees a group of skilled chefs who begin preparing in the morning. Cooks on such ceremonial events are not professional hired cooks, but rather well-respected members of the town.

Five Udhan, or earthen posts, are cut out of hard soil for cooking. They

must be between one and two feet tall and able to bear the weight of the cooking materials while supporting enormous cooking brass containers, known as tau in Assamese. The other four Udhans are designed to stand such that they may hold two of these cooking vessels simultaneously, while the central Udhan must be the stoutest on both sides. Before setting the vessels on the occasion, the chief cook gives the middle Udhan a salutation with two betal-nuts. Chauka is not dug because it takes time to cook, so the cooks are amused with light refreshments like Sanda (fried and pounded rice), curd, and gur (king of sweets). After the cooking is finished, everyone sits on square mats on the floor in the pandal (tent), with the covered containers holding the cooked food placed on banana leaves in the middle. In order to purify the food containers, a bowl filled with tel-pani (a mixture of water and oil) preparation and a maran twig is also carried around. Everyone touches the water and rubs their palms, hands, and legs. Some of the water is also sprinkled on the food vessels. Then, on a tamuli pira (a low, flat wooden stool), three servings of the prepared food are offered in the names of three Gohains. Then each guest is presented with a rice-beer or haj cup of bell-metal on its side, together with kau-pats or banana leaves. Similar Kau-pat plates with beer cups are also set out for the ancestors in the pandal's (tent) northeast corner, also known as the mara-mua or side of the dead. The cooks then serve the alcohol and meal. The family will then all shout jaya hari bula, jaya rama bula in unison after the main guy had blessed them all with a higher voice. In Assamese fashion, the household members do not have to bend down to the guests when they are being blessed. The family's headman, who is typically the deceased's eldest son, would then sit with the ancestor's dishes directly in front of him and offer the spirits of the dead rice-beer or haj in little earthen pots. He would then summon his ancestors by name to sit at the dishes and demonstrate how to wash their lips and hands by flipping a pot upside down to purify the water.

He would then ask them to accept the rice beer cups and their portions of the feast. Be pleased to accept the dishes with rice, curry, and beer offered to you by so and so (give the name of the person who offers, that is the host) your son or so and so (discuss the relationship with the departed), the gathered guests would also speak to the ancestors. Following the offering ceremony, the visitors began to eat. As is customary, the chief guests took their own dishes and divided among themselves the meals brought to the three Gohains. All members of the household, including the son, daughter, and son in law, as well as the person acting as the host, who may be the deceased, bow down on their knees to the

group of guests who will then bless them when the meal is finished. A whole bunch of areca nuts and one mutha, or bundle of betel bunch leaves, would be placed in front of the guests in a bamboo basket known as a dali as they bowed. One mutha-ten guchi = 20*10=200 (betel-leaf). Following the blessing of the home members, the guests would leave to wash their mouths and hands before returning to their seats.

Meanwhile, the dishes and food scraps that the guests left on the floor are cleaned up. Under the direction of the priestly to the Maidam, the host gathers the dishes offered to the ancestors in a basket and places them on it for the spirits beneath a two-roofed thatched shed that has already been built in the Assam style, with a floor beneath it that has been cleared of grass for the occasion. He may receive assistance from his family members in this process. In addition, he keeps a hand fan at the side of the dishes beneath the shed and a low stool (pira) or mat (dhara) for the spirits to sit on before heading home.

MUL BHOJ OR GRAND FEAST :

One or two years following the Puta Bhoj, a big feast known as Mul-bhoj, or grand feast, is offered for the deceased. It consists of rice, meat, fish, vegetables, and rice beer. It is set out in an open field with a pandal (tent) erected outside the deceased compound. Tel-pani, a blend of water and oil, is not included in this feast. People from outside the family are also invited to this feast and are treated to all the other Puta-bhoj rites.

CONCLUSION :

The present study tries to understand about the Ahom unique burial tradition that was brought by them to his land during their arrival. The fact of that this system of them is wholly based on the concept of life after the death and ritual of Ahom Dynasty. According to the Tai-Ahoms, the soul, or spirit, lives on after death with a more exquisite body that is connected to specific human attributes. The world of spirits is where the incorporeal spirit resides. Therefore, death is not annihilation to the Tai-Ahoms. This idea is the inspiration behind the oblation of cooked food to the deceased spirit. A fundamental aspect of their family and clan life is the veneration of their ancestors with feasts. The Tai-Ahom view feeding the clansmen, who make up the village, through planned communal feasts when needed, as both a social obligation and a spiritual role. The feast is required of them in ancestor worship and in the event of a man's death.

Notes :

1. Tai-Ahom religion and customs, by Dr. Padmeswar Gogoi, published by publication board, Assam, Gauhati, july1976, p.103
2. Deodhai Assam Buranji, Ed.By Suryyan Kumar Bhuyan
3. Asamr Khanda Branji, compiled from old MSS by T.C. Saikia, jorhat, 1971, p. 15
4. Deodhai Assam Buranji, Ed. By Suryyan Kumar Bhuyan
5. Assam Valley beliefs and customs of the assamese Hindus, by R.C. Muirhead Thomson, published by Luzag and Company LTD, London, 1948
6. Tai-Ahom religion and customs, by Dr. Padmeswar Gogoi, published by publication board, Assam, Gauhati, july1976, p.
7. https://en.wikipedia.org/wiki/Indian_rituals_after_death#:~:text=several%20sects%20in%20Hinduism%20follow,cremating%2C%20the%20deceased%20is%20buried.

References :

- Barman. Pradip. (2019). Maidam, the burial Construction Technology of the Ahoms. Journal of Engineering Technologies and Innovative Research https://www.jetir.org/papers/JETIR1902869.pdf.
- Borah. Minakshi,(2016), Festivals and Rituals of Tai Ahoms of Assam, https://www.nezine.com/info/RWpkTjFEaEhkcW41cXE0SmxnUUF6UT09/festivals-and- rituals-of-tai---ahoms-of-Dutta.
- Mridul kalita, Arunima, (2020), Traditional Knowledge System of the Maidams of Charaideo. Tezpur University, p. 10 https://www.researchgate.net/publication/343418057_Traditional_Knowledge_System_of_the_Maidams_of_Charaideo.
- Mitra. Debojit, (2017), An Analytical Study of Maidams of Ahom Kings in Comparison with Egyptian Pyramids, IJAR, https://www.researchgate.net/publication/317678263 AN_ANALYTICAL_STUDY_OF_MAIDAMS_OF_AHOM_KINGS_IN_COMPARISON_WITH_EGYPTIAN_PYRAMIDS Permanent Delegation of India to UNESCO, Assam, sivsagar,15April2014 https://whc.unesco.org/en/tentativelists/5915/

■■■

Governance and Its Impact on Socio-Economic Development in India

Mridusmita Patowary
Assistant Professor, Department of Economics, Sonari College
Sonari, Assam, India

Abstract :

A country's development is influenced, to a significant extent, by the quality of governance. Socio-economic development, as a concept, encompasses a wide range of indicators. This study aims to assess India's socio-economic development and governance levels. The socio-economic development and governance quality are evaluated using a composite index developed with the help of the Wroclaw Taxonomic Technique. A simple regression analysis is also employed to determine the relationship between the study area's governance quality and socio-economic development. The findings suggest a positive correlation between the levels of socio-economic development and the quality of governance.

Keywords : *Socio-Economic Development, Governance quality, Composite Index, Wroclaw Taxonomic Technique, India.*

1. Introduction :

Socio-economic development is a multifaceted process aimed at enhancing the quality of life for individuals, either directly or indirectly. Gunnar Myrdal argued that socio-economic development involves fulfilling economic rights, political and cultural freedoms, equitable distribution of development benefits, access to dignified living conditions, gender equality, and empowerment of the people (Ohlan, 2013). In the current era, the quality of governance has emerged as one of the most significant challenges in the development process. Poor governance can be a major barrier to the development of a nation, especially in poorer countries, while good governance tends to foster rapid development in wealthier nations. There is a growing emphasis on the effectiveness of state policies

and programs to improve the functioning and performance of governance (Besley & Persson, 2011). The economic impact on the country was indirectly influenced by its partition, with several development initiatives taken by both the central and state governments. While these policies and programs contributed to the development process, the benefits were not evenly distributed across the nation. Issues such as political instability, insurgency, ethnic conflicts, and migration periodically hampered development. These internal and external challenges hindered the country's progress. Therefore, this paper aims to examine the levels of socio-economic development and governance in India and investigate whether there is any relationship between the two. By creating and carrying out policies meant to promote economic growth, lessen poverty, and maintain social fairness, the government plays a crucial part in socio-economic development. It makes investments in vital infrastructure that supports economic activity and raises living standards, like power, roads, and medical facilities. The government improves human capital through education and skill development programs, which increases employment and production. Social welfare initiatives also assist vulnerable groups and reduce inequality. The government promotes social cohesion and sustainable development, which propels societal advancement, by guaranteeing sound governance and fostering a climate that encourages private sector involvement.

2. Literature Review :

Several studies have been conducted worldwide to assess the role of governance in socio- economic development. For instance, Khan (2007) found that governance in developing countries was a critical factor in their divergence. Other notable studies by Huther Shah (1998), Shah et al. (1998), Kaufmann et al. (1999, 2009), Campos (1999), Basu (2002), and Pradhan Sanyal (2011) explored the relationship between governance and economic development. While numerous studies have examined governance from various perspectives globally, few have focused specifically on India. This paper, therefore, aims to assess the levels of socio-economic development and governance in India and to explore whether a relationship exists between the state of governance and the level of socio-economic development in the country.

3. Objectives :

The objectives of this study are-

1. To evaluate the overall level of socio-economic development and current governance situation in India.
2. To investigate whether a relationship exists between the level of socio-economic

development and governance in India.

4. Research Questions :

1. How has governance and socio-economic development in India evolved over the years?
2. Is there a relationship between the level of socio-economic development and the state of governance in India?

5. Data and Methodology :

5.1 Source of Data :

The study relies entirely on published secondary data sourced from various organizations, including the Directorate of Economics and Statistics, Government of India, Ministry of Statistics and Programme Implementation, Government of India, Census Reports, Central Electricity Authority, Ministry of Power, Government of India, Quarterly Statistics on Deposits and Credits of Scheduled Commercial Banks from the RBI, Ministry of Human Resource Development, Government of India, Election Commission of India, South Asian Terrorism Portal and Indiastats.com. The data covers the period from 2001-02 to 2016-17.

5.2 Selection of Indicators :

5.2.1 Indicators of Socio-Economic Development : The 18 selected variables are listed below-

5.2.1.1 Agriculture :

i. Percentage of Net Sown Area to total geographical area
ii. Cropping Intensity (percentage)
iii. Productivity of Rice (kg/ha)
iv. Productivity of Wheat (kg/ha)
v. Percentage of Net Irrigated Area to Net Sown Area
vi. Per Capita Net State Domestic Product at factor cost(Agriculture)

5.2.1.2 Social Indicators :

i. Literacy Rate(LR)
ii. Infant Mortality Rate(IMR)
iii. Percentage of population below the poverty line(BPL)

5.2.1.3 Infrastructure :

i. Population per bank branch
ii. Credit-Deposit Ratio
iii. Road length per 100 sq. Km
iv. Total registered vehicles per lakh of the population
v. Per capita availability of Power(kilowatt hour)

vi. No. of schools (per '0000 population)
vii. No. of colleges (per '0000 population)
viii. No. of government hospitals (per lakh of the population)
ix. No. of government beds per (per lakh population)

5.2.2 Indicators for State of Governance :

i. Percentage of Polling in the last State Assembly Election
ii. Conflicts and Terrorism related deaths (in numbers)
iii. Ratio of Population-Police
iv. Own Tax Revenue Generation (in percentages)
v. Revenue Expenditure to Total Revenue in Debt Servicing and
vi. Interest Payments (in percentages)

It must be noted that these indicators may not depict a comprehensive list of socio-
economic development and governance but are selected because of the lack of data availability.

5.3 Method for Analysis :

The composite development index is constructed using the Wroclaw Taxonomic Method, which was developed by Florek et al. (1952). In 1967, this method was recommended to UNESCO as a tool for ranking and comparing the development of countries. The method has been previously employed by Arief (1982) and Ohlan (2013). The Wroclaw method applied in this study is outlined below.

Measuring the Level of Development :

Let,[X ij] be the data matrix giving the values of the variables of i th state and the j th indicator where i=1, 2, …., n (no. of States) and j=1, 2, 3…, k (no. of indicators). Since the units of measurement of the variables considered are not uniform, for combined analysis $[X_{ij}]$ is transformed to the matrix of standardized indicators $[Z_{ij}]$ as follows:

$$[Z_{ij}] = \frac{X_{ij} - \overline{X}_j}{s_j}$$

Where $\overline{X}_j$ = mean of the jth indicator and s_j = the standard deviation of the jth indicators.

From $[Z_{ij}]$, identify the optimal value of each indicator. The optimal value will be either the maximum or minimum value, depending on how the indicator impacts the level of development. For instance, an increase in literacy rate would have a

positive effect on development, whereas higher population density might negatively impact development. For obtaining the level of development (C_i) of the ith state, first calculate the square root of the deviations of the individual value of a transformed variate from the best value. In other words, we calculate P_{ij} as :

$$P_{ij} = (Z_{ij} - Z_{0j})^2$$

Where, Z_{0j} = optimal value.

For each i and j, Pattern of Development is given by

$$C_i = \left[\sum_{i=1}^{k} {P_{ij}}/{(CV)_j} \right]^{1/2}$$

Where, $(CV)_j$ = coefficient of variation of X_{ij} for j[th] indicators.

Therefore, Composite index of development is given by

$$D_i = C_i / C$$

Where, $C = \overline{C} + 3s_i$

Where $\overline{C}$ = mean of C_i and s_i = standard deviation of C_i.

The closer the value of D_i is to 0, the better the index value and vice-versa.

6. Findings and Discussions :

6.1 The Levels of Socio-Economic Development in India:

The level of socio-economic development is evaluated using the composite development indices presented in Table 1 below.

Table 1: Composite indices of Socio-Economic Development in India (2001-02 to 2016-17)

Years	CompositeIndex
2001-02	.83
2004-05	.79
2007-08	.77
2009-10	.67
2012-13	.66
2014-15	.65
2015-16	.63
2016-17	.48

Source: Author'scomputations.

The composite index for overall socio-economic development has shown improvement over the years, as evident from the index value, which was 0.83 in 2001-02 and increased to 0.48 in 2016-17 in India.

1.1 Stateof Governancein India :

The governance status in India is outlined in Table 2 below, which illustrates the state of governance in the country over the years. Since governance plays a crucial role in the country's development process, we have constructed governance indices to provide a comprehensive overview.

Table2: Composite Index of Governance in India(2001-02to2016-17).

Years	CompositeIndex
2001-02	.69
2004-05	.68
2007-08	.67
2009-10	.61
2012-13	.55
2014-15	.50
2015-16	.49
2016-17	.43

*Source:*Author'sComputations.

In Table 2 above, it is observed that there has been gradual progress in governance in the country over the years. The composite index value was 0.69 in 2001-02, improved to 0.61 in 2009-10, and further increased to 0.43 in 2016-17.

6.3 Relationship between Governance and Socio-Economic Development in India

Table 3 presents the results of the regression analysis examining the relationship between governance and socio-economic development in India.

Table 3: Linkage between Governance and Socio-Economic Development in India

RegressionStatistics						
MultipleR	0.41					
R Square	0.22					
AdjustedR Square	0.02					
Standard Error	0.20					
Observation	8					
	Co-efficient	Standard Error	t Stat	P value	Lower [illegible]	Upper [illegible]
Intercept	0.79	0.33	2.140	0.076	[illegible]	[illegible]
Index	0.51	0.35	1.062	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Source:Author'sComputations.

The regression results show a low R-Square value, with the state of governance having a positive coefficient of 0.51. This indicates a positive relationship between the level of socio-economic development and the state of governance in India.

Conclusions :

The analysis reveals that both socio-economic development and governance have improved over the years. The study also found a positive relationship between economic development and the state of governance in India. This suggests that effective governance contributes to socio-economic progress, meaning that development is achievable in a country with better governance, and vice versa. Therefore, improved governance can significantly contribute to the country's overall progress and development.

References :

1. Arief, S. (1982). Regional disparities in Malaysia. *Social Indicators Research, 11*(3), 259–267.

2. Basu S.R., (2006). Economic growth, well being and governance under economic informs: Evidence from Indian states. Journal of World Economic Review,1(2), 127-149

3. Besley,T&Persson,T. (2013). Pillars of prosperity: The political economics of development clusters. Princeton: Princeton University press

4. Campos, N.F. & Nugent, B.J. (1999). Development performance and the institutions of governance: Evidence from East Asia and Latin America. World Development, 27(3), 439-452

5. ElectionCommissionofIndia.Accessedfrom:www.eci.nic.in/electionstatistics

6. Florek, K., £ukaszewicz, J., Perkal, J., Steinhaus, H. I., & Zubrzycki, S. (1952). *Taksonomia*. Wroc³awska, Przegla²dAntropologiczny, Poznan, XVII.

7. HandbookofstatisticsonIndianstates,2015.Accessedfromhttps://www.rbi.org.in

8. Huther, J. & A. Shah (1998). Applying a Simple Measure of Good Governance to the Debate on Fiscal Decentralisation. World Bank Policy Research Working Paper, No. 1894, Washington, DC, Retrievedfrom http://info.worldbank.org/etools/docs/library/17662/wps1894.pdf

9. Kauffman et al. (1999). Governance matters. Policy research working paper 2196, The World Bank.Retrived from info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/govmatters1.pdf

10. Kaufmann, D; Kraay, A. & Pablo ,Z.L. (2009). Governance matters. World Bank, Policy research working paper no. 4978. Retrieved from URL: https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/.../WPS4978.pdf?.

11. Olhan, R.(2013). Pattern of Regional Disparities in Socio-Economic Development in India: District Level Analysis.Social Indicators Research, Vol. 114, pp. 841-873.

12. Pradhan, R. & Sanyal, G., S. (2011). Good governance and human development: Evidence form Indian States. Journal of Social and Development Science, 1 (1), 1-8.

13. State Accounts (2011-12). Comptroller and auditor general of India. Accessed from http://cag.gov.in/state-account

14. SouthAsianTerrorismPortal.Accessedfrom:http://www.satp.org